

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Մտեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

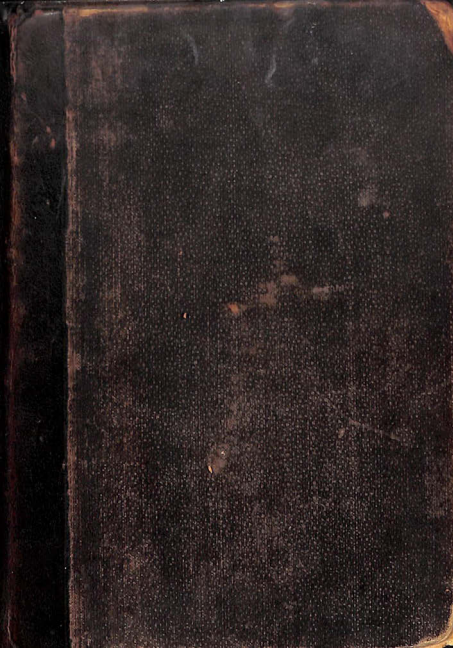
Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

011 17

1365-4. 6. 0

308-42

36940-66

ՃԵՆԱՊԸ ԱՇԳ

ԳԸՍՄԸ ՍԱՆԻ

(ՏԵԷՄ)

30

Հէֆթօր անաղա գալգ մագ իսթէտիկինտէ ,
— Խայր , խայր , տէտի շէտիտէն հէքիմ ,
վագաա լագըրտը իթմէքիկինիզէ միւսաատէ
իտէր իսէմ տէ , էմրի ախիրէ տէկին հիշ պիր
կիւնա հարէքէթտէ պուլունմագլըղընըղա միւ-
սաատէ իթմէմ :

— Տօգթօր , ճէրիհամ բէք մուխաթարալը
մը իտի , տէեու պէեան իթտի բրէնս զայիֆ
պիր սէտա իլէ :

— Հէման մուհլիք սուրէթտէ իտի , տէեու
մուգապէլէ իթտի Ֆրէպօ : — Պիր խսյլի կիւն ,
գուրթուլապիլէճէկինիզ հագղընտա դաթը իւ-
միտ իթմիշ իտիմ : Սիդի գուրթարմագ իչին ,
ատէթա պիր միւճիզէ լագըմ իտի :

— Միւճիզէ վագը օլտու մու , եանի պիւս-
պիւթիւն քէսպի իֆագաթ իտէճէքմիլիմ :

— Իւմիտ խտերիմ, հաթթա սիզին պիւս պիւթիւն քէսպի իֆագաթ խտէճէկինիդ տա- յիր սէօզ տախի վէրերիմ, լաքին պեր շարթ իլէ :

— Նէ՞ շարթ իլէ :

— Թալիմաթ վէ իխթարաթըմա թէմամէն մուվաֆըդ հարէքէթ իթմէնիդ շարթը իլէ :

— Էմինիդ իսլաֆընտա պուլունմանաճաղը- մը զաթընըդա սէօզ վէրերիմ, զիրա միւրադըմ եաշամագ տըր :

— Լադըրտը խտերէն, սըգընթը հիսս իտի- եօ՞րմուսունուդ :

— Վիճուտիմին չու թարաֆընտա պիր աղ աղըր հիսս իտիեօրում :

Բրէնս պու սէօզիւ սէօլէրէն, էլինի կէօք- սիւնէ կէօթիւրտիւ :

— Օ աղըըլը տախի ինշալա՛ տէֆէ միւգ- թէտիր օլաճաղըդ :

— Չօգտան պէրի՞ մի տիր քի, հաեաթ իլէ մէմաթ արասընտա պուլունուեօրում :

— Մն պէշ կիւնտէն պէրի տիր, տօ՞սթում... Էվվէթ, օն պէշ կիւնտէն պէրի տիր հապ եութ- մագտա, իլաճ եէմէքտէ, վէ սիզի պէսլէմէք իւզրէ, տիչէրինիզին արասընտան աղըթըլան թափուդ սուեու իլէ վազըթ կէչիրմէքտէսի- նիդ : — Վադաա թափուդ սուեու օլ գատար գուվվէթ վիրիճի պիր շէյ տէյիւ տիր ամմա, գուվվէթ ինիզի բէք չարուգ իեատէ իտէճէկինէ տէ իշթիպա՛ն եօգ տըր Ե՛ու գատար քի, էվ- վէլքի հալինիզի պուլմագ իչին, աղ բիչիրիւրիշ քիւլպասթըրա եէմէնիդ, վէ ալէա էսկի Բօն-

թէ-Գանէ Գլօսման շարապընտան իւմէնիդ լա- ղըմ տըր :

— Միւսիւ տօգթօր, խասթալըլըմ զէմանըն- տա պէնի չօգլար արաեւապ սօրտուլա՞ր մի :

— Ձանն խտերիմքի, բէք չօգլար կէլիպ սի- զի սօրտուլար, նասըլքի տօսթլարընըլըն զա- թընըլը ունութմատաղլարըն իսպալթըլա տա անլաեաճագ սընըլ, չիւնքի կէլէնիզըն էսամի- սինի եաղտըրմագ իւզրէ, տէշիլդտէ պրաղը- լան քեաղտըլար, հէր կիւն տօլմագտա իտիլէր :

— Սալթ էրքէք սընըֆընտա՞ն մը պէնի ա- րաեան սօրան օլմուշ տուր, տէտի ճէքթօր պիր նէվի թէրէտախա իւզրէ :

— Խա՛յր, աղիլիմ բրէնս, հաթթա բէք չօգ- գատընլար տախի իսթիֆասըր խաթըլը ղըմնըն- տա պուրաեա կէլմիլէր տիր : — Էվվէլ էմիր- տէ Ժընըլլիէվ կէլիպ, սըհէթթինիզին բուսու- լալարընը մուճիպի քէտէր կէօրտիկիւնտէ, մա՛հ- ղունէն ալտէթ իլլէմէքտէ պուլունմուշ տուր :

— Կէլէնիզրտէն տիկէր պաղը իսիմէր պէ- եան իտէպիլթըմիսինիդ :

— Պիր իսիմ տաճա պէեան իտէպիլիւրիմքի, պուճու իլք տէֆա պէեան իթմէքիկիմ լաղըմ իտի, զիրա օ իսմին սահիպէսի օլան կէնճ գըլ, թէվէճճիւհիւմիւ ճէլը իթմիշ օլտուղու կիպի, իսմինի ունութմամեա տա խուսուսի սէպէս- լէրիմ վար տըր :

Պու արալըդ, բրէնսին սօլմուշ օլան եանաղ- լարընտա ճիւզիճէ պիր գըրմըլըլը միւշահէ- տէ օլունարագ :

— Ահ, աճապա պիր կենճ գըղ իւղէրինն՝ մի տիր սէօղիւնիւղ, տէտի :

— Էվվէթ, տիւլէր վէ սարը պիր գըղ իւղէրինն տիր : — Պէն հէր նէ գատար տուլղուսուղ պիր առէմ իսէմտէ, պու ճիւմէ իլէ տախի անըն խալխանէ քէտէրինտէն ֆէվգէլատէ միւթէէսսիր օլտուղունու տա սէթր իտէմէմ, վէ սիղի թէէմին իտէրիմ քի, պու գըղըն իւղէրինտէ կէօրախիլիւմ մէյնուսիյեէթ հալի ապա սախթէ օլալղալ, պիչարէ սահիհէն կէօղ եալլարը տէօրմէքտէ պուլունմուշ տուր, իշթէ պու գըղըն պուրաեա կէլիպ կիթտիկինի դաթընըղա խապէր վիրմէք իւղըն, քէնտիսինն վատ իթմիչիմ տիր :

— Իսմի նէ՞ տիր, տօ՞գլթօր, իսմի նէ՞ տիր, տէտի Հէքթօր պօղուդ, ֆադաթ գիեատէ տիթրէեէն պիր սէտա իլէ :

— Քէնտիսի պանա, իսմինին իիսիլ վէ լադապընըն Պէլլէ-օլտուղունու սէօլլէտի :

— Լիսիլ մի, — տէեու թէքարլատր մէճրուհ, երիւրէկի բարչալանմագ տէրէճէսինտէ չարբարագ, — սէօլլէյին, մէզպուրէ պուրաեա չօդ տէֆա կէլմի՞ մի տիր . . . րէճա իտէրիմ պէնի եօրմագսըղըն, լուծֆէն ճէվապ վիրին :

Անթօնէն, բրէսսին հէեէճանընտան նաչի տիւչարը իղթիրապ օլարագ :

— Օ հօ՞, աղիղիմ բրէնս, տէտի երւքսէք սէտա իլէ, էկէրչի սիղէ վիրէճէկիմ խապէրլէյ, պէօլլէ մուճիպի իղթիրապընըղ օլաճաղլար իսէ, սիւքիւթ իթմէեէ մէճպուր օլաճաղը-

մը, վէ պու կիւնիւք հիչ պիր շէյէ վագըֆ օլամաեաճաղընըղ շիմտիտէն պէեան իտէրիմ :

— Ահ, տօ՞գլթօր, սէօլլէյինիւղ, հէմ գօրգուսուղ սէօլլէյինիւղ, — տէեու մուգապլէ իթտի կէնճ բրէնս, րէճա եօրունտա պիր սէտա իլէ, վէ էլլէրինի պիրպիրինն գալուչտուրալադ, — չիւնքի պու պապաէ պանա վիրէճէկինիւղ մալիւմաթ, պէնիմ իչին իլաճլարըն է՞ն միւէսսիրի տիր տիսէմ ճալիղ տիր :

— Բէ՛ք ալէա, էօլլէ օլտուղու թագաիրտէ, հէեէճան վէ իղթիրապընըղ թէսքին իտինիւղ քի, պէն տէ րահաթը գալպլէ պիւտիքէրիմի սիղէ սէօլլէյիմ :

— Էվվէթ, էվվէթ, հէեէճան վէ իղթիրապըմը թէսքին իտէրիմ, հէմ պագըն նա՞րըլ քեամիլէն քէսպի սիւքիւնէթ իթմէքտէյիմ :

— Էվվէլ էմիրտէ սէսինիղի բէք եիւքսէք չըգարմաեըն :

— Ղաեէթ եալաշ լաղըրտը իթմէեէ սէօղ վիրիւրիմ, ֆադաթ սիղ տէ պէնիմ սիւալլէրիմէ ճէվապ վիրինիւղ . . . — Լիսիլին պուրաեա գաշ տէֆա կէլտիկինտէն մալիւմաթընըղ վա՞ր մը տըր :

— Հէր սապահ, վէ եալընըղ եաթաղա կիրտիկինիլին, իւք կիւնիւ սապահ կէլմէյիպ, աղա՞ւմ կէլմիշ տիր : Մէզպուրէ, նասըլա, օլմէէլուն վէ մուղըր տուէլլօնուն նէթիճէսի խապէրինի ալմը, վէ եաթաղընըղ եանընտա պուլունարագ, սիղի գանըրմագ իչին, նէղտինիլտէ գապուլ օլունմագըրը միւրատ իթմիչ :

վէ պէն իսէ , բէք չօգ զահմէթէ , արդուլա-
րընըն իճրասը միւմքիւնսիւզ օլտուղունա քէն-
տիսինի գանարրապիւրիմ տիր : Շունու տա-
խի սէօյլէրիմ քի , պիշարէ գըղճըղադըն հընչ-
գըրմալարը , տտէթա երիւրէկիմ տէլմիշ տիրէր :

— Նէ՛ չայեանը թէվէճճիւհ մախուզ . . . —
տէտի բրէնս կէօզ գաբադարը եաչարարագ :

— Վէ իշթէ , — տէեու տէվամ իթտի թա-
պիպ — սիղէ թէքար իտէրիմ քի , մէզպուրէ
օլ վաղըթտան իթիպարէն հէր սապահ կէլմիշ
տիր : — Տահա ի.քի կիւն էվիէլ , քէնտիսինի
պիր աղ թէէմին իթտիկիմտէ , հիսս իյլէտիկի
սէվինճի էկէրչի կէօրմիշ օլտա իախիւզ . . . —
Ա՛հ աղիդիմ բրէնս , պու գըղճըղաղ՝ քէնտի
թէալլիւգաթը իշին եաբմը օլտուղունուզ իյ-
լիկէ հագըգաթէն միւթէչէքքիւրէ վէ նիյ-
մէթտար պուլունմագտա տըր :

— Բէնտի թէալլիւգաթը իշին իյլիլիք մի ,
տէյի թէքարարտը մէճրուհ , մէզքիւր իփա-
տէտէն պիր շէյ անլամամաեարագ :

— Էվիէթ , զիրա մէզպուրէնին փաթաեխնէ
կէօրէ , սիղ , անըն ալիւէ վէ իշթիեարէ պիր
թէյղէսինին կէչինմէսի իշին իգթիղա իտէն
մուալէնէթի թէէմին իթմիշտիւրիլ :

Հէքթօր , Լիւսիլին իշպու եալանը սէպէպի-
նի անլաեարագ , հիսս իյլէտիկի հէեէճան տա-
հա զիեատէ արթտը , վէ պիր աղ սիւքիւթտէն
սօնրա ,

— Պրէպօ , սիղ պէնիմ տօթթումսունուզ ,
տէյիլմի , տէտի :

— Տօթթունուզ օլտուղունա , մէմուլ իտէրիմ
քի շիւպհէ իթմէզսինիլ :

— Խալը , շիւպհէ իթմէմ , վէ պունա իս-
պաթ օլմագ իւղրէ , պիւթիւն գալպիմի սիզէ
աչմագ իսթէրիմ :

— Պէն տախի էմնիյեէթիմիզէ հէր վէճճ իլէ
լաեքգ պուլունաճաղըմը վատ իտէրիմ :

— Պիւր աղ էվիլէ սիղէ , միւրասըմ եաչա-
մագ տըր տիեօրաում , տէյիլմի :

— Զաթէն հէմ կէնճ , հէմ զէնկին օլմանըզ-
լա , եաչամաբը արղու իթմէնիլ թապիի տիր :

— Էկէր պու կիւնքի կիւն վէֆաթ իտէր ի-
սէմ , վարիտաթտան , սալթանաթտան վէ զէֆը
ու էյլէնճէտէն մահրում օլտուղում իշին էսէֆ
իտէճէք տէյիլիմ , զիրա պու շէյլէրին ինտիմ
տէ բէք տէ իթիպարաբը եօգ տուր : Պիւա-
պէրին եաչամագ իսթէմէքիլիլիմ , մահզա մու-
հապպէթ վէ աչգըմ օլտուղու իշին տիր :

— Մուհապպէթ վէ աչգընըլ Օնէրվիէվ հագ-
գընտա տըր , տէյիլմի :

— 0 պինամուսա մուհապպէթ վէ աչգըմ
մը օլմագ . . . տէտի բրէնս , — Ա՛հ , միւսիւ
տօղթօր , բէճա իտէրիմ , տահա հէնուզ օլ
րագ վէ թաթը Լիւսիլին իսիլ թէլէֆիլիլ օ-
լունմուշ օլան չու օտատա , Օնէրվիէվ իսմինի
թէլէֆիլիլ իթմէյիլիլ :

Պիրտէն պիրէ Սէթսնէն Ֆրէպօ , օթուրտու-
ղու սանտալէտէ պիր հարէքէթ իճրաօընտա
պուլունարագ ,

— Ա՛հայիւպ , մուհապպէթ վէ աչգընըլ Պիւ-

պիւլ հագգրնտա՞մբ տըր, տէյու սիւայ իթ-
տի հայրէթլէ :

— Էվվէթ, բուհուման վէ գալպիմն պիւ-
թիւն դուվվէթիլլէ պէն անը սէվէրիմ :

— Լաքին զամեն օ սիզին մէթրէսինիդ տէ-
յիւ մի տիր :

— Տօգթօր, իթտիկինիլ քիւֆիւր տիր : —
Պէն Լիւսիլէ, քէտիսին սէվտիկիմ գատար
րիւսեթ իտէրիմ . . . Օ պէնիմ մէթրէսիմ տէ-
յիլ, իլա մէշու զէվէմ օլաճադ տըր :

— Նէ՞ սէյլէեօսուուղ, տէեու նիտա իթ-
տի ֆրէպօ, հայրէթի քեամիլէ իլէ Հէքթօրա
նաղար իտէրէք :

— Հագըգաթը հալի սէյլէեօրում, տօգ-
թօր, լաքին պու հագըգաթը՝ Լիւսիլին բրէն-
սէս տը Գապիլէլ Վիվան օլմագլըղա բաղը օլա-
ճաղը կիւնէ գատար, սալթ սիզ պիւմէրիսինիլ :
Պէն սըրըմը սիզէ պէեան իթմիշ օլտուղում
հալտէ, պու սըրըր սագլաեաճաղընըղա էմնիյ-
եթիմ պէրքէմալ տըր :

— Պու պապտէ պէն տախի սիզի թէէմին ի-
տէրիմ :

— Իմտի պու կիւնտէն իթիպարէն, — տէ-
եու տէվամ իթտի սապըգ Պէկուրտ, — ինթի-
ղամըղ վէ ույղունսուղ պիր էօմիւրտէն չէ-
քիլմէքտէյիմ, օլ էօմիւրտէն քի, անտէ, զէֆդ
ու էլլէնճէ՞ սաստէթ ու իզպալ, վէ պիր թա-
գըմ խէեալթ աշղ ու մուհապպէթ ատտ օ-
լունուր : — Հէր հանկը կիւն Հիմմէթինիլլէ
եաթագտան պիւսպիւթիւն գաղար իւնմ, հօ-

վարտաճա կէշիրտիկիմ էօմիւրտէն արթըգ չէ-
քիլմէքտէ օլտուղումու իլանէն, տօթլարումա
պիր զիւեաֆէթ վիրէճէյիմ, վէ ֆէրտասը կիւն,
քեամիլ տաէմիէր սիլքինէ տախիլ օլաճաղմ :
— Օնտան սօնրա, քէնտիմէ մէշու պիր զէվէթ
ինթիսապ իտիպ, եալընըղ անը սէվէճէյիմ,
վէ էկէր ճէնապը Հագգ միւրատ պուեուրուր
իսէ, բէտէր տախի օլաճաղմ, վէ էվատարը-
մը ֆայտէլի մախլուգլար իթմէկէ չալընըղ,
սիզ քի, տօգթօր, պէնիմ տօթլունումանուղ,
սիզի տախի էվատարըմըն թալիմ ու թէրպի-
եթսինէ մէմուր գըլաճաղմ :

— Օ հալտէ էյիմտէն կէլէնի տիրիլ իթմէ-
եթէկիմի շիմտիտէն սիզէ վաա իտէրիմ, տէ-
եու մուգապէլէ իթտի ֆրէպօ :

— Սիզին էյիֆայի հիւսնի վաղիֆէ իտէճէկի-
նիլլէ էմնիլէթիմ պէրքէմալ տըր . . . — Շիմ-
տի պէնի տինլէյին : — Պէնի կէօրմէեթ կէլէն
զէվաթը հալտէ նէղտիմէ կէթիմէք մէմնուիյ-
եթիլնտէ սէպաթ իտիեօրմուսուուղ :

— Թապիլթիլլէ, զիրա եօրուլմանըղ իսթէ-
մէմ :

— Պու մէմնուիլէթ էմրի տահա չօգ տէ-
վամ իտէճէք մի տիր :

— Պիր գալ կիւն տահա տէվամ իտէճէք տիր :
— Քէմալի իթաաթիա էմրինիլէ իթթիպա
իտէրիմ, ֆաղաթ պու պապտէ պիր իսթիս-
նալիլէթ իթմէնիլի տէ խասսէթէն րէճա իյ-
լէրիմ :

— Լիւսիլ իչին, տէյիւ մի :

— Ի վիճեթ :

— Սագը ընձնդ, զերա գօրգարում քի, պուտէրէճէ շիտտէթլէ արզուլէտիկինիդ միւլա-գաթ, սիզին իշին մուզիրը օլմասըն . . . — Վա-գաս սըհէթինիդ իշիճէ տիր, ֆագաթ պիւս-պիւթին իշի օլմատընդ : — Հէր նէվի հէեէ-ճանը շէտիտ, հազգընդտա մուխաթարաեը մուճիպ օլապիլիր, վէ էմիր պասիթէթսիզլիք, իսթիհսալ օլունմուշ օլան նէթիճէլէրի տիւշա-ըը թէհլիքէ գըլապիլիր :

— Ա՛յա, տօ՛գթօր, ա՛յա . . . — Պունուն մուղայիրի, Լիւսիլի կէօրմէք, պէնիմ՝ իշին, քէսպի հայեաթ իթմէք տիմէք տիր :

— Ի՜հ է՜հ, պէլքի հազգընձնդ :

— Շիւպհէսիդ հազգընձնդ :

— Բէ՛ք ալէա, Լիւսիլի կէօրմէճէ քսինիդ :

— Թէշէքքիւր իտէրիմ, տօ՛գթօր, լաքին ըէճամ՝ պու գատար տէլիլ տիր : Մէզպուրէեէ խապէր վէրիպ, քէնտիսինի պուրաեա կէթիր-մէք իշին, եալընդ սիզէ կիւվէնէպիլիրիմ :

— Վա՛յ . . .

— Բէ՛տտ մի իտիեօրսունուզ, տօ՛գթօր :

— Խա՛յր, պիւլաքօ գուպուլ իտէրիմ, հալ պու-քի պիր շարթլա :

— Նէ՛շարթլա :

— Վագը օլան միւլադ աթըմիդ սիզի զիեա-տէսիլլէ եօրտու, նասըլ քի երւզինընդտէն տէ անլալընթօր : — Պինապէրին շու էսնատէ իսթիրահաթ վէ ույգուեա միւճէրրէտ իհթի-եաճընդ օլմալլէ, մա մէմունիյեէ իճրա ի-

տէճէք օլտուղում՝ մաթլուպունուզու, անճագ-եարըն տէլիլ օլ պիր կիւն իճրա իտէպիլիրիմ, անլատընդ մը :

— Նէ՛շարէ, անլաեօրում, տէտի Հէքթօր եիւրէքտէն պիր ա՜հ իտէրէք :

— Ա՛քէրին, իշթէ շիմաի ագիլանէ հարէ-քէթտէ պուլունտունուզ : — Եարըն տէլիլ օլ պիր կիւն, սատտէթինիզէ նայիլ օլաճագսընդ, վէ պու կիւնտէն սիզէ, գուվլէթինիզին միւ-քէմմէլէն իեաուէսի իշին պիր մուպիճէ թէր-թիւպ իտէճէլիմ :

Անթօնէն Ֆրէպօ, սաաթտա պիր գաշըգ ալ-մագ իւղրէ, պիր մուպիճէ թէրթիպ իտիպ, վէ օ աղշամ թէրրաք կէլէճէկինի վատ իտէ-րէք, մուֆարադաթ իլլէտի :

Հէքթօր եալընդ գալաղընտա, գուվլէթի-նին իեատէսի իշին հէքիմլին թալսիեէ իթտի-կի ույգուեա պիւսպիւթին ունութտու, վէ հաթթա մուպիճէտէն տահա հիւ պիր գաշըգ ալմաղտան, միւճիզէ նէվլինտէն օլարագ, գուվ-լէթինին իեատէ օլունտուղունու հիւս իթմէ-եէ պաշլատը :

Բրէնսին խաաթալըղը կիւնլէրինտէ, Լիւսի-լին, հէր կիւն գօնաղա կէլմիշ օլմասը, մէզ-պուրէնին՝ մէրգում բրէնսի սէվմէքտէ օլաու-ղունա պիր արէամէթ օլաուղունտան, իշպու խուսուս Հէքթօրում մէսուտ գըլմաեա քեաֆի վաֆի իտի :

Անթօնէն Ֆրէպօ, վատը իւղրէ, օ աղշամը բրէնսին խանէսինէ կէլտիկինտէ, մէրգումուն

պիր դաչ սաաթ դարձրնտա ֆէվդէլատէ չի-
ֆաեապ օլմուշ իտուկինի կէօրիւնճէ ,

— Սիրդի բէք իյի հալտէ պուլտուղում մէմ-
նունում , վէ եարըն տէյիլ օլ պիր կիւն վա-
տըմը իճրա իտէճէկիմ , տէտի :

Հէքթօր , օլ կիճէսի կիւղէլ րիւեալար իւ-
թաթըլ պիր ուլգու ուեուտու :

Տօգթօր , Պիւլպիւլիւն իգամէթ իթտիկի
մահէլլէ տայիր լաղըմ կէլէն թարիֆի ալմըշ
օլտուղունտան , ֆէրտասը կիւն ալէսսապահ
Պէլլիտէ , յիւլիէն-լագրուս սօգաղընա կիթտի :

Պու արալըգ կէնճ գըղ խանէսինտէ չալըշ-
մաղլա մէշղուլ օլուպ , Հէքթօր հազգընտա
մալիւմաթ ալմաեա կիթմէք իւղրէ , վազթը
մուայեհնինէ պէքլէմէքտէ , վէ իքինճի օտա-
տա , մէղպուրէնին ալիւէ թէյղէսի եաթմաղ-
տա իտի :

Ֆրէպօ եաւաշճա գաբուեու չալտըղընտա ,
լիւսիլ գաբուեու աչտը , վէ հէքիմի կէօրիւր
կէօրմէղ , պէնդի պէթի սօլուպ , պօղուգ պիր
սէս չըգարտը , վէ սօնրա հէեհճանընը թէսկին
իլին էլինի կէօքսիւնէ վաղ իթտիկինտէ ,

— Նէ* օլտունուղ , մաւտուաղըլ տէեու սիւ-
ալ իթտի Ունթօնէն շէտիտէն ,

— Պէլքի պիր ֆէնալըգ խապէրի կէթիթմիշ-
սինիղ տէեու տիթրէտիմ :

Ֆիլվաղը գէվալը Պիւլպիւլ պու էսնատէ
տիթրէմէքտէ օլտուղունտան , տօգթօր , մէղ-
պուրէլի թաթարաղ , չէօյլէ ճէվապ վիրտի :

— Խայր , սէվկիւլիւ գըղըմ , խայր , պէօյլէ

պիր չէյ հազգընտա տալա վէսլէսէ իթմէյի-
նիղ : — Պիւլաքս սիղէ իյի խապէրդէր կէթիթիմ

Պու սէօյլէրտէն հէմանտէմլիւսիլին եանագ-
լարը ճիւղիճէ գըղարտը , վէ տօտաղլարընտա
պիր թէպէսսիւմ միւշահէտէ օլունտուղու կի-
պի , եանագլարընտա տալի իքի տանէ կէօղ
եաչը տիւշտիւ , վէ քէմալ մէսէրրէթլէ ,

— Ուհ , պանա նէ* գատար գօրգու վիրտի-
նիղ , ատէթա գօրգումտան էօյճէյիմ տէեու
զանն իտիեօրտում , տէտի :

— Համա օլտուղ , բէք իյիսինիղ , վէ թէէմին
տալի օլտունուղ , տէյիլ մի :

— Էվվէթ , միւսիւ տօգթօր , թէէմին օլ-
տում , ֆադաթ րէճա իտէրիմ , պիր աղ եա-
վաշ լաղըլտը իտէյիմ : Իհթինեարէ թէյղէմ
իլէրտէ , եանի տիկէր օտատա եաթըեօր , քէն-
տիսինի ուլգուսունտան ուեանտըմաղ իթթէ-
մէմ : — Իմտի , իլէրի պուեուրուպ օթմուրու-
նուղ , վէ պուրաեա կէլմէնիլին սէպէպիւնի պիր
ան էվվէլ պէնտէնիղէ պէեան իտինիղ :

— Իքի կիւն ագտէմ , սիղէ վիրտիլիմ իւ-
միտի թաստիղ իթմէեհէ կէլտիմ : — Բրէնս
քէսպի իֆադաթ իթմէք իւղրէ տըր :

— Ուհ , պու խապէրինիղ պէնի զիեատէսիյ-
լէ մէսիւր գըլմաղտա տըր :

— Հէր չէյի սիղէ սէօյլէսէմ , տահա զիեա-
տէ մէսրուր օլաճաղընըղա չիւպհէ իթմէմ ,
չիւնքի տահա հէր չէյի պէեան իթմէտիմ :
Իմտի , ֆէվդէլատէ պիր մէսէրրէթլէ միւնթա-
ղըր օլմանըղը էվվէլճէ սիղէ խապէր վէրիթիմ :

— Աճապա պէնիմ հագգըմտա Մ. ար Դաս-
թէլ-Վիվան իլէ կէօրիւշտիւնիւղ միւ , տէեու
սիւալ իթտի Լիւսիլ :

— Էվվէթ , գըղըմ , վատըմ իւզրէ սիզտէն
տօլաեւր բրէնս իլէ կէօրիւշտիւմ : — Մէրգում ,
չիմտի , իւք տէֆա սիզին՝ քէնտի խանէսինէ
կիթմիշ , վէ հէր կիւն տախի թէքարը կէլմիշ
օլտուղունուղտան մալիւմնթ ալմիշ տըր :

Լիւսիլ կէօղլէրինի աշաղը էնտիրտի , վէ
եանագլարը տախի դըզարտը : Տօղթօր իսէ ,
չու եօլտա քէլամընա տէվամ իթտի :

— Սիղին պուրատա իգամէթ իթտիկինիղի
բրէնս պանա պիլտիրիպ , քէնտիսի պէնի պու-
րաեա կէօնտէրտի , վէ մագսէտի տէ , սիլի
կէօրմէքտէն իպարէթ տիր :

— Պէնի կէօրմէք մի , տէեու թէքրարլատը
Լիւսիլ :

— Էվվէթ , վէ իշպու արպուսունուն բէք
թապիի օլտուղունու սիզ տախի անլաեապիլիւր-
սինիլ , չիւնքի մէրքուսունէ օլմէք լատտէսին
տէ օլտուղու կիւն , քէնտիսինտէն խապէր ալ-
մաեա կէլտիկինիղտէ , կէօղ եաշլարը աէօքէ-
րէք վէ հընդըրարագ , նէզտինէ չըգմագ իս-
թէեօրտունուղ :

— Օրասը էօյլէ ամմա , չիմտի հալ պիւսպիւ-
թիւն թէպտիլ օլմուշ տուր : Օլ վագըթ պիր
խասթանըն եանընտա նէզարէթ իթմէքլիկի
խթէմէքլէ , վագը օլան թէտպիրսիզէ վէ
աղըլաղճա հարէքէթիսիւն հիշ օլմալ իսէ պիր
էօղըրիւ վար իտի , լաքին պու կիւնքի կիւն

համո օլտուն , ճէնապը Հագգ վէ զաթընրդ
սաեէսինտէ , բրէնս քէսպի աֆիլիէթ իթմիշ
տիր : Պունա իսէ , մէմնունում , հէմ զիեատէ-
սիլլէ մէմնունում , նասըլքի մէմնունիլիէթի-
մէ սիզ տախի չիւալհէ իթմէզախիզ , հալ պու
քի մէրգունուն գօնաղընա կիթմէեէ , պուն
տան պէօյլէ հագգ ու սէլահիլիէթիմ գալմա-
մըշ տըր :

Ոնթօնէն Ֆրէպօ հայրէթլէ կէնճ գըզա պա-
գըպ , անըն մէտհէ չայեան թարգտա վէ խալի-
սանէ սուրէթտէ վուգու պուլան իհթիրաղըն-
տան տօլաեւր ֆէվգէլատէ թէաճճիւպ իղհար
իլլէմէքտէ իտի : Պատէհու ճէվապա աղազ
պիրլէ :

— Իհթիրաղընըղըն նաղիքեանէ օլտուղունու
թաստիգ , հաթթա թահսին իտէրիմ , ֆագաթ
պու իհթիրաղընըզա գարըլ կէլմէտէն տէ վա-
ղիֆէմ իղթիղասընճա պիրտն կէրի տուրա-
մամ : — Խմտի , անճագ իլիլէչլիլ օլան մէճ-
բուհուն եանընտա սիղին պուլունմանըլ , պու
կիւնքի կիւն հէր վագըթտան տահա զիեատէ
էլզէմ տիր , տէտի :

Պու քէրրէ տէ Պիւլպիւլ , տօղթօրա քէմալ
հայրէթլէ նաղար իտէրէք :

— Պէնիմ պուլունմամ էլզէմ մի տիր , տի-
եօրսունուղ , տէեու սիւալ իթտի :

— Էվվէթ , մա'տուաղէլ , տէեու մուգապէ-
լէ իթտի տօղթօր :

— Նէ' տիմէք իթթէտիկինիղի անլաեամաեօ-
րում :

34

— Սիր՛ Հէքթօրըն էօրլամոնէն գուլթուլմա-
պընը խոթերսնիկ, աէ, յի՛շմե, աէ աի Ֆրէպօ :

— Բրէնսի էօրլամոնէն գուլթարմագ, իշին,
էօմբիւմիւ ֆէտա իթմէէէ պիլէ հաղըրըմ, աէ-
եու ճէվապ վիրտի կէնճ գըղ խալիսէթլէ :

— Էօյլէ օլտուղու հալտէ, էկէր սիզ գօնա-
ղա կէլմէզ խէնիզ, բրէնսին էօմբիւ թէհլիքէ-
տէ գալաճագ տըր :

Լիւսիլին երկդիւնիւն բէնկի սօրուպ, վէ բէ-
բէլէէէբէք :

— Լաքին մերդումուն արթըզ թէհլիքէյի
սափուշտուրմուշ օլտուղունու պիք ազ էվվէ
պէնան իտէն սիզ խոնիկ :

— Էվվէթ, պէն իտիմ, ֆագաթ թէքրար
թէհլիքէ դուհօր իտէպիլըր օլտուղունու տա
եինէ պէն սիզէ թէէմին իտէրիմ : — Մալիւմիւ-
նիւզ տիւր քի, պիք խաթմա իրիէշմէէէ պաշ-
լատըղընտա, իւզնիւք իթմէքտէն սաղընմալը
տըր, հալ պու յի պիլիւք պիլըքտէր պէլ-
քի տէվա գապուլ իթմէզ սուրէթտէ պիլ խա-
թանըն հալինի տիւտըր թէհլիքէ դըլպիլըր :
— Հէքթօր եարընը սիզին իշին եաշամագ իւ-
թէեօր, հալ պու քի անը կէօրմէյի իսթէմէ-
մէք, եաշամանընը իսթէմէմէք տիմէք տիլ :

— Պու շէյլէրի սիզէ Մ. աը գապիլէ-վիվա՞ն
մը սէօյլէտի, տէտի կէնճ գըղ իքի էլլէրինի
գալպինէ տախաթարագ :

— Սիզի քէնտի եանընա կէօթիւրմէք իւզրէ
պուրաեա կէլմէքիկիմի բէճա իլլէտիկի սըրա-
տա, էվվէթ, հէք պու շէյլէրի պանա օ սէօյլէ-
տի, վէ պէն տէ քէնտիսինէ մաթլուպունուն
իճրասընը վաա իթտիմ, հաթթա եարըն գօ-
նաղա կէլէճէկինիզէ գալիէն իւմիտվար տըր : —
Խմտի մատմուաղէլ, պէնիմ իլէ պիլըրքտէ գօ-
նաղա կէլմէէէ մուվաֆֆագաթ իտէճէքսինիզ,
տէյի՛ մի, զիրա սիզէ թէքրար իտէրիմ քի,
պու պապտէքի մուխալիֆէթինիզ, բրէնսի,
պէլքի խասմինին գըլըճընտան տահա զիեատէ
զալիմանէ վէ մուխաթարալը պիլը սուրէթտէ
եարալաեապիլըր :

Պու արալըզ Լիւսիլին գալպինտէ աշգ, մահ-
ճուպիյեթ վէ թէքէպպիւր տուլղուլարը պի-
լիպիլինէ գարը շիտտէթլէ ուղղաշմագտա օ-
լուպ, նիհաեթ շիտտէթլէ աշգ տիլէրլէրինէ
ղալիպ կէլտի . . . — Հէմ տէ մէզպուրէ սօ-
նունա գատար Հէքթօրա սատըգ գալմաեա
պօրճու տէյի՛ մի իտի : Պունտան գաթինա-
զար, վալիտաթը քեաթլէսինի քէնտիսինէ
թէրք իտէկէլէն վաօիեթինամէյի, կէնճ բը-
բէնսէ կէօթիւրմէքլէ, պիլը վադիֆէ իճրա իթ-
միշ օլմաեաճագ մը իտի : Պինապէրին, մէզ-
պուրէ, մօգթօրուն իսրարընա ճէվապէն, վէ
պաղթէթէն :

— Բէք իյի, միւսիւ մօգթօր, եարըն գօ-
նաղա կէլմէէէ մուվաֆֆագաթ իտէրիմ, տէտի :

— Ահ, սիզ պիլը մէլէքէսինիզ, վէ բրէնսին
սիզի սէվմէէէ բէք զիեատէ հագդը վար տըր :

Հէր նէ հալ իսէ, սիզի արապամա կէօթիւր-
մէք իշին պուրաեա կէլմէմի իսթէրմահինիզ:

— Խալը, զիրա պիրլիքտէ տիշարը չըգտը-
ղըմըղը հէր քէս կէօրիւր իսէ, պին տիւրլիւ
մանէալար վիրիւր, վէ Ալլահ պիւրի նէլէր
զանն օլունուր: — Պէնիմ իսէ, պու պէմտէ
նամուս վէ իթիպարըմտան պաշգա կիւլէնէ-
ճէք պիր չէլիմ օլմատըղընտան, անլէրէ զի-
եատէսիլլէ էհէմիլլիէթ վիրիւրիմ:

— Հադգընըզ վար տըր, իսթէրսէնիզ սիզ
պէնիմ էվիմէ կէլլինիզ, հէր քէս Դէրիմ էվինէ
կիթմէնէ մըթթար օլմալլէ, քիմսէ պիր մա-
նէա վիրէմէզ:

Լիւսիւ պու թէքլիֆէ պաշը իլէ մուվաֆ-
ֆագաթ իշարէթի կէօսթէրտիկինտէ:

— Իշթէ պէնիմատընսիմ չու տուր, — տէեու
տէվամ իթտի Ֆրէպօ, քէնտի գարթընը Պիւլ-
պիւլէ թագտիմ իտէրէք, — խմիլ եարըն սիզի
թամ սաաթ ծնտա պէքլէրիմ:

— Պէնտէնիզ տէ թամօ վագըթտա կէլիրիմ:
Պու էսնատէ իրինճի օտատա պիր սէս իշի-
տիլտի: Պու սէս, ալիլէ խաթթունուն սէսի օ-
լուպ, Լիւսիլլ չըղըրընօրտու:

— Թէյղէմ տիր, զալիպա ուեանմըչ օլմալը
տըր, տէտի կէնճ գըզ:

— Պէն արթըզ կիտիեօրում, եարըն կէօ-
րիւշիւրիւզ:

— Բէք իյի, միւսիւ, տագթօր:

Ֆրէպօ տիշարը չըգտը: Արիլէ գատըն եա-
թաղընտան գալգմըչ, վէ օտաաընըն դարու-

սունու նիմ սուրէթտէ աշմըչ օլմալլէ, էշիլին
իւզէրինտէ կէօրիւնտիւ, վէ քէլամա պիւլպ-
թիտար:

— Օրատա՞մը սըն, պէնիմ քիւլիւճէք գը-
ղըմ, տէեու սիւալ իթտի:

— Էվիլէթ, թէյղէ, պուրատաեւըմ:

— Պիրիսիլլէ կէօրիւշիւեօր մու իտին, —
շիւնքի գուլաղըմա պաղը սէսլէր կէլիեօր կիպի
օլտու:

— Էվիլէթ, սէվիլիւլ թէյղէմ, գուլաղընը-
զա սէս կէլմիշ օլմաաը տողըու տուր, զիրա չա-
լըշաղըմ մաղազանըն պիր մէմուրու կէլիպ,
եարըն սապահ պէնի մաղաղատան իսթէտիք-
լէրինին խապէրինի կէթիրտի:

— Տիմէք տիր քի, եարըն սապահ գահվալ-
թըմը եալընըզնա իտէճէլիմ:

— Մատամ վէրտիսէ սիզէ իֆագաթ իտէր:

— Գըղըմ, պու սապահ սէսին նէ՝ դատար
տա թաթըլ վէ ճալիպ տիր:

— Սէսիմին թաթըլ վէ ճալիպ օլմաաը, գալ-
պիմին չաղ օլմաաընտան տըր, — Սիզէ պահսը-
նը իթմիշ օլտուղում խաթթա գըզ... պիւրի-
սինիզ եա՞:

— Պէլլաս սօգաղընտաքի թանըղըն գըզ մը:

— Խալը, տիկէրի, իշթէ ծնտան տօլալը
պաղը իյի խապէրլէր ալտըմ, չէօյլէ քի մէր-
գումէ իյիլէյնէե եիւզ թուլթուշ, հաթթա
թէշիլլէյի տէ սափուշտուրմուշ...

— Բէք ալէա, պէն տէ մէմուն օլտում...

— Պունտան պաշգա զալիպա պու կիւն հէր

չէ՛յ խայրըլը տըր, չիւնքի պէն տէ տիւշ կէօր-
տիւմ:

— Եինէ՞մի տիւշ կէօրտիւնիւզ, տէտի Լիւ-
սիւ, եիւքսէք սէտա իլէ:

— Էվլէթ, վէ հաթթա պու տէֆա կէօր-
տիւկիւմ տիւշ, պուռտան էվվէլ Սալթթըրիէր
խայրէթ խանէսինտէ սանա նաղլ իթտիկիւմ
տիւշիւն տէվամը տըր... խաթրընա կէլիեօ՞ր
մու... շու սէնի սէվէն բրէնս...

— Խաթրըմտա՛ տըր... խաթրըմտա՛... տէ-
տի կէնճ գըզ, ֆէվզէլատէ պիր իզթիրապ ի-
լէ: — Է՛յ պու տէֆա նէ՞ տիւշ կէօրտիւնիւզ:

— Պու տէֆաքի կէօրտիւկիւմ տիւշտէ, բը-
րէնս, տիկէր ըլեւեամտա կէօրմիւշ օլտուղում
մուղիւր շախս թարաֆընտան մուհլիք սուրէթ-
տէ եարալանմըշ իտի:

Պիւլպիւլ, հէեհճանընտան նաշի նէֆէս ալա-
մաղ օլտու: Ալիլէ գատըն իսէ, շէօյլէ տէվամ
իթտի:

— Ֆազաթ սանա օլան մուհապպէթի թէ-
էսսիրիլէ, չաբուզ քէսպի իֆազաթ իթմիշ,
վէ քէսպի իֆազաթ իթտիքտէն սօնրա, սէնին-
լէ թէէհհիւլ իյլէմիշ իտի:

— Տիկէր հիւ պիր մուխաթարա բրէնսի
թէհտիա իթմէեօ՞ր մու իտի, տէեու սիւալ
իթտի Լիւսիլ սօլուեարազ:

— Խա՛յր:

Կէնճ գըզ, թէյղէսինին պու իֆատէլէրին-
տէն ֆէրրահլանտը, չիւնքի թէյղէսինին ըլ-
եալարը, պիրինճիսի ֆիլիլէն իճրա օլուռմուշ

օլտուղու հալտէ, քէնտիսի իյին առէթա տին
մատտէլէրի գատար միւթէպէր վէ մուազղէզ
իտիլէր:

Հէր նէ հալ իսէ, օլ կիւնիւն սաաթլարը Լիւ-
սիլ իչին բէք աղըր կէշտիքլէրի կիպի, մէզպու-
րէ կիճէյի տախի, հէման սապահա գատար
ասլա ուեու մաեարազ կէչիրտի:

Բրէնս իլէ վուղու պուլաճաղ միւլազաթ,
ղէվալլըւս հէմ մէսրուրիեթ վէ հէմ տէհչէթ
պախշ իտիեօրտու:

Նիհաեթ շէֆֆազ աթըպ, աղիմէթ վազթը
տախի կէլտի:

Լիւսիլ, թէյղէսինի մատամ վէրտիեթ թալ-
սիեթ իթտիքտէն սօնրա, բրէնսին վասիեթթ-
նամէսինի եէտինէ ալաղ, վէ տօգթօր ֆրէպօ-
նուն խանէսինէ կիթտիքի, մէրգումուն արա-
պասը տախի հէման եօլա չըգմազ իւղրէ պէք-
լէեօրտու:

Բրէնսին գօնաղընտա իսէ, հէր շէյ միհվէրի
լաեըզընտա ճէրէեան իթմէքտէ օլուպ, խըզ-
մէթ քեարլար, պիր խաաթա խանէսինտէ պու-
լունուեօրլար կիպի մահղուն կէօրիւնիլիպ,
էֆէնտիլէրինին իյիլէշմէսինտէն տօրաեը ճիւմ-
լէսի սերպէսթճէ գօնուշմագտա վէ կիւլմէքտէ
իտիլէր: Պէօյլէճէ էվին իւզէրինտէ մահղունիյ-
եթթ էսէրի, պիր սուրէթի զարիպէտէ իզալէ
օլունմուշ իտի:

Խաաթանըն իլք կիւնքի բուսուլասը, բրէն-
սին բէք չօգ տօթլարընը սէվինտիւմիշ օլտու-
ղու կիպի, մէրգումուն նէզտինէ քիմէնին սա-

ըվէր լիմէսի իշին, տօգթօր թարափընտան վազ խտրմիշ օլան էմիւ շէտխտին հէման իլըա խտիլէճէկի խապէրի տախի, ճիւմէյի մէմնուն գըլմիշ օլտուղունտան, բրէնսին էն աղիղ տօթթլարը, թէպրիք վաղիֆէսինի իֆանէ հաղըրլանմագտա խտիլէր :

Եալընը Սէզար տը Ֆօսարօ իլէ ժընըվիէվ լէյնէն պուրչուպ, եէտը զասպլարընա կէչիրմէք իւթէտի.քլէրի միլիօնլարճա վասլիյէթի թէտպիրի ախիրէ տէկին, էլլէրինտէն չըգարմագտա օլան մէրգուճ բրէնսին քէսպի իֆագաթընտան տօլալը տօգթօրու լանէթլմէք տէ խտիլէր : Շու գատար քի, պարօն տը Պօսարօ տալիմա քէնտիսինէ հաքիմ պիր զաթթ օլտուղու ճիհէթլէ, եաղընտա պունուն ինթիւ գամընը ալաճաղընը միւլահաղա իտէրէք, ժընըվիէվի թէսքին իթտի, վէ եէնի պիր բլան հաղըրլատը :

Պու տէֆա մէրգուճ, իշի քէնտի էլլիլէ կէօրիւպ, բասթ կէլաեա պրագմամաղլըը տիւշիւնմէքտէ իտի :

Ֆէրտասը կիւն, սասթ օն պուչուգտան պիր աղ էվվէլ, ժէնըվիէվ իլէ Ֆօսարօ, այրը այրը կէլտիքլէրի հալտէ, գօնաղըն տէհլիղինտէ պիրպիլլէրինէ թէստալիւֆ իթտիլէր :

Սէզարըն պիր սիւալինէ ճէվապէն,

— Խասթամըղ համա օլուն իլի տիր, վէ տօթթլարը, էօյլէտէն սօնրա, պիր գաշ տաղըգա իշին, մէրգուճուն նէզտինէ գապուլ օլունաճաղար տըր, տէտի խըղմէթքեար :

— Էօյլէ իսէ, տէտի ժէնըվիէվ, սասթ տէօթ տէ թէքրար կէլէճէյիղ, տէյիլ մի պարօն,

— Էկէրչի պու սասթ սիղճէ միւնասիւղ իսէ, էվվէլ, աղիղէմ, սասթ տէօրթտէ թէքրար կէլմէմիղ լաղըմ տըր :

Խըղմէթքեար լաղըրտընա միւտախէլէ իտէրէք,

— Աֆիլ իտէրսինիղ, տէտի պիր աղ պարիտաճէ նէզաքէթ իւղըր, մատամ պիհուտէ զահմէթ չէքմիշ օլաճագ տըր, չիւնքի տօգթօրուն եասաղը սալթ էրքէքլէր իշին գալտըրլաճագ տըր,

— Տիմէք օլուր քի, պէն բրէնսի կէօրէմէ եէճէյիմ, տէտի ժէնըվիէվ, հիտաթթ ու զաղապընտան նաշի սէսի տիթրէքէրէք :

— Էվվէթ, մատամ, սիղին կէօրմէնիղ մէմնու տըր :

— Լաքին սիղ պէնի թանը՝ եօրմուսունուղ :

— Էվվէթ, մատամ, սիղի բէք ալէա թանը եօրում, տէեու ճէվապ վիրտի խըղմէթքեար թէվաղու իլէ :

— Պու հալտէ պիլմէլիսինիղ քի, պու եասաղ պէնիմ հագղըմոա ճարի օլամաղ :

— Մատամ, պէնիմ պիլտիկիմ պիր շէյ վար իտէ, ալաղըմ էմիէ թէվֆիղ հարէքէթ իթմէքիկիմ տիր :

— Բրէնսին էմրինէ՞ մի :

— Խալր, մատամ, տօգթօրուն էմրինէ քի, իքիտի տէ ալնի շէյ տիմէք տիր :

Ժէնըվիէվ գահգահա իլէ կիւլմէեէ պաշլա եարագ :

— Պիլիօրմիսինիդ քի, պու բէք զարիպ շէյ տիր, չիւնքի պիր թաղըմ տօթթարընըն բրէնսի կէօրմէլէրինէ միւսաատէ օլունտուղու հալտէ, պէնիմ իչին միւսաատէ օլունմամաւը, աւտէթա տիվանէիք տիր ։ — Սիդ պունա նէ՞ տէրսինիդ, միւսիւ տը ֆօսարօ ։

— Չանն իտէրիմ քի, պու եօլտա պիր թէտպիր իթթիխաղընտա պէլքի տօգթօրուն պաղը սէպէպլէրի վար տըր, տէեու ճէվապ վիրտի Սէզար, չիւնքի քէնտիսինի խըզմէթ քեաւըն էօնիւնտէ մուխաթարօտա իլգա իթմէք իսթմէեօրտու ։

— Էօլէ օլտուղու հալտէ, տէտի ժէնըվիէվ, պէնիմ իչին պու շաղընճա սէպէպլէր մուճիպի իսթիհզա տըրլար, վէ տօգթօրուն վազը օլան եասաղը, պիր քիւսթաթալըգ տիմէք օլմաղլէ, օ եասաղը գապուլ իթմէմ, վէ հազգըմ իւղրէ, իչէրի կիրմէք իսթէրիմ, վէ կիրէճէյիմ ։ — Հաթթա պունուն իչին պէքլէմէյիպ, չիմ տիտէն բրէնսին նէզալինէ չըգաճաղըմ ։

Կէնճ դատըն պու սէօղլէրի սէօլլէեէրէք, տէհլիզին խիթամընտա վազը սալօնա տօղրու սէպաթլէ իլէրլէտի քի, դարուսունուն նիմաղըգ օլտուղու կէօրիւլլէքտէ իտի ։ Հալ պու քի խըզմէթ քեար, մումանաաթ իթմէք իւղրէ, մէզքիւր գարունուն արաւընտա տուրուպ ։

— Բէճա իտէրիմ, մատամ, իսրար իթմէյիւնիդ, զիրա միւրատընը պիհօւտէ տիր, տէտի ։

— Իչէրի կիրմէքիիիմի մէնն իչին ճէ՞պր մը գուլանաճաղսընը ։

— Գէմալ թէհսիւֆլէ պէեան իտէրիմ քի, մատամ, իճապը հալինտէ ճէպր տախի գուլանաճաղըմ ։

— Հայտէ պաղալըմ, պանա էլ տօղունտուր մաեա ճէսարէթ իտէճէքմիսինիդ ։

— Շիւպլէ եօգ տըր քի ճէսարէթ իտէճէյիմ, վէ օլ պապտէ հիչ չիւպլէ իթմէմէնիգի մաղամը բէճատէ պիլտիրիբիմ ։

— Պոլեուրուն պաղալըմ ։

Ժէնըվիէվ, հիտտէթ ու զաղապընտան նաչի, արիչ օլտուղու էմրէ սատըգ պուլունան խըզմէթ քեար իլէ չիւպլէսիդ տէօեիւլէճէք իտի իսէ տէ, վազթը օլամատը, զիրա տէհլիզին ճամը գարուսու ալըմաղլէ, ֆրէպօ, բիֆաղաւթընտա, դաեէթ սատէճէ պիր էլպիսէ կիլինմիչ վէ եիւզիւնէ գալըն պիր վէլօ գօթմուշ օլան լիւսիլ օլտուղու հալտէ, իլէրի կիրտի, վէ քէմալ հազիմիլքլէ ։

— Աղիգէմ ժէնէվիէվ, բէք հիտտէթի կէօրիւնիւեօրսունուգ, աճապա նէ՞ վազը օլտու, տէեու սիւալ իթտի ։

Պիւպիւլ ժէնըվիէվ կէօրիւր կէօրմէզ, մէգպուրէնին՝ Պէլլիլ թէաթրօսունտա, ալթ գաթ ափանսէնիտէ, Մահլէ Պահլէ նամլուպիաթըն իլք տէֆա օլարազ իճրա օլունտուղու կիճէ, բրէնսին րէֆիդէսի օլտուղունու թանըտը, վէ պունտան տօպայը միւթէսսիր օլարազ, մէգպուրէ թարաֆընտան թապիպէ վէրիլէճէք ճէվապա տիթրէեէրէք միւնթաղըր պուլունտու ։

Ժէնըվիէվ, պաշլամըչ օլտուղու հարէքէթի

թէարրուդիէյի գաթթ իտէրէք, տօղթօրա տօղրու տէօնտիւ, վէ ճէվապէն,

— Իյի վազըթտա կէլտինիդ, տօ'գթօր, սի. զի կէօրտիւկիւմէ մէմնուն օլտունմ, տէտի :

— Ողլի'ղէմ, պանա պիր տիեէճէկինի'ղ մի վար տըր :

— Վիրմիշ օլտուղունուդ միւնասիպէթսիդ էմրլէրին մանէասընը անլամագ իսթէրիմ :

— Էկէր վիրտիկիմ էմրլէր միւնասիպէթսիդ իսէլէր, էհէմմիեէթլէրի օլլամագ կէրէք տիր, հալ պու քի, պէն անլէրի բէք եօլունտա տըր տէյի զանն իտէրիմ : — Բրէնսիս օտասընա կիր. մէքլիկի սիդին իշին մէնն իթմէքլիկիմ, մէճ. բուհ իլէ միւլագաթլընըդտա, անը եօրաճաղը. նըզա իսքեաթ օլտուղունմ իշին տիր, տէեու մու. գապէլէ իթտի տօղթօր թէպէսիւմ իտէրէք :

— Ֆադաթ պու հարէքէթինիդ միւնասի. պէթսիդ վէ ագըլըղճա պիր չէյ տիր :

— Նի'շին :

— Մալիւմիւնիւդ տիր քի, պէնիմ, բրէնս նէդտինտէ հայիդ օլտուղունմ հուգուգ, բէտու օլունմագ սուրէթտէ տիր : — Թէքմիլ Բարիս խալըը կիպի, սիդ տախի, Հէքթօր հագգըն. տա տէրքեար օլան մուհապպէթի աղիմէմի պիլիրսինիդ, — Պէնի անտէն երրագլաթան, վէ պլէքի տէ միւլէպպէտէն պէնտէն աեըրաճագ օլան օլմուղիրը ճէրիհատան տօլաեը Ոլլահ պի. լիր նէ՝ գատար կէօղ եաշարը տէօքտիւմ վէ ճէվը ու ճէֆա չէքտիմ, վէ շու սաաթտա իսէ, ագըպէթ եաթաղը պաշընտա օթուրուպ քէն.

տիսինի դաեըրապիլէճէք, վէ իւզէրինէ նէղա. բէթ իտէրէք, սատագաթ վէ ուպուտիյեէթի. մի պիլֆիլի իսպաթ իտէպիլէճէք իքէն, սիդ պէնի, եանի անըն է'ն աղիղէ վէ սէվկիւլիւ տօօ. թունու, պիր էճնէպի կիպի թարտ ու թէպիտ իտիեօրտունուդ : — Էվլէթ, թէքբար իտէրիմ քի, պու ագըլըղճա պիր հարէքէթ տիր :

Ժէնըվիէվին հէր պիր լաղըրտըր, Լիւսիլին գապիլնէ գըզարթըմը չէ տէմիր կիպի սարլան. մագտա իտի :

Պիչարէ Պիւլպիւլ, բրէնս հագգընտա խալի. սանէ պիր աթէշի մուհապպէթ վէ աշգլա սիւ. զան օլտուղու պըրտա, Ժէնըվիէվ տախի քէն. տի մուհապպէթ, ուպուտիյեէթ վէ հուգու. գունտան պահա իլլէմէքտէ իտի : Պինաէն ալէյհ պիր արալըգ Լիւսիլ, տէրունինտէ աղըր պիր թէղէլիւլէ վէ աղիմ պիր քէտէրէ տիւչար օլմուշ օլտուղու օլ պինատան, արգասընա պիլէ պագմաեարադ երրագլանմաքը վէ ֆիրար իթ. մէյի տիւչիւնտիւ իսէ տէ, իճրասընա միւթէ. ճասըր օլամասըր :

Անթօնէն Ֆրէպօ, Ժէնըվիէվին շիտտէթլի իթապընտան ալա միւթէէսսիր օլմաեարագ,

— Գը'ղըմ, տէտի, սիդին նիյեաթ վէ էֆ. քեարը հասէնէնիղէ շիւպէհ իթմէք իսթէմէմ, անճագ զանն իտէրիմ քի, շու էնաատէ սիդին ուպուտիյեէթինիդ, բրէնսէ ֆայտէ եէրինէ, զարարըր մուճիպ օլաճագ տըր :

— Տիմէք օլուր քի, պանա միւթէալլիդ օ. լան էմրի հալէա մուհաֆաղա իթմէքտէսինիդ :

— Էփփէթ :

— Էօյլէ Իսէ , սիզ , բրէնս իլէ պէնիմ արամ .
տա գաթը մուխապէրէնէ սէպէպ օլմագ Իս-
թէնօրսունուդ , տէնու տէվամ իթտի Ժէնը-
վիէվ հիտտէթլէ :

Տօգթօր ումուղարընը սիլքէրէք ,

— Խիւտա ալէմ , գըղըմ , զանն իտէրիմ քի ,
սիզ ագընըղը զայպ իթմիշինիզ տէտի , սիզինիլ-
լէրինիզ պէնիմ նէմէ՞ լազըմ , հէմտէ լիւզումվէ
ատէմի լիւզումունու մուհաքէմէնէ սալթ պէ-
նիմ հագգըմ պուրունան պիր էմիտէն տօլայը
պու սէօզլէրի սէօյլէմէքտէ նէ՞ մանէա վար
տըր : — (Թամ պու էսնատէ տօգթօր՝ քօսա-
րօնու կէօրէրէք) օ՛ , սապահլար խայր օլտուն ,
սիզ պուրատա՞մը իմիշինիզ , տէնու տէվամ
իթտի , էլինի Սէզար տը քօսարօնա ուզաթարագ :
— Էկէրլի միւսաատէնիզ օլուպ տա պու սա-
պահ տօսթունուզու կէօրմէքլիլի արզու իտէր-
սէնիզ , պուրատան երիագլանմաբընըզ , զիրա
վագը օլաճագ զիեարէթիմտէն սօնրա , սիզի
իչէրի ճէլպ իտէճէյիմ :

Պատէհու տօգթօր Լիւսիլէ տօղրու տէճնիւպ ,

— Էլէլինիզ , մատմուաղէլ , տէնու իլավէ
իթտի :

Ժէնըվիէվ չիւպհէսիզ ճէվապ վիրէճէք իքէն ,
օլ անէ տէկին տիգգաթ իթմէմիշ օլտուզու
կէնճ վէ սատէճէ կլիլնիշ պիր գըղըն քրէպօ
իլէ պիրլիքտէ բրէնսին տայիրէսինէ տօղրու ի-
լէրլէտիկինի կէօրիւնճէ , նութգու թութուրուպ ,
տէրեանը հիւզն ու քէտէրէ միւսթաղրագ օլ-

տու , վէ սօնրա տահա զիեատէ հիտտէթ վէ
ղաղալլա ,

— Պու նէ՞ տիմէք տիր , պէն Հէքթօրուն
մէթրէսի օլտուզում հալտէ , պէնի գապուլ իթ-
մէնօրլար , հալ պու քի պէնիմ կէօզլէրիմ էօ-
նիւնտէ տիկէր պիր գատընը մէրգումուն նէզ ,
տիննէ կէօթիլիւնօրլար , տէտի :

Սէզար տը քօսարօ տալի , պու խուսուստա
Ֆէվզէլ ատէ հայրէթտէ գալմըշ իտի :

32

Պարօն՝ Ժէնըվիէվէ եռագլաշըպ , եավաշ պիր
սէտա իլէ ,

— Պէն տալի սիզին կիպի իշին նէ՞ օլտու-
զունու անլաեամաեօրում , քագաթ էլպէթթէ
պունտա պիր էսրար օլմալը տըր , տէտի :

— Պու գատըն քիմ օլապիլիր :

— Պիլմէմ :

— Աճապա պիր րաքիպէ՞ մի տիր :

— Անլարըզ : — Շիմիթի հալտէ սիզ էվինի-
զէ ավտէթ իտիպ , պէնի պէքլէյինիզ :

— Սիզ պուրատա՞մը գալմաճադընըզ :

— Էփփէթ , պէնիմ պուրատա գալմաճըղըմ
լազըմ տըր : Տօգթօր պէնի ճէլպ իտէճէկինի
վատ իթտի : — Բրէնսի կէօրմէք իսթէրիմ :

Ժէնըվիէվ , իւմիտլէրինին մահլ օլմաեա երւզ
թութտուզունու հիսս իթմէքլէ , տիւչարը իզ-

Թիրապ օլտուղու թագտիրտէ, քէնտիսինի օ-
րաեա կէթիրմիշ օլան արապասընա պինտի :

Հէթօր րահաթ պիր կիճէ կէշիրմիշ օլտու-
ղունտան, գայիֆլանմիշ վէ սօլմուշ օլան երև-
ղիւնտէ, էսէրը մահղուղիյեէթ միւշահէտէ օ-
լունուեօրտու: Վագաա կէօղլէրի բարլամագտա
իտի իսէ տէ, պու հարարէթ սըթմա էսէրի տէ-
սիւ իտի :

Սաաթ օն պուշուգ վուրմուշ իքէն, օտա
խըղմէթ քեալը, բրէնսին գարուսունու ա-
շարագ :

— Միւսիս տօգթօր կէլմիշ տիր, տէտի :

— Իւէրի պուեուրսուն, տէեու մուգապէլէ
իթտի բրէնա թէլաշ իլէ :

Անթօնէն Ֆրէպօ էշեքտէն կէշտի, վէ Հէք-
թօրմէրգուսուեալընըճա կէօրտիւկիւնտէ, չայ-
եանը քէտէր պիր հայրէթ իպըաղ կլլէտի : Ան-
թօնէն իսէ, քէլամա աղաղ իտէրէք :

— Սէվկիւլիւ խաթթածըղմ, պու սապահ
զաթընըղն խաթիֆսարը խաթըրնա լիւզում
կէօրմէմ, շիւնքի երևիւնիւղ, սըհհէթինիղին
պէրքէմալ օլտուղունա տէլալէթ իթմէքտէ
տիր, տէտի :

— Տօգթօր... տօգթօր... վատընըղ ու-
նութտունուղ մու, տէեու տէվամ իթտի տէ-
լիգանը :

— Պէն վատըմը ասլա ունութմատըմ, ֆա-
գաթ մալիւմ եա, սիղ տէ, քէնտի թարաֆը-
նըղտան սիւքիւնէթ իւզըն տուրմագըղը վատ
իթմիշ իտինիղ :

— Պէն վատըմը իհրա իթմէքտէյիմ վէ իտէ-
ճէյիմ, եալընըղ սիղ պանա շունու սէօյլէյին
քի, լիւսիլ պուրատա մը տըր :

— Պուրատա տըր, վէ պիր տագըղեա դա-
տար քէնտիսինի կէօրէճէքսինիղ տիր :

— Ահ, աղիղիմ տօգթօր, պիր ան էվլէլ
կէօրմէքիկի բէճա իտէրիմ :

— Էկէրչի անըն սալթ վիղիթասը, սիղի պու
գատար տիւշտըր հէեէճան գըլըեօր իսէ, պէ-
նիմ պուրատա պիր իշիմ գալմամըշ տըր, տի-
մէք իսթէրիմ քի, սիղ մէզպուրէյի կէօրմէղ-
տէն, պէն քէնտիսինի ալըպ կէօթիւրէճէյիմ :

— Պանա ֆէնալըգ իրաս իտէճէք օլան, ա-
նըն զիարէթի տէյիլ, իլլա աղիմէթի տիր, վէ
սիղին մալիւսիւնիւղ տիր քի...

— Օլ պապտէ արթըգ շիւպհէ իթմէմ, տէ-
տի Ֆրէպօ թէպէսիւմ իտէրէք, վէ շիմտիտէն
սիղի մէսուտ գըլմագ իսթէրիմ :

Այնի վագըթտա թապիպի մէրգում, բրէն-
սին եաթագ օտաօր իթթիսալինտէ պուլունան
քիւշիւք սալօն գարուսունու աշրպ :

— Կիրինիղ, մատմուաղէլ, բրէնս սիղի պէք-
լէեօր, տէտի :

Լիւսիլ իլէրլէտի, ֆագաթ էնտիշէսի մէր-
գումէյի գուվլէթտէն տիւշիւրմէքլէ, պիր գաշ
ատըմ ալմիշ իքէն, տիլ բէեէրէք, վէ քէնտի-
սինի կիւճպէլա թուլթարագ, էշիսէ վասըլ օլ-
մաղտան էվլէլ տուրմաեա մէճպուր օլտու : Ֆը-
րէպօ իսէ :

— Ճէսո՛ւր օլուն, գըղըմ, ճէսո՛ւր օլուն :

տէտի, միւլահազա իտինիդ քի, սիզին պուրա-
տա պուլունմանը, սէվկիւլիւ մէճրուհումու-
զա, պիլճիւմէ մուալիճէլերտէն զիւտաւ սիւ-
րաթլէ աֆիլիէթ քէսպ իթտիրէճէք տիր:

Պու սէօղլէրտէն կէնճ գըզ ճանրանարագ,
էրիւրիւմէ կէ պաշլատը, վէ գարունուն էշիլին-
տէ կէօրիւնտիւ:

Պու արալըզ բրէնսին ֆէվզէլատէ մէսէրրէթ
իշինտէ օլտուղու, կէօղլէրինին բարլամասըն-
տան անլաշըլըեօրտու: Մէրգում, էօքսիւզ
զըզը, վէլօսու գալտըրըմըջ օլարագ կէօրտիւ-
կիւնտէ, էլլէրինի մէրգումէնէ տօղրու ուզաթ-
տը, վէ տիթրէր պիր սէտա իլէ, իքի տէֆա,

— Լիւսիւ . . . աղիղէմ Լիւսիւ, տէտի:

Պիւլպիւլ պու սէսի իշիթտիկինտէ, զաւեթլէ
միւթէէսսիրէ օլուպ, էանադլարընա իքի թանէ
իքի տանէլի կէօզ էաշլարը տիւշտիւ, վէ ահէս-
թէ ահէսթէ գարեօլաւա տօղրու իլէրլէտի:

Հէթթօրուն տօտագլարը, անլաշըլմանարագ
պաղը սէօղլէր մըրըլտանմագտա օլուպ, մէր-
գումուն պէնդի պէթի սօլմուշ օլմասընտան,
կէնճ գըզ, տէհչէթ վէ քէտէր հիսս իլլէէօր-
տու, վէ գալպինին քիւհնիւնէ գատար ըրգ-
գաթ տուլղուսուլլա թահրիք օլունմուշ օլտուղու
թագաիրտէ, բրէնսէ տիգգաթլէ նաղար իթ-
մէքաւ իտի:

Իշպու իքի նէվճիվանլար, աշգ ու մուհապ-
պէթ աթէշիլլէ սիւզան օլուպ, անճագ պի-
րիպիրինէ պագմագլա, ֆէվզէլատէ մահզուղ
օլմագտա իտիլէր:

Մնթօնէն Ֆրէպօ իսէ, պիր գաշ աղըմ պուն-
լարտան ուզագտա օլտուղու, վէ քէնտիսի տէ
րիգգաթլէ կէվիշ պուլունտուղու հալտէ, ա-
ւագտա տուրմագտա իտի:

Հէթթօր, պիր գաշ սանիլլէ սօնրա, քէլամա
ալագ պիրլէ,

— Սիդին պուրաւա կէլմէնիղտէն տօլայը թէ-
չէքքիւրիւմիւ իզհար իլին, լաղըմ կէլէն քէլի-
մէլէրի պուլամասեօրում. . . Սիդին պուրաւա
պուլունմանը, համիլիէթլի տօգթօրումուղուն
իլտամաթ վէ մուվաֆֆագըլէլինի իքմալիլ-
լէմէքտէ տիր. . . Սիդ պանա հաւաթ պախշ
իթտինիդ, իմոի էլինիդի պանա ուզաթլընըզ,
տէտի:

Լիւսիւ, տիթրէէն էլինի մէրգումա ուզաթ-
տըղընա, բրէնս, օ էլի տօտագլարընա կէօ-
թիւրտիւ, վէ սօնրա տալի:

— Եանըմտա օթմուրունուզ, տէեու տէվամ
իթտի: Եաթաղընըն պաշ թարաֆընտա պու-
լունան պիր իսկէմէլի կէօթէրէրէք:

— Պէն պիր ընէլթա եաղաճագ օլտուղում-
տան, այէշ տաղըզա իլին սիզի եաղընըզ պրա-
զըրըմ, տէտի Մնթօնէն Ֆրէպօ:

Լիւսիւ պու արալըզ էլինի բրէնստէն չէքտի:

— Խալը, խալը, տօգթօր, տէեու մուգա-
պէլէ իթտի տէլիզանը, սիդին պուրաւա պու-
լունմանըզ էլլէմ տիր: Պէնիմ Լիւսիւն սէօղլէնէ-
ճէկիմ սէօղլէրի, վէ անըն պանա վիրէճէկի
ճէվապլարը, սիդ էշիտէպիրիսինիդ, վէ իշիթմէ-
լիսինիզ: — Պինաէն այէյհ էսնաի միւլագաթը-

մըզտա պուրատա դալմանըրը ըէճա իտէրիմ,
— Բէք ալէա, մատամ քի պուրատա դալմագ-
լըղըմը իսթէեօր իսէնիզ, մուվաֆֆադաթ ի-
տէրիմ, ֆադաթ թէքրար սիղէ իսթար իտէ-
րիմ քի, բէք զիեատէ աթէշի աշգա տալմա-
եըպ, իքինիզ տախի սիւքիւնէթ իւզըէ պու-
լունունուզ :

Հէքթօր մուվաֆֆադաթ ալէամէթի օյարադ-
թէվաղու վէ թէպէսսիւմ իթտի : Լիւսիլ իսէ,
քէլամա պաշլաեարադ ,

— Բէք չօգ մէշագդաթ չէքտինիզ, տէյի՛
մի, տէեու սիւալ իթտի :

— Էվվէթ, ֆադաթ պու կիւնքի կիւն հիչ
պիր մէշագդաթըմ գալմամըլ տըր : — Շիմտի
օ մէշագդաթը տէրխաթըր իտիեօր իսէմ, անը
խայր տուտսըյլա եատ իթմէք իչին տէրխա-
թըր իտիեօրում, չիւնքի անըն սաեէսինտէ
սիզ չու սաաթտա պուրատա պուլունմագտա-
սընըլ, վէ պէն տախի սիզէ, Լէ... Լէ... Լէ...
Լէ... Լէ... Լէ... սէօյլէրինի սէօյլէմէեէ պու-
ֆըրսաթտան իսթիֆատէ իթմէքտէյիմ : —
Էվվէթ, սիզին պուրաեա կէլմէնիզ, պէնիմէօլ-
մէք ըատտէսինտէ պուլունմուշ օլմագլըղըմ
սաեէսինտէ տիր :

— Պէնիմ պուրաեա կէլիշիմ, — տէտի Պիւ-
պիւլ, հէեէճանը թարիֆ իթմէքտէն իսէ, ան-
լաշըմսոր տահա գօլայ պիր հաթէ պուլունա-
րադ, — Էվվէթ, պէնիմ պուրաեա կէլիշիմ,
մահգա պէնի կէօրմէյի աղղու իթմիշ օլտու-
ղունուզ, վէ օ տէհչէթի տուէլլօտան պիր

կիւն էվվէլ, պանա թէսիմ իթմիշ պուլուն-
տուղունուզ էմանէթի սիզէ իեատէ իթմէք իչին
տիր :

— Օ էմանէթ սիզին եէտինիզտէ գալմագ-
տըր, տէեու ճէվապ վիրտի Հէքթօր :

— Հալ պու քի պէն օ էմանէթի պուլտան
պէօյլէ մուհաֆազա իտէմէմ :

— Նիշին :

— Շունուն իչինքի, արթըգ օ էմանէթին
պէնիմ եէտիմտէ գալմասընա հիչ պիր սէպէպ
գալմամըլ տըր, — Սիզտէն պէօյլէ պիր վա-
րիտաթ գապուլ իթմիշ օլտուղում, վէ եա-
խօտ գապուլ իտէճէկիմի զանն իտէրմիսիւ-
նիզ... — Հէմնէ սըֆաթլա գապուլ իտէպիւ-
լիրիմ... — Համո օլտուն, սիզ հաեաթտասը-
նըլ, վէ էօլմըլ օլտա իտինիզ պիլէ, պէն եի-
նէ, սիզին սաթ խաթըրէնիզի վէ հագդընըլ-
տաքի չիւքրանիյէթիմի պագի սագլաեարադ,
պաշգա հիչ պիր սըֆաթ թէրճիհ իթմէեէճէք
իտիմ :

— Լիւսիլ, — տէտի բրէնս կէնճ դըղըն իքի
էլլէրինի սըգարադ, — սիզ գատընլար իչնտէ,
էն զիեատէ քիպարը վէ տօրլաեա սիսինիզ պու-
նու զաթէն իյիտէն պիլիեօրտում, — Իմտի,
վադաա պու վաօիեէթնամէյի չիմտի պանա
իեատէ իտիեօրսունուզ ամմա, իլէրուտէ...

— Իլէրուտէ նէ՞ օլմագդ տըր :

— Սիզին օլմագդ օլան պու վարիտաթ ու
սէրլիթի, լէհիւնիլաէ թէրք իթմէքլիկմէ իհ-
թիեաճ գալմաեաճաղը կիւն...

— Դէ՛ տիմէք իսթէտիկինիդի անլաեամանեօ-
րում:

— Ֆիքրիմի շիմտի էյղահ իտէրիմ: — Լիւ-
սիլ, վէ սիզ տախի պէնիմ համիյեէթլի տօգ-
թօրում, պէնի տի՛նլէյինիդ: — Պախթ ու թա-
լէիմ, պէնի պիրտէն պիրէ սահիպ սերվէթ գը-
լալտան պէրի տիր, դէֆք ու ճիւմպիւշիւ՝
սաատէթ ու իգպալ զանն, վէ սերվէթ ստեէ-
սինտէ տիւնեանըն գըրալը օլաճաղըմը գըեաս,
վէ պու ալէմտէ հէր չէյին, հաթթա աչգ ու
սէվտանըն պիլէ սաթըն ալընըր պիր չէյ օլ-
տուղունու մէմուլ էյլէեհէք, էօմիրէմիւ թէ-
հի եէրտէ սարֆ էյլէսիւմ: . . — Բէք զիեատտէ
սահիպ սերվէթ օլմագ, մուզիրը պիր միշափիրէ
մալիք օլմագ տըր, վէ էօյլէ պիր սերվէթ ին-
սանըն զիհնինի ալթիւսթ իտիպ, քէնտի՛նի սէր-
լսօչ գըլան մուզիրը շարապա պէնդէր տէրլէր,
մէկէր սահիհ իմիշ: Լաքին կիւնիւն պիրինտէ,
ճէնապը Հազգըն եարաթմիշ օլտուղու զա-
եէթլէ պաքիրէ պիր մէլէքեհէ թէսատիւֆ
իթտիմ: — Օ մէլէքէ իսէ, Լիւսիլ, սիգիինիդ:
Պինապէրին սիղէ զիեատտէսիլէ տիւլատտէ օլ-
տում, վէ դատըն թայֆէսինտէն ինչլէրլինի
սաթըն ալմըշ օլտուղում միտիլու, սիղի տաթի
սաթըն ալապիլէճէկիմի քէնտի քէնտիմէ միւլա-
հաղա էյլէսիմ: — Լաքին Լիւսիլ, պու պապ-
տէ պանա աֆիլ իտինիդ, չիւնքի սիղէ թէք-
րար սէօյլէրիմ քի, օլ վազըթ պէնիմ ազըլմ
պաշըմտա տէյիլ իտի: — Սղիդէմ, հիքեատէ-
մին գուսուրու սիղին տաթի մալիւմիւնիւզ տիւր:

— Սիղին պիր քէլամընը, կէօղլէրլիսի աչա-
րագ, պէնիմէ պիրլիքաէ սիղի տիւշիւրմէք իս-
թէտիկիմ կիրտապըն տէրինիկինի կէօրտիւմ,
վէ սիղ տախի իգրար իտէրսինիդ քի, տէրհալ
սիղտէն թէշիմանլըգ տիլէտիմ, վէ օ ճէնապը
Սլլահ քի, միւլսթագ պլիմի պանա իհսան պու-
եուրտ: — Իսէ, կէշմիշ դէմանտաքի խէթալա-
րըմը էօտէմէք իչին պանա միւսատտէ տաթի
էյլէեհէճէք տիր: . . — Սիղին սաեէնիդտէ, Լիւ-
սիլ, էյվէթ, եալընըղ սիղին սաեէնիդտէ, թա-
րիգի միւլսթագիմէ տախիլ օլտում: — Իմտի,
սիղ պէնիմ իլք ատըմլարումս ըհհէք օլտու-
ղունուզ հալտէ, էօմիրէմիւն խիթամընա գա-
տար, պէնիմ եամըմտա, վէ էյինիդ պէնիմ է-
լիմ իչինտէ օլարագ երիւրիմէք իսթէրմիսինիդ,
վէ դալլինիդի, դաթէն սիղին օլան դալլիմէ
միւսատէլէթէն վիրմէեհէ ըազը օլուրմուսու-
նուզ, Հասըր պէնիմ մէշու զէվճէմ օլմագըլ-
ղա մուվաֆֆադթիմ իսէրմիսինիդ:

Հէքթօր պալէատէքի սէօղլէրի սէօյլէտիք-
ճէ, ըիգ գաթը արթմագտա իտի, վէ սօս քէյի-
մէլէրի իրաա իթտիկի սըրաանա կէօղլէրինտէն,
խալիսանէ եաշար տաթի ազտը:

Լիւսիլ, հէեհէճանընտան նաշի գալպի զիեա-
տէսիլլէ թահրիք օլունմուշ օլտուղունտան,
իքի էյլէրինի կէօքսիւնէ տաեաթմըշ օլուպ,
տիհանընը պիլէ աչամաեօրտու:

Բրէնս, իսէ, սէպէպի հազըղ իսինի անլաեա-
մատըլը մէգըլիւր օիւ քիւլմտէն ալուշարը իլթի-
րապը գալպ օլարագ:

— Նիշին ճէվապ վիրմէ եօրսունուդ, — Սիւ-
քիւթիւնիւզ պանա սուր թէհասիր խտեօր, —
Աճապա պէնի սէվմէտիկինիդ, վէ սէվմէնէ-
ճէկինիդի՞ մի հիսս խտեօրսունուդ, տէաի :

— Նէ՛ աճալիպ դանն, — տէտի կէնճ գըզ,
Հէքթօրուն սէօղլէրինտէն հէնէճանա կէլէրէք,
— չիւնքի պուրատա, եանընդտա պուլունտու-
ղու՛մ հալտէ, սիդէ օլան մուհապպէթիմտէն
չիւպչէ իթմէք, բէք դարիպ տիր... — Պէնքի
սիդին իչին պունճա մէշադգաթ չէքտիմ, կէօղ
եաշլարը տէօքտիւմ, վէ տուա իթմէքտէն
տուր օլմատըմ, վէ շու սաաթտա իսէ, սալթ սի-
դին իչին եաշամագտաեըմ, վէ պիր աղ էվլէլ,
կէօղ եաշլարընտան վէ քէտէրինտէն պահս ի-
տէն, ֆադաթ պագընընտա հիտաթթ վէ ֆէ-
սատ սիւշահէտէ օլունան գատընըն սէօղլէրի-
նի իչիթտիկիմտէ, էօլիւեօրու՛մ տէեու դանն
իլլէտիմ :

— Հա՛նկը գատըն, տօ՛գթօր, հա՛նկը գա-
տըն, տէեու սիւալ իթտի չէտիտէն Հէքթօր :

— Ժէնըլիէվ, տէեու ճէվապ վիրտի ֆրէպօ :
— Ա՛հ, սուս օլունուդ, լիւսիլին հուղուրու-
տա օ իսսի թէլէֆիիւզ իթմէլինիդ, չիւնքի
պու կէնճ գըզըն ալտըը հալա, օ իսսին թէ-
լէֆիիւզիլլէ մուրապըլանըն, տէաի մէճուհ :

Լիւսիլ պու սէօղլէրտէն ֆէրրահլըք հիսս
իլէ, իւզէրինտէն ալըր պիր եիւքիւն գալգ-
մըշ օլտուղունու դանն իթտի :

— Էվլէթ, էվլէթ, կէշմիշ դէման արթըգ մահվ
օլտու, — տէեու տէվա՛մ իթտի Հէքթօր : — Լիւ-

սիլ, ագիդէմ լիւսիլ, պէնի սէվէրսինիդ, տէ-
յիլմի :

— Էղճան ու տիլ սիդի սէվէրիմ, տէեու բէ-
բէլէտի էօքսիւզ գըզ, վէ պիլմէեէրէք բրէն-
սէ տօղրու էյիլմէսինտէ, մէրգու՛մ, մէշպու-
րէյի նիմ սուրէթտէ գալտըրտը, վէ աննըն-
տան պուս իթտի :

Հէքթօրուն պու պուսէսի, միւտտէթի էօմ
րիւնտէ իւք տէֆա օլտադ վուգու պուլան
խալիսանէ պիր պուսէ իտի :

Անթօնէն ֆրէպօ լազըրտըեա դարըլարագ :

— Պու գատարը քեաֆի տիր, վէ պու գա-
տարտան պիր զարար հատըլ օլմադ, ֆադաթ
պունտան ֆաղասը մուղիրը տիր, տէտի : —
Աղիլ զիմ Հէքթօր, էլինիդի պանա ուղաթընը
... — Սիլ պիր էհլի նամուս քիմնէսինիդ, վէ
կէրի չիմտիէ գատար սիդի սէվէր իսիմ իսէ
տէ, պունտան պէօյլէ սիլի թագալիր իտէճէ-
յիմ : — Մա՛տմուագէլ, սիլ տախի էլինիդի պա-
նա ուղաթընը, չիւնքի չիմտի օ էլի գիեատէ
գալիէն սըգմագ իհլիտաճընը հիսս խտեօ-
րու՛մ : — Հէր նէ գատար սիդին իչին էհլի պիր
տօսթ իսէմտէ, աթիգ պիր տօսթունուդատտ օ-
լունմագըլը թէմէննի իտէրիմ — Բրէնսին գաթ
պէ գաթ սիդէ սունմաեա հագգը պուլունտու-
ղու քէնտի իսսին, հիշ չիւպչէմ եօգ տըր քի,
սիլ լաեգըր վէճճ իւզըն իսթիմալ իտէճէքիւ-
նիդ, վէ բրէնսին խանէսինտէ, դաեթթ տիլ-
պէր պիր մէլէքէ օլաճագսընը :

— Պու քէլամարընըլտան տօլայը թէշէք-

քիւր իտէրիմ, տօգթօր, թէչէք քիւր իտէրիմ, տէտի Հէքթօր :

— Պէն տախի խայխանէ թէչէք քիւրիւմիւ թագտիմէ իճթիսար իյլէրիմ, տէեու մուգաւ պէլէ իթտի լիւսիլ, — ազիմ պիր շիւքրանի, եէթ իմա իտէր սէտա իլէ :

— Սէ, նէ՛ դատար մութլուլուեու մ... — լիւսիլ, ազիլ գէմ լիւսիլ, արթըզ պէնի թէք իթմէեէճէքսնիդ, տէյիլ մի, տէեու տէվամիթ տի Հէքթօր :

— Սիդի թէք իթմէմէք մի, — տէտի հէքիմ հիւլէրէք : — Պագալըմ պու խուսուտա պէնիմ իզնիմ վա՞ր մը տըր, հէմ պու եօլտա պիր հարէքէթ քեարը ազըլ տէյիլ տիր : Պիլաքս մատմուաղէլ լիւսիլ սիզտէն մուֆարագաթ իթմէլի, վէ սիդ նատիրէն մեղպուրէնէ վիզիթա վիրմէրիսնիդ : Պու տախի իւչ սէպէպէ մէպնի օրմագ կէրէք տիր քի, էկէր պիր ազ տիւշիւնէճէք օլուր իսէնիդ, պանա հադգ վէրիրսիւնիդ : — Պիրինճի սէպէպէ չու տուր քի, դաեէթ շէտիւս վէ սըզ վուգու պուսն հէեէճանլար, սիզին իչին հէնուդ մուխաթարալ տըրլար : — Իքինճի սէպէպէ չու տուր քի, իլէրուտէ դէվճէնիդ օլաճադ օլան բրէնսէս տը Գատթէլ-Վիվան, հէր նէվի թէհլիքէլի հալ ու հարէքէթ լէրտէն քէնտինի սաղընմալը, վէ քէնտի ճի հէզի օլուպ, շիւպհէսիդ հէր քէտտէն զինատէ բիսեէթ իթտիկինիդ իթիպարընը լէքսիդ մուհաֆաղա իյլէմէլի տիր : — Վէլհասըլ իւչիւնճի սէպէպէ չու տուր քի, մատմուաղէլ լիւսիլին

խանէսինտէ ալիլէ պիր թէյգէսի վար տըր քի, անը եալընըզ պրագասմազ :

— Վա՛յ, թէյգէնիդ խանէնիդտէ՞ մի տիր, տէտի՛ տէրիգանըլ :

— Իվվէթ, տէեու ճէվապ վիրտի Պիւլպիւլ : — Պիւարէ թէյգէմ պիր գաչ հաֆիթա գատար պէնիմ նէզտիմտէ գալմագըլըր արզու իթտիկինտէն, Սալբէթրիէր խայրաթխանէսի միւտիւրնտէն, մէրգուսմէյի էվիմէ կէթիրմէք իւզրէ միւսաատէ իսթէտիմ, վէ իսթիհասալինէ տախի մուվաֆիպադ օլուում :

— Սէ, շայեանը հայրէթ մէլէքէ, սիզտէ հէր ֆազիլէթ մէվճուտ տուր . . . — Հէր նէ վագըլթ թէէհիւլ իտէր իտէք, ալիլէ թէյգէնիդ պիդտէն այրըլմաեաճադ տըր : — Սիդէ տէ տէրիմ քի, ազիլիմ տօգթօր, տէրմիւսն իյլէտիկինիդ սէպէպէր, մազալը վէ միւթէպէր տիրէր : — Էվվէթ, բրէնա տը Գատթէլ-Վիվանըն նիշանըլսը ալա սուի դաննա տիւշար օլմամալը տըր : Պինաէն ալէյճ, պէն թէքմիլէն քէսպի իֆագաթ իտէնէ գատար, լիւսիլ պու էվէ անճադ սիզին իլէ պիլըիքտէ կէլէճէք տիր, վէ պէն, հէր նէ վագըլթ աեաղա գալգար իսէմ . . .

— Հէր նէ՛ վագըլթ աեաղա գալգար իսէնիդ, — տէտի տօգթօր, մէրգուսմուս սէօղիւնիւ քէսէրէք, — սըհհէթինիդ իքմալ իթմէք իւզրէ, սէյեահաթ թարիդիլէ սիդի Նիս շէհրնէ կէսնտէրէճէյիմ :

— լիւսիլ իլէ թէյգէսի տախի Նիսէ կէլէմէզէ՞ր մի :

— Եալընը՞ մը կէտինէր :
— Խալը, սիղին իւն պըրիքաւ :
— Պէնիմ իւն պըրիքաւ մի, պուսուն իհ-
թիմալի եօգ տուր : Պէնիմ պուրատաքի միւշ-
թէրիւրիմի ունուտուն եօրմուսունուզ :

— Պուստան պէօլէ սիղ միւշթէրիւրիւրիլի
թէրք իտէճէքսինիլ : Պէն սիղէ սէնէվի իւշ
պին ֆրանգ վէրսիկիմ հալտէ, զանն իտէրիմ
քի, եալընը բրէնսէս լիւսիլ իւն պէնիմնէգ-
տիմտէ իծրաի թէպապէթ իթմէքիկէ մուխա-
լիֆէթ իյլէմէգսինիլ :

— Պու մատտէ իւղէրինէ իւլէրուտէ թէքրար
կէօրիւշիւրիւզ : Սնճագ հէր հալտէ, պաղը
սուի ըիվաեթէրէ խիթամ վիրմէք, վէ ալտէ-
թիինիլտէ ագտը իզսիվաճընըդ իծրա իյլէմէք
իւղրէ, կիթմէգտէն էվլէլ, իգթիլալ իտէն զի-
եաֆէթի ահըպպանըղա քէշիտէ իյլէմէնիլ լա-
ղըմ տըր : — Մա՛ տմուաղէլ լիւսիլ, սիղ տաթի
պու էֆքեարտա տէյի՛լիսինիլ :

Կէնճ գըղ, կէօղէրինի աշաղը էյմիշ, վէ հի-
ճապընտան նաշի եանագլարը գըղարմըլ օլուու-
ղու հալտէ :

— Մ. տը Գասթէլ-վիվան հէր նէ միւրաս
իտէր իսէ, պէնիմ գապուլում տուր, չիւնքի
չիմտիտէն քէնտիմի իթաաթա ալընտըմալը
տէյիլ միլիմ :

— Շիւպհէսիլ, վէ մատամքի հէր շէյ օը-
րասընա կիրտի իսէ, ալթըղ կիթմէք վաղթը
տա կէլտի զանն իտէրիմ, տէտի տօգթօր :

— Պու գատար աճէլէ՞ մի, տէտի բրէնս :

— Պիլիլիմքի, աշըգ վէ մաշուգլար պիլի
պիլիլիլտէն տօյմագ պիլմէղլէր, — տէտի
տօգթօր կիւլէրէք, — հալպու քի պիլ միւտ-
տէթ տահա պէնիմէմիլէրիմէ ըիաեթ իթ-
մէքիկինիլ իգթիլալ հալտէն տիլ : Պինապէ-
րին, պէնիմ բէտէրանէ նաղարը տիգդաթըմ
էսնիւտէ նիշանըլըգ պուսէլէրինիլ թաաթի-
տէն սսնրա, եէկտիկէրինիլտէն մուֆարագա-
թընըղ թապսիեթ իյլէրիմ :

Իքինճի տէֆա Հէքթօր լիւսիլին աննրնտան
պուս իտէրքէն,

— Ահ, լիւսիլ, սիղի սէվէրիմ, տէտի :

— Պէն տաթի սիղի սէվէրիմ, տէտու մու-
ղապէլէ իթտի Պիւլպիւլ, զաեթ իթ նաղիք պիլ
սէտա իւն :

— Ղալիպա պու հալտէ ընէլթամըն իգթի-
ղասընտան օլմալ տըր, շու գատար քի տէրէ-
ճէյի թէճալուլ իտէրսէնիլ, ընէլթամտաքի
թէրթիպի թէճալուլ իթմիլ օլուրսունուզ, տէ-
տի տօգթօր եյնէ կիւլէրէք :

Պատէհու Սնթօնէն Ֆրէպօ կէնճ գըղըն էյին-
տէն թուլթուպ, օտանըն գաբուսունա գատար
կէօթիւրտիւ :

33

Լիւսիւ, օտանոն էշիննտէ տուրուպ, պիր տէֆա տահա, երւզիւ կիւլմէքտէ օլան մէհ. րուհա աթֆը նիկեսազ վէ թէպէսսիւմ իյլմէք իւզրէ արգասընա տէօնտիւ, վէ սօնրա տիշպ. րը չըգտը:

Քիւլիւք սալօնտա պիր խըզմէթ քեարա պէք. լէմէքտէ օլտուղունտան, տօգթօր, մէրգոււմ խըզմէթ քեարա խիթապէն:

— Մատմուաղէի՛ր, քէնտի էմրինէ իհալէ իթ. միշ օլտուղոււմ արապամա գատար կէօթիւրիւ. նիւզ, վէ սօնրա սէօյլէյին Մ. պարօն տը ֆօ. սարօեալըի, բրէնսին նէզտինէ թէշրիֆ իթսին, տէտի:

Պատէհու Լիւսիւն խիթապ իտէրէք:

— Գըղըմ, եագընտա թէքըար սիդի կէօրիւ. րիւմ, տէեու պէեան իյլէտի, վէ մէրգումէ ի. լէ խալիսանէ թարղտա վէտալաշտըգտան սօնրա, Հէքթօրուն նէզտինէ ալտէթ իյլէտի:

— Էյ նանըլ, շիմտի մէսո՛ւտմուսունուզ, տէ. տի տօգթօր թէպէսսիւմ իտէրէք:

— Էվլէթ, աղիղիւմ տօգթօր, սանէնիգտէ մէսուտում: — Սիղէ օլան չիւքրանիյէթ պօր. ճոււմու աոլա ունութմանաճաղըմ. . . — Ֆա. գաթ ժէնըվիէվ պիր աշ էվլէլ պուրատա՞մը իտի, տէեու սիւալ իթտի սէսինի թէպտիլ ի. տէրէք:

— Էվլէթ, մէրգումէ՛ր քէնտի հագգընտաքի

էմրի շէտիտի մուհաֆազա իյլէտիկիմտէն տ. չի, հիտտէթլէ սալուշուպ կիթտի:

Բրէնս, պու սէօղէ գարչը վաղիֆէսիլիք իմա իտէր պիր հարէքէթտէ պուշունարագ, մուգա. պէլէ իթտի: Միւթէազըպէն տօգթօր:

— Մ. տը ֆօսարօ սալօնտա պէքլէմէքտէ օլ. տուղունտան, նէզտինիգէ թէշրիֆի իյին քէն. տիսինէ խապէր վիրիւմէսինի խըզմէթ քեարա սէօյլէտիւմ տէտի:

— Բէք իյի իթմիշսինիգ. . . Մէրգումու կէօր. տիւկիւմտէ, դիեատէսիլլէ մէմուսն օլուրում, չիւնքի խալիս վէ սատըգ պիր տօսլթ տուր:

Պու էննատէ, Սէզար, հէր նէ գատար կէօ. զիւ էօնիւնտէ վուգու պուլան հատիստէն տօլայը ֆիքրի ղաեէթ մէշղու վէ իպթիւրապ իյինտէ իտի իսէ տէ, պուսունըա պէրապէր, սուրէթա չաղլըգ կէօսթէրէրէք, իյէրի կիրտի, վէ սիւրաթլէ դարեօյաեա եագլաշարագ, Հէք. թօրուն քէնտիսինէ ուզաթմագտա օլտուղու էլի, քէէննի պիր խահիլլէ սըգտը, վէ սօնրա տախի:

— Մհ, տօսթում, տօսթում, տէտի, պու կիւն պէնիւմ իյին մէսուրիյիէթպախշ պիր կիւն տիւր, — Սիլիլ սէվէնլէրին քեաֆֆէսի իւմիտ. լէրինի գաթթ իթմիշ օլտուղլարը թագտիր. տէ, զաթընըղն հէման քէսպի չիֆա իթմիշ օլտուղունուղու կէօրմէքլիք, պէնճէ նէ՛ գատար մուճիպի սիւրուր օլտուղունու թարիֆ իտէմէմ:

— Ֆիլվագը, տօսթում, պէն ահրէթէ՛ եօլ. ճու օլաճագ իքէն, նասըյա օլմատըմ, տէեու

ճէվապ վիրտի Հէքթօր թէպէսսիւմէ : — Պու պապտէ սէվկիւլիւ տօգթօրուսուզա նէ տէրէ- ճէ թէշէքքիւր իթսէմ' երնէ աղ տըր : Անըն սաեէսինտէ եադընտա եաթադտան գալդա- ճաղըմը տախի իւմիս իտէրիմ :

— Տիմէք օլուր քի , եազընտա , զայպու- պէթինիղէ աչգ պըադմը օլտուղունուղ ալէ- մի մէսէրրէթ իւլինէ թէքրար տախիլ օլաճադ- ունըդ :

Բրէնս , պու սէօղէրի տինլէտիքտէն սօնրա , Անթօնէնէ աթֆը նազար իյլէտի : Մ' տըր ֆօ- սարօ պու պաղըըն նէ տիմէք օլտուղունու չադտըղընտան , պիթթապի իղթ իրապը արթար :

Հէքթօր իսէ , քէլամա տէվամ պիրլէ ,

— Ազիղիմ պարօն , տէտի , պէնիմ' հէնուղ քէնտիմի գաեըմադըղա ֆէվգէլ ատէ իճթի- եաճըմ վար տըր : Պիր գալ կիւն իսթիրաճաթ իթմէք իսթէրիմ , վէ գօւվլէթիմի պիւսպիւ- թիւն քէսպ իթմէքիլիմ' լաղըմ' տըր , զիրա հէր նէ գաուար մուխաթարա սալուշմուշ իսէ տէ , դաաֆէթիմ' հէնուղ զիւտաթէն տիր , լաքին հէր նէ վազըթ պիր շարապ գաուէհլինի տօլ- տուրուպ , գապատաեընճա պօշալթապիլմէք տէ- րէճէսինտէ քէսպի գուվլէթ իթմիշ օլտուղու- մու հիսս իյլէր իսէմ , հադգըմտա իպըաղը թէ- վէճճիւհ իյլէմիշ օլտուգլարը իյլին , էգճան ու տիլ թէշէքքիւրիւմի իղճար իյլէմէք , վէ ճիւմէսինի դաեթթլէ թէաճճիւպտէ պըադաճադ պիր իս- պէրի քէնտիլէրինէ թէպիլիլ իթմէք իւզրէ , տօթթարըմա պիր զիւտաֆէթ վիրմէք իսթէրիմ :

Անթօնէն ֆրէպօ բարմաղընր տօտադլարը իւղէրինէ գօլտու : Հէքթօր , պու հարէքէթի զարիպէնին մանէասը , « սա'գըն սաատէթ վէ հարարընր ֆաշ իթմէ » տիմէք օլտուղունու ա- լաեարադ , քէլամընտա զիւտաթ իլէրի վար- մատը :

— Ճիւմէմիղի դաեթթլէ թէաճճիւպտէ պըա- գաճադ պիր իսպէ'ր մի , տէեու թէքրարա- տը պարօն մէրադ իլէ :

— Էվվէթ , էվվէթ . . . նէ' օլտուղունու իլէ- րուտէ անլարսընըդ :

Մ' տըր ֆօսարօ տախի տաճա զիւտաթ իսար- րէ ճէսարէթ իսթմէյիպ , վէ միւքեալէմէյի տէ քէսիք պըադմադ իսթմէմէտիկինտէն ,

— Ազիղիմ' տօգթօր , պիր աղ էվվէլ , բէք սէրթ մուամէլէտէ պուլունտունուղ , տէտի :

— Աճալիպ , քիմին հադգընտա սէրթ մու- մէլէտէ պուլունտում , տէեու սիւալ իթտի թապիպ :

— Պիչարէ ժէնըվիէվ հադգընտա , — Մէզ- պուրէ բրէնսի կէօրմէքլիկի շէտիտէն արզու իտիեօրտու : Պու իսէ , թապիլի իտի , տէյիլ մի , չալպու քի սիղին ինսաֆսըղճա վազը օլան մէմուսիյեթէթ էմիլինիլ , մէգպուրէյի տիւչաըր մէյեուսիւեթ գըլտը , հաթթա աղլաեարադ պուրատան կիթտիկինէ պաղըըր իսէ , զանն իտէրիմ քի , « վուգուաթը միւքէտտէրէյի միւտտէթի մէտիտէ ունուտամաեաճադ տըր ,

— Օ ճիհէթէ հադգըաթմէն պէն տախի զի- եատէսիլլէ էսէֆ իտէր իսէմ' տէ , հէր շէյտէն

էվվէլ՝ խասթամբըն մէնֆաաթը լազըմ՝ օլտու-
ղունու տա ունուտամազտըմ, Շիմտիքի հալտէ
գատըն, Թայֆէսինէ, բըէնսին նէզտինէ կիթմէ-
սինի մէնն իթմիչիմ տիր, վէ պու իսէ, պիր
գայիտէյի գաթիեէ օլտուղունտան, պունուն
խիլաֆընտա պուլունամազտըմ, տէեու մուգա-
պէլէ իթտի ֆրէպօ, ֆիւթուրսուզուզլա :

— Լաքին զանն իտէրիմ քի, պու գայտէտէ
պազը իսթիսնայիեթլէր տէ վուգու պուլու-
եօր, տէտի պարօն մէնպուրի պիր կիլիւշ իլէ :

— Պանա րիֆագաթ իթմէքտէ պուլունան
կէնն գըզտա՞ն մը պահս իտիեօրսունուզ :

— Շիւպհէսիզ :

— Մէմնուկիեթ իմրիմ, անըն իլին տէյիլ
իտի, չիւնքի օ գըզ, ֆամիլեապը իլին բըէնս-
տէն կէօրտիւկիւ պիր սախավէթտէն տօլաեը
իֆայի թէչէքքիւրէ կէմիլ իտի. — Տիմէք օ-
լուր քի, անըն բըէնսին նէզտինէ գապուլ օ-
լունմասընտան նաչի գօրգաճագ հիւ պիր աէ-
պէպ եօգ իտի :

— Պու պիր քիզպ օլմալը տըր, տէեու միւ-
լահագա իթտի ֆօսարօ :

— Ժէնըվիեվին հիսս իլլէմիշ օլտուղու քէ-
տէր հագգընտա պէն տէ էսէֆ իտէրիմ, տէ-
տի Հէքթօր, ֆագաթ, նէ՞ եաքաեըմ, աօգ-
թօրա իթաաթը գաթիեէ իպրազընա մէնպու-
րում, — Պունու սիզ տախի թաստիգ իտէր-
սինիզ :

— Էվվէթ, էվվէթ, պէն տէ թաստիգ իտէ-
րիմ. — Պունունա պէրապէր Ժէնըվիեվի մէ-

սուս գըլմազ իլին, պիր գաշ սաթըրտան իպա-
րէթ պիր թէսէլլի մէքթուպու եաղմանը տա
ֆայտէլի տիր տէեու զանն իտէրիմ :

— Խալլը, շիմտիքի հալտէ բըէնսին մէք-
թուպ եաղմասը գապիլ օլմալ, տէտի Անթօ-
նէն ֆրէպօ : — Պիր միւտտէթ տահս, բըէն-
սինէլին է գալէմ թուլմասը մէմնու տուր : —
Էվէրէլի միւնէրրէտ եաղըլահագ մէքթուպըրը
վար իսէ, քեաթիպ գուլանմասը տահս էվլէա
տըր :

— Պէնտէնիզ բըէնսին քիթապէթ մէմուրի-
եթթինի ինրաեէ հազըրըմ, — տէեու մուգապէլէ
իթտի Սէզար — հէմ տօսթումուլա պէօլլէ պիր
հիւղի խըտմէթտէ պուլունտուղում իլին տախի
մէմնուն օլուրում :

— Պարօն, սիզ նատիր իւլ էմալ պիր զաթ-
սընըզ, տէտի Հէքթօր, վէ պէլքի օլ պիր տէ-
ֆա կէլիլինիդտէ, զաթընըրէ իչպու հիւսնի
միւրաուընտան իսթիֆատէ իտէրիմ :

— Էմրինիլէ հէր ան հազըրըմ :

Տօգթօր պու առա լազըրաբա քարըչարագ,
Հէքթօրուն բէք Ըօգ լազըրաթը իթմիշ օլտուղու-
նու, վէ իւղէրինտէ եօրկունուգ նիշանէլէրի
կէօրիւմէքտէ պուլունտուղունու, վէ քէնտիսի-
նի աթթըգ եալընըզ պրազմազ միւնասիպ օլա-
հազընը պէեան իլլէտի :

Պինապէրին Մ. տը ֆօսարօսու պէրապէր
ալըպ, իքիսի պիրիքտէ տիշարը չըգալըլար :

— Տօգթօր, գահվալթը իթտինիլ մի, տէ-
եու սիւալ իթտի Սէզար :

— Տաճա իթմէտիմ :

— Բէք ալէա , սիղէ Պինիօն լօգանթասըն , տա ըսթրիտիա , քիւլպասթը , մանթար իլէ գարըքըգ եուսուրթա վէ սօղուգ քէքլիք եաւլուսու թէքլիֆ իտէրսէմ : գապուլ իտէրմիսինիլ :

— Մամէմնուսիլէ գապուլ իտէրիմ :

Օն տագըգա սօնրա , պու իքի շախսլար , պիր սուֆրատա գարըք պէ գարըք օթուրտուլար :

— Աղիւզ տօթթում , տէտի պարօն , սիգէ թէքրար պէեան իտէրիմ քի , թըպպճա հաղա գաթընըգ բէք միւքէմմէլ տիր , օլ պապտէ իւ թիֆաթըմը խալիսանէ սիղէ արլ իլլէրիմ :

— Պէն տէ օ իլթիֆաթը թէչէքքիւրէն գապուլ , վէ անէ շայէսթէ պուլունտուղումտան տօլաեք քէսպի դուրուրիւնէթ իլլէրիմ :

— Հագըգաթէն , տօգթօր , զաթընըգ միւճիլ զէլէր իլլէեօրսուսուլ , վէ ատէթա էճէլ սիղին հուգուրունտուղումտան իրւճաթ իտիեօր , տէեու տէվամ իթտի Մ . տը Ֆոսարօ : — Տիւչէս տը ճասէնին աւլա շիֆա պուլլաղ պիր խասթալըղա տիւչար օլտուղունու , հէր քէս , վէ էվիլէլ էմիրտէ սիղ իտտաա իտիեօրսուսուլ , հալպու քի մէզպուրէնին պու կիւլէրտէ քէսպի իֆագաթ իթմիշ օլտուղու խապէրինի ալըր իսէմ , աւլա թէեաճիւպ իթմէեէէէէ յիմ :

Անթօնէ Ֆրէպօ մահզուն վէ միւքէտտէր պիր սուրէթտէ պաշընը սալլաեարադ :

— Էսէֆ իտէրիմ քի , տիւչէս հագգընտարի գիւլմիւլիւլ տօղու տէյիլ տիր , զիրա մէգ-

պուրէ հագգընտա իւմիտիմ եօգ տուր , տէեու մուգապէլէ իլլէտի :

— Խասթալըղ տաճա զիեատէ աղըրաշմըշ մը տրր :

— Էվիլէթ , վէ ալըգտան ալըղա իգրար իտէրիմ քի , տիւչէսին խասթալըղընն պաղը դարիպ թարղլարը պէնի թէեաճիւպտէ վէ իւմիտ քէսիքլիկինտէ պրաղմագտա ալըր : — Մէզպուլնին իւլէրինտէքի հալի պիր տիւրլիւ անլաեա մաեօրում : Էօյլէ զանն իտիեօրում քի , էմիրիմ իսիլաֆընտա ալընան պիր մուալիճէ , թէրթիպլէրիմին թէէսսիրինէ գարըք հարէքէթ իթմէքտէ , վէ անլէրին թէէսսիրինի մահզ իլլէմէքտէ տիր :

— Սէն բէք դուրնաղ պիր հէրիֆսին , լաքին սէնին պու դուրնաղըղըն սէնճէ ֆայտէլի օլմաեաճաղ տըր , տէեու միւլահաղա իթտի պարօն :

Պատէհու Սէղար , մուհավէրէնին էասսընը թէպալիլ իտէրէք :

— Աղիլիմ տօգթօր , տէտի , բրէնսին՝ քեամիլէն քէսպի իֆագաթ իթտիք տէն սօնրա , ահըպպասընա պիր զիեաֆէթ վիրտիկինտէ , անլէրէ պիրտիւրէնէկի դարիպ խապէրիննէ՝ օլտուղունտան մալիւմաթընըգ վաթ մը տրր :

— Աւլա մալիւմաթըմ եօգ տուր : — Սիլ տէ , պէնիմ կիպի , մէրգում բրէնսին իլլէվիլէվ հագգընտա պարիտճէ պահս իթտիկինէ տիգգաթ իթտինիլ մի :

— Էվիլէթ :

— Պիարէ գըղճըղազ անըն իշին տիւանէ օլ տուղու հալտէ, էկէրչի մուհապպէթինտէն մահրում օլուր իսէ, թէսէլլի գապուլ իթմէզ սուրէթ տէ աճը տուեաճադ տըր... — Սագըն բրէնս՝ յէնըվիէվ իէ գաթը ալէադա իթմէք միւրատընտա օլմաբըն :

— Օրասընը պիլէմէմ, փաշաթ ալէսսէվիսէ խասթա օյանլարըն դարիպ թապիաթլար քէսպ իթտիքլէրի տէ մէճհուլում տէյիլ տիւր : — Բըրէնս պէնտէնիղէ պու շէյլէրտէն ասլա պահս իթմէմիշ տիւր, լաքին պէն տէ սիզին կիպի պին տիւրլիւ դաննլարա դահիպ օլմագտաեըմ :

Ֆրէպոնուս հիշ պիւր շէյտէն մալիւմաթը օլ մամասը, սահիհ եախստ սախթէ տախի օլտա, պարօն պուռնտան դիեատէ շէյ սիւալ իտէմէզ իտի :

Մէրդում պուռնու անլաեարադ, ծնտան սօնրա մուհապլէրէլէրի, էհէմիլլիէթսիզ մատտէլէր իւղէրինէ ճէրէեան իլլէտի :

Գահլալթըտան սօնրա, Սնթօնէն Ֆրէպօ, խասթալարընը դիեարէթէ կիտէճէկի հասէ պիլլէ, պարօն իլէ վէտալալը :

Պարօն տախի, պուլլար Մալէղհէրպատէ յէնըվիէվին խանէսինէ կիտիպ, ասօլթօր իլէ վուգու պուլան միւլադաթընը մէրդումէնէ նագլ իթտի, վէ հէր նէ դատար քէնտիտի պիւր տէրէճէ քէտէր իշինտէ իտի իսէ տէ, պուռնուլա պէրապէր անը միւմըլուն մէրթէպէ թէսէլլի իլլէտի :

Սէղար տը Ֆոսարօ, քիթապէթ խըտմէթինի

իֆա իթմէք իւղրէ վաղը օյան թէքլիֆինին Հէքթօր թարաֆընտան գապուլ օյընմասընտան տօլալը տէրէճէսիղ մէմուսն օլտու, շիւնքի օսաեէտէ բրէնսին ումուր վէ մէսալիհի մահրէմանէսինէ վաղըֆ օլապիլէճէք, վէ վասիեէթնամէյի համիլ օյան շէքմէճէնին պուլունտուղու իշ օտասընա կիլիպ չըգապիլէճէք իտի :

Օգուեանլարըմիլըն մալիւմա օլմագ կէրէք տիւր քի, լաք սօղաղընտաքի անթիգաճը, մէգքիւր շէքմէճէնին անտիթարընը իմալ իտիպ, Պոսարօեա վիւմիշ իտի, Սնճագ մատտէ շուստա իտի քի, Հէքթօրում յէնըվիէվ վէ հինտէ գալէմէ ալմիշ օլտուղու վասիեէթնամէ, հալէա օ շէքմէճէտէ՞մի պուլունտուեօրտու :

Սէղարըն պուռ պապտէ հէր նէ գատար շիւպհէսի եօգ իտի իսէ տէ, պու ճիւմիլ իլէ տախի պիւր ան էվիլէ օլ խուսուստա թէէմէյի օլմագլըղը լաղըմէտէն արտա իթմէքտէ իտի : Պիւսէն ալէյ, մէրգում իքի կիւն իւսթ իւսթէ բըրէնսին դօնաղընա կիթտի :

Հէքթօր, օլ պապտէ լաղըրտը աշմատըղընտան, Սէղար տախի թէքլիֆինի թէճատ իթմէքլիկի ճայիղ կէօրմէտի : Նիհատէթ իւշիւնճիւ կիւն, Մ. տը Գաութէվ վիլիան քէլումա ալաղ իտէրէք :

— Աղիլիմ պարօն, էկէր պու կիւն միւսաատէնիղ վար իսէ, դաթընըդա ինթիեաճըմ պուլունտուղունտան, պիւր ստաթ գատար պէնիմ իշին վաղթիլինիլի ֆէտա իթմէնիլի բէճա իտէրիմ, տէտի :

— Պէնիմ տայիմա միւսաստեմ վար տըր, վէ սիղէ ֆայիտէլի սուրէթտէ պիր խըրմէթ իֆա իտէպիլըր իսէմ, քէնտիմի պախթիեար տատ իյլէրիմ:

— Պու սապահ տօգթօր պանա, պիր աղիշ-լէրիմ իլէ մէշլուլ օլմալըլըմա միւսաստէ իթ-տի, ֆադաթ էլիմէ դալէմ արմաղըլըմա իղլին վիրմէտիկինտէն, պու սըրատա հիմմէթինիղէ միւրաճաթ իտէրիմ:

— Պէնտէնիդ տէ, ումուրը թահրիրեհտէ մէհարէթի քեամիլէմի իպրաղէ հաղըրմ, — տէեու ճէվապ վիրտի ֆօսարօ, տէրուէն հիսս իյլէտիկի մէսէրրէթի կիղէմէք իլին, իշի լաթիֆէ թարղընա տէօքէրէք:

— Պիր խայլի մէքթուպլարա ճէվապ եաղ-մաղըլըմ լաղըմ տըր, — տէեու տէվամ իթտի Հէքթօր, — իմտի, բէճա իտէրիմ, օտա խըղ-մէթ քեարըմը չըղըրընըլ քի, եաղըեա մախսուս օլան քեաֆֆէյի լէվաղլիմաթը պուրաեա կէթիրսին, — Եաղըլաճադ չէյլէրի պէն սիղէ սէօյլէրիմ, վէ սօնրա տախի իմիլա իթտիկիմտէ, պիւյիւք պիր եօրկունլուգ հիսս իթմէմ:

— Խըղմէթ քեարընըլը ճէլլէ լիւղում եօգ տուր, պէն պիղղաթ օտանըղա կիտիպ, լաղըմ օլան չէյլէրի ալըր վէ կէթիրիրիմ:

— Միւնասիպ, — Սնաեըլըմա կէօրէ, սիղ տէ պէնիմ կիպի, քէնտի իլինիղի քէնտի էլի-նիղէ կէօրմէյի սէվիեօրուռուլ:

— Միւմքիւն մէրթէպէ քէնտի իլլէրիմի քէն-տիմ կէօրմէք իսթէրիմ: — Պուսունն իշին պէ-

նիս օտա խըղմէթ քեարըմըն վաղիֆէտի, զահմէթի աղ պիր վաղիֆէ տիր:

— Ճէվապլարը եաղըլաճադ օլան մէքթուպ-լար շու մասա իւղէրինտէ տիրէր:

— Ալլընը, կէօտէն կէշիրինիլ, պէն շիմտի ալտէթ իտէրիմ:

Հէքթօր, եամթըլընա տիրսէյինի տաեա-թըպ, մէղքիւր էսկիմիշ մէքթուպլարը կէօղ-տէն կէշիրտիկի սըրատա, ֆօսարօ, բրէնսին իշ օտասընա կիթտի, Մէրգուլ, հէր հանկը տէ-ֆա դօնաղա կէլիրտի իսէ, պէլլէ պիր ֆըր-ոթ զուհուր իտէր իհթիմայինէ մէպին, սախ-թէ անախմարը եէտինէ ալըրտը: Խմտի, իշ օ-տասընըն էշիլինտէն կէշտիկինտէ, մալիւմիւ-միւղ օլան ապանօղ պիւրօեա աթֆը նաղար իթտի:

Մէղքիւր պիւրօտա, Ժընըվիէվ լէյնէն լէ-հինտէքի վասիեթնամէտէն մաստա, սեպտ-23 թարիխի տիկէր պիր վասիեթնամէ պու-լունմադտա իտի քի, պուսունըա Հէքթօր, Լիւ-սիլի, քէնտի ումուլի վասիի իլան իթմիշ իտի:

Շիւպհէսիլ խաթըրլարտա օլմադ կէրէք տիր քի, բրէնս իւր վասիեթնամէյի եըրթա-ճադ իքէն, քէնտի տուէլլօ շահիտլէրինին կէլ-տի քէրի խապէրի վէրիտիկինտէն, եըրթմա-եա վաղթը օլմամըլ, վէ օ անտէն պէրու հիշ պիր չէյէ էլ տօգուռուրմամըլ օլուպ, հաթ-թա էլ տօգուռուրմադ տախի խաթըրնա կէլ-մէմիշ իտի:

— Արատըլըմ պուրատա տըր, ֆադաթ վա-

գըթ միւսայիտ օլմատըղընտան, պիր աղտան թէքըար կէրիպ, պու իշի կէօրիւրիւմ, տէեու միւլահազա իթտի պարօն:

Պատէհու պիր հօգդա, պիր գաչ գալէմ, պիր միհր մումու, գաթթէլ-վիվան տամղալը պիր գաչ թապագա քեաղլտ, վէ սայիրէ ալըպ, բրէնսին նէգաինէ ալտէթ կլլէտի, վէ եաղլընադա ճէվապնամէլէրի եաղլմանա հաղլըլանտը:

Մէրգուսմուն զայպուպէթի իքի տագըգա իմ թիտատ իթմիշ իտի:

Պիրինճի ճէվապնամէ եաղլըլտըգտան սօնրա, Հէքթօր:

— Վէրինիք քի իմլա իտէյիմ, վէ սօնրա սիղ պիր մահֆաղա տէրունինէ վաղ իլէ, մէօհիւրլէյինիլ, տէտի:

— Մէօհիւր տամղապըն ունութտում, տէեու մուգապլէի իթտի Ֆօսարօ, ֆագաթ պունտա պիւլիւք պիր պէյիս եօգ տուր: — Սիլք քեաֆֆէյի մէքթուպլարը իմղալանընդ, սօնրա պէն կիտիպ, օտանըղտա տամղալարմ: — Հէմ պու թէտպիր տահա միւնասիպ տիր, զիւրա պու վէճի իլէ, պաշընըղա վուրմասը իհ թիմալտէն օլան լէօքիւն քէսքէն գօգուսուն տան իալի օլմուշ օլուրսունուգ:

— Հագդընը վար տըր, վէ պէօլէ հէր շէյի տիւշիւնտիւկիւնիլ իշին մէմունում:

Հէքթօր, իքինճի, իւլիւնճիւ վէ տէօրաիւնճիւ մէքթուպլարա վիրիլէճէք ճէվապլարը տալի եաղլըրալ, վէ պու սըրատա զիւտաէ եօր:

կունլուգ հիսս իթմէքտէ օլտուղու, եիւզիւնիւն հալինաէն անլաշլընօրտու: Օլ գատար քի էկէր տօգթօր Ֆրէպօ օրատա պուլունսա խոի, շիւպէհսիլ, օ եօլտա մէքթուլ եաղլըրմագլըլը արթըգ թաթիլ իթտիրիւր խոի:

Պիշարէնին գուլագ թօղլարը թէրլէմիշ օլտուղլարը կիպի, կէօղ գաբագլարը տալի գարշը գօնուլմաղ պիր ուլգու միւնասիպէթիլէ, աշլըպ գաբանմագտա խոլիլէ: Պաշը իօէ, սաղ վէ սօլ թարաֆա սալլանըպ տուրմագտա, վէ սօտաղլարընտան չըգան քէլիմէլէր, ապա անլաշլմաղ պիր թարղտա պուլունմագտա խոլիլէր:

Հէքթօր նակեահ սէօլլէտիկի սէօլլէրի գաթթ իթտի: Ֆօսարօ տալի նաղարը տիգգաթընը մէրգուսա տօղրու չէվիրտի:

Կէնճ բրէնսին ուլգուսու պու տէֆա բէք շիտտէթլի սուրէթտէ կէլմիշ օլուպ, ճէվապընը եաղլմագլըլէ էլլնտէ թութմագտա օլտուղու մէքթուպ, զայիֆ բարմագլարընտան տիւշմիւշ, կէօղլէրի պուսպիլթիւն գաբանմիւշ, վէ պաշը տալի շիլթէն տաւանմիւշ խոի, Հասըլը Հէքթօր պու սըրատա տէրին պիր ուլգուեա տալտը: Պարօն իօէ, ֆիրրինաէն,

— Պէքլէտիկիմ ֆըրաթթ, աղըպէթ կէլտի, տէտի, վէ օթուրտուղու իսկէմէտէն գալգըպ, բարմագլարընըն ունում պատարագ, եարը ալըգ օլան օտանըն գաբուսունա տօղրու կիթտի, վէ սէսիլըճէ, վէ պլնապլէրին մէճուհու ունանտըրմանարագ տիշարը չըգտը:

* Պիր սանիյեէ սօնրա, Մ. տը Գոսարօ, իշ օտաւը էշիյինտէն կէշիւդ, մալիւմ օլան պիւրօնուն եանընա կիթտի, վէ եէտինտէքի սախթէ անախթարը, իւք չէքմէճէնին քիլիտինէ վազ իլէ, չէքմէճէյի աշտը:

Այթիւսթ գօնուլմուշ օլան պիր եըղըն քեաղըտլար իւզէրինտէ, իքի մէքթուպ մահֆաղասը պուլունմադտա խտի: Պու մահֆաղալարըն հէր իքիտի իւզէրինտէ տախի, պիւյիւք հրուֆաթ իլէ:

ՊՈՒ ՊԵՆԻՄ ՎԱՍԻԵԵԹՆԱՄԷՄ ՏԻՐ

տէեու եաղըմըշ իտի, Հալպու քի իքիտի տախի մէօհիւրլիւ տէյիլ իտիէր:

— Պու նէ՞ տիմէք տիր, տէտի պարօն քէնտի քէնտինէ վէ թէաճհիւպտէ դալարագ: — Իքի վասիեէթնամէ . . . — Ֆադաթ պէն էմինիւմ քի, պունտան իւշ հաֆթա էվիլէլ, ետլընըդ պիր վասիեէթնամէ կէօրմիւշ իտիւմ . . .

Պատէհու պարօն պիրինճի մահֆաղատեը աշտը քի, պունտա, ժէնըվիէվ չէհինտէքի վասիեէթ եաղըմըշ իտի:

— Պունու պիլիրիւմ . . . տիկէրինէ պադալըմ, տէեու տէվաւ իթտի Սէղար:

Պէշլէ տիեէէք, իքինճի մահֆաղատան տամկալը պիր քեաղըտ չըգարըպ, պու քեաղըտըն տիւրիւմիւնիւ աշտը: Մէրգումուն օ

գուտուղու վասիեէթ ահքեամը օգուեանլալըմըգա մալիւմ օլտուղունտան, թէքրարընտան սարֆը նազար իտէրիդ:

Տէրհալ Գոսարօնուն գաշլարը չաթըլըպ, վէ եիւզիւ տախի պուրուշարագ, քէնտի քէնտինէ,

— Հիսսիեաթըմտա եանըլմամըլմ — տէտի, — ժէնըվիէվին սալթանաթը տէվրի տախի խիթամ պուլուպ, անըն եէրինէ տիկէր պիր գատըն գալիւմ օլմուշ տուր: Իպու վասիեէթնամէ, նասըլ քի թարիխինտէն տախի անլալըմադտա տըր, տուէլլօտան պիր կիւն էվիլէ եաղըմըշ տըր: — Պու հալտէ արթըգ ժէնըվիէվին հիւքմիւ գալմամըշ տիմէք տիր, վէ րաքիպէսի տէ, Պէլլիտէ . . . ժիւլիէն-լա գրուա սօգաղընտա . . . Պէլլէ-լ լադապըլլա մաարուֆ լիւսիլ տիր . . . — Բաքիպի մէզպուրէնին իգամէթ իթտիկի խանէ տէ, պիր սապահ բրէնսին իւէրի կիրտիկինի մարքիզ լաղալընին կէօրմիւշ օլտուղու էվ տիր: — Օլ վաղըթ հիշ պիր մանէա վիրէմէտիկիմ չէյէր, չիւմ տի անլալըլըթօրըլար: — Հալպու քի տահա հէր իւմիտ մահվ օլմամըշ տըր: — Վալ օ գըզըն հալինէ քի, պէնիւմ թատալուրաթըմա մանի օլմադ իւզըրէ, օրթտեա աթըլըշ տըր: Օ կիպի մանիլէրի մահվ վէ իլալ իթմէք, պէնիւմ իպին բէք գօլայ տըր: — Ֆադաթ նասըլ օլուպ տա, բրէնա իլք վասիեէթնամէյի եըրթմամըշ տըր: — Իշթէ պունա պիր տիւրլիւ ազըլ իրտիլըմէեօրում: — Ոճապա իլք վասիեէթնամէտի պունտա օլտուղու խաթըրընտա՞մը տըր, լա

քին խաթրընտա օլտա օլմասա, պէն պուռու պուրատան ալըրըմ:

Սէղար, յէնըվիէվի վասի գըլնա քեաղըտը մահֆաղաեա վէ մահֆաղաեա տախի ճէպինէ գօեուպ, իքինճի մահֆաղաեա տախի իլք եէրինէ վաղ իլէ չէքմէճէյի գաբատը:

Պիրտէն պիրէ ֆօսարօ կիւլէբէք,

— Խշիմէ բէք եարար սուրէթտէ ֆիքրիմէ պիր թասալվուր կէլտի, տէտի, վէ բրէնսին օտասընա կիթտի:

Հէբ պու չէյլէր, նազլինէ սարֆի իյլէտիկիմիզ վաղըթտան տահա զիեատէ սիւրաթլէ վուգու պուլտուլար: Սէղար, բրէնսին օտասընա կիրմէսինտէ, մէճրուհ հալէա ույգուտա խտի: Հայ պու քի ֆօսարօ իսկէմէսինէ օթուրուպ, էօքսիւրմէեէ պաշլատըղընտա, Հէքթօր կէօղլէրինի աչըպ, վէ տիրսէյինի տաեաթարաղ,

— Աֆիլ խտէրսինիզ, աղիղիմպարօն, զանն իտէրիմքի, ույգույա տալմըչըմ: ֆաղաթ արթըղ տէվամէ հաղըրըմ, տէտի:

— Էվիլէթ, պիր գաչ սանիյեէ պատար ույգուեա տալաընըղ, տէեու մուգապէլէ իթտի Սէղար:

— Հէնուպ բէք զայիֆ օլտուղումտան, վաղը օլտն թէչէպլիւսիւմտն էօրուլտոււմ, անըն իչին աֆլընըղ թէմէննի խտէրիմ: վէ շիմտի իշէ պաղապիրիւրմ:

— Պէն տէ էմրինիգէ միւնթաղըրըմ:

— Գաթթ խտիլմիշ օլտն ճէվապնամէյի օգոււմաեա հիւմէթ խտէրմիսինիզ:

Սէղար, բրէնսին արղուտունու իճրա իտինճէ, մէճրուհ մէքթուպուն պաղիսինէ տէվամ վէ իքմալ իթտի, վէ պաաէհու էլի պիր աղ տիթրէեէբէք, իմզալատըղտան սօնրա,

— Արթըղ եաղըլաճաղ ճէվապնամէ գալմաաը, տէտի:

— Պիր չէյ ունութ մատընըղ, տէյիլմի, տէեու սիւալ իթտի պարօն:

— Խալլ, հիւ պիր չէյ ունութ մատըմ:

— Չանն խտէրիմքի, յէնըվիէվէ տէ մէքթուպ եաղմաղ նիյեթթինտէ իտինիզ:

— Խալլ, մէզպուրեէէ պիր տիեէճէկիմ էօղտուր:

— Տիմէք օլուր քի, պու մահֆաղալարը սիլին իշ օտասըղտա մէօհիւրլէյիմ:

— Էվիլէթ, վէ սօնրա տախի տաէմէրիմտէն պիրիյէ բօլթալաանէեէ կէճաէրինիզ:

— Պէն կէօթիւրիւրիմ, չիւնքի զաթէն պէշ տաղըղաեա գատար կիթմէք նիյեթթինտէյիմ:

Սէղար իշ օտասընա կիթտի, վէ բրէնսին տամիլաըլլա մէճուր օլարաղ պիր չօգ մէքթուպ քեաղըտըլարը վէ մահֆաղալար ալըպ, բէնտի չիզտանընա վաղ իյլէտի:

Պատէհու պիր մոււմ եաղըպ, Հէքթօրոււմ միհրիյլէ մահֆաղալարը մէօհիւրլէտի: Պու իշ պիթիւրտիքտէն սօնրա, պիր քեաղըտ բարչասը իւղէրինէ պիր գաչ տամիլա եանմըլ լէօք տամլաթըպ, միհրի պուռոււն իւսթիւնէ պատար, վէ ղաեթթ կիւլէլճէ պիր գալըպ չըդարըպ:

աշըրարը քեաղըտը տախի պունուն իշինէ վաղ իյէտի: Պունտան տօլայը ֆիքրի, օ գալըպ տա տիկէր պիր միհր եաբարմազ իտի:

Հէր նէ հալ խէ, Մ. տը ֆօսարօ, թէքար մէճրուհուն օտաարնա կիտիպ, վէ մէրդուհի իյէ վէտալաշտըգտան սօնրա, գօնադտան մուֆարադաթ, վէ քէնտիսինի բրօլանս ոօդաղընա կէօթիւրմէսինի, արապաճըր Պէնէտէթթօնա էմր իյէտի:

Էանտի րահտէ, զիքրի սէպդաթ իտէն տէօրթ ատէթ մէքթուպու բօթախանէեէ պրադտը, վէ պիր քէրրէ քէնտի օտաարնա կիրինճէ, դաբուեու դաբատը, վէ եաղըխանէսի էօնիւնտէ օթուրուպ, Գասթէլ-վիվան տամղալը պիր քեաղտը: վէ Հէքթօրուն խաթթը տէսթի իյէ եաղըմըջ օլան վասիեթնամէյի ճէպինտէն չըդարըպ: բրէնսին էլ եաղըսընա թադլիտ, վէ քէնտիսին սախթէքեարըրդ մէհարէթինտէն իսթիֆատէ իտէրէք, ավթիտէքի ճիւմէլէրի թահ-րիւր իյէտի:

“Աղի՛ղիմ ֆօսարօ,

“Ձաթընըր, ահրպպամ իշինտէն է՛ն միւթէ-
“մէտի, վէ է՛ն սատըրդ ատա իթաիկիմտէն,
“պու պապտէ թէվէճճիւհ վէ էմիլյեթթիմին
“պիր իսպաթընը սիղէ իրաեէ իյէրիմ:

“Պանա խախտանէ իղզարը մուհապպէթ իյ-
“լէմիջ օլան դատընա շիւքրանիլեթ տէյնիմի
“էտա իթմէղտէն էվիլէ, իչպու տարը տիւնեա-
“տէ կէօղէրիմի դաբամազ իսթէմէտիկիմտէն,

“մէրդուհի հազգընտա թանղիմ իյէտիկիմվա-
“սիեթթնամէյի, քէնտի խանէտան նիշանըմ
“իլէ տամիլալը օլարադ, վասիեթթիմին իճրա-
“սընա սիղի մէմուր իյէտիկիմի միւպէյեին օ-
“լան իչպու մէքթուպ իյէ թարաֆընըզա իրապէ
“միւսարաաթ, վէ պէն վէֆաթ իթտիկիմտէ,
“պիրլիքտէ կէօնտէրտիկիմ վասիլէթնամէյի
“ուահի պէսինէ թէվտի իթմէնիլի րէճա իտէրիմ
“թարաֆը տօլթանէնիղտէն ինթիզար իյէ-
“տիկիմ իչպու խըտմէթին իֆաարըն գավիէն
“մէմուլ իլէ, գալըրմ տայիմ մուխլիօինիզ:

Սէզար մէքթուպուն միւնտէրիճաթընտաիպ-
րազ իյէտիկի մէհարէթ վէ մուվաֆադըյ-
եէթ կիպի, բրէնսին իմղաարընը թադլիտտէ
տախի իպրազ իտիպ, ֆադաթ իմղա վէ թա-
րիլիինի աչըգ պրադտը, վէ սօնրա պու մէք-
թուպու, իւղէրի արմալը պիր մահֆադա տէ-
րունինէ վաղ իլէ, ատրէս օլարադ տախի,

Միւսիւ պարօն տը ֆօսարօնա,

Իրօւն-սօթ-լըպ-լըպ

Էլիթի Էմիլ-Էմիլ

հարֆլարընը եազտը: Պու իչ պիթինճէ, Մալ-
բէրթիլինին շէրիքի սէվինճինտէն էլլէրինի օ-
վուշտուրտու, վէ վասիեթթնամէ իլէ մէքթու-
պու ճէպինէ գօնուպ, տիշարը չըգտը, վէ պիր
քիրա արապաթը թութարադ, Պասթիլ մէյտա-
նընա, վէ օնտան եաեան օլարադ, Լաբ սօգա-

ղընտա վազը մալիւմիւմիւզ օլան անթիգաճը տիւքքեանընա կիթաի :

Մէրգուճու մէղքիւր տիւքքեանա կիթմէսի սէպէսյինի կըզհէ իւզուճ Եօգ տուր :

Սէզար անթիգաճընա Եէտինտէքի գալըպը վիրիպ, հաթիթանըն խիթամընտան Եվիլէ, գալըպընը վիրաիկի մէօհլուրին այնընը ալաճաղը թէմինաթընը ախը կըլէտի, վէ թամիլը պուլ-վարընտա քեային պիր լօղանթատա թաամ իթտիքտէն սօնրա, սաաթ սօգուղ սուլարընտա, Պէլիլ թէաթ օստունտա Ֆէրնան Վօյնէյին տայիրէսինէ կիթաի :

Ֆէրնան՝ մէրգուճու կէօրիւր կէօրմէղ, քէմալ մէսէրրէթլէ քէֆի սէտա կըլէտի, վէ Էքի Էլլէրինի Մ. աը Պօապօտա ուղաթարադ :

— Օ՛, խօշ կէլտինիդ, աղի դիմ պարօն, աըթըգ կէօղիւքմէղ օլտունուղ, տէտի :

— Գապահաթ քիմին տիր :

— Հա՛շա, գապահաթ պէնիմ՝ տէյիլ տիր :

— Աֆվ խտրտինիդ գապահաթ պիւսպիւթիւն սիղին տիր, չիւնքի սիղ պէնիմ մահէլլի իգամէթիմի քէք ալէա պիլիքտինիդ :

— Օնա նէ՛ չիւպհէ, լաքին հէր կիւն Էօլլէտէն սօնրա, օյնանըաճադ լուպիաթը րօօվա իլէ վաղըթ կէչիրիպ, ագշամլարը տալի, մալիւճա՛ լուպիաթլա մէշուլուղ . . .

— Գուսուր վաղթինիդի տէ պալ աքը իլէ կէչիրմէքտէսինիդ, տէյիլ՝ մի, տէտի Սէզար կիւլէքէք, վէ Ֆէրնանըն սօղիւնիւ քէսէրէք, — Օ հիհէթ Էօլլէ տիր, վէ պու պապտէ

գապահաթիւմ իչին աֆվընըը խթիրհամ էյալէրիմ :

— Չաթէն պու խուսուստա սիղին իչին հէր վաղըթ աֆվ իթմէնէ հաղըրմ : Շուրաքը տալի ունութմաւըմ քի, զաղէթալարտա Ամպիւկիւ թէաթրօսու իլէ մուգալէլէ ագա իթմիլ օլտուղունուղուն հալատիսինի օգուտուղում տան, օլ պապտէ սիղի խալիսունէ թէպըր Խտէրիմ :

— Աղի՛ դիմ պարօն, Երլարըմըն բարլամար, սիղին հիւսնի րէհպէրիկինիդ տաէհանտէ տիր :

— Աեաղընըը պիր քէրրէ հօղէկիկէն աթմիլ օլտուղունուղ հիհէթլէ, քէպի մուվաթֆադըյիէթ իթմէնիդէ պունտան պէօլլէ հիւ պիր չէյ մումանաթ իտէմէղ : — Պու հալտէ գալիէն մէմուլ իտէրիմ քի, սիղ քէք օգօ իլէրի կիտէճէքսինիդ :

— Պէնիմ տէ պու պապտէ իւմիտիմ վար տըր : — Իյի խաթրմա կէլտի, սիղէ սէօլլէտիկիմ գատընըն մահէլլի իգամէթինէ տայիր պանա մալիւմաթ կէթիրտինիդ մի :

— Հա՛ հա, քօնթէս տը վէրթիէ տայիր՝ մի խայր, տահա կէթիրմէտիմ, ֆագաթ Եագընտա կէթիրէճէյիմի զանն իտէրիմ : — Սմազա տէնիդ հայէա մէրգուճուէն տիլտատէ՞ մի տիր :

— Հէր վաղըթտան զիեատէ պիլէ տիրտատէ տիր :

— Սէօլլէյին քի, պիր աղ տահա սապըըը օլտուն . . . — Սապահտա ագշամտա, օլ մատտէնէ տայիր սիղէ պիր մէքթուպ կէօնտէրէճէյիմ

... — Սիդ հալեա թիւիւն լազրուս սօգաղըն տա օթուրուս օրսունուդ, տէյիւ մի :

— Խալը, Խալը, օլ ինսանա նէֆրէթ կէթի-րիճի մահէլլէյի թէրք իթաիմ, վէ Ալլահ պի-լիւր քի, պունտան տօլաբը ասլա միւթէէսսիւֆ պիլէ օլմամըլըմ տըր ... — Շիմտի շէ պիւր մահէլլէտէ օթուրուս օրսունու եանի էյլլօ կէչիտինտէ, հալիլի իլէ պաղլէ արասընտա վազը քիւչիւք վէ կիւզէլ պիւր գօնաղա միւթէսարըրֆ պու-լունմադտանըմ, վէ բէք եազըն վազըլմտա, լանըգ օլտուղունուդ իլթիֆաթ վէ ինթիլա մաթլա սիլի օրատա գապուլ իթմէքլէ միւֆ-թէխիւր օլաճաղըմ :

— Աֆէրին, աղիղիմ արթիսիմ ... — Մա-տէ սալթ սիլէ եօլու կէսթիէրմէքտէն իպա-րէթ իմիւ ... — Էյ սէնի էվէ թաշընտըղընը իչին նէ՞ վազըլմ զիեաֆէթ վիւրէճէքսինիլ :

— Սէքիլ կիւնտէն վիւրմէք նիլյէթիլնտէ յիմ, վազաա տահա անըն իչին կիւն թայեին օլուն-մամըլ իսէ տէ, պու պապտէ թարաֆընըպ պիւր տալէթ թէդքիւրէսի կէճտէրիլէճէք տիւր : — Պուրատա, Մահլէ Գահէլէր նամ լուպիւթտա պէնիմ հէրիմէ կէչմէք իչին, արղատաշլարըմ տան պիլիլ թալիմ իտիւօր : — Տահա պիւր միւտ-տէթ Ամգիկիւ թէւաթիւսունտա իճրաի լու-պիւթ իտէճէք տէյիլիմ ... — Տիմէք տիւր քի օ ագչամ վէ կիճէ սապահա գատար սէրպէսթ օլաճաղըլ : — Թամ եարը կիճէյի կէչէրէք, սուֆրանա օթուրաճաղըմըլ կիպի, զիեաֆէ-թիմիլէ տաթի մարքիլ նէզարէթ իտէճէք տիւր :

Սէզար պու սէօղէրտէն տօլաբը իլհարը հայ-րէթլէ :

— Մարքիլմի մարքիլ օրատա՞մը պուլունա-ճադ տըր, տէնու սիւալ իթտի :

— Էվլէթ, զիւր օրատա պուլունմաթը պէն-ճէ մուճիպի իֆթիլաթ օլտուղունու քէնտի-սինէ անլաթտըմ :

— Հալպու քի պու խուսուս Բարիստէ պիւր թազըմ զարիպ բիվաեաթա սէպէպիլէթ վի-րէճէք տիւր :

— Տահա իյի եա՞ ... — Լազարինտէն պահա իթմէք, պէնտէն պահա իթմէք տիմէք տիւր :

— Սէնի հայլադ պադ նէլէր տիւչինիւօր :

— Էվլէթ, պէն հէր չէյին ճիտտի ճիճէթի-նէ իթիպար իտէրիմ, վէ մատէմ քի Լազարին պէնի սէվիւօր իսէ, ծնտան իաթիֆատէ իթմէ-կէ պազարըմ :

— Լաքին, — տէնու սիւալ իթտի ֆօսարօ, միւրեալէյի ֆէրնանըն նէզարինէ կէլմէսինէ սէպէպ օլան մատտէնէ նազլ իյլէնէթէք : — Ժիւիլէն-Լազրուս սօգաղընը թէրք իթտիլի-նիլտէ, հիլ քէտէր հիւս իթմէտինիլմի :

— Աղիղիմ պարօն, պու իֆատէնիլ պիւր մուամմա օլմալը տըր, զիւր ժիւիլէն-Լազրուս սօգաղը իլէ պէնիմ քէտէր հիւս իթմէքլիլիմ արասընտա նէ՞ միւնասէպէթ վար տըր :

— Պանա քիւչիւք լիւսիլ իմինտէ պիւր գըզ-տան պահա իթտիլէր տէ ...

— Լիւսիլ մի ... Պիւլէմ մի :

— Էվլէթ, Պիւլէմ :

— Քի՞ժ սիրդ պու հիքեանէ յի նադէլ իթար :

— Խալդըն ընկաւէթի :

— Էյլէ իտէ, խաղա՛նք րիվաճէթի մաղպուռ վէ միւթէպէր ատտ օլունամաղ: — Պոռ ֆադի րէ զաճէթ տիւպէր տիր, վէ տիքիշ տիքմէքէ, կիւնտէ տէօրթ ֆրանգ էլլի սանթիմ բա. բա գազանրը, վէ ազլամա գասար պէսթէ օ. դուր: — Մէզպուրէ զաճէթ ազըլլը տըր, վէ հազըգաթէն լիեագաթ նիշաննա չաճէսթէ պիր գըղ տըր: Անճագ զանն իտէրիմ քի, պիր ազ պիւլիւքլիւ սէվէր:

— Լեզուդի պիւսիւք իւր իւր սէվէր իսէ, տիմէք
օրուր ըի, բէք ֆազիլէ օլամազ:

— Լաքին քենախմբին մուխաթարանս իրգախտեր պիր դղը տէյիլ տիր, վէ իյէ պիր զէվն պուլմանընճա, թէղէվիլուն իմմէք միւրաւորնտա տախի պուլունմամադտա տըր :

— Բէնտիտի կիւղէ՞լ մի տիր :

— Ի վիճի՜, ինձանքն ազդնը չէմէք տէրէ-
ճէսինտէ կիւղէլ տիր, վէ ատէթա պիր բըէն-
սէ եախօտ պիր թէյաթիօ օեուէնճուսուէն լա-
երդ պիր յօդմա տրը:

— Եալընըդա՞ մը սաքին օլուր :

— Այնտեղիցէ ետքընդհա սաքին օլուր,
 ֆագաթ շուհանտե եանընտա պիր դաշ կին
 միսաֆիր օլարադ պիր ալիէ թէ յղէսի պու-
 լունմագտա տոր :

Ֆէրնան լադըրտըսընը քէսիւլ, մուսահիւլի-
նին եիւզիւնէ պագտը, վէ-կիւլէրէք.

— Հա՛հա՛, արի՛ղ տօութեւմ, պու շէյլէրի

պաննա արիւղ ու ամիդ պիւր թարղտա սորմադ-
տան միւրաւորնըլ նէ՞ տի՛ր։— Պու գըլլա նի՛շն
պու տե՛րե՛նէ ալէագատար օլուեօրսոսնուղ։—
Սաղըն Լիւսիլի թանըմաեարադ, քէնտիսինէ
տիլտատէ օլմուշ օլմա՞նասընըլ, տէաի,

— Յիւ վաղը իշ մէմուրնիդ կիսիւ տէյիւ
տիր, հէմ պէն ուղին իւէ ճիտտէն կէօրիւշիւ-
ւօրում:

— Պէ՛ն տէ սիգէ պիւր չէ՛յ սէօյլէյի՛մ մի, է-
կէրչի հազարգածէն օ դըզը ճէլլ ի՛ր մէք Էֆ-
քերարընտա իսէնիլ, ղէնկին վէ պարօն օլմա-
նըզա պէրապէր, էինէ մալաֆիպադ օլմամա-
սընըզ... — Լիւսիլ Կօնթի՛ն օլ գատար նամուս-
լու աըր քի, պէն պիլէ, Ֆէրնան վօնէյ օլ-
տուղլում թադտիրաւ, մէզպուրէյի օ Էօլտա
ճէլպէ մուվաֆիպադ օլմամանըլում տըր,

— Լիւսիլ Կօնթիէ^ա մի, տէ՛ր թէ քրարաւաւը
Քօսաւրօ, տէ՛ր ինէ մուլաֆիադ օւսմատըը
պիր հայրէթիէ :

— Էվէթ, Պիւլպիւլինն ասըլ իսմի պու տըր:
Ի՞նչ է: Եւ Թեւոճճիստէ՞մի պրորագրեօր:

— Էսկի սիր հիքեաեէ խաթըմա կէլտի
տէ . . .

— Նէ՞ղ կ'աղի հէքեաւեէ :

— Դարեւել թէ Տեփաղէ թէ Թաթարաշիրի տա-
րեայի շէճեթէ ի թիմիշ օլան Ուսէլի Կոնսթի-
նամքանա պիր աքթիբիօն , պուշտան չնա աե-
նէ աղաւմ պիր զըզ էվլայա պրազարաղ , աե-
ֆիլի հալտէ վէֆաթ ի թիմիշ օլաուլու խաթըրմա
կէլաի . . . — Սաղըն Լիւսիլ օ զըզ օլմաթն :

— Մատամ վէրտիէնին սէօգիւնէ պաղըրը իսէ, — չիւնքի Պիւլպիւլ վարտէսինտէն ապա պաճօ իթմէզ, — մէզըզուրէ օ տէտիկինիզ գըզ օլմալը տըր:

Պարօն իգթիզա իտէն մալիւմաթը այնչ օլտուղունտան, կիթմէք իւզրէ աեաղա զալդտը, վէ Ֆէրնան մէրգումա խիթապէն:

— Կիտիւօրմուսունուզ, տէտի:

— Էվլէթ, մուհիպպի ազիզիմ, կիտիւօրում: Փազաթ եազընտա երինէ կէօրիւշիւրիւզ, վէ պէն ամճաղատէնիզ հազգընտա մալիւմաթը լաղըմէյի ալըր ալմազ, սիղէ պիլտրիւրիմ:

— Բէք ալէա... — Մալիւմ օլան դիւեաֆէթէ կէլինճէ, օլպապտէ իքի կիւնէ դատար տալէթնամէնիյի ալըրսընդ: — Ունութմանը նըզքի, Լազարին վէ պէն, տալէթիմիզէ իճապէթ իտէճէկինիզէ տայիր էմնիյեթիք քեամիլէմիզ վար տըր:

Յօսարօ թէաթրօտան չըգարգտան սօնրա, պիր արապաեա օթուրուպ, Բարիսէ միւթէվէճճիհէն հարէքէթ իթտի: Մէրգում, պու աեթէճէ զարիպ պիր սուրէթտէ գարչընա չըգան թէսատիֆտէն տօլաեը հայրէթտէ դալմիշ օլտուղու հայտէ, քէնտի քէնտինէ:

— Լիւսիլ Կօնթիէ... Նիւ-Եօրգլու Էտկար Սիտնէյին օն իքի միւլեօն ֆրանգընըն վարիսէսի... Պու գըզ, բըէնա տը Գաթիէլ-Վիվան թարաֆընտան տաճազ զիւեատէ միլեօնյարա վարիսէ պուլունմադտա տըր, տիմէք օլուրքի, իքի ճիհէթէ հիւքմ օլունմուշ տուր, տէտի:

Պարօն խանէսինէ կիթտիկի զէման, սաաթ, ագչամըն օն պիրի վուրմադտա իտի: Մէրգում, տէրհալ քէնտի օտապընա կիրտի, վէ շէրիքի իլէ պուլուշմազ իւզրէ, լաղըմ կէլէն իշարէթլէրի իճրա իթտի իսէ աե, հիշ պիր ճէվապ ալմապըընտան, Մալբէրթիւինին պիր ազ թէֆէրիւճէ չըգմիշ օլտուղունու անլատը, վէ ֆիքրինտէն,

— Վազըմ զայ իթմէկէ կէլմէզ, եարըն սապահ քէնտիսիյէ կէօրիւշիւրում տէտի, վէ բէք եօրիուն օլտուղունտան, եաթաղա կիրիզ դաեթէթ բարլազ րիւեալար իշինտէ, ույգուեա տալտը:

35

Սապահէն սաաթ սէքիզի օլուր օլմազ, Մտը Յօսարօ էլէքթրիք չանըն չալտը, վէ մուգապէլէթէն իճրա օլունան այնի թարգտա պիր սէստէն, Մալբէրթիւինին սէրպէսթ վէ եալընը օլտուղու անլաչլտը, Պատէհու Սէզար, մալիւմալմիւզ օլան կիզլի դարուտան Մալբէրթիւինին տայիրէսինէ կիրտի:

— Եննի պիր խապէր մի վար տըր, տէեու սիւալ իթտի Յօսարօնուն բէֆիզի:

— Էվլէթ, հէմ պու խապէր սէնի զիւեատէ, սիյլէ թէաճճիւպտէ պրազաճազ պիր խապէր տիր:

— Իյի՞ մի ֆէնա՞ մը,
— Խայրըը պիր խապէր տիր :
— Հէն նէ խէ , սէօյլէ , տէնլէ եօրում :
— Շիմտի սէօյլէրիմ , ֆաղաթ է վիլէ էմիր ,
տէ սէն շունու պանա խապէր վէր քի , Լիւսիլ Կոնթիէնին վէքիլի մութադը օլաճաղըն կիւնտէն իթիպարէն , Նիւ-Եօրդ միրասընը նէ՞ գատար վադըլտա էլտէ խտէպիլէճէկինի մէմուլ իտէրսին :

— Տիւն պու մատտէ իւզլերինէ ձէյմս Էլիրթ մուխպիրիմիպտէն պիր մէքթուպ ալտըմ . . . —
Վասիեթիին իճրասընա մէմուր օլան զաթ՝ մալիւմ օլան միլեօնլարը , միւթէպէր պիր պանքէրին գառասընա վաղ իյլէմիշ տիր : Մէրգուս , միրաս սահիպէսինէ , եախօտ անըն վէքիլի մութլաղընա թէպիւմ օլունմադ իւզլէ , Բաբիսին միւթէպէր պանգալարընա չէքէր կէօն տէրմէեէ հաղըր տըր : Պինաէն ալէյ , Էտկար Սիտնէյին միլեօնլարընը էլտէ իթմէք իչին , օթուզ կիւնէ , վէ Լիւսիլ Կոնթիէնին վէլատէթ նամէսիյէ , քէնտի մահէլլէսի բօլլու գօմիսէրի թարաֆընտան մուսատտադ պիր վէքեալէթ նամէեէ վէ պէնիմ իսմիմի վէ սանաաթըմը վէ սայիրէյի միւպէյեֆին պիր շահատէթ նամէեէ վէ պիր բասթօրթա իհմիեաճըմ պուլունմադ տա տըր :

— Էօյլէ խէ , իշպու քեաֆիէյի էլրազը համիլ օլարադ , Էադընտա Նիւ-Եօրդ տա պուլունաճաղընա տայիր , հէման պու կիւնտէն ձէյմս Էլիրթա պիր թէլէկրաֆ չէք :

— Սէն Լիւսիլ Կոնթիէյի պուլտուն մու :
— Էվիլէթ :

— Պունճա թէհարիեաթ պօշա կիթմիշ օլտուղու հալտէ , նէ՞ միւճիզէ իլէ պուլտուն :

— Սատէ պիր թէսատիւֆլէ պուլտում , նա՛ սրլ քի հիքեաեէմտէն սէն տախի անլաեապիլիլսին :

Պարօն՝ Մայրէրթիւիէ , օգուեանլարըմըճա մալիւմ օլան հիքեաեէյի մութմաստըն նազլ իթտի :

— Իշթէ պու ալէա , — տէեու մուգտապէլէ իթտի Մայրէրթիւի , — ֆաղաթ Լիւսիլ՝ Գասթէլ-Վիլանա տայիր օլան թասալիլարաթըմը զա մանի օլմադ տա տըր :

— Օ եօլտա մումանաաթլարըն էօնիւնիւ ալմադ , պիւլիւք պիր շէյ տիմէք տէյիլ տիր , վէ պէն անլէրին հազգընտան կէլէճէյիմ : Պունտան սօնրա , սէն արթըզ նէ՛ Էադաճաղընը պիլիրսին : — Իմտի պիր սաաթ պիլէ զայպ իթմէեէէք , իշէ պաշլամալարըն :

Պու էանտտէ , տայիրէնին դարուսու իքի տէֆա չալընտըղընտան , ֆօստրօ անաղա դալդըպ , իեֆի դարուեա տօղրու կիթտի : Մայրէրթիւի իտէ , մէրգումա ինթմապէն ,

— Պիր աշ պէքլէ , տահա անա տիեճէյիմ վար տըր : Էկէրչի պիր միւթէրի կէտիլի իապէրի վէրիլիր իտէ , եօրա գօեաճաղըմ , տէտի :

— Պէն մուգալանըն արդասընտաեըմ : Օրատա քիման պէնի կէօրէմէղ , վէ պէն հէր շէյի իշիտէպիլիրիմ :

Եէնիտէն գաբու չալընտըղընտան, սապըգ
գասէմ քեաթիպի,

— Կիբինիզ, տէտի :

Գրբ բէնկի ելպիսէ կիյինմիշ օլան ատէմ՝
էլինտէ պիր գարթ օլարագ իչէրի կիրիպ, քե-
մալ հիւրմէթլէ գարթը Մալբէրթիւիէ թագ-
տիմ իյլէտի, վէ օ տալի գարթա պագարգտան
սօնրա, կէլէն միւտաֆիրին պէշ տագըգատան
իչէրի կիրտիրիմէսինէ էմր վիրտի :

Մէմուր տիշարը չըգտըգտան սօնրա, Ֆօսա-
րօ, մուգավա տրալըգտան,

— Կէլէն քի՞մ տիր, տէեու սիւալ իթտի :

— Բրէնս Էմմանուէլ տը Պրատա տըր :

— Մարքիզ տը Լա թուր տիւ Բօյ իլէ էվլէնէ-
ճէք օլան տէյիգանլը տըր, ֆագաթ մէրգու՞մ
նէ՞ Իլին պուրաեա կէլմիշ տիր :

— Օրասընը պէն տէ պիլմէմ, շիմտի տինլէր-
սէն անլարսըն :

— Տինլէնէճէյիմ, սէն օլ պապտէ միւսթէ-
թէրիս օլ :

Պէշ տագըգա կէչտիկինտէ, մէմուր՝ Մ. տը
Պրատաեը իչէրի կիրտիրտի :

Լաղարինին, քէնտիսիյէ էվլէնմէքլիկի պիր
այտան գապուլ իտէճէկինէ տայիր գաթիկէն
սէօղ վիրտիկի կիւն, բրէնսի, Միւրիլլօ սօ-
ղաղընտա օղուեանլարըմըղա թագաթիմ իթմիշ
իտիք :

Օլ վագըթտան պէրու մարքիզ, աղընը վէ
ֆիբրինի, թէաթրօ օեուեճուտունուն գարու
վէ ճալիս կէօղլէրինէ վէ կիւմրաճ պըրըգլա-

ընա հասր իթմիշ օլտուղու թագտիրտէ, բը-
րէնսին շաչալը իւնվան վէ իսմինի ունութ-
մուշ, վէ Ֆէրնան վօլնէյին մէթրէսի օլմուշ
իտի :

Մ. տը Պրատա, սէճտէ գըլմագ վէ աղընը
ղայպ իթմէք տէրէճէսինտէ սէվմէքտէ օլտու-
ղու գաաընըն օլտէրէճէ թէնիղլիւիւնտէն հէ-
նուղ խապէրտար տէյիլ իտի իսէ տէ, մէղպու-
րէնին թուր տիւ Բօյ սէյֆիեէսինէ վուգու պու-
լան սէյեահաթը խապէրինին՝ սաթթէ օլտու-
ղունու պիլմէքտէ, վէ պու եալանճըլըղըն ալ-
թընտա ութանաճագ պիր հալ կիլլէնմիշ իտու-
կինէ շիւպհէ իթմէմէքտէ իտի :

Մէրգու՞մ տէլիգանլը, Մալբէրթիւինին օ-
տաը էլիյինտէն կէչտիկի սըրատա, եիւղիւն-
տէ էսէրը մահղունիյէթ, վէ կէօղլէրինտէ
ատէթա մէճնուելուդ հալի միւշահտէ օլու-
նուեօրտու :

Մալբէրթիւի, Մ. տը Պրատաեը ասլա կէօր-
մէմիշ իտի : Պինապէրին իլը տէֆա մէրգումու,
իշար իթտիկիմիլ տէհէթպալսշ հէյեթթ տէ
կէօրտիւկիւնտէ, քէմալ իսթիղրապ վէ թէ-
վաղու իլէ,

— Էֆէնտի, պիր իսկէմլէ ալըպ օթուրուն,
վէ թէշրիֆիւնիլին սէպէպլին պէնտէնիլէ պիլ-
տիրին, տէտի :

Բրէնս օթուրտու, վէ քէլամա աղաղ
պիրլէ,

— Պուրաեա կէլիշիմին սէպէպլին շիմտի սէ-
ղէ իյլահ իտէրիմ, ֆագաթ էվլէնէմիրտէ միւ-

սատեսնիլէ զաթընը ալիւր չէ՛յ սիւալ իթ՝
մէք իսթէրիմ, տէտի :

Մալքէրթիւի նէնիտէն թէվազու իթտիկին-
տէ, Մ՝ տը Պրատա, քէլամընա տէվամէն,

— Թէէմին իաթիտիկինէ նաղարէն, մաեէթի-
նիլտէ քէնտինիլէ մախսուս մէմուրլարընը
օլուպ, պու մէմուրլարընը իսէ, զապթիսէ
նէղարէթի մէմուրլարընտան տահա գիւտառէ
իսթիտաալը սուրէթտէ չու եւ պու էսարաւ
վազըֆ օլմազըլը պլիլըլէր իմիշ : — Աճապ
սահի՛հ սի տիր, տէեու սիւալ իթտի :

— Էվլէթ, սահիհ տիր :

— Պու հալտէ պէնիմ հիսապըմա պիր թահ-
գըգաթ իճրապընր տէրիւհտէ իթմէքիկէ մու-
վաֆֆադաթ իտէ՞լմիսինիլ :

— Նիլին իթմէյիմ, — Ջաթէն նամուս խի-
լաֆընտա, վէ վիւտանա մուզայիր պիր թէք-
լիֆ արդ իթմէեէնէկինիլէ՛ իսմինիլ, պէնճէ
միւթէպէր քէֆիլ սաեըլը, — ֆադաթ մատ-
տէ նէ՞տէն իպարէթ տիր :

— Մատտէ, պէնիմ իլին հաեաթ վէ մէմաթ-
տան իպարէթ տիր :

— Իշթէ պու սէօլլէր... տիւեէրէք լազըր-
աբեա պաշաալը Մալքէրթիւի իսթիլըրապլա,
լաքին բընն,

— Պիլիւրիմ քի պու սէօլլէր, զաեէթ վէլսիմ
տիրլէր, վէ միւպաշաղալը զանն օլունուրլար ի-
սէ տէ, էօլլէ տէյիլ տիր, տէեու մուգապէլէ
իթտի, Մալքէրթիւիինն սէօլլէնիւ քէսէրէք :
— Պէն էօմրիւմիւ, պիր գատընըն աշգ վէ մու-

հապպէթի, վէ անըն նամուս վէ իթիպարը ուղ-
րունա ֆէտա իթմիշ իտիմ, հալպու քի շիմաի
օ դատընը դայպ իթտիմ : — Պունուրա պէրա-
պէր ինթիմալ արը քի պէն եանըլըթօրում, ա-
նըն իլին պու խուսուստա թէէմին օլմադ իս-
թէրիմ :

Կէրչի Մ՝ տը Պրատա պու սըրատա աղըր
աղըր, վէ պիլնիսպէ սիւքիւնէթլէ պասթ ու
պէեան իթմէքտէ իտի իսէ տէ, սէսի վէ հա-
րէքէթլէրի՛ աղլընա մայիք օլմաեան պիր ասէ-
մին սէս վէ հարէքէթլէրինաէն ֆարգլը տէյիլ
լտիլէր :

— Պու ասըլպատէ զաթ տիվանէլիւ եօլունա
սարքմը տըր, տէեու միւլահաղա իթտի Մալ-
քէրթիւի :

— Մարքիլ տը լա թիւր տիւ Բօեու թանըր-
մըսընը, տէեու սիւալ իթտի բընն պաղմէ-
թէն :

— Էվլէթ, հէր քէս կիպի պէն տաթի մէզ-
պուրէյի իսմէն թանըրմ :

— Մատամ տը լա թուր տիւ Բօյուն իգա-
մէթկեհճը Միւրիլլօ սօդալընաա տըր :

— Մալիւմիւմ տիր :

— Մէզպուրէ սալթէ պիր սէյեսահաթ պէ-
հանէսիլլէ, օն պէշ կիւնտէն պէրու դօնաղընը
պիր սուրէթի իսէֆիէ վէ զարիպէտէ թէքը կի-
լէմիշ տիր :

— Բէ՛ք ալեա :

— Մէրգումէնին նէրլտէ կիլլէնմիշ օլտու-
ղունու անլամադ իսթէրիմ : — Իմաի անըն էսէ-

ըննի պուլմագլըղը թէ՛նհիւտ իտէ՛րմիսինիլ :

— Էֆէ՛նտի , էվլէլ էմիրտէ զաթընը շու-
րաեը պանա պիւտիրինիլ քի , պու թէ՛նէպպիւ-
սիւ պէնաէնիղէ թէքլիֆ իթմէքտէ նէ՞ մէն-
ֆաաթընը վար տըր :

— Մէնֆաաթըմ նամուսնա տըր :

— Անլաեամաեօրում :

— Շիմաի անլարսընը : — Պէն մարքիղին նի-
շանըսը իտիմ , վէ հալէա տա նիշանըսընըմ :
— Եադըն վադըթտա ինրա օլունմագ իւզրէ ,
պէյնիմիղտէ պիր ադտը իլղտիվան վատը թաա-
թի օլունմուշ իտի : — Շիմաի շուրաեը պիլմէք
վէ անլամագ պէնիմ հագդըմ տըր քի , նիշան-
ըմըն հարէքէթի վադըստը՝ իլէրուտէ պէնիմ
իսմիմի թաշըմաեա լաեը՞ մը տըր , եօգսա տէ-
յիլ մի տիր :

— Հադդընը վար տըր : Էֆէ՛նտիմ , վէ
պու հալտէ պէնտէնիղէ իհալէ իթաիկինիլ
խըտմէթի գապուլ իտէրիմ :

Բրէնսին շուդուր կէօղլէրինտէ ֆէվրէլաաե
պիր սէվինն էսէրի միւշահէտէ օլունարագ :

— Թէշէքքիւր իտէրիմ , տէտի , վէ հէր հան-
կը կիւն պու մալիւմաթը պանա պիւտիրերսէ-
նիլ , սիղէ եիւզ պին ֆրանգ վիւմէքլիկլ շիմաի-
տէն վատ իլլէրիմ :

— Եիւզ պին ֆրա՛նգ մը , — տէեու թէքրար-
լատը սապըգ գառէմ քեաթիպիլ , միգտարը մէզ-
քիւրուն զաեէթ ճէսիմ օլմասընտան տօլաեը
հայրէթ տէ գալարագ :

— Պիր առէմ շիւպհէտէն խալի օլմագ իշինի ,

պու գատար պիր մէպաղ վիւմէք պիւյիւք պիր
շէյ տէյիլ տիր : Պունտան պաշգա , պէնիմսէր-
վէթիմ բէք պիւյիւք տիր : Շու գատար քի ,
պիր ան էվլէլ միւրատըմա իրմէք իսթէրիմ ,
տէեու մուգապէլէ իթտի Մ. տը Պրատա :

— Պու ագչամտան մէմուրլարմը պու իշէ
թայեին իտէրիմ :

— Արթըգ օրատը սիղին պիլէճէք իշինիլ
տիր :

Մուհամմէրէ խիթամ պուլուպ , բրէնս մէր-
գումմտան այրլըմ , վէ Մալլէրթիւի իշ օտա-
եա գատար մէրգում տէլիգանընա բիֆագաթ
իթտի :

Պատէհու Մալլէրթիւի քէնտի օտասընա ալ-
տէթլէ , պիրտէն պիրէ իշէրի քիմնէնին կիրմէ-
սինէ միւսաատէ իթմէմէք իւզրէ , արգատան
սիւրիւեիւ գօյտու , վէ Ֆօսարօ տէրհալ կէօ-
րիւնէրէք :

— Իշիթտին , տէյիլ մի , տէեու սիւալ իթ-
տի մէրգումա շէրիքի :

— Պիր լուղէթ պիլէ զայպ իթմէտիմ :

— Էյ սէն պու իշէ նէ՞ տէրսին :

— Պէն , եիւզ պին ֆրանգը շիմաիտէն գա-
ղանտըգ տէրիմ :

— Մարքիղին նէրէտէ պուլունտուղունու պի-
լիւրմիսին :

— Էվլէթ , ֆագաթ տահա Մ. տը Պրատա-
եա , թասաւիւրուր հէր նէ իս ինրա իթտիրմէ-
եէ միւսաատէ իտէճէք վադըթ տէյիլ տիր :

— Մէրգում պէնճէ տիվանէ զանն օլունտու :

դու կիպի, սէնին իչին տախի տիւանէ Ղանն
օլունմանօր մու :

— Էվլէթ, մէրգում աչդ ու սէվտա տույ-
ղուսույլա, թիմարխանէ եօլունու էլէ ալմըշ
տըր : — Հէր նէ հալ իսէ, պիր տամլա սու կի-
պի կէօքաէն տիւշմէքաէ օլան շու եիւզ պին
Ֆրանգա հանլը կիւն սահիպ օլաճաղըմըղը
պէն սանա սէօյլէրիմ :

— Բէք ալէա, օլ կիւնէ գատար պէն տէ
պէքլէրիմ . . . — Շիմտի սանա տիկէր պիր խա-
պէր վիրէյիմ : — Գօնթալ Վէրթիտէն պիր
մէքթուսլ ալտըմ, մէրգում Պէրն շէհրինտէ
պուրունուեօր :

— Օլ ճիհէթլէ թէլաշ իտէճէք հիչ պիր սէ-
պէպիմիդ եօգ տուր :

— Մարսէլ Լօթիէյի, եախօտ անըն էվլաար-
նը աիւշիւնիւեօրմուսուն :

— Սէնի թէէմին իտէրիմքի, շու էսնատէ
մարքիդ էվլատընը խաթըլնատուն պիլէ կէչիւր-
մէեօր, տէտի Ֆոսարօ կիւլէրէք : — Շիմտի
անըն Ֆիքրինի իշղալ իտէն շէյլէր, զիեատէ-
սիլլէ մուճիպի մաշղուղիյեթլէ շէյլէր տիրէր :
Պունունլա պէրապէր, վաղթը միւնտարպլնտէ,
սէօյլէտիկին մատտէնին տախի իճապընա պա-
գաճաղըմ : — Պու կիւնքի կիւն էն էհէմիեթ-
լի շէյ, Նիւ-եօրդ միւնօնլարընը եէտիմիզէ
կէչիլըմէք տիր : — Լիւսիլ Կօնթիէի իլէ իթթի-
նազ իտէճէկին խաթթը հարէքէթի իլէրուտէ
սանա թարիֆ իտէրիմ : — Սէն շիմտի Պէլլի-
տէ, Ժիւլիէն-Լադրուս սօգաղընտա ուարենէ

օլան մէգպուրէ գըղա պիր մէքթուսլ եա՛ղ :
Մէքթուսլտա սալթ պիր էյգապ իշար իտիպ,
Ֆամիլիւա իսմի ապլա պէեան իթմէ :

— Օն տագըղաեա գատար իշպու մէքթու-
պուն եօլա չըգաճաղընա էմին օլ :

Պատէհու Սէզար քէնտի տայիրէսինէ չէքի-
լիպ, վէ Մալլէրթիլի տախի քէնտի եաղը-
խանէսի գարչըսընտա օթուրուսլ, իւզէրինտէ
իտարէխանէնին լէվլաարնը, վէ շու աթիտէքի
մաթպու սաթըրլարը համիլ օլան պիր քեաղը-
տը իլէրու տօղրու չէքտի :

Բարիս . . .

«Մ

«Ենարընքի սաաթ գատար սիզէ միւթէալ-
«լիդ պիր մատտէյի մուհիմէտէն տօլալը տայիրէմէ
«թէշրիֆինիդ մէրճու տուր :

«Լիլիֆաթը խալխանէմի գապուլ իթմէնիզի լէճա
«լիլէրիմ, Մ.

Սապըգ գատմ քեաթիպի պու քեաղըտըն
պօշ եէրլէրինի իքմալ իտիպ, թարիթինի դօյ-
տու, վէ իմպալաեարադ, մաճֆաղա տէրունինէ
վաղ իյլէտիքտէն սօնրա, մէգքիւր մաճֆաղա
իւզէրինէ Լիւսիլին ատրէսինի եաղտը, վէ պու
մէքթուսլու, էն եաղընտաքի բօսթա դուլթու-
սունա պրագմադ իւզրէ, տայիրէ մէմուրու-
նա կէօնտէրաի :

Պրագալըմ Բարիսիլի էօրիւմճէլլէր, քէնտի
ճէսիմ էօրիւմճէլլէրինի եաբմադտա օլունլար,
պիլ կէլէլիմ թէքրար Պիւլպիլէ :

Մէջգլուրէ սարը գըզճըղաղ, կիթտիքճէ քէն-
տիսինի սատտէթի հալ իշինտէ դահն իթ մէքտէ,
վէ աշգ ու սէվտա տույրուսու զիեաաը արասըն-
տա, միւսթ ագպէլինի դաեէթ բարըադ կէօր-
մէքտէ խտի, նասըլ քի օգուեանըարըմըղըն
տախի պունու պէօյլէ կէօրմէլէրի թապիի տիր:

Լիւսիլ, տօգթօր ֆրէպօնուէ բէտէրանէ նէ-
զարէթի թահմէլնտա օլարադ, բրէնսին խանէ-
սինէ կիթմէսինտէն պէրու, բրէնս հադգընտա-
քի մուհապպէթ վէ թէվէճճիւհիւ տայիմա
արթմադ իւզըն խտի:

Մէջգլումէ պու պապտէ թէյլէսինէ հիչ պիր
չէյ սէօյլէմէմիշ օլուպ, պու խտէ, սըրֆ չօ-
ճուգլուդ էսէրի խտի, չիւնքի Հէքթօր վէ
Պիւպիւլ, չիմտիքի հալտէ մէջպլուրէ իհթի-
եաըն գատընտան հէր չէյի կիզէյիպ, պիր-
տէն պիրէ քէնտիսինի սատտէթի հալ վէ մէ-
սէրրէթ իշինտէ պուլունտուրմաղըղը թասմիմ
իթմէքտէ խտիլէր: Պագէն չու մէսուու հալ ա-
րասընտա մուճիպի իղթիրապ միւլահաղալար
զուհուրա կէլիպ, կէրչի մէգքիւր սատտէթի
պիր տէրէճէ իխլալ խտիւօլար խտի խտէ տէ,
պէրէքէթ վիրսին, չարուդ տէֆ ու իղալէ օ-
լունուեօր խտիլէր: Պու միւլահաղալար խտէ,
չու կիպի չէյլէրաէն իպրթէթ խտի: Շէօյլէ
քի, Լիւսիլ, արա սըրա մահզոււն վէ միւքտտէր
պիր հալ քէսպ խտէրէք, չաեէտ կիւնիւն պի-
րինտէ բրէնս քէնտիսինի սէվմէքտէն տուր օլուր
խտէ, վագը օլան հալէաթըն ճիւմէսինին, պիր
տիւշ գապիլինտէն պուլունտաղընը, վէ հէր

ճիհէթլէ զայլը միւսալի օլան պիր ագալը իղտի-
վաճա մուվաֆադաթ իթ մէսինտէն տօլալը, քէն-
տիսինին բէշիման օլաճաղընը միւլահաղա իթ-
մէքտէ, վէ պու սըրատա, թէյլէսինին բիւ-
եասը տախի խաթըրնա կէլէրէք, տիւչալը
տէհչէթ վէ քէտէր օլաճադա խտի: Յագաթ
թէքրար խտէրիդ քի, իշպու չիւպհէլէր, բէք
աղ իմթիտատ խտիպ, ելինէ էվլէլէր մէսուու
հալ գայիմ օլուր խտի:

Հէքթօր, Պիւպիւլիւ տիքիշիլիքտէն տուր-
տուրմաղըղը խաթէտիկինտէն, տօգթօր ֆրէ-
պօ, մէրգուսի իլէ թէյլէսինին կէլինմէլէրի
իշին լաղըմ օլան ճիւզի մէպլաղը, գարիլէն օլ-
տուն գապուլ իթաիրմէք իշին բէք չօգ սայ
իթտի խտէ տէ, պիր վէճհ իլէ գապուլ իթտի-
րէմէտի, անճադ Լիւսիլ պուլունտուղու հալ
ու մէվգընըն նէ գատար միւշքիլ օլաճաղընու
մէվգընըն նէ գատար միւլահաղալար խտի:
Շէօյլէ քի, մէգ-
տա հիսս իլլէմէքտէ իմթէսալվէր օլան սէյրահա-
պուրէ տայիմա միւլթէսալվէր օլան սէյրահա-
թըն տիւլինիւեօրաու, զիրա քէնտիսին Բարիտտէ
թըն միւլաթմա մաղաղալընա տիքիշ տիքէր պիր
պիր միւլաթմա մաղաղալընա տիքիշ տիքէր պիր
զըզ օլաճաղընա թէյլէսինին իթմէլ օլաճաղընա պա-
ղը էշեաղը քիֆաեէթ իթմէլ սուրէթտէ պու-
լընտուղու թագալորտէ, նասըլ սէյրահաթ ի-
տէպիլէճէք խտի: Պիւնապէրին, օն իքի միլօն
ֆրանց վարիտէսի, վէ պու մէպլաղալան զիեա-
տէ միլեօլարա սահիպ պիր բրէնսին նիշանը-
տէ պուլունտան մէջպլուրէ գըզ, ոլաղը իհթի-
սը պուլունտան մէջպլուրէ գըզ, ոլաղը իհթի-
եաճաթընը իքմալ իլլէմէք իւզըն, կիւնտիւլ-
եաճաթընը իքմալ իլլէմէք իւզըն, կիւնտիւլ-
լէրի ագչամա գատար, վէ կիճէլէրին տախի

տան միւրատ՝ պիր միրաւ մատտէսի խէ, օլ վա-
գըթ սէյեահաթըմ իշին լաղըմ օլան պաղը իհ-
թիեաճաթըմը կէօրիւպ, թէյդէմէ տախի կիւ-
ղէլ պիր ֆիսթան եաբապիլէճէյիմ: Պոռնտան
մաատա, էպլէնտիկիմտէ տախի Հէքթօրա պիր
միգտար թրախուճա կէօթիւրէպիլէճէյիմ: —
Վազաա օ դաեէթ դէնկին օլտուղոնտան, թրա-
խուճաեա իհթիեաճը եօգ իսէ տէ, հիշ օլմաղ-
աա օն բարամ օլմաեարաղ էպլէնիեօրուճ տէ-
եու մահճուպ օլմագտան գուրթուլուրուճ ա՛:

Լաքին մէզպուրէ մուախխարէն տէրեաեը
թէֆէքթուրաթա տալարաթ, պու թասալվուր-
լարընն ճիւմէսի դայիլ օլտու, վէ ֆիքրինտէն,
— Հագըգաթէն պէն բէք տիլանէյիմ: — տէ-
տի, — պու տիւնեատա պէնիմ քիմի՛մ վար տըր
քի, օնտան միրաա սահիպ օլաեըմ, հաթթա
չու մէքթուպու պանա եաղմըլ օլան սապըգ-
դասէ՛մ քեաթիպի պիլէ, տահա պէնիմ ֆաճիլ-
եաճա իսմիմի պիլմէեօր: Հագըգաթէն պու պիր
մուամմա տըր, լաքին էլպէթթէ նէ՛ օլտուղոնու
անլաեաճաղըմ:

Իքի սաաթ սօնրա մէզպուրէ, տիքմիշ օլտու-
ղու ֆիթմանը մաղաղաեա կէօթիւրիւպ, վէ
տիքմէք իշին եէնի պիր իշ լըպ, ալտէթին-
տէ, վիգթօար սօգաղընա կիթտի վէ խաբէ-
խանէեէ կէօթիւրէն նէրտիվէնյէրտէն սիւրաթ-
լէ չըգտըղը սըրատա, գալպի չիատէթլէ չար-
մադտա օլուպ, իշ օտաեա կիրտիկի դէման,
տիթրէմէսի տահա դիեատէ արթմըլ խոխ Տա-
յիրէ մէմուրու մէզպուրէյի կէօթիւրիւնտէ,

— քիշմի իսթէրսինիլ, մա՛ տմուաղէլ, տէեու
սիւալ իթտի:

— Մ. Մալբէրթիւի իղէ կէօրիւշմէք իսթէ-
րիմ:

— Պիր իշ հագըգընտա՞ մը կէօրիւշմէք իսթէ-
եօրսուռուպ:

— Էպլէթ, մի՛ւսիւ:

— Իսմինիլի պէեան իտէ՞րմիսինիլ:

— Պուրաեա չաղըրըղըմա տայիր եէտիմտէ
պիր մէքթուպ վար տըր:

— Իսթէրսինիլ, օ մէքթուպու պանա վիրին:

— Ալըն:

— Սիղ պուրատա պիրաղ օթուրոնուպ, մա՛ տ-
մուաղէլ, չիմտի կիտէր վուգուի հալի միւտի-
րէ պիլտիրիլիմ: — Էկէրչի մուհիմմ վէ միւս-
թաճէլ պիր իշ իսէ, միւտիր եալընըղ օլտու-
ղոնտան, պէքէմէքսիղին իշէրի կիրէրսինիլ:

Լիւսիլ, պիր բանդօեա օթուրուպ, եէտին-
տէքի քիւչիւք պօղչաաընր եանընա վաղ իթ-
տիկի սըրատա, գըր բէնկի էլպիսէ կիլնիմիլ
օլան աաէ՛մ, միւտիրին տայիրէսինէ տօղըու
կիթտի, վէ պիր աղ սօնրա ալտէթլէ:

— Իէ՛լինիլ, մա՛ տմուաղէլ, սիդի իշէրի կիր-
տիրէյիմ: — Պօղչանըղը օրատա պրաղընըլ,
պէն անը նաղարը տիգդաթըմտան աեըրմա՛մ,
տէտի:

Լիւսիլ, չախօը մէրգումուն արգասընտան
կիթտի, վէ մէրգումմ, տայիրէ դարուսուռու
աչաղտան սօնրա, կէրի չէքիտի:

Մալբէրթիւի աեադտա տուրմուշ օլուպ,

ուղուն սագայը իլէ բարմագլարըլա օյնայարագ, նէղաքէթլէ կիւլիւմնէմէ քտէ իտի :

Լիւսիլ, մէրգուսուն նամուսլու պիր քիմնէ օլտուղու զաննընա զահիպ օլտու, վէ ֆօսա-րօնուն ըէֆիդի, միւսթէգիմանէ պիր սու-րէթտէ կէնճ գըզը սէլամատըգտան սօնրա,

— Մա'տմուաղէլ, տալէթիմէ պու գատար չարուգ իճապէթ իթտիկնիլ իչին, թէչէ.քըլուր իտէրիմ: իմտի, չու եաղըրանէմ եանընտաքի գօլթուգլու սանտալիէտէ օթուրունուղ տա, պիր աղ կէօրիւչէլիմ, տէտի :

Պիւլպիւլ օթուրտու, վէ էվլէլա քէնտիսի քէլամա իպթիտար իտէրէք :

— Մի'ւսիւ, սիդի թէէմին իտէրիմքի, մէք-թուպունուղ պէնի զիեատէսիլլէ մէրագտա պրագտը, հաթթա օգուտուղումտա, պիր եանըլըգ վուգու պուլումչ տուր տէեու զանն իտիեօրտում, տէտի :

— Էանըլըգ, մը — տէլի թէքրարլատը Մալբէրթիւի: — Մէմուլ իտէրիմքի, հիչ պիր եանըլըգ օլմամիչ տըր, նաաըլքի պիր աղ-տան պունա տայիր շիւպհէնիլ գալմաեաճագ տըր :

— Մատտէ նէ՞ տիր :

— Պիր իքի սիւալիմէ ճէվապ վիրտիկինիլտէ, մատտէնին նէ՞ օլտուղունու սիդի պէեան իտէ-պիլիրիմ, զիրա պիր այասան պէրու յարամագ-տա օլտուղումուղ գըզ սիլ օլտուղունուղ, ան-ճագ վիրէճէկինիլ ճէվապարտան անլաշըլս-ճագ տըր :

— Պէնի արաեա՞ն մը վար իտի, տէեու սիւ-այ իթտի Լիւսիլ :

— Լվլէթ մա'տմուաղէլ, սիլ ֆէվգէլատէ կէր-միեէթլէ արանըլմագտա իտինիլ, վէ սիլի պուլմագ իչին, աղ կիւճիւք չէքիլմէտի :

— Ֆադաթ էֆէնտիմ...

— Պիր աղ սապր իտին... — տէտի Մալբէր-թիւի մէղպուրէնին սէօղիւնիւ քէօէրէք, — սի-դի ալլա եօրմագ նէյեթթիւտէ տէլիլիմ: — Թարաֆընըղա կէճաթէրտիկիմ մէքթուպտա, եալընըլ վաֆիթիլ իամինիլ եաղըլմը օլտուղու-նա տիգգաթ իթտինիլ մի :

— Տիգգաթ իթտիմ իսէ տէ, ֆամիլեաճա իամիմ բէք աղ քիմնէլէրէ մալիւմ օլտուղու ճի-հէթլէ, օլ պապտէ թէաճճիւպ իթմէտիմ :

— Մա'տմուաղէլ, ֆամիլեանըլըն իամինի սի-զին տիհանըլտան իչիթմէեէ իհթիեաճըմ պուլունտուղունուղ, պիղզաթ սիլ իամինիլի սէօլլէմէնիլիլ բէճա իտէրիմ :

— Ֆամիլեաճալն իամի Կօնթիէ, վէ պէնիմիւ-միմ տալի Լիւսիլ Կօնթիէ տիր, տէեու մու-գապէլէ իթտի կէնճ գըզ :

— Բէ'ք ալա... — Պունտան սէքիլ սէնէ ագտէմ Բարիստէ վէֆաթ իթմիլ օլան թէաթ-րօ օեռնճուսու Ումէլի-րօլ Կօնթիէնին աաըլ գըզըսընըլ, տէլիլ մի :

— Էվլէթ, էֆէնտիմ, — տէեու մուգապէ-լէ իթտի Լիւսիլ, ղաեթթլէ միւթէճօսիրէ օ-լարագ, — վալիտէմ էօլտիւկիւ ղէման, պէն բէք քիւչիւք իտիմ, վէ կիճէլի կիւնտիւղիւ-

մէքթէպտէ պուլունուօրտում: (Նոտան ոսնրա, վարիտէմին սապըզէն թանըտըզլարընտան հա-
միյեէթի պիր դատըն պէնի եանընա ալըպ,
պիւլիւթմիւշ տիւր: — Շիմտի օ դատըն տախի
վէֆաթ իթմիշ տիր:)

— Շիւպհէսիզ քէնտինիզ իտասիգ իտիճի
խապաթլար իրաեէ իտէ պիլիթիւնիզ:

— Էֆէնտիմ, նէ՞ կիպի իսպաթլարտան
պահա իտիւօրտունուզ:

— Սիդին վէլատէթնամէնիզ իլէ վալիտէնի-
զին վէֆաթը քեպղըաընը տիմէք իսթէեօ-
րում:

— Մաթլուպունուդուն իճրասը բէք զօլւյ
տըր, էֆէնտիմ: — Վադաա էպազը մէզքիւ-
րէ եէտիմտէ տէյիլ իսէլէր տէ, պուլապիլիւրիմ:
— Սնճադ էվիլէ էմիրտէ չուրտեը անլամադ իս-
թէրիմ քի, էվլազը մէզքիւրէ նէ՞ եէ եարա-
եաճազլար տըր:

— Պու սիւպինիզտէ հադզլըսընըզ վէ մատամ
քի ալթըզ չիւպհէմ գալմալիշ իտէ, վուգուի
հալի սիդէ անլաթապիլիւրիմ, չիւնքի ալաթ-
մադտա օլտուդում գըզ սիզլինիզ: — Իմտի պիւ-
միշ օլունուզ քի, պունտան թազքիպա օն սէ-
քիզ սէնէ էվիլէ, մատամ Ամէլի Կօնթիէ պա
մուգալէնէ Ամէրիգաեա ճէլպ իտիլմիշ, վէ նիւ
եօրգ շէհրի թէլաթթըլընտան պիլիթտէ, դա-
եէթ մէշհուր լուպիլաթլարտա իճրա խըլամէթ
իտէրէք, մազհարը մուվաֆիպազը յեթի աղի-
մէ օլմուշ տուն: — Մէղպուրէնին թէլաթթօճա
մէհարէթ վէ էշլիեթիննէ միւթէհայեիր օլաւ-

լարտան պիրի, կէշէնէրտէ վէֆաթ իթմէզտէն
էվիլէ, հէր նոսրըսա կէշմիշ պիր զէմանը տէր-
խաթըր իտէրէք, վալիտէնիզէ պա վասիեթ
պիւլիւճէք պիր վարիեթ թէրք իթմիշ տիր:

— Վարիեթմ մի, ֆադաթ պէնիմ պիշարէ
վալիտէմ հաեաթտա օլմադըղնտան, մէզքիւր
վարիեթթին դապուլի գապիլ տէյիլ տիր, տէ-
տի Լիւսիլ:

— Պու միւլահաղանըզ եանըլը ալը, մա՞տ-
մուաղէլ:

— Նիշին:

— Շուհուն իչին քի, վասիեթթի իտէն դաթ,
վալիտէնիզ Ամէլի Կօնթիէ հաեաթտա օլմա-
տըղը թազտիրտէ, անըն եէրինէ քէնտի
վարիպէրինն գայիմ օլմալարընը գաթիէն միւ-
լաա իլլէմիշ տիր: Իմտի, մատամ քի սիդ
վալիտէնիզին պիր թանէճիք դըղը իսէնիզ,
տիմէք օլուր քի վէրասէթ հազզը սիդէ իսա-
պէթ իտէր:

— Պանա՞մը, էֆէնտիմ:

— Էվիլէթ, սիդէ:

— Ֆադաթ պու խապէր...

— Էվիլէթ, պու խապէր սահիհ տիր, պու-
նունլա պէրապէր պու խապէրին մէմալին զայրի
օլտուդունու պէն տախի թասաիգ իտէր, վէ
հաթթա բէք սաատէթպալաշ պիր խապէր ի-
տուկինի տէ իլալէթէն պէեան իլլէրիմ, զիւրա
դանըմտա սիդ զէնկին տէյիլիւնիզ:

— Ջէնկին օլմաադըտան պաշդա, դաեէթ
ֆադըրէ պիր դըղըմ, վէ կէշինմէքիկիմ՝ աւ-

ճագ քէնտի աննրմըն թէրի սանէսինտէ տիր :

— Պիր ինսանըն աննը թէրիյլէ կէշինմէսի , ղանէթ նամուսլունա պիր էօմիւր օլմաղլէ , օլ պապտէ իլթիֆաթըմը սիզէ պէւան իտէրիմ , տէտի Մալլէրթիւի թէէսսիրլի պիր թարղտա :

— Ֆագաթ էֆէնտիմ , — տէտի լիւսիլ , ան լաշըլմաը դօլալ օլան պիր իղթիրապ իլէ , — սիզ պու շէյլէրէ նա՞նը վագըֆ օլտունուզ :

— Ամէրիգատա պուլունան պիր մուխպիրիմ , օ վասիեթի իճրանէ մէմուր օլան զաթ հիսալ պընա իճրաի թահարրիեաթ վէ թէտգիգաթ իթմէքլիկի պանա ըէճա իյլէմիշ օլտունուն տան , տէրհալ թէհարրիեաթա պիլիպթիտար , սիդի պուլմագ իւղրէ , Բարիսի վէ էթրաֆընը արաթտըրտըմ , վէ սիզին պէօյլէ պիր մէմուլին ղայրի իգպալէ նէ՝ տէրէճէ սեզավար օլտունունուղու կէօրմէքլէ , պիլճիւմլէ ղահմէթ լէրիմին միւքեաֆաթընը պիլիշ օլտում : Տօղրուսու օլ վարիեթին սիզէ կէշմէսի , բէք միւնասիպ տիր :

— Լաքին էֆէնտիմ , վարիեթ տէտիկինիզ նէ՞ միգտար շէյ տիր :

— Քէշֆ իտին պագալըմ նէ՝ միգտար շէյ օլտունուն :

— Մն պին ֆրանգ դատար վա՞ր մը տըր :

— Մալլէրթիւի թէպէսսիւմ իտէրէք :

— Խալը , օլ դատար տէյիլ տիր , տէտի :

— Երկիրմի պին ֆրա՞նգ :

— Տահա իլալէ իտին :

— Էյլի պին ֆրա՞նգ :

— Տահա շօղ կէրիտէսինիլ :

— Լաքին օլմաղլի , մէգքիւր վարիեթ , երւզ պին ֆրանգը թէճալուզ իթսին :

— Երւզ պին ֆրանգը տա միւթէճալիլ տիր :

— Էֆէնտիմ , արթըգ պէն նէ՝ միգտար օլտունուն քէշֆ իտէմէէճէյիմ :

— Էօյլէ իսէ , պէն սիզէ սէօյլէյիմ քի , պա վասիեթ սիզէ պրագըլան մէպալալ տէօրթ երւզ պին ֆրանգ տըր :

Լիւսիլին պէնդի պէթի՝ սէվինճինտէն նաշի սարարտը , Մալլէմիւմիւզ տիր քի , պու գըշ ագլէ տէնիլէն շէյի ապա տիւշինմէզ իտի : Պոնունըա պէրապէր , մուհապպէթ տույըուսունա իթթիպաէն , քէնտիսիյլէ էվլէնմէքլիկէ մուվաֆֆագաթ իտէն վէ էհլի սէրվէթտէն օլան բըէնսէ պիր միգտար թրախօմա կէօթիւրէպիլ տիկինտէ , Ֆէվլէլատէ մէմուն օլաճաղընը քէնտի քէնտինն սէօյլէտիկինի տէ իշիթաթ , հալ պու քի շիմաի պու թրախօմա ճէսիմճէ օլարագ վիճուտէ կէլտիկինտէն , մէզպուրէ , մէսէրրէթ վէ հայրէթլէ :

— Տէօրթ երւզ պին ֆրա՞նգ մը , տէյի թէքարալտը :

— Էվլէթ մա՞տմուագլէլ — Շունու տաթի իլավէ իտէրիմ քի , վէքեալէթ իւճրէթիյլէ պէնիմ հագգըմթէնիլ օլունաուղու հալտէ , մէպաղը մէգքիւր իւշ երւզ էյլի պին ֆրանգա թէնէզպիւլ իտէճէք տիր :

— Ֆագաթ էֆէնտիմ , օլ դատարը տա պէնն ճէ պիւլիւք պիր սէրվէթ սանըլըր :

— Լիվէթ , մատմուտղէլ , պիլ նիսպէ սէր-
վէթ սաեըլաճաղը պի իշթիպահ , վէ էկէրչի
թարաֆընըդտան պէնի վէ.քիլ նասպ իտէրսէ-
նիզ , իշպու սէրվէթին եազընտա սիզէ թէս-
լիմ՝ օլունաճաղը աշիքիար տըր :

— Հագդըմտա պու տէրէնէ խայրխահանէ սու-
րէթտէ պաշլամըլ օլտուղունուզ պիր իշի , տի-
կէր պիրի վասըթասըլլա ի.քմալ իթտիրմէքիք
թասալվուրու նա՛սըլ ֆի.քրիմէ կէլէպիլիր , տէ-
եու մուգապէլէ իթտի Լիւսիլ :

— Տիմէք օլուր .քի , պանա էմնիեթ իթ-
մէքտէսինիզ :

— Լիվէթ , վէ պու պապտէ եանըլմագտա
օլմասըղըմա շիւպհէ իթմէմ :

— Պէն տաթի էմնիեթինիզէ լաեըդ օլտու-
ղունու պիլ ֆիլիլ իսպաթ իտէճէյիմ : Սիզաէն ,
լաղըմ՝ օլան էվրաղը իսթիսհալ իթտիկիմտէ ,
մագսէտիսիզէ չարուզ իրէճէյիլ :

— Պէնիմ վէլատէթնամէմ իլէ վալիտէմին վէ-
ֆաթը քեաղըտը միւգթաթի օլտուղունու պէ-
եան իտիեօրտունուզ , տէյիլ մի :

— Լիվէթ , մատմուտղէլ , — Պունյարտան
պաշգա , սիզ պիր մէքթուպ եաղըպ , մէքթու-
պուն իմըասընը , իքի միւթէպէր չահիտ մու-
վաճճէհէսինտէ օլմագ իւզրէ , մահէլլէնիդին
բօլիս դօմիսէրի թարաֆընտան թասաթ իթ-
տիրմէլիսինիզ :

— Պու մէքթուպտա նէ՝ եաղմագլըղըմ լա-
ղըմ տըր :

— Պէն չիմտի միւսվէտտէսինի հաղըլարըմ :

— Սիզ տէ օ միւսվէտտէյի պիրլիքտէ կէօթիւ-
րիւպ , սուրէթինի չէքէրսինիզ :

Մալբէթիւրի առի պիր քեաղըտ իւզէրինէ ,
աթիտէքի սաթըրլարը եաղըտ :

« Միւսիւ Մալբէթիւրի ,

« Պանա թէրք օլունան վարիեթ մաստէսինտէ ,
« թարաֆըմտան իճրաի վէքեալէթ իթմէնիզ մէրճու
« տըր : — Պու իշին թէսվիեէսինի սուրէթի գաթիեէ-
« տէ սիզէ ինալէ իտէրիմ :

« Սիզէ էլզէմ օլան էվրաղը թարաֆընըգա թէս-
« լիմ իշին , եարըն տայիւրէնիզէ կէլէճէյիմ , չէ պիր-
« լիքտէ պիզին գասէմինիզ նէզաինէ կիտիպ , օրասա
« սիզէ վիլէճէյիմ վէքեալէթնամէյի իմգալաեաճաղըմ
« քի , ծնտուզ հիշ պիր իշ կէօրէմէէճէկինիզ տէր-
« քեար տըր :

« Պու վէսիլէ իլէ իլթիֆաթը քեամիլէմի թագտիմէ
« իճթիսար իլլէրիմ : »

Սապըդ գասէմ քեաթիպի , իշպու քեաղըտը
կէնճ գըղա վիրտիքտէն սօնրա ,

— Օգուեունուզ , մատմուտղէլ , տէտի ,
Լիւսիլ միւսվէտտէեէ կէօզ կէզտիրտի , վէ
պատէհու ճէվապէն ,

— Եարըն պունուն սուրէթինի չէքիպ , իմ-
գա իտէրիմ , վէ սօնրա տա բօլիս գօմիսէրի
նէզաինէ կիտիպ , իմըամը թասաթ իթտիր-
րիմ , տէեու պէեան իթտի :

— Ունուլմունընըքի , իքի միւթէպէր չա-
հիտ իլէ պիրլիքտէ կիթմէլիսինիզ :

— Պունա վիւզում եօգ տուր , գօմիսէլ պէնի

զաթէն շախսէն թանրը, չիւնքի պէն քէնտի
դէվճէսինէ պաղը տիքիչ տիքմիչիմ տիր: Պի-
նաէն ալէյճ մէրդում պէնիմ շախսմա էմին
տիր:

— Բէք ալէա:

— Տիկէր էլրագա կէլնճէ, պէնիմ տողմուշ
օլտուղում վէ վայրտէմին վէֆաթ իթմիշ պու-
լունտուղու մահէլլէլէրին տայիրէյի պէլէտի-
էէլէրինտէն թալէպ իթմէլիյիմ ֆագաթ անլէրի
եարըն էլտէ իտիպ իտէմէէէէկիմի պիլմէմ:

— Պէն անլէրին իճապընա պագարմ: —
Սիզ պանա սալթ, վէլատէթ վէ վէֆաթ մա-
հէլլէրիյէ անլէրին թարիխլէրինի տողրու սու-
րէթտէ պէեան իտին, պէն մէմուրլարմ վա-
սըթասըյլա գուսուրունու իքմալ իթտիրիրիմ:
Մալբէրթիւի, լիւսիլտէն ալտըղը մայիւմա-
թը պիր քեաղըտ իւղէրինէ իշար իթտիքտէն
սօնրա:

— Պու հալտէ, մա'տմուաղէլ, տէտի, եարըն
թամ սաաթ իւշտէ պուրատա պուլունմաեա
հիւմէթ իտին: — վէքեալէթ մատտէսի իչին,
պիրլիքտէ պէնիմ գառէմիմէ կիտէրիլ:

— Բէք իյի, էֆէնտիմ, — տէտի կէնճ գըզ
իղթիրապ իլէ, — ֆագաթ պու իշլէր բարա
իլէ կէօրիւլմէք իղթիղա իթտիկի հալտէ,
սիղէ իթիրաֆ իտէրիմքի, պէնճէ գապիլ տէ-
յիլ տիր:

— Պիր թաղըմուֆաղ թէֆէք մէսարիֆ իչին,
սիզ սալա տիւշարը էնտիչէ օլմաեըն, — տէտի
Մալբէրթիւի, լիւսիլին սէօղիւնիւ քէսէքէք:

— վարտաթընըղ սիղէ թէսլիմ իթտիկիմ գէ-
ման, իլէրուտէ հիսապարմըղը րույէթ իտէ-
րիլ, վէ օլ դէմանա գատար սիղին հէր իհթի-
եաճընըլ թէսլիկէէ հաղըրմ:

Պիւլլիւլ, պու շէյլէրտէն տօլաեը, քէմալ
չիւքրանիյէթ տույլուսույլա:

— Ոհ, էֆէնտիմ, դաթընըլ բէք էհլի սա-
խալէթ պիր քիմնէ իմիշսինիլ, տէտի:

— Զաթէն պէն տէ սիղին շու հայինիլ տիւ-
չիւնիւեօրտում, լաքին էկէր իտթըմա պըտղ-
մատմըղ, սիղէ պիր իսթիլգըաղ վիրմէրիկի ու-
նուտաճաղտըմ, տէհու տէվլամ իթտի Մալ-
բէրթիւի:

— Իսթիլգըաղ մը, — տէհու թէքըարաղը
լիւսիլ շաշըրտաղ:

— Պուստա թէաճճիւպ իտէճէքնէ վար սըր,
նասըլքի սէօլլէտիմ, սիղէ գարդէն վիրճէ-
կիմ աղչէյի իլէրուտէ ալաճաղըմ: — Շիւպ-
հէսիլ սիղին պիր թաղըմ մասարաֆարընը,
իճարէնիլ վար սըր, վէ պու գատար աղըրը-
ղըն ալթընտան գալգմաղ իչին, նէֆսինիլի
թէլէֆ իտէճէսինէ չաղըմաղտա օլմաղըր-
նըլ, — Հալպու քի սիղէ իթթար իտէրիմքի,
պու կիւնտէն իթիպարէն, քէյֆինիլէ պա-
պու անճաղ էյլէնճէ թարընտա չաղըմաղը-
ղըպ, անճաղ էյլէնճէ թարընտա չաղըմաղը-
ղըպ, չիւնքի պու կիւնքի կիւն սիլ, օն եէ-
տի պին պէշ երիլ ֆրանգ իրատա մալիքէ պու-
լունուեօրտունուլ: — վաղտա մէպլաղը մէզ-
քիւր հէնուղ էմիլինիլ թահթընտա տէյիլ իսէ
տէ, աղըպէթ օ մէպլաղա սահիլ օլաճաղընըլ

տէրքեար տըր : — Թագրիպա օթուզ կիւնէ
գատար մէղքիւր մէպլազ սիզէ թէսլիմ օլու-
նաճագ տըր : — Պինապէրին պունտան պէօյլէ
հիւ պիր շէյտէն մահրում օլմանըզ ճայիզ տե-
յիլ տիր : — Խմտի սանտըղում սիզին իչին աչդ
տըր, նէ գատար մէպլազ իսթէրսէնիզ, աէօյ-
լէ ինիլ :

Պիւպիւլ քէնտի քէնտին :

— Շու առէմ նէ իյի վէ նէ նամուսլու քիմնէ
տիր, տիմէքտէ իտի :

Պատէհու աշիքեարէն վէ մահճուպիյեթիլ :

— Պէշ եիւզ ֆրանդ գարզէն վէրիրսէնիզ,
քեաֆի տիր զանն իսթէրիմ, ֆազաթ պէշքի
տէ չօզ տուր, աէտի :

— Մա'տմուաղէլ, սիզ լաթիֆէ իտիւօրսու-
նուզ, պէն սիզէ պէշ պին ֆրանդ իսթիզրազ
վիրմէք իսթէրիմ :

Լիւսիլ իշիթաիլի սէօյլէրէ ինանամսօրսու :

Պէշ պին ֆրա'նդ մը, լաքին մէզպուրէ պէշ
պին ֆրանդը նէ եարաճագ տըր :

Մալբէրթիւի գատասընը աչըպ, հէր պիրի
պինէր ֆրանդըզ օլարազ, տէօրթ առէտ
պանգա գայիմէսի վէ էլլի լուի ալթունտըն հա-
վի պիր չըզըն չըզարադ : վէ սօնրա պունլարը,
Լիւսիլին գարչըսընտա պուլուննա եազըլանէ
նին պիր թարաֆընա վաղ իլլէտի :

37

— Մա'տմուաղէլ, պունրար սիդին տիրլըր, —
տէտի սապըզ գատէմէքեթիպի, ալթու'լարը
վէ գայմէթի կէօթէրէրէք :

— Լաքին, էֆէնտիմ, պու բէք չօզ բարա
տըր, — տէհու պէհան իթտի Պիւպիւլ :

— Իսթէրսէնիզ թատարուֆ իտէպիլիւսինիզ
տէհու մուգապէլէ իթտի Մալբէրթիւի թէ-
պէսսիւմ իսթէրէք : — Զաթէն եազընտա, պու
վիրտիկիմհիպի իսթիգրազը կէրի ալաճաղըմ,
չիւնքի թէքրար իսթէրիմ քի, պիր տես, վէ
էն չօլու պէշ հաֆիմաեա գատար, միրալընը-
զա միւթէսարըքի օլաճուպսընը :

— Բէք ալէա, էօյլէ օլաուզու հալտէ գա-
պուլ իտէրիմ :

— Խմտի պանա պիր մագպուզ սէնէտի վիր-
մէհէ հիմմէթ իտինիլ : — Միրաս ազէնի-
դի սիզէ թէսլիմ իթտիքաէն սօնրա, թէչէպ-
պիւսսիւմ վէ մէսաիի վազըամա միւքեաֆաթէն
վիրմէքիկինիլ իզթիզա իաէն իւհրէթ իչին,
եարըն պիր սէնէա գալէմէ ալաճաղըմ քի, թա-
րաֆընըզանն իսիլա իսթիմէսի լազըմ կէլէճէք
տիր : — Մէղքիւր միւքեաֆաթ նամընա վէրի-
լէճէք իւհրէթ, միրաս ազէսինին սիզտարը
սաֆիսինտէն եիւզտէ ալթը տըր :

— Հէր իսթէտիկինիլ պու մու տուր :

— Էվլէթ, ֆազաթ մա'տմուաղէլ, միրասը-
նըլը ալալընըլ կիւնէ գատար, պու խալըլը

իգպալինիզի, քէնտի մէնֆատըմընըզ իչին բիմ սէնէ սէօյլէմէմէնիզի սիգէ թափսիւէ խաբըմ:

— Օլ պապտէ սիզ էմին օլուն, էֆէնտիմ, պէն քիմնէնէ սըրր սէօյլէմէմ:

— Հազըգաթէն սիզ, պէօյլէ պիր մէմուլին ղայրի իգպալէ շայէսթէսինիզ: — Ճէնտպը քիպրիա իլէ սիզին արանըզտա միսրթա օլտու-ղումա աօղրուսու բէք մէմնուն օլուն օրում:

— Իմտի, եարըն թէքըրա կէօրիւշիլիւզ, ֆա-գաթ մէքթուսլումուն միւսլէտտէսինի պիր-լիքտէ կէթիրմէնէ ունուլմանընըզ:

Լիւսիլ, վիգթօար սօգ աղընտաքի խարէ-խանէյի թէքք իթտիլքտէն սօնրա, աճապա տիւշ միւ կէօրիւն օրում տէնու տիւշինմէնէ պաշաար, լաքին շիւպհէնէ ապա մահէյլ օլ մատըղը կիպի, եէտինտէքի պանգա գալմէլէրի իլէ էյլի առէտ լուի ալթունու տա՛վադը օլան հա-տիսէնին հազըգաթըմ հալ օլտուղունա իթէտ տիւտ պրադմաար, վէ պօղչաար գօլթուղուն-տա օլտուղու հալտէ, սիտաթթիլէ երիքիւնէրէք:

— Տիւնէք տիր քի, գէնկին օլտում, վէ թը-լախումաարը էվէնմէյիւ, մու գալլէլէմիզ կիւ-նիւնտէ, քէնտիսինէ իւշ երիւզ էյլի պին ֆրանգ-իթա իտէր իտէմ, աճապա Հէքթօր նէ գա-տաք թէաճնիւպ իտէճէք տիր, տիմէքտէ իտի-իչպու իւշ երիւզ էյլի պին ֆրանգ մէպլաղ, գէվալըր Պիւլպիլէ բէք պիւլիւք, վէ պու մէպ-լաղ իլէ բրէնա տը Գասթէլ-Վիօանըն միւնօլա-րը արասընտաքի ֆերդ, քէնտիսինէ բէք ճիւ-զի կէօրիւնիւն օրում:

Լիւսիլ, Մալբէրթիւնին խտարէխանէսինտէն հիյնի ալտէթիտտէ, պիր քիլսէ էօնիւնտէն կէվէքտէ օլտուղունտան, իշէրիւնէ կիքտի վէ ճէնապը Հադգա թէշէքքիւր, վէ կէրէք քէն-տի վէ կէրէք պիլճիւմէն սէվկիւլիւլէրի հադ-գընտա Ալահըննէգարէթիլին թէմէնիլ իթմէք իւզքէ տիլ իւզէրինտէ տուտա տուրտու, վէ քիլսէտէն չըգըպ, Պէլվիլաէ վազը ժիւլին-լադրուա սօգաղընտա քէնտի քիւշիւք տայի-բէսինէ ալտէթ վէ մուվապէլթ իլէտի:

Մալբէրթիւի իսէ, իսթիհալ իտէկէլիկի մուվաֆֆադըլիւնէթիւնտէն նաչի դանէթ սէվինճ իլինտէ օլտու, շէօյլէ քի, Խաղաք Սիտնէյին վարիսէսի, սառտէտիլ պիր գըղճըզաղ օլտու-ղունտան, տուգըպ տիւշմիւշ օլմասը հադգըն-տա շիւպհէ իթմէնէ պիլէ իգթիտաարը սլու-տա շիւպհէ իթմէնէ մուճիլի մահղուղի-լունմամաար՝ մէրդումուն մուճիլի մահղուղի-նէթի օլտու, վէ տէրհալ, իշար օլունան իքի տայիլիւնէ կիտիպ, վէ լաեղլը պաղշիւլէր վէ իւճրէթ վիւրէրէք, Ամէլի Կօնթիւնին վէֆաթ քեաղըտընը վէ Լիւսիլին վէլատէթիւնտէսինի չըգարթմար:

Իրթէսի կիւն, մուսյեէն օլան սաաթտա, կէնճ գըզ, սուրէթիլ քէնտի թարաֆընտան շէ-քիլիւպ, իմլաար տալի թաստիգ իթտիլլիլիւ պուլունան մէքթուպ եէտինտէ օլտուպ, իտա-րէխանէն կէլիլիկինտէ, Մալբէրթիւի:

— Հալտէյին մամումապէլ, պիրլիքտէ պէ-նիմ գասէմիմէ կիտէլիւ, — տէտի, — Պու սա-պահ վէքտալէթիւնտէ սուրէթիլինի քէնտիսինէ

կէօնաւորաւմ, սիւղծէ միւնտէրիճաթընը ետլը-
նըղ տինլէմէք վէ իմզալամագ դալընը տըր,
Փագաթ էվլէնէ միբտէ պէնիմ իւճրէթ իմէ տա-
յիր օյան չու քիւչիւք մուգալէլէի օգոււու-
նուդ, վէ միւնտէրիճաթըն էկէրչի սիւղծէ մագ-
պուլ կէօրիւնիւր իսէ, իմզա իտինիդ:

Պիւլպիւլ, իշպու մուգալէլէնամէյի օգու-
տու, վէ աար շիւպհէ իրատէ իթմէ քսիդին
իմզալատը:

Գասէմին նէգալիտէ տախի, մէզպուրէ՝ վէ-
քեալէթնամէնին ապընը տինլէտիքտէն սօնրա,
իմզա իթտի: Պու սուրէթլէ հէր շէյ միւքէմ-
մէլէն սըրապընա կիլտի, վէ Մ. տը Ֆօսարօ պու
նէթիճէլէրտէն ալեահ օլունճա, մէմնուն օ-
լուպ:

— Պու միւխթէլիֆ քեաղըտլարը Ամէրիգա
սէֆարէթիսանէսիտէ վիդէ իթտի, պիր բաս-
բօրթ ալ վէ հարէքէթէ հաղըր պուլուն, տէտի:

— Ն* վագըթ կիթմէքիկիմիդ իղա իտիյօր:
— Բրէնա տը Պրատաատան երիւզ պին Ֆրանգը
ալաըղընըն ֆէրտատըր կիւնիւ եօլա չըգմալընըն:

— Մէպլաղըր մէզպուրու նէ* վագըթ ալաճա-
ղըմ:

— Կէլէճէք ճումաճ իրթէսի կիւնիւ:

Սէզար պու էսնատէ, էյու կէչիալիտէ վա-
գը քիւչիւք խանէտէ ճումաճ իրթէսի կիւ-
նիւ եարը կիճէլէյին քէչիտէ գըլընաճագ օյան
ղիեաֆէթմէ հաղըր պուլունմագ իւզրէ, իէա-
թրօ օնունճուսու թարաֆընտան պիր տալէթ-
նամէ ալընը իտի:

Պիրինճի Ֆրանսա սօդաղը խանէսինաէ հէր
շէյ սըրապընտա ճէրէեան իտիեօրտու: Պարօն,
կէնճ բրէնա իլէ Լիւսիլ Կօնթիէ արաօընտա
թէէսսին իտիլմիշ օլտուղունու զանն իյլէտիկի
միւնասէպալմա վագըրֆ օլմագ նիլէլէթիլլէ, հէր
կիւն, բրէնսին գօճաղընա պիր ալ վիղիթա վէ-
րիպ, հալ պու քի Սնիճնէն Ֆրէպունու հաղըր
պուլունմաթըլա, իքի նէվճիվանլար պէ յնինտէ
ճէրէեան իտէն միւքեալէմէլէր, բէք նատիր
վէ մահրէմանէ վագու պուլտուղունտան, Մալ-
բէրթիւլինիլ շէրիքի, մէճրուհուն կիթիթթէ
ղիեատէ քէսպի իֆագաթ իթմէրտէ օլտու-
ղունտան պաշգա մալիւմալմա տէթրէս օլա-
մամագտա իտի:

Բրէնա, Ժէնըվիէվի հալէա նէզտինէ դապուլ
իթմէմէրտէ պէրտէվամ օլտուղունտան, Սէզար
արթըզ մէզպուրէտէն պահս իթմէղ օլտու:

Զիեաֆէթ կիւնիւ կէլիւլ եթիլիտի: Մատամ
տը լա թիւր տիւ րօյ, հէր նէ գատար բիա-
սէթ իաճէթ օլտուղու զիեաֆէթտէն պիր աղ
իհթիրաղ իթմէրտէ իտի իսէ տէ, պունուճա
պէրապէր Ֆէրնան վօնէյին հիւքմու նուֆու-
ղունա թապի պուլունտուղունտան, օլանէ տէ-
կին աշգու սէվտաղընը կիլլէնէն մաաքէլի ու-
մու մուվաճճէհէսինտէ աշաղը ալմանը բնտա
թտէմէտի:

Զիեաֆէթ եիկիրմի քիչիլիք օլուպ, պուն-
լարըն միւնանընտա Մ. տը Ֆօսարօ իլէ իքի թէա

Թիւ տիրէ լքծօրաւոր տախի պուլունաճադ ի-
տիրէր: Տիւէր տապի թիւէր իս՝ դադէթաճըրտր,
թէաթիւ միւէրի թիւի վէ ադ թէ օրէր տէն ի պա-
րէթ օյաճադ ի տի:

Լուսավորին, ֆեյնման հաղորդումաբեր մեհապո-
ղէտին չէտաւ պիւր գըսգանձորդ տուրքունու
տախտի իլալէ օլունտուղունտան, աքթրիլտէ
րին մէղքիւր դիւտաֆէթմէ հաղլըր պուլունմա-
լարրնա ապա միւստատէ իթմէվիլ իտի:

Ճումանա իրթէսի սաղաճը, Սէղար, ամեթ-
տէն օլան իշարէթլէրին թաամթիօնտէն սօն-
րա, կիլիկ գարուտան Մալթէթթիւնին տալի-
րէսինէ կիրտին, վէ մէրգ ճումա խիթապէն,

— Շէշրիքի աղիւղում, տէտի, իշ կէօրէճէր
վազըլմ տըը, էլիննէ պիր գայէմ ա՛լ, վէ շու
տէօյէէէէէէրէրիմի էա՛ղ:

Սաղըզ գետնի՝ քեթիկալի պուհմիէ իրա-
ւթ իրմտիկնաէն, Յոսարօ, արիւտէրի սէօղ-
լէրի իրնա ելնալի:

« Ученый мужъ .

«Պատ. աղչամ գաթ ընըղըն դոնաղընս կէլմէբէ, բէս-
«սիի ֆախր խտէճէլիմ»:

9. Գրու 4/5-ից, ինչ ինքի փաթեթը թագարիմ կլլերիմ :

— *Infqum* 5 [d :

— *Isid. m. f. d.*:

— Աղաքի տախտի շուտուր: «Միշտ էստեղ թող
Պրոքս, էստեղ էստեղ թող, Ն.» — Իշպու
թէգըրիւթ, յիւր մէմուր գաւորթաւոր յէս-
տէր:

— Լաբին պու աղշամ՝ րրէնոէ սէօյլէեհէ՛ճէ՛
յիմ նէ՞ տիր :

— Պուռ կիճէ, սաաթ ալաֆրանկա սապաճըն
պիւր ըստտէլէրինտէ, էկէր իսթէրսէ, մարքիզ
տը լա թուր տիւ Բոյու, էյլո կէչիտինտէ վա-
զը Ֆէրնան Վոյնէյ Նամթէաթթօ օեռնճու-
սուճուճ խանէսինտէ, դալապալդըլ վէ մէ-
սէրրէթլի պիր ճէմիլէթլէ պէրապէր զիեա-
ֆէթտէ պուլապիլէճէկինի սէօյլէրսին, վէ եիւզ
պին ֆրանգր տախի ալըրսըն

Մալբէրթիւի գուլաղընը գաշտեալագ

— Պոռ ճէնթըմէնին ետբաճադ իշի նէ՞ տիր,
տէեռս սիւայ իթ տի :

— Տիվանէճէ պիր իշ կէօրէճէկի պէհճէ պի
իշթիպահ տըր, տէւու ճէվապ վիրտի Սէվար :

— ၈၆၆၆ ယုဟု ဖဲဒ်ဒါးဖဲ ဒ်ဝဲဒ် ဝဲဒ် ဝဲဒ်

Պարօն ու մոլղլարընը չէք բէք :

— Թէ՛նչիւք, մի, ահեւս թէքբարլատը, սէն-
ճէ նի՛շին վէ նէ՞ միւնասիպէթլէ թէ՛նչիւք օ-
լաճաղ տըր : — Ոչնին, բրէնսէ վիրէճէկին
էյլէ պիր մալումաթ տըր քի, եարըն սապահէ ք-
սէր զաղէթալար եաղաճագ տըրլար : — Պոռն-
տա սէնճէ նէ՞ զարար վար աըր . . . Իմոի սէն
միւսթէրլի օլ . . . — Օլտա օլտա, Մ. տը Պրա-
տա քէնաիսինի վէ մարքիղի թէ՛նչիւք եէ իլգա
իտէճէք տիր :

— Անլերին քէնտիլէրինի թէհլիքէտէ գոյում,
լարընտան պիղնէ՞ գաղանահաղըլ :

— Ի վկայեա երևոյ պին ֆրանգը գաղանաճա.
ղըլ քի, էբէյիճէ կիւզէլ աիր լօգ մա տըր...

Պաշտան գաթինազար, չուրայը անդամայրսրն քի, Լազարինին իմիպարը նէ՝ գատար թէնէկ-գիւլ պուլուր իսէ, էվլառնըն վարելտաթընտան պիր դըսմընը էլտէ իթմէքլիկէ, պիզտէ օլգատար էմին օլուրուէ։

— Աֆէրին, արգատաշ, սէն հէր շէյէ հէ վապ պուլուեօրսուն։

— Օնա նէ՝ շիւպհէ։

Լամանուէլ ար Պրատանըն իգամէթ իթտիկի խանէ, Լիլիգէ սօգաղընտա քեային օլուպ, ստաթ աղշամլին սօգուղու վսրաուղունտա մէր-գում բրէնս, խանէսի իսսթ գաթընտա, ֆըլան հայըսըյա գարը պուլունան իշ օտաւընտա եաղընըլ խոխ։ Օտունըն տէօրթ տիվարընս, տէօրթ ստէտ քիթապխանէլէր վաղ իալիմիշ օլուպ, օրթատա տախի, եաղըլտանէ մաղամլինտա օլան վէ իսսթ իւնտէ պիր լամպս եանմաղտա պուլունան էնի պիր մատա իւզէրինտէ աշըգ պիր մէքթուպ կէօրիւլմէքտէ խոխ։

Մ. տը Պրատա, մէգքիւր վասի օտանըն պիր ուճոնտան տիկէր ուճոնս սիրաթիլէ ելուրիւ մէքտէ, վէ պաղէն բէնչիբէլէրտէն պիրլիտ եաղլաշըպ, վէ սէրնիլէնմէք իւզրէ, պիր ստնիյեէ գատար անընըն ճամս տաեթմարդտան սօնրա, պէ թէքրար, գաֆէստէքի եէպանի հայթանյար կիպի, ելուրիւմէսինէ տէվամ իյլէմէքտէ խոխ։

Ելուքտէք չըմինէ իւզէրինտէ մէվղու պուլու-նան վէ իւչիւնճիւ Լուի մօտաւընտա օլան տամս տաթ սօգուղ չարուղընտա, մէրգում պիր-

տէն պիրէ տուրաու, վէ այնի վաղըթտա գօ-նաղըն չանը չաղընմաղա, պիր միւսաֆիր կէլտիկի անըաշընը։

Բրէնս, ելուրիւնիւ գարուեա սօղըու չէվիր-միշ օլտուղու հալտէ, գըմլտանմաեարաղ պէքլէտի։

Պիր տաղըգա սնըրա, մէգքիւր գարու ալը-տը, վէ իւղմէթ քեաղարընտան պիրի իչէրի կի-րիպ, Մ. Մալլէրթիւրինին կէլիշ օլտուղունու խապէր վիրտի։

Սաղըգ գատէմ քեաթիպի իչէրի կիրտիկի գէման, քէմալ թէվաղու իւզրէ սէլամ վիրտի, վէ բրէնս տախի մուգապէլէի պիլ միւլտէն սօնրա։

— Էֆէնտի, սէօղիւնիւգտէ թէմամիյլէ պու-լունմուշ օլտուղունուղ իչին, իւհարը թէ-շէքքիւր իաէրիւմ։ — Շիւպհէսիլ թէշլիֆինիղ-տէն մաղսէտ, ինրաղընը թարաֆընըպ իհալէ իթմիշ օլտուղում թահարրիեաթըն նէթիճէսի-նի պէնտէնիգէ պիլտիթէքտէն իւլարէթ տիր, տէտի։

— Էվլէթ, միւնիւ բրէնս։

— Մուվաֆֆազ օլտունուղ մու։

— Քեամիլէն մուվաֆֆազ օլտում։

— Մտտաթ մարքիւղ տըլա թուր տիւ Բօյուն նէրէտէ պօլլունտուղունտան մաղլումաթընըլ վաթմը տըր։

— Մալիւմաթըմ վար տըր, վէ սիգէ տախի օլպապտէ խապէր վիրմէք իւզրէ կէրտիւմ։

— Մարքիւլ Բարխաէ տէ ին՛ մի տիր։

— Բարիստե տիր, ի՞նչ Բարիստե կիղենմիշ տիր :

— Միւրիլլօ սօգաղընտա՞մը տըր :

— Խա՛յր, Էյլօ կէջիտինտէ վաղը... նիւ մէրօլու քուչիւք պիր խանէտէ տիր :

Բրէնս տիթընյիւ, վէ պօղուգ պիր սէտա իլէ :

— Նէ՞ գատար վաղըթտան պէրու մէզպու-
րէ օրատա պուլուհուեօր, տէեու սիւալ իթտի :

— Թագրիպա օն ի.քի կիւնտէն պէրու :

— Օնտան էվիլէ Նէ՞րէտէ իմիշ :

— Քրէթէյլ քէօրրիսիւ պաշընտա վաղը
պիր լօդանթատա կիղլէնմէքտէ իմիշ :

— Քրէթէյլտէ, վէ չիմտի տախի Էյլօ կէ-
ջիտինտէ՞մի... — տէեու թէքրարլատը իմ-
մանուէլ աշիքեար պիր իղթիլապ իլէ, — ֆա-
ւաթ մատամ տըլա թուր տիւ րօյ պու մահէլ-
էրտէ եալընը՞մը իզամէթ իթմէքտէ պու-
լուհուէլ տուր :

— Խա՛յր, միւսիւ բրէնս :

Պու սօն իֆատէ իւղէրինէ, Մ՞. տը Պրատա-
նըն պէնդի պէթի սարարըպ, տիթընմէեք պաշ-
լատը, վէ լաքին ֆէվքէլատէ պիր ճահտ իպ-
րաղ իլէ :

— Աճապա պիր էրքէքլէ պիրլիքտէ՞մի օ-
թուրմուշ տուր, տէեու սիւալ իթտի :

— Էվիլէթ :

— Պու էրքէյին իսմի Նէ՞ տիր :

— Ֆէրնան վօլնէյ տիր :

— Ասըլլատէկիւնտա՞մը տըր :

— Ասըլլատէկիւնտա՞մը մը... Ֆէրնան վօլ-
նէյ մի, — տէեու մուգապէլէ իթտի Մալբէր-
թիւի, թարիֆ օլուհմաղ պիր սէտա իլէ, վէ
իւպլէթէն տախի, — Նէ՞ տիեօրսուհուգ, Ֆէր-
նան վօլնէյ տէտիկիւմ՝ առի պիր թէաթրօ օ-
հունճուտու տուր, տէեու պէեան իթտի :

— Ա՛հ... — տէտի բրէնս Նէֆրէթլէ :

Պու սէօղլէրին թէէսիրիլլէ բրէնսին աեագ-
տա տուրմահա թագաթը գալմահըպ, պիր իւ-
կէմէեք օթուրտու, վէ մէնտիլիլլէ անը վէ
գուլագ թօղարը թըրինի սիլտի, վէ լաքին
մերգուհուն իշպու քէտէրնաք հալի, բէք աղ
թմթիտատ իտիպ, պատէհու Մ՞. տը Պրատա
պաշընը եօգարը գալտըրարտգ :

— Պունկար պիրպիրլէրինի Նէ՞րէտէ թանը-
միշլար տըր, տէտի :

— Պէրլիլ թէաթրօսուհտա, չէօյլէքի մար-
քիզ մերգուհուն իճրաի լուպիաթ իթտիկինի
կէօրէրէք, քէնտիսինէ տիլտատէ օլմուշ տուր :

— Մէրգուհուն իզամէթ իթտիկի խանէ մա-
տամ տըլա թուր տիւ րօյուն մալի՞ մի տիր :

— Խա՛յր, միւսիւ բրէնս, Ֆէրնան վօլնէյին
տիր :

— Տիմէք օլուր քի, մերգուհ ղէնկին տիր :

— Չէնկի՞ն մի, օն բարասը պիլէ պիլէ եօգ
տուր : Հաթթա խանէսի քէնտիսինէ մարքիզ
թարաֆընտան իհտա օլունմուշ տուր :

— Իհտա՞ մը օլունմուշ տուր, տէեու թէք-
լարլատը բրէնս :

Պիր աղ սիւքիթտէն սօնրա, Մ՞. իմանու-

38

Իմանուէլ սը Պրատա եալընըզ գալընճա, գօլթուգլու սանտալէսինտէ օթուրուպ, կեօզլէրինի տալիըն տալիըն թալանա տիքտի: Մէր-դուսուն սիմա վէ հէյեթինտէն, ֆէվզէլ ա-տէ մահղունիյէթի անշալընեօրտու: Ֆիրվազը մէրգուս տիւշիւնմէքտէ, վէ տիւշիւնտիւքճէ, մահղունիյէթի արթմադտա իտի: Մնճադ ա-սըլը օլան սաալըն օն պուշուգ վուրմասը, բը-րէնսի մահղուն թէֆէքըրարաթ ուլգուսուն-տան այտըղընտան, սայլի կէօզլինին էօ-նիւնէ կէլմէքտէ օլան տէհչէթպախ թասվիր-լէրի երրադլաթմաճադ տըր կիպի, իքի տէֆա էլինի անընա կէօթիւրաթիւքտէն սօնրա, պիր քեաղըտ իւղէրինէ պիր գաշ սաթըր շէյ եաղ-տը, վէ պու քեաղըտը պիր մահֆաղա տէրու-նինէ վազ իտիպ, սիեահ պիր լէօք իլէ տէ իւ-ղէրինի էնլիճէ մէօհիւրլէտիքտէն սօնրա, եա-ղըլանէսի օրթմաընտա, կէօզէ կէօրիւնիւր պիր եէրէ գօյտու: Պատէհու իքինճի պիր շէքմէ-ճէ ալըպ, քիւշիւք պիր րէվօլըր ալը, վէ խարթուճըրը եէրինտէ օլտուղունա թէէմին օլունճա, բանթալօնունուն սաղ ճէպինէ գօյ-տու:

Մուախիսարէն եաթադ օտասը էշլիյինտէն կէչտի քի, պու օտատա իքի մուսուն ըշըղըւ-լա կէօրիւնմէքտէ օլան գատիֆէ թէնթէյի գարեօլա, ատէթա պիր ճէնաղէ սէրիրինէ

պէնղէր իտի: Իշպու գարեօլանըն գարշըրն-տա, տիւլարտա, թապիի պիւլիւքլէքտէ պիր թասվիր տարըլը օլուպ, պու թասվիր, տարը-զատէլէրէ մախսուս պիր շէհրէյի հայիգ վէ սալարը պէեադ պիր դատըն թասվիրի իտի: Թասվիրին պիր քէօշէսինտէ տախի խանէտան արմասը պուլունուեօրտու:

Մ. տը Պրատա րիգգաթմաիզ պիր հաղ իլէ իշպու թասվիրէ տէֆը նիկեահ իլլէեէրէք, հուղըրունտա տիղ շէօքտիւ, վէ բէրէլէ-եէրէք:

— Վաշիտէհիյիմ, վաշիտէհիյիմ աֆվ էթ պէնիմ թադսիրաթլաղըմը, տէտի:

Պատէհու սիւքիւթ իւղրէ տուրուպ, պիր միգտար կէօզ եաղը տէօքտիւքտէն սօնրա, աեաղա գալըտըղընտա, կէօզլէրինին եաղը գուրուսուշ օլտուղու կիպի, տէրունլէրինտէ զա-րիպ պիր բարլադլըզ միւշահէտէ օլունուեօր-տու:

Բրէնսի տը Պրատա թօալէթ օտասընա կիրպ, խաֆիֆ պիր բարտըսիւ կիլինտի, վէ էլտիվէն-լէրի իլէ շաքգասըլը գօեուպ, թէքրար եա-թադ օտասընտան կէչտի, վէ թասվիրէ պիր տէֆա տահա աթֆը նիկեահ իլէ, շանը շալտը վէ նէգտինէ կէլէն խըզմէթ քեաղա:

— Պէն եաեան տիշարը չըգըեօրում, տէտի:

— Էֆէնտիմ, վիրուտինիղէ պէքլէմէքիկիմ լաղըմ' մը տըր:

— Խալլը, չիւնքի նէ՛ վաղըթ ալտէթ իտէ-ճէկիմի պէն տէ պիլմէմ:

Պէտլէճէ Լեւոնապետէն չըզլայ, Շանդ-Էրիզէնէ վասըլ օրառ, վէ ադլ ու Ֆիքրի պաշրետա օրման վէ նէ՝ եաբողընտան խապէրտար պուլունմանտան առէմէր կիպի, պիւսիւք կէչիւտէն ահէսթէ ահէսթէ եօգարը հարէքթթէ պաշլատըր :

Մէրգուսմ Արգ տը թրիսմփուն եազընլարը նա մուվասըլթթինտէ, Բարիսէ տօղրու տէնստիւ : Պու էսնատէ, շէհրի քէպիրի մէղքիւսրուն իւղէրինտէ, ուղաքտան միւշահէտէ օրունան պիր հարիքին սօն չըգան տիւմանը կիպի գըրմըղեա չալար պիր տիւման կէօրինսիւեօրտու : Բրէնս, մէղքիւր մէնզարէեէ տիգդաթ իթիւրտէն սօնրա :

— Աճապա շու շէհիրտէ նիշէլէր վար տըրքի, պիրիպիրէրին սէվէրէր, վէ տաատթթին հալիչինտէ եաշարտար, տէտի քէնտի քէնտին : Պատէհու եիրէքտէն տէրին պիր աշ խոխպ, սօլ թարափա միւթէվէճճիհէն ահէսթէ ահէսթէ եօլունա տէվամ իթտի, վէ Էյլօ կէչիտի նէ տախիլ օրառ : Այնի խսիմէ մնարուֆ օրան մէյտանա մուվասըլթթինտէ, բրէնս սաաթընա պադար, վէ եարը կիճէ օլտուղունու թահզըղ իտինճէ :

— Տահա էրքէն տիր, տէտի ֆիքրինտէն : Մէղքիւր մէյտանտա քիւչիւք Սէնթ-Միօրէ քիլիսէսինն հէման թա՝ գարըջօրնտան, նըսֆը գահվէխանէ վէ նըսֆը տիկէրի լոգանթա օրառադ, պիր պինա պուլունուպա պու լօգանթա տիւսիւն թաամարը թէտարիքինտէ քէսպի

շէօհրէթ իթմիշ օլտուղուն հալտէ, ս ագշապաղը եհնի կէլին վէ կիւլէլիէր, ադաը իգտիւ վաճարընն շէնլիք վէ գիւսաֆէթինի իճրա էյլէմէք իւզրէ, ֆամիլեալարը վէ տօթլարը իլէ պիրլիքտէ մահէլլի մէղքիւրէ կէլմէքտէ իտիւլէր : Շէպլէք լի, պիւսիւք սալտաա կազըլըր եանմադտա օլունպ, շամբանեա շարապը շիշէլէրի տէպիր թարափտան տօլունպ, տիկէր թարափտան պօշտնմադտա իտի, գահվէխանէ ճիհէթի իտէ, հէր նէ գառար ալըք իտի իտէտէ, հէման խալի պուլունուեօրտու, Բրէնս, Ֆիքրինտէ գաբմուշ օլտուղուն վազթա գառար պէքթէմէք իչին, միւնասիպ պիր մահէլլ արաժնդտա օլտուղուն հալտէ, մէղքիւր գահվէխանէ իչինէ բէք եարար օլտուղունտան, իլէրի կիւրիպ, պիր թարափտա օթուրտու :

Գահվէխանէնին պիր կարսօնու տէրճալ բըլէնսին եանընա եազլաշարադ :

— Միւսին, նէ՞ իլէրսինիլ, տէտի :

— Հէր նէ իսթէքսէնիլ կէթ իրինիլ :

— Գահվէ՞ մի, չարթրէօղ մի, դօնեադ մի, եօգտա րօմ մու կէթ իրէյիմ :

— Բօմ կէթ իրին, տէեու ճէվապ վիրտի Էմ մանուէր րասթ կէլա :

Կարսն, պիր թէլսի տէրունտէ պիւսիւճէք պիր րօմ շիշէնի իլէ պիրլիքտէ պիր դատէհ կէթլիքիպ, բրէնսին սթուրտուղուն մասանրն իւղէրինէ դօրտու :

Մ. տը Պրտտանըն պիրտէն պիրէ ֆիքրինէ պիր շէյ կէլիպ, կարսօնա :

— Պանա տիկէր պիր պիւլիւք դատէ՛հ կէ-
թիբինիզ, տէտի :

Կարօն, պու կէչիճի միւշթէրինին սու վէ
շէքէր իլէ դարըշըք բոմ՝ թէրթիպ խաճճէկինէ
թէէմին օլտուղունտան, անինտէ, տէրունինտէ
սու վէ շէքէր օլարագ պիւլիւք պիր դատէ՛հ կէ-
թիբիտի : Մ'աը Պրատա, շիշնին տէրունինտէ-
քի բոմու, մէդքիւր դատէ՛հ աօլտուրուպ,
պիր ետառումտա իչտի, վէ կարօն, մէրգու-
մա տիգդաթ վէ մէրագ իլէ պագմագտա վէ
քէնտի քէնտինէ տախի :

— Ֆէվգէլատէ իշկիլէր գուլանան պիրատէ-
մէ պէնդէեօր, էկէր հէր իշկիլի տէ պու եօլտա
դուլանըր իսէ, գաֆասըքէր տիրի պիր ատէմ՝
օլմալը աըր, տիմէքտէ խաի :

Բրէնս, մէդքիւր բոմու իչտիքտէն սօնրա,
աղալարը պիրտէն պիրէ տիթթէյպ եանազլա-
ընտա տախի շէտիտ պիր գըրմէղըլըք հաօըլ
օլտու, ֆագաթ մէդքիւր տիթթէմէսի պիր սա-
նիլիէ զարֆընտա կէշտիկի կիպի, եիւղինին
բէնկի տախի թէքրար իլք սօլիունլուղունու
քէպ կըլէտի :

* * *

Մ'աը Պրատա, էյլօ մէյտանընտա վագը
մէդքիւր գաճիլէխանէեէ կիրատիլի դէման,
ֆէրնան վօլնէյլին տալէթիլէրի տէ, քէմալ
մէսէրթթի իլինտէ օլարագ, մէրգումուն խա-
նէսինէ կէլմէքտէ խալէլէ :

Թաամ՝ վէ սուֆրանըն թէտարիքի իշին,
խասսէթէն մէմուրլար կէթիթիլմիշ խաի :

Թաամ՝ օալասընտա հէրնէ դատար հէնուզ
քիմնէ եօգ խաի իսէ տէ, ասըլը օլան վէ էօ-
թէտէ պէրիտէ գօնուլմուշ պուլունտան միւ-
թէատտիտ մու՝ վէ շամտանլարըն զիեասըյլտ,
սալանըն տէրունի կիւնտիւզ կիպի թէնյիլի դը-
ընմիշ օլուպ, քեաֆֆէսի ճէտիտ օլան կիւ-
միւշ, ֆագֆուրի վէ պիլլօր լաղըլլարը կէօղ-
լէրի գամաշտըրըրճտսընա բարլամագտա խաի-
լէր :

Լաղարին մախսուս օլան սուֆրա թագըմը
եանընտա, ֆէրնանըն քէնտի մէթրէսինէ պիր
նիյանէի հիւրմէթ օլմագ իւզրէ, ատէթտէն
պիւլիւք պիր շիշէք պուքէթի միւշահէտէ օ-
լունուեօրտու :

Մէրգու՝ տէլիգանըր, թէաթրօտա կիլինալի-
կի էլպիսէլէրտէն իսէ, պու տէֆա կիլինմիշ
օլտուղու սիեաճ էլպիտէ վէ կէօքսիւ ալըք
եէլէքլէ, տահա զիեատէ շիք պիր հալ քէսպ
իթմիշ, վէ կիւղէլլէմիշ օլուպ, վագաա աղիմ՝
պիր մէսէրթթի վէ դուրուրիլիէթ հիսս իթմէք-
տէ խաի իսէ տէ, դահիբէն հիւ պիր շէյ պէլ-
լի իթմէքտէ, վէ մարքիլտէն միւքէրէրէն
ալմիշ օլտուղու թալիմաթ իգթիղասընճա, միւ-
սաֆիրլէրինի քէմալ մէրթէպէ նէգաքէթի խ-
թիգպալ խաէրէք, շու հարէքէթինտէն տօլա-
յը պաղլարըն մուճիպի հայրէթի օլմագտա
խաի :

Կէլէն տալէթիլէրտէն Սէղար տը ֆօսարօ,
իլք կէլէնյէրտէն խաի, էարը կիճէ օլտուղուն-
տա, հէման պիլ ճիւմի տալէթիլէր կէլմիշ

խալէր : Եալընըդ Լազարին հէնադ կէլէմիշ
օլուպ, վաղաւ օնաւն աօլալը քիմսէ պիր լա-
զըրալը իմմէմէքաէ իաի իսէտէ : պունունը
պէրապէր հէր քէս սապըրսըզլըզլա մէրդումէ-
նէ պէքէմէքաէ իաի :

Տալէթիլէլտէն պաղըլարը, մէկպունընին՝
պէշլէ պիր քիւշիւքիւկիւ դապուլ իտէճէկի
պիր սըրաւա, պէլքի քիւճաթ իմմիշ օլմալը
դաննընա զահիպ օլտուղլարը կիպի, պարօն
տախի օլ պապտէ պիր տէրէճէ վէալէսէնէ
պաշլալալ : Ֆաղաթ պու շնախէ քէք շարաւզ
զալիք օլուպ, իըզլէթ քեարլարտան պիրի իշէ-
րի կիրէքէք, Ֆէրնանըն դուլաղընտան աշաղլ-
եա պիր շէյ սէօլլէտի, վէ օ տախի կիւլիւմ-
սէլիպ, սէվինճէ տիւլարը չըգալա : վէ Ֆօսարօ
տախի ֆիքրինտէն :

— Ղալիպա կէլմիշ օլմալը . . . տէտի :

Այնի վաղըթտա, սալօն դարուսունուն խքի
զանաւորալը աշըլարադ, իմէրիֆաթ ճըլըզ մէշ
մուրիյէթիլին իֆա իտէկէլէն իըզմէթքար :

— Մատաւ տը լա թուր տիւ րօյ . . . տէ-
նու խապէր վիրտի :

Ֆիլվաղը Լազարին քէնտի սերալը դատիւ-
լարը աբասընա պուլունա կէնճ պիր իմքէ-
րաթօրիլա միսիլլու, մէսէրրէթի աղիմէ իշիւ-
տէ օլտուլու, վէ երիզիւնտէ թէպէտիւմէսէ-
րի կէօրիւլտիւկիւ հալտէ, Ֆէրնանըն դօլթու-
ղունա օլարադ իշէրի կիրտի, վէ պիւթիւն
հաղըրունուն, խալիսանէ պիր հալրէթլէ բըր-
տամալարընա սպիս օլտու :

Լազարին օ կիճէտի, հէր վաղըթտան զի-
եաւտէ, նաղալը տիգդաթը ճաղիպ պիր հալ-
ու հէյէթ թէսպ իլլէմիշ իաի : Մէրզումէնին
թօղէթի, հաղըրաթլէն չօյնանը տիգդաթ
օլտուղունտան, մուլթաւարէն պէնանընա միւ-
տարաթ իլլէրիզ :

Շէօլլէ քի մարքիդ, բէնպէ պիր ֆիսթան,
վէ պունուն իւղէրինէ տալլը բէնպէ դատիֆէ-
տէն տիր թիւնի ք կիլինմիշ, վէ իշպու թիւ-
նիւնին արարոր տախի, ամլաստան ֆիօնկօ-
լար վէ պունճուղլու խարճար իլէ տիւղէլիշ,
վէ ֆիսթանըն հէր պիր թարաֆընտա էնվալի
եալմա կիւլէր թութտուրունուշ իաի :

Գօրաթը դիւաւտէ տէգօլթէ օլուպ, հէր նէ
դատար էթրաֆընա կիւլէր դօնուլմուշ իաի
իսէտէ : պու ճիւմէ իլէ տախի կէօքսի տիր
տէրէճէնէ դատար միւլահէտէ օլունունօր-
տու : Մէղքիւր դօրաթէն ումուղ իլէ կէօլիւս
թարաֆլարը, խարճար վէ բըրանթիլէր իլէ
տիւղէլիշ իաի :

Գօլլարը իլէ ումուղարընըն դար կիպի պէ-
եաղլըլը, միւճէվհէր իլէ եօթիլիլմիշ օլմա-
կըպ, ուշալըլը ասէթա պիր իլահէ սալարը
կիպի դըմիլլէլ, վէ պաշլընէ իսթիլմէտէքի
էլմալը պիր թօրլու իլէ թութտուրունուշ
օլուպ, իքի ուղուն պուղլէ իլէ, ումուղլարը-
նա վէ անտէն պէլինէ դատար սարըլընլար
իաի : Մէղպունէնին սօլ էլինտէ իսէ, դանէթ
նատիր իւլէմալ պիր Եէլլաղէ պուլունունօր-
տու :

Մարքիզ, քէնտիտինն սալոնա կիրմէսկընէ ուսումնէ պիր սուի թէէնտիր հուսուլէ կէլէճէ. կինի դավիէն զանն իթմէքտէ իքէն, մէմուլի կիպի չըգմատը, շէօյլէ քի հաղըրուն, ֆիքրիւլէրինտէն,

— Մատամքի պուրատա պուլունմագաա իսէ, էլպէթթէ քէնտի իսթէքլիյի իլէ տիր, — Պինապէրլին մէգպուրէնն պատիի մահզուզիւ եթի օլմագ իւզըն, իշպու ահվալը զարիպէսինտէն տօլաեը աօլա իղհարը թէաճճիւպ իթմէք լաղըմ կէլիր, տէտիլէր:

Մատամ տը լա թուր տիւ Բօյ զաեթ զէքի պիր գատըն օլաուզունտան, ֆէրնանըն տա վէթիլիլէրի ֆիքրիլէրինտէն կէլէնի հիսս իտէրէք, գալպի միւսթէրիհ օլաու:

Մէղքիւր տավթիլիլէրտէն ռէք չօգլարը, էղճիւմէ պարօն տը ֆօսարօ վէ Ամպիկիւ թէաթթօսունուն կէնճ միւսիրի իլէ թէէլիֆքէրտէսի ֆէրնան թարաֆընտան թալիմ իտիլմէքտէ պուլունան թէաթթօ օլունու միւէլիլիֆի, մէրգուլմէնին թանըտըլարընտան իտիլէր: Մատամ տը լա թուր տիւ Բօյուն թանըմատըղը զէվաթմ, մահուգու վասըթմաըլլա քէնտիտինէ թագաթիմ օլունտուգաա, մէգպուրէ՝ պունլարտան հէր պիրինէ նաղիքեանէ պիր գալ սէօղ սէօյլէտի, վէ օնտան սօնու ճապըրիլեա վէ ֆօսարօ իլէ, տաէթտէն օլաուլու իւզըն նաղ վէ ճիլվէլէրէ պաղլաեարագ:

— Սուֆըրատա պէնիմ իքի եանըմտա օթուրւ մանըղը արզու իտէրէմ, չիւնքի իքինիզի տա-

իս սերսօլ իթմէք իտաաաընտաեըմ, տէտի:

— Մատամ մարքիզ, պիլի ռէրիսօ իթմէկէ, օալթ սիզին կէօղլէրինիզ քեաֆի տիրէր, տեեու մուգապէլէ իթտի Սէզար կիպէրէք:

Ճապըրիլեա տաթի, պու իֆատէյի թաստիգ իտէր եօլաա պիր հարէքէթտէ պուլունտու: Պու արալըգտա էվին քէհեաաը քէմալ վագար վէ ազամէթլէ իլէրի կիրիպ, եւլքէք պիր սէտա իլէ:

— Մատամ մարքիզ, թատմ հաղըր տըր, տէտի:

Լաղարին, ֆօսարօնուն գօլթուզունա կիրիպ էօնէ կէչտի, վէ արգատան տաթի տիկէր տա վէթիլիլէր, մունթագաա սուրէթտէ թատմ սալաընա էնտիլէր:

Հէր զիեաֆէթտէ, պիլա իսթիսնա ճարի օլաուզու կիպլ, պու զիեաֆէթտէ տաթի թատմն իպլիտալարընտա սիւքիւնէթի քեամիլէ իւզըն վագըրէ կէչիպ, պաղթէթէն մատամ տը լա թուր տիւ Բօյ իշպու սիւքիւնէթի գաթիլէ եի գաթթմ վէ մարքիլիլք վագարընը պէր թարաֆ իլէ կիւլիւպ սէօյլէմէե պաղլատը, վէ տիկէր տալթէթիլիլէր տաթի զաթէն շէն ու շէնլիք իլէ իմրարը էվգաթ իլլէմէք արզուսինտէ օլաուլարընտան, պիր թարաֆտան շամբանիւ վէ էմալի չարապ գատէլէրի տօլուպ, տիկէր թարաֆտան պօլալմագաա, վէ արթըգ սիւքիւնէթ ռէրտէսի պիւսպիւլիլուն գալգմիլ օլմաղլէ, պիրի տիկէրի քէլա մինը անլամամագ տէրէճէսինտէ եւլքէք ռէ-

տա իլէ սէօյլէշմէ քտէ վէ գահգահա իլէ կիւլ-
մէ քտէ իտիլէր :

Կէլէլիմ բրէնս տը Պրատանա :

Մէրգուժ գահվէխանէտէ օթուրմուշ օլուպ ,
եհլզիւնիւն տէհշէթ պալու պիր հալտէ կոլուրն
մասքնա պաղըլըր իսէ , մուճիպիլ թէէսիւֆ
միւլահաղաթ տէրեհասընա տալմըշ օլտուղու ան
լաշըլմագ տա իտի :

Գահվէխանէնին ասմա սաաթը պիր վուրտու :

Պու էանատէ եէնի կէլին վէ կիւլէ յիլէր , ֆա-
միլեալարը վէ տօսթլարը , վէ շահիտլէրի իլէ ,
կիւլիպ սէօյլէեէրէք , վէ պէսթէլէր օգուեա-
րագ , խանէլէրինէ ալտէթ իթմէք իւզրէ արա-
պագ , խանէլէրինէ արտուլար :

Պու արալըգ , կարսօն բրէնսէ եաղլաշարապ ,

— Միւսիւ , գահվէխանէ արթըգ գաքանա-
ճագ տըր , տէտի :

Էմմանուէլ տը Պրատա , մասնըն իւզէրինէ
պիր ալթուշ ֆըրլաթըպ , վէ կարսօն՝ « շիմոի
պագիսինի կէթիլըրիմ » տիմէսինտէ , ճէնթըլ-
մէնի մէրգուժ :

— Պագիսի սիզտէ գալըն , տէեու մուգա-
պէլէ իթտի , վէ տիշարը չըգ մագ իւզրէ տեա-
ղա գալգալ :

Կարսօն , մէրգուժուժ մուֆարագաթընը կէօր
տիւկիւնատէ :

— Պու ճէօմէրտ զաթըն եհլզիւնտէն , ֆիք-
րինտէ ֆէնա պիր թասափուր վար տըր կիպի
զանն օլունուեօր , տէեու միւլահաղա իթտի ,
բրէնս , եօլունա տէվամ իտիպ , օն տագը-

գա շարֆընտա վիլլա Մօնթէսքանա վասըլ օլ-
տու , վիլլա Մօնթէսքան , զըսա պիր եօլ օ-
լուպ , պունտա տղաճար տիքիլմիշ տիր , վէ
սաղ վէ սօլ թարաֆլարընտա կիւզէլ վէ պի-
շիմի պինալար մէվճուտ տուր :

Էմմանուէլ տը Պրատա՝ պուլունտուլու էլլօ
կէշիտինտէ , հէրնէ գատար , լաղարինին ֆէր-
նանա իհտա իթմիշ օլտուղու խանէնին նիւմէ-
րօտուժու ունութմուշ իտի իսէ տէ , խանէի
մէգքիւրու պուլմագտա օլ կիճէսի հշի պիր
միւշքիւլաթ եօգ իտի :

39

Ֆիլվագըլ լէյլէյի մէգքիւրէտէ , էլլօ կէշի-
տինտէն ճիւղի մէսաֆէ իլէ այրըլմըշ ղլան վէ
տէրունինտէ զիեաֆէթ իճրա իտիլմէքտէ պու-
լունան խանէնին բէնչիլէլէրի , տէրունինտէ
եանան ըլըգլարտան բարըլ բարըլ բարլան օր-
լարտը :

Իշպու բէնչիլէլէրտէն պիրի , թաամ՝ սալա-
օլնըն հէրարէթինճէ ճիւղի մէրթէպէ սէրին
իլք բէյտա օլմագ իլին , եարը աշըգ օլուպ ,
պու սէպէպէ , սալանըն տէրունինտէ վագը օ-
լան գատէհ թօգուշտուրմալար , գահգահալը
կիւլիւշէր , վէ մսէրրէթիլ սէտալէր , խարիճ-
տէն թէքմիլէն իշիտիլմէքտէ իտիլէր :

— Իշթէ արատըղմը էվ պուլասը տըր , —

տէտի բրէնս քէնտի քէնտինէ, վէ գաբուու գաբալը օլմաեան օէվին հապիւսինէ կիրկալ, տուրտու :

Պիր աղէվվէլ պիր եուտուստա իսմիշ օլտուղու իշկինին թէնէսսիրել, զաթէն բրէնսին՝ քէտէր ու տէրտինտէն նաչի ալթիւսթ օլմուշ պուլունան պէյնինէ գատար իշէմիշ օլուպ, մէրգուսու զիեաթէսիյէ սէրխօշ գրվիշ իտի :

Մէդքիւր շամաթա վէ կիւրիւթիւ արապնտա, նախեան պիր սուսուլա վադը օլտու, վէ սնիրա պիր սէսիշիտիտիքի, պու սէսին իրատիյլէտիկի շու աթիտէքի սէօղլէր, թէմամիյլէ Մ. տը Պրատանըն դուլադլարընա տէյտի, իրատ օլունան սէօղլէր շունշար իտիլէր :

— Իշպու պատէյի, կիւղլլէրին կիւղէլի օլան, վէ սանաաթլար վէ սանաաթ քեալլարըն համիսի պուլունան մարքիդ տըլա խուր արիւրօյ աչգընա իշիեօրում :

Մէդքիւր իֆտտաթա մուգապիլ, շէտիտ ալգըլանըլլար վուգու պուլուպ, բրէնս տը Պրատա պու արալըգ էլինի կէօթիւ իւղէրինէ տաեատըքի, բարալանմադ տէրէնէնսինտէ շարբընօրտու : Պատէհու, տօտադլարընտա տէհշէթիլ պիր թէպէսսիւմ հուսուլէ կէլտիկի հալտէ, դապի պիր եւրսիւնիւլլէ, նէրտիվլէն գատէմէլէրինտէն եօգարը չըգմաեա պաշտար :

Թամամ օալաօրնտա եէնիտէն շամաթա վէ կիւրիւթիւ մէյտան պուլմուշ օլուպ, միւքէրէրէն իշիէն շարապլար, թէնէսիլլէրինի հուսուլէ կէթիւրմէքտէ իտիլէր, վէ թամամ

ատէթա իյնու իշրէթ էյլէնէսինէ թա հիլլ օլմուշ իտի :

Ֆէրնան վօյնէյէ կէլինճէ, մէրդում թամքէյֆինի շաթմըշ օլտուղու հալտէ, լաէնգաթի գատէհինէ շարապ տօրտուրուպ պօշալթմադտա, վէ քեաֆիէյի տալթիլլէրտէն զիեաթէ եւլաքսէք սէյլէ ինրաի մէսէլլէթ իյլէմէքտէ իտի :

Լաղարին, շէշմի աչգ վէ զուրուրիեթլէ մէրգում տէլիգանընա նաղար իթմէքտէ օլուպ, պիր էլինտէ, եարըլանա գատար շամբանեա շարապը տօլու օլարադ, պալթէթէն աեաղա գալգտը, վէ պու արալըգ եիկըմի գատար սէյլէր :

— Տիւնէյինիդ, տիւնէյինիդ, մարքիդ հաղբէթլէր նութը իրտտ պուեուրաճադլար տըրի տէտի :

Լաղարին թէպէսսիւմ իտէրէք :

— Էֆէնտիլէր, բէճա իտէրիմ պիր աղ պէնի տիւնէյինիդ — տէտի, վէ շարապըն գատէհինի տօտադլարընա կէօթիւրէրէք, — պու ալէմին հիւքմապը մութլադը օլան ճէնապը Աչգ նաւնա իշպու պատէյի նուշ իտիւօրում : . . պու ալէմտէ սէվմէք, եալամադ տըր, — տէեու իրալէ իթտի :

Այնի վադըլթա, Ֆէրնան վօյնէյին արգաւընտա վէ Լաղարինին տաթի գարչըրնտա պուլունան գաբու տուր աչլարադ, պիրտէն պիրէ Մ. տը Պրատա էլլինի իւղէրինտէ կէօրինտի :

[illegible]

Լատամ աը լա Թուը տիւ Բոյ, գուըշուէն քէն.
տխինէ իտապէթ իծմիշ տիւր զաննըլա, քէ-
մալ տէհէթ ինտէն նաշի պանըլար:

Էմմանուելը արդարև, պիտի հարեք թե՛ ինչ է
տիտէ իղէ ֆոսթորնոն թաղերի գետնէն գուր
թուլուպ, պիտի տարժ գտար ըրեւած իթտի,
վէրէ վովըրը քէնտի գուլաղ թողունա տանա
թըպ, ալի է իթմէսիլլէ, տէրհալ եհրէ սէրիտի
իւպու լեք ավէ է իւղերնէ, պիտի շամաթա
տըր դուռալ, տալէթ լիւրտէն պաղըրը
թընսին նաղ էթրաֆընա, վէ տիկերլէր տա
լի մարքիղն վիճուտի եանընա թոգլանըրը
դարձնէ երւքսէր սէտա իլէ,

— Դալիպա պու պիր տիվանէ իտի, տէտի:

— Դալարձա պիւս պիւր զարմար
— Ի վիճիթ, ֆագալթ զարթարլը տիւլանէ իմիշ,
աղ դալարը քի Լազարիւնի ետարալաեաճագտը,
տէ մաա ման պէտէն քէնտիսի Տալարմին իւղէրին.
տէ մագթիւլէն սէրիլի դալարը, վէ առալէթիւն
աճընամը, պու սուրէթիւ թէ քիլէն իճրա օ-
լունմուշ օլտու, տէեու մուգ ապէլէ իթտի
ֆէրնան վօրնէյ՝

— Ամպիկիւ թէ ամբոստունտ ինքա իտիւ-
նէք ալէն պիր ֆանիա . . . տօղրուտ եարըն
պու պապտէ պէն Պիւսնաշիլէ կէօրիւշէնէ յիմ
տէնու միւլաշաղա իթօր Շապրիլեա :

Մատամ տը լա թուրտիւ թոյ տէրհալ գար-
եօւսընա կէօթիւրիւլիւս, արասը չօգ կէ-
մէգտէն պայլընըըը կէչտի :

Ուշի վազըծտան, իրըմէք քեաղաղտան պի-
րի բօլիս զօմիքիքիքի ձէլլ իթմէէ կիթտի-
վուգուգաթէ էանսարնտա երկիրքի շահտ պու-
լուննուլուննտան, սուի դաստ հագգընտա
չիւպհէ ճայիլ տէլէլ խոի :

Մազպատաներն հաղթամասերն միւթեաղբալ,
Գօմիսերին համիլնէ բրէնսին նաշը պիր արա-
պասա գօնուրարազ, էլիղէ սօգաղընտա վագը
քէնտի լրանէսինէ կէօթիւրիւտիւ, վէ օրատա
Մ. տը Պրատա թարաֆընտան հաղթանանէսի
իւզերինէ գօնուրմուշ օլան մէքմուպ աշուրալ, օ-
գունաուգտա, մերդուսնէ մարքիղի հօտիւր-
տիւքտէն սննրա, քէնտի քէնտիլի հօտիւրդէնէ
գարար վիրմիլ օտուղու աշաղըլըր :

գարար վիրմիչ օլտուղու ալմուլլէն
դէեանէն հաճէթ օլմաւաւը իւզըն, իրթէսի
կիւն զաղէթալար տախի ձըրնան վօթն յին խա-
նէսինտէ շայեանը թէէեսսիֆ պիր | թարդոտ
խիթամ պուլմուշ օլան զինէթտէն պահս իթ-
տուլէր: Հայպուքի պու խուսուս, թէաթրօ օ-
եուհնուսու. իչին հագըգի պիր շէրէֆ օլտու-
ղու թագտիրտէ, Լազարինին պուսուլթիւն ի-
թիպարտան տիւլմէսինէ պատի օլտու:

01 կիւնտէն իթիպարէն, մարքիլ տը Լա

Թուր տիւ Ռոյ, քէնտի իսմինէ վէ իւնվանընա
րազմէն, արթըգ պիւլիւք ճէմիյեթիւրէ տա-
խիլ օլամանըպ, պիր թաղըմ պաշը պօղուգլար
սընթընտան աստ օլունմանա պաշլանտը: Մէգ
պուրէնին բէտէրի իսէ, ֆիքրինտէն:

— Շու գըղըմըն գարնընտա պէհէմհալ շէյ-
թան վար տըր... բըհնս իլէ էվլէնմէսի սու-
հուլէթիլէ վուգու պուլապիրի, վէ պու սու-
րէթիլէ հէր կիւնա բէղալէթին էօնիւ ալընըր,
վէ հաթիթա սէվտիկի թէաթըր օեռունճուսույ-
լա տա իւլֆէթ իտէպիրիւրբէն... տէհու միւ-
լահաղա իթմէքտէ իտի:

Ֆիլվազը բէտէրէրին էն իյիսի տէտիկիմիզ
պու թիւլ Լըրու, տայլմա հէր շէյին ֆիիլի-
եաթ վէ իճրաաթ թարաֆընը տիւշիւնիւր իտի:

Մ. տը ֆօսարօ, մէգըիւր ֆէլաքէթ խապէ-
րինի, սապըգ նիշանըսընըն էհնիաշգ ու սէվ-
տաաընտան մալիւմաթը պիլէ պուլունմաեան
բըհնս թօթօրա թէպիլի իթտիկինտէ, մէր-
գում,

— Տօղրուսու Մ. տը Պրատա պիր աղ զայիֆ
պէյինլի իմիշ, պու դատար իլէրի վարմանա
նէ՞ լիւղում վար իտի, — տիմէք տիր քի, շիմ-
տի մարքիզ, թէաթըր տէլիգանըսընըն մէթ-
ըհսի՞մի օլումը տուր, տէտի:

— Էվլէթ, աղիղիմ բըհնս, հաթիթա մէր-
գումէնին պու թէաթըր օեռունճուսունա մէթ-
ըհն օլմաաընա ասըլ սէպէպ սիզսինիլ:

— Պէ՞ն միլիմ, նէ՞տէն:

— Չիւնքի մէգպուրէ, ֆէրնանըն մարիֆէ:

թիլէ սիզէ վուլուլան գըլըճըն միւքեաֆաթը-
նը էօտէեօր:

Հէթթօր կիթ տիքճէ դիւտտէ իֆադաթա եիւզ
թուլթուպ, հէր կիւն էօլլէտէն սօնրա գալգա-
րազ, Մնթօնէն ֆրէպօնուռ թալսիեէսի իւզրէ
իքի իւշ տէֆա օտաաընը տօլաշմադ տա, վէ աղ
վազըթտան, պիւսպիւլթին եաթադտան գալ-
գահաղը մէմուլ օլունմադտա իտի:

Ֆէրնան վօշնէյն խանէսինտէ վիրիլէն զի-
եաֆէթին ֆէրտաաը կիւնիւ, Մալլէրթիւր
Հալըլ իսլէլէսինէ կիտիպ, Նիւ-եօրգա միւ-
թէվէճճիհէն պիր սէֆինէեէ րաքիպ օլուռ:

Մէրգուսուն էնաթի դայպուպէթինտէ, պաշ
մէմուրու վէքեալէթէն մասլահաթ կիւզար թալ-
եին օլունտու իսէ տէ, անճազ ճիւզի էհէմ-
միեէթիլի, վէ հալլ ու թէպիեէյէրի գօլալ իշլէ-
րի բուլեթիլէ էմր ալմըշ իտի, Հալպուքի Մալ-
բէրթիլիւե մախսուս օլան քեաֆֆէյի մէք-
թուպ վէ քեաղըտըր, հէր կիւն, մունթաղա-
մէն, սապըգ գասէմ քեաթիպինին օտաաըն-
տաքի եաղըխանէ իւղէրինէ գօնուլմադտա օլ-
տուղու ճիհէթիլէ, ֆօսարօ հէր կիճէ պունըր-
տան մալիւմաթ ալապիլմէքտէ, վէ քէնտիսինի
թանըթ մաեարազ, հիշնի իլթիզատէ լաղըմկէ-
լէնի իճրա իթմէքտէ իտի:

Պաւունըպ պէրապէր զաեէթիլէ միւսթանէլ
վէ էլզէմ պիր վուգուաթըն վազը օլմաաը տա-
խի իհթիմալտէն տէյիլ իտի:

Այնի վազըթտա, պարօն, Սէնթ-Մնօրէ վա-

ըլլել վէ պիւրինճի ֆրանսոս սօգաղը խանէլերի
իշխերին խաթրութան չքաբմաեւրպ, ի քիսինէ
տախի պիւլիւք վէ դաթի պիր տարպէ էնտիր-
մէք նիյեթթինտէ պուլունուեօր իտի, Շէօյլէ
քիթօսարօ, Շասլէն գօնաղընըն պաղլէսի քէօշ-
քիւնտէ վէ սադսընըն եօտունու տէրունինտէ
գօնուլան Պլանըն մուխթասար մէքթուպլարն-
տան, տիւշէսին խասթալըղը կիթտիքէն աղըր-
լաշմագտա օլտուղունու, վէ տիւշ տուլ գալ-
աղընտա, կէրէք քէնտի իսմինի, վէ կէրէք
վարիտաթընը՝ սախթէ Ատրիէն տը Լաօնիեէ
սունմաեաթէրէտտիւտ իթմէեէնէկինի անլա-
մագտա իտի :

Անթօնէն ֆրէպօ տախի, պարօնա, մատամ
տիւշէսին բէք չարուզ գայիֆլանտըղընը պէեան,
վէ պու զայիֆլիկին սէպէպէ, քէնտիսինճէ դա-
րիպ կէօրիւնտիւկիւնիւ իֆատէ իլլէմէքտէ իտի :
Շու արալըգ օգուեանլարմըմէն, պիղիմլէ
պիրլիքտէ, Շասլէն գօնաղընտա ժան տը Շաս-
լէնին եաթագ օտասընա կէլմէլէրինի րէնա
իտէրիդ :

Մէգպուրէ, Տէնուզ ալմըն օլտուղու պիր
մէքթուպուրն գրաաթընը իքմալ իթմէքտէ օ-
լուպ, սարարմըն օյան երիպիւնտէ մէսէրրէթ
էսէրի կէօրիւլմէքտէ իտի :

Պլանշ, մէրգուլմէնին եանընտա օթուրմուշ
օլտուղու ճիճէթլէ, տիգդաթլէ քէնտիսինէ
պագմագտա օլուպ, մատամ տը Շասլէնին օ-
գումաղընը իքմալ իթտիկինի կէօրտիւկիւնտէ,
թէպէսսիւմլէ,

— Զանն իտէրիմքի, մատամ տիւշէս, թա-
րաֆընըգ իշ խապէլըն թէպիւղ օլունմուշ
տըր, տէտի :

— Էվլէթ գըղըմ, էվլատըմտան ալտըղըմ
մէքթուպու օգուեօրտուլմէքի, պունտա պա-
նա միւսայիտ խապէլըն եաղմըն տըր, տէեու
ճէվապ վիրտի ժան :

— Մ. աը րօթէտէ՞ն մի :

— Էվլէթ, Դնճի հիւսար ալալընտա մուհա-
սիպլէք մէմուրիեթթինտէ միւսթախտէմ պու-
լունան սէվիլիլլէ րօթէմտէն :

— Մատամ, մախտուլմունուղուն մէնսուպ
օլտուղու ալալ, տայիմա չօթ-Սոսն էեալէթին-
տէ՞ մի տիր :

— Էվլէթ, վէղուլտա տըր, լաքին րօթէ
պիր գաշ աեա գատար իքմալը մէմուրիեթլէ
ալտէթ իտէնէք տիր... Ատրիէն, էկէր էվ-
լատըմ կէլիր իսէ, հադգընտա իթտիկիւմէտհ
ու սէնալէրիմտէ վէ քէնտիսինէ օյան վալի-
տէլիք մուհապպէթիմտէ ապա ֆաղա պիր շէյ
իթմէմիշ օլտուղումու րայէլայն կէօրէնէքի-
նիդ :— րօթէ սսըլ պիր ճէնթըլմէն տիր...
— Ատրիէն, մէքթուպունտա օլլում սիղտէն
տախի սրահս իթմիշ տիր :

— Պէնտէ՞ն մի, տէտի կէնճ գըղ, հագըգա-
թէն թէանճիւպ իտէրէք :

— Էվլէթ, գըղըմ :

— Լաքին, մատամ պունունասըլ իհթիմա-

լի օլապլիլլը :

— Պու պապտէ անլալըմաեաճագ հիշ պիր

կիւնքիւք եօգ սուր, չէօյլէ քի սօն մէքթու-
պուստա, նէգտիմիգտէ դապուլ օլունտուղու-
նուզու եազմիչ, վէ սիդի պուլմադ վէ էլտէ
իթմէքլէ, վագթիլլէ էն աղիզ տօսթլարլըզ
օլանլարըն գըղընը պուլմադ վէ էլտէ իթմէք
մէնէրէթինէ նայիլ օլմուչ օլտուղունուղու-
քէնտիսինէ պէեան, վէ հաթթա, հադգըմտա
կէօսթէրտիկինիլ մուհապպէի խալիսանէ վէ
ուպուտիլլէթտէն տօլաքը սիթայիլլէ պահ
իթմիլ խտիմ: — Օղլում տախի պու կիւզէլ
խասսէլէրինիդ թագտիլ իլէ, սիդի թէպրիք
իլլէեօր, վէ պիդիմ սիդի սէվտիկիմիլզ գատար,
օղլում տախի հադգընըզտա իղհարը թէվէճ-
հիւհ իլլէեօր: — Էլպէթթէ, Ուտրիէն, սիլա-
խի էվաւտմա իղհարը թէվէճհիւհ իլլէեէճէք-
սինիլ, տէյիլմի:

— Մատամ տիւչէս, Մ. Բօթէ սիդին էվա-
տընըզ օլտուղու հալտէ, սնա իղհարը թէվէճ-
հիւհ իթմէք դապիլմի մի տիլ:

— Հէմտէ օղլում խալիսանլըլը վէ կիւզէլ-
լիլի իլէ գուսուրտուզ պիրտէլիգանլը տըր... —
կիւզէլլիկի հապգընտա միւպալաղա խտիսօրում
տէեու դանն իթմէյինիլ: Օլ պապտէ սիդին մու-
հաքէմէնիլէ տախի միւրաճապթ իտէրիմ:

— Պէնիւմ մի:

— Էվլէթ, սիդին, զիրա Բօթէ, իւնիֆօրմա-
լը թապիլլինի կէսնտէրմիլ տիլ... Պագընըզ
պիր քէրէ:

Մատամ տը Շապէն, մէքթուպուն մահֆա-
ղապընտան պիր թապիլլը չըգարըպ, կէնճ զը-

ղա թագտիմ իթտի, Պլանչ, մէգքիւր թապիլ-
լի էլլինէ ալըպ, Դնճի ալայ մուհասէպէհիլի-
կինտէ միւսթախտէմ պուլունան Բօթէ տը Շա-
լէն տը ֆէրվիլիէնին հադգըլի սիմասընը տիգ-
դաթլէ թէֆիլիէն պաշաւտը:

Մէրգում տէլիգանլընը թապիլլտէ կէօրիւ-
լէն պիլիմի պօլու պօսու, վէ էրքէքիլք հալի,
հադգաթէն բէք ճալիպ օլուպ, Բիէր Գար-
նօնուլ գըլը, կէօլլէրինի պու թապիլլտէն ա-
եքրամաղ օլտու, վէ օ թապիլլէ պադմաղա,
միւտտէթի էօմրիւնտէ իլք տէֆա օլարապ,
տիւչարը հէեէճան օլմագտա խտի:

Մատամ տը Շապէն, կէնճ զըլըն աշիքեար
հէեէճանընտան նաշի մէմուլն օլարապ:

— Նաւը, հադգըմ վաթ մի իմիլ, Բօթէ
կիւզէլ պիր տէլիգանլը տէյիլմի տիր, տէտի:

— Էվլէթ, մատամ, ֆէվլէլ տտէ կիւզէլ-
տիր, — տէեու ճէվապ վիրտի Պլանչ հէեէճան-
լէ, — տահա պէն էօմրիւմտէ պու գատար կիւ-
զէլլէք կէօրմէմիլմ տիր... Օղլունուզ տախի
թըպըր սիլլէ պէնդէեօր, կէօլլէրի սիլլին կէօլ-
լէրինիլ, վէ թէպէսսիւմիւ սիլլին թէպէսսիւ-
միւնիլ կիպի տիր, վէ անլընտա, սիլլին կիպի
ասըլաւտէլիք վէ քիպարըզ էօերի մէվճուտ
օլտուղու անլաշլընթօր:

— Ահ, պուլունաղ պիր ճան, ալթունտան
մատմուլ պիր մախլուզ տըր, — տէեու տէվամ
իթտի տիւչէս: — Ֆիլվաղը, աղիլէմ Ուտիէն,
սիլ բէք ալէս քէնթ իթտինիլ, Բօթէմ բէք
իլլի անլատընը, վէ պու իսէ, սիլլի տահա զի-

եառէ սէվմէ բլիկիմէ սէպէպ օլաճադ տըր՝

Պատէհու ժան տը Շապէն՝ Պլանշա սարըլա-
րադ, ատէթա վալտէլիք մուհապպէթիլլէ՝
անընը բէք չօդ տէֆա էօրտիւ, վէ եալաշ՝
ֆադաթ անլալըրը պիր սէտա իլէ տախի,

— Սէ, էկէլլի կիւնիւն պիրինտէ սիզի գը-
ղըմ թէսմիեէ իթմէ բլիք իգպալինէ նայիլ օլ-
ուս իտիմ. . . տէտի:

Պլանշ պու սէօզլէրի իշիտինճէ, տիթըտի,
վէ պիրտէն պիրէ ֆիքըրինտէ պիր թասափլուր
հասըլ օլարադ,

— Պէնի՛մի, մա՛տամ, պէնի՞մի գըղընըլ
թէսմիեէ իթմէք իսթէեօրսունուդ, տէտի:

— Էվլէթ, սիզի:

— Նէ՞ սէօզլէեօրսունուդ, մա՛տամ:

— Էն մուաղղէլ օլան պու արըլումուն պիր
կիւն մէվղըի ֆիլիէ կէլմէսինի խաեալ իտի-
եօրում:

— Լաքին պունուն իճթիմալի եօդ տուր:

— Նի՛շին իճթիմալի օլմասըն: — Ատրիէ՛ն,
եանըմտա օթուրունուդ տա, պու պապտէ պիր
ալ կէօրիւշէլիմ:

— Ազիղէ՛մ Ատրիէ՛ն, սիզ տաճա երկիրմի
եաշընտասընըլ, — տէեու տէվամ իթմի մա-
տամ տը Շապէն, — պու սիննտէ պուլունտե-
լարըն իսթիգպալի թայեին օլունմադ գէրէք
տիր: — Պուլունտուղընուդ մէվգ ինին դոհիթէն
էտնա օլմասը, հադդգպմէն մուճիպի էսէֆիմ
տիր: Պինտպէրին գոնթ պը Էասնինն գըղը
օլտուլունուղըն հէր, քէտճէ մայիւմ օլմասը
վադթը կէլմիլ տիր, ետնի տիմէք իսթէրիմ
քի, միւսթադգպէլէնիլ թայեին օլունմալը տըր:

— Պէնիմ՝ միւսթադգպէլիմ, — տէտի Պլանշ,
տիւշէսին պիր էլինի տըր տրտա պուս իտիմ,
սէօզլինիւ տախի քէսէրէք, — էվլէթ, պէնիմ
միւսթադգպէլիմ, տայիմա սիզին նէղտինիզտէ
գալմադըղըմտա տըր:

— Էվլէթ, սիզին, պիղէ օլան մուհապպէթի
ադիմէնիլի պիլիլիմ, վէ հուտուաթուդ ուղը
տիեէթինիլ հադգընտա ալալ չիւպէն իթմէ
տիկիմունէն, սիզին իլէ, ատէթա քէնտի գըղըմ
լա միւքեալմէ իտիեօր կիպիմիւքեալմէ իթ-
մէք իսթէրիմ: — Սիլ էօյլէ պիր ֆամիլեաեա
մէնտուպէսինիլ քի, վադթիլլէ օ ֆամիլեա Ֆը-
րանսանըն էն պիւլիւք ֆամիլեալըրըլա՝ միւ-
նտսէպէթատէ պուլունմալ տուր, վէ պու հալ-
տէ, Լաանի ֆամիլեալընըն ասըլլատէրիկի,
Շապէն ֆամիլեասը ասըլլատէրիկիտէն տաճա
զիեատէ տէեէրի տիր: — Պունտան գաթինա

զար, զանն իտերիմ քի, գալպինիզ տախի սեր-
պէսթ տիր, էկէրչի սերպէսթ օլմասա իտի,
պանա պիտիտիր իտինիզ. . . — Նասըլ քի սէօյ-
լէտիմ, եազընտա էվլատըմ րօթէ վալիտէյնի
նէզտիննէ ալտէթ իտէճէք տիր, զիրա էսաս-
սըզ պիր հիտտէթ արաաընտա ագտ իթմիշ օլ-
տուղու մնգալվէլէ խիթամ պուլմագ իւզրէ
տիր. . . — իմտի, ազ վազըթմանն քէնտիսինի
կէօրիւպ, թանըրեաճագ վէ մուհաքէմէ իտէ-
ճէքսինիզ. . . — Էկէր ճէնապը Հադգ անըն սի-
զի սէվվէսինէ միւսաատէ պուեուրուր իտէ, վէ
էկէր սիզ տէ, էվլատըմ հադգընտա իզհարը
մուհապպէթ իլլէր իտէնիզ, սիզէ, «Ստրիէն,
սէվիլիւլիւմ Ստրիէն, պէնիմ գըզըմ օլմագ իս-
թէ՛նմիսինիզ» տիեէճէկիմ:

Պլանշ, խասթանըն եաթաղը հուղուրունտա
տիզ չէօքէրէք,

— Ահ, մատամ, — տէտի տիթրէր պիր սէ-
տա իլէ. — էվլատընըղն զէվճէսի օլմագ, վէ
զաթէն գալպիմտէ մէրբիւշ օլան վալիտէյիք
իւնվանընր զաթընըղա աչըգտան աչըղա պէ-
եան իթմէք, ահ, պուշար էօյլէ իգպալլէր
տիր քի, խաթր ու խայալիմէ կէթիրմէեէ ճէ-
ոարէթ իտէմէմ, լաքին մատամ, տիւշիւնիւ-
նիւզ պիր քէրրէ քի, պէն ֆազիրէ պիր գըզըմ:

— Ֆազիրէ օլմանըզտան նէ՛ պէյիս վար աըր,
գըզըմ, Համտ օլտուն րօթէ՛ իքինիզի տախի
խաարէ իտէճէք տէրէճէտէ զէնկին տիր. — Պէն
պու տէֆա քէնտիսիննէ եաղաճաղըմ մէրթուպ-
տա, թասալվուրաթըմ վէ իւմիտլէրիմի պիր

տէրէճէ անլաթ աճաղըմ. — վադաա հէնուզ Մ-
տը Շասլէնէ իշպու կիւզէլ թասալվուրումու
պէեան իթմէմիշ իսէմտէ, պէեան իթտիկիմ-
տէ, իշպու թասալվուրումու թագտիր իտէճէ-
կինէ, հաթթա վիրմիշ օլտուղում չու գարարըմ
տա պէնի թէշվիզ գըլաճաղընա շիւպհէ իթմէմ:

Պու արալըզ եաթագ օտասընըն գաբուսու
աչըլարագ, տիւզ իէրի կիրտի: Մէրդում սօն
սէօղէրի իշիմմիշ օլտուղունտան,

— Հա՛նվը գարարտան պահս իտիօրսուսնուզ
աղի՛ղէմ յան, — տէեու սիւալ իթտի, — պուն-
տան ադտէմ զաթէն ֆիքրինիղտէ օլան թա-
սալվուր հադգընտա պանա ճիւզիճէ մալիւմաթ
վիրմիշ իտինիզ. . . — Մատտէնին նէ՛ օլտու-
ղունու պու կիւն օլտուն պէեանէ միւսարաաթ
իթմէ՛ղմիսինիզ:

Պլանշ տիթրէեէրէք, տիւշէսին ճէվապընա
միւնթաղըր պուլուրմագտա իտի, զիրա կէրէք
քէնտի վէ կէրէք րէտօն թարաֆընտան թէր-
թիպ օլտունա բլանլարըն միւսթագպէլի, ան-
ճագ մէզքիւր ճէվապա միւթէվագքի իտի:

Մատամ տը Շասլէն թէպէսսիւմէ,

— Սապըրը օլտուն, տօսթում, տէտի, մատ-
տէնին նէ՛ օլտուղունու էլպէթթէ սիզէ անլա-
թաճաղըմ, ֆագաթ պիր ազ կէճճէ. . . — Պա-
նա էմնիյէնթ իտիպ, Ոտրիէնին սաատէթ ու
իգպալի ուղորունա չալըմագտա օլտուղումա
շիւպհէ իթմէյինիզ:

Հանրի, զիեատէ իւրար իթմէտի, վէ ֆիք-
րինտէն իտէ,

— Ստրիկենին սաաաւեթ ու իգպալի ուղըու-
նաւ չաղըչմադ, վէ անը թէեմին իյլէմէք, պէն-
տէն դայրի քիմնէեհ ֆարզ տէյիւ տիր, աէ-
եռու տիր չիւնմէքտէ խաի :

Ս. ար Շապլէն, Բոշ-սիւր-Լուարաւքի խա-
նէսինտէն դօնաղընաւ ավաւէթ իտէլիտէն պէ-
րու, կէնճ գըլալ, աղգ ու սէվտաեա տայիր հիշ
պիր սէօղ սէօյլմէմիշ խաի : Ֆադաթ պաղը-
լարընտան, դաւալինին ամէշի աչգ ու սէվտա
իլէ սիւղան օլուուըաւ անլաչըրը օրաու : վա-
դաա մէրզ ում քէնտրինի դապթ իթմէքտէ ի-
տի իսէ տէ, պուսուըլաւ պէրապէր դաթ ինի
սիւրիւթ տուրմար, ամէշի մուհապպէթինի
տահա զիտատէ թէշտիտ իյլէմէքտէ խաի :

Հաթթիթա դէվէնտինտէն իչիթիտիկի " Ստրիկե-
նին էէու — "ստրիկէն սէօղըրի, մէրզ ումնն
հէեհէնանըն մուհիթ օլուօր, մաաաուաղէշ տը
լաանիտէն տիւշէսին էսարաընաւ վադըֆ օլուալ
օլուաղըրըն պիլմէք իսթէն օրտու : Պինաէն աւ-
լէյի օլ տաղըրգատան իթիպարէն, ասիթէ Սա-
րիէն իլէ պիր ճիւղի միւտտէթ եալընըղ պու-
լուչմադ իւղըի ֆըրսաթ դօսալէպ, մէղքիւր
ֆըրտաթը էլտէ իսթինէ, քէմալ հէեհէնանտէ
օլուուըաւ միւսպէյիլին քէսիք պիր սէտա իլէ
մէղպուրէեհ խիթապէն :

— Միւրաաըմը ինքա իթտիլմէք իւղըի դօ-
նաղը թէրը իթմէքիլիլմէ պէնի մէնպուր դը-
լան օլ շայեանը թէեասիւֆ մէնպարէտէն պէրի
տիր քի, պէրքի կիւնին պիրինտէ պէնի սէ-
վէնէյինիլէ տայիր իթտիլինիլ վաա հաղգըն-

տա սիղինիլէ հիշ պիր լաղըրաը իթմէտիմ, օլ
վաա հաղգընտա քի, էօմիլիւմին էն թաթը
պիր նէսնէսի օլուալ, աաա խաթը ու խաեա-
լըման չըղմաթիշ, վէ տայլմ ֆիքրիմի իշղալ
իթմէքտէ պուլուեմուշ տուր, տէտի :

— Միւսիւ տուգ, — տէեա մուգապէլէ իթ-
տի կէնճ գըլ, սաթթէ մահնուպիլիէթինի կիլ-
լէմէք իլին, եիւղիւնիւ էլլէրի իլինտէ կիլլէ-
եհէք, — րէնա իտէրիմ, օ վաաըմ վէ օ սէօղ-
լէրիմէ տայիր պահա իթմէյին, օ վաա վէ օ
սէօղլէրին քի, վուգուլիւտէն տօլալը ֆէվդէլ
ատէ հաէֆ իթմէքտէյիմ, վէ գաալը օլաա,
խաթըրէիլին պիլլէ մաշվ իաէրիմ :

— Պիւլաք օ վաաը վէ օ սէօղլէրի խաթըր-
նըղա պրաղմաղըրըմ լաղըմ տըր, — տէեա
նէվաղ վիրտի տիւգ, — չիւնքի անլէրի ու-
նութմաղ, աչգ ու սէվտա իլին օլուաա պիլլէ
պարի մէրհամթէլէն վէ ինաեթթէն օլամաղ, —
Հաթթիթա էկէր սիլ օլ պապտէ պիլգալա պու-
լուեալաաըղ, պիլմիշ օլուն քի, մէվթիմէ սէ-
պէլ օլաաղսընըղ, զուրա շու սաաթիտա պէ-
նիմ էօմիլիւմ, սնաղ պիրաիլինիլ իւմիտ ա-
եհսինտէ պաղի տիր : Հալպու քի պու սա-
պահտան պէրի տըր, պէն եաչամաղ տա տէ-
յիլիմ : — Տիւշէս, սիլլին սաաթթէ ու իլ-
պալինիլի տիւչիւնտիւկիւնիւ պէեան իտիւօր-
տու : իլլէ գու սաաթթէ ու հէլթ գըրընօր : —
գաթիլէն պէնի տիւչալը տէ հէլթ գըրընօր : —
գաթիլէն էօյլէ զան իտիլիւթուրմ քի, մէրգումէ սիլի էվ-
լէնտիլմէյի տիւչիւնմէքտէ տիր :

— Պէնի՞ մի էվլէնտիրմէյի տիւշինիւեօր, միւսիւ տիւգ, տէտի Պլանշ, ուսթաճա պիր հայրէթ էտէրիլլէ :

— Տիմէք օլուր քի տիւշէս սիղէ, միւսթագ պէլինիդ հագգընտաքի նիյետաթընա տայիր հիշ պիր շէյ սէօյլէմէմիշ տիր :

— Էլիլէթ, տիւշէս պանա պու խուսուստա հիշ պիր շէյ սէօյլէմէմիշ տիր :

— Լաքին պու գապիլ՝ մի տիր, իհթիմալտէ՞ն մի տիր :

— Մատամ տիւշէս սիղէ սէօյլէտիլի կիպի, պանա տախի քէնտի թասալվուրու հագգընտա շիւպհէյի պիր թարղտա պահս իթմիշ իսէ տէ, գաթի պիր սէօյլէմէմիշ տիր :

— Սահի՞ մի տիրօրսունուդ :

— Սահիհինի տիմէքտէ օլտուղում հագգընտա սիղէ եէմին տախի իտէրիմ :

— Պու հալտէ պէնտէ սիղէ նանըրմ, վէ ինանմագ իսթէրիմ... Ա՛հ, Ատրիէն, կէօրիւեօրսունուդ քի, հէր շէյ պէնի տիւշարը քնտիլէ գըլլպ, պանա գօրգու վէրիօր... Սէպէպի իսէ՝ սիղի տէրէճէսիդ սէվմէքլիկիմ տիր :

Պլանշ, էլլէրինի պիրիպիրինէ գալուշտուրուպ, մահդունանէ պիր սէտա իլէ,

— Բէճա իտէրիմ, միւսիւ տիւգ, — տէտի — արթըգ պանա պու եօլտա լաղըրտըլար սէօյլէմէյինիլ. . . Պունտան պէօյլէ պու կիպի սէօյլէրի տինլէեէմէմ :

Պու իֆատէտէն, Հանրի ար Շասլէնին եիւղիւ սարարըպ, քէտէր ու մաթէմիլէ,

— Ա՛հ, տիմէք սիղ պէնի սէվմէեօրսունուդ, վէ պունտան պէօյլէ տախի սէվմէեէճէքսինիլ, տէտի :

Բիէր Գարնօնուն գըզը, սահիհէն ուսթա պիր թէաթըօ օեունճուսու կիպի մահիրէ օլտուղունտան, հագըգի կէօզ եալարը տէօքմէք շարէսինի պուլտու, վէ պիր սանիլիէ դարֆընտա եիւղիւ վէ կէօլլէրի եալարըպ, վէ ֆիքրի տախի քէէննի ալթիւսթ պիր հալտէ պուլունաւրադ,

— Պէնի պու եօլտա իսթիհվապ իթմէնին շուարալըգ վազթը՞ մը տըր, վէ քէնտի գալպիմ տէրունինտէ վազը օլան հալէաթը, պէն քէնտիմ պիլմէտիկիմ հալտէ, սիղէ նա՞րը ճէվապ վիրէպիլիրիմ, — տէտի : — Հէմ քէնտի վազիւ ֆէյի մախսուսէմ, պէօյլէ պիր միւլահաղանա գարըլ վար գուվլէթիմէ ուղրաշմագ տէյի՛ մի տիր : — Տօղրուսու պու տէրէճէ համիլիէթլի, նէղաքէթլի, վէ պէնիմ իլին վալտէլիք իթմէքտէ պուլունան մատամտիւշէսին գտըրը սընտա պուլունտուղումտա, սիղի պու միսիլու մուղիրը հիսսիեաթա կիրիֆթար իթմիշ օլտուղում իլին, էսէֆ իթմէքտէյիմ : — Ալլահ պիրը քի, պու պապտէ պէնիմ հիշ պիր սուլումեօդ տուր, պունունլա պէրապէր, ատէթա գապահաթ սահիպէսի պէն իմ կիպի, տիւշարը նէֆրէթ օլուեօրում :

— Ատրիէն... Ատրիէն... — տէտի տիւգ մուհապպէթի տէրէճէի շէտիտէեէ վասըլ օլաւրադ, — զսյաղըլ պիր հալտէ պուլունտուղու-

նա սէպէս օրմուշ օրմուղունուդ պէն կիպի պիր պիւարէն էմէրհամէթ իտինիդ, օ պիւարէնէքի, սիզին եարարմընը օլմանընճա, թէքրար ագըլը պաշընա կէլմէնէնէք տիր: — Հիսսի թա պիւմ իլէ անյանօրում քի, տիւշէ սիզի տիկէր պիր քիմնէ իլէ էլիէնտիրմէք թա տալլուրունտա պուլունուէք: . . . իշթէ պունու տիւշինտիւքքէն, աշգ ու մուհապպէթիմ պէնի թէլէֆի իտիւ եօր, վէ տիւշէսին գուրմուշ օրմուղու ֆիքրի իհրատէն սաղըթ գըլմադ իչին, պէնճէ սալթ պիր չարէ կէօրիւնիւէք: . . .

— Նէ՛ կիպի չարէ:

— Պէնիմ օլմադըղընը չարէսի:

Պանշ, հիտատ ու դադապ վէ թաշգիր ու թէքէպպիւր իլէ, իքի առըմ գատար քիւճաթ իլէնէնէք:

— Էկէրչի սիզին աշգ ու մուհապպէթինիդ պու իսէ, պունա հադարէթ մանէաոր վիրմէք ճալիդ տէլի՛ մի տիր, տէտի:

Մ. աղ Շապէն, հազըգաթէն զայադըլ պիր հալտէ պուլունարադ:

— Ֆիլվադը չու սօն սէօղլէրիմ իլէ սիզէ հադարէթ իթմիշ օրմուղում իչին, աֆիլընըլ իսթիրհամ իլլէրիւմ, — տէտի: — Էվվէթ, սիզէ թէքըրար իտէրիմ քի, պէնիմ ալըմպաշըմտա տէլի տիր, գանըմ տամարարըմտա գայնանօր կիւզէլիլինիդ պէնի մէֆթուն գըլըպ, ագըլըմ պաշըմտան ալընօր: — Ա՛հ, աֆիլ իտինիդ պանա . . . աֆիլ իտինիդ, տէտի:

Պու սէօղլէրի սէօլլէտիկինտէ տիւգ՝ էլլէրինի

տիթրէնէրէք Պանշա տօղրու ուզաթ մադ տա իտի: Մէրգումէ, մէգքիւր էլլէրի քէնտի էլլէրի իչինէ ալըպ, լէթաֆէթլէ սըգ տը, վէ պունտան տալըլ, Հանրի պաշտան աեադա դատար տիթրէտի, վէ տալկին օլան կէօղլէրի էօնիւտէն պիր ալէվիլ պունլւթ կէլտիկի սըրատա, կէնճ գըլ ճիւղիճէ լէթպէսիւմ իտէրէք:

— Տիւնետան հիշ պիր դապահաթ եօգ տըր քի, չայնանը աֆիլ օլմաւըն, տէտի, պինաէն ալէյհ պէն տախի սիզէ աֆիլ իտէր իսէմ տէ, պունտան պէօլլէ պու եօլտա հարէքէթլէրտէ պուլունմամանըլ տա իլթար իտէրիմ: — Հայտէլին, միւսիւ տիւզ, աեադա դալըլն, վէ ունութ մանընըլքի, սիզ սէրպէսթ տէլիլինիդ:

— Հէր նէ վազըլթ սէրպէսթ օլուր իսէմ, սիզ տիւշէս օլանադ սընըլ, — տէնու մուգապէլէ իթտի պօղուգ պիր սէտա իլէ Մ. աղ Շապէն:

Պատէհու մէրգում իհթիւտար, պաշընը արգանա պիլէ տէօնտիւրմէնէրէք, օրատան եիլադանտը, վէ Պանշ եալընըլ դալտըրընտա,

— Պու իհթիւտըն վաթըմտըլա տիւշէս օլմադ տան իսէ, րօթէ տաշա կէնճ վէ կիւզէլ տիր, վէ պիր կիւն տախի տիւզ օլանադ տըր, իմտի անըն ղէվէսի օլմադ՝ տաշա էվլէա տըր, տէնու տիւշիւմէնէ պաշլատա:

Ագըլմթմամըն էնտաթնտա, Հանրի տը Շատէն դտէթ մաշգուն վէ միւքքէտտէր պիր հալտէ պուլունուպ, իշպու հիւզն ու քէտէրի սէպէպինի սէթր իթմէք իչին, պիր ալըաշաթաղ օլտուղունու վէսիլէ իթթիլաղ իլլէտի, վէ էր-

քէնճէ քէնտի խուսուսի տայրէսինէ չէքիւնալ,
օրատա դարանբալ գալոր :

Սաթթ օն պուշուգ ըտտէլէրինտէ, ախչո՛ւ
Պլանշը, ըաշաթ իմմէք իւզրէ, օտաարնա կէօն
տէրտի :

Եարը կիճէտէն խալլի էվիլէ, գօնաղըն պիւ-
ճիւմիէ խըզմէթ քեալալորը օտալարնա չէքիւ-
միշ օլտուգլարը հալտէ, սաթթէ Ատրիէն, մա-
տամ տը Շասլէնին ուեումագտա օլտուղունա
թէէմին օլտուղտան սօնրա, աեաղլարընն ու-
ճունա պասարագ, դարուսու խըզմէթ քեալալ-
որն նէրտիվէնինէ նաղըր օլան ի.քինճի օտաեա
կիթտի, վէ սէսալլէճէ լմէգքիւր նէրտիվէնտէն
աշաղըեա էնիպ, պաղչէեէ նաղըր օլան դարու-
եու աշտը, վէ էթըրֆա գուլագ վիրտի խտ
տէ, հիշ պիր չիւպչէլի սէս իշիթմէտի, վէ
պիր քէրրէ տիշարը չըգընճա, աղաճլարըն ա-
րասընտան, Բիէր Բէտօնա մախուս օլան թէգ-
քիրէլէրի վագ իյլէտիկի քէօչիէ տօղըու իլէրլէ-
տի, վէ մահէլլի մէգքիւրէ վասլը օլմաղ իւզրէ
իքէն, պիրտէն պիրէ տիթրէտի, վէ գօրգագ
տիշի գարաճա կիպի տուրտու, զիրա կապրիէլ
կէչիտինէ միւսթէա օլան տիվար թարաֆըն
տան, ճիւզի ֆագաթ աշիքեար պիր սէս ի-
շիթմիշիտի :

Պատէհու մէգպուրէ, պիր թագըմուֆագ ա-
ղաճլարըն արգասընտա կիղնէնիպ, վէ կէօղէ-
րինի տիվարտա աշլմըշ օլան քիւչիւք դա-
բուեա տիքմիշ օլտուղու թագտիրտէ, պէք-
լէմէեէ պաղալորը :

Այնի վագըմտա, քիլտին իլինտէ պիր ա-
նախթար տէօնմէքէ, դարու աշլըպ, Բիէր
Բէտօն իլէրի կիրտի, վէ գարուեու արգատան
դարալոր :

Պլանշ տալի կիղէնմիշ օլտուղու մահէլլտէն
չըգըպ, վէ իլէրուեէ տօղըու կիտէրէք, եա-
վաշ պիր սէսլէ :

— Վագտա պուրաեա կէլիշիմ, էմիի պասի-
րէթ խիլաֆընտա պիր հարէքէթ խտ տէ, էմիի-
նիզէ մուխալիֆէթ իթմիշ օլմամագ իլին, պու-
պասիրէթսիլլիկի իճրաեէ թէրէտտիւտ իթմէ-
տիմ, ֆագաթ պիր ան էվիլէ տէ օտամա ալ-
տէթ իթմէք իսթէտիկիմտէն, հէր նէ սէօլլէ-
եէճէքսէնիզ, սէօլլէմէնիզի րէճա իտէրիմ...
— տէտի, վէ իլալլէթէն տախի, — լաքին նի-
չին պանա, հէր վագըլթկի կիպի, իֆատաթը-
նըղը թահրիրէն պիլտիրմէտինիզ, — տէեու
պէեան իթտի :

— Չիւնքի պաղը չէյլէր վար տըր քի, թահ-
րիրէն պիլտիրլլմէտի միւմըին օլմամաղ իտի,
տէեու ճէվապ վիրտի թէք կէօղ :

— Բիէր, պու սէօղլէրինիզ պէնի տիւշարը
տէհչէթ գըլաեօր :

— Տէհչէթ հիսս իթտիկինիղին սէպէպի նէ՞
օլուեօր :

— Չիրա իչպու գօնագ տէրունինտէ պանա
իհալէ իթտիկինիզ խըտմէթ, քէք մէքըուհ վէ
մէնֆուր պիր խըտմէթ տիր :

Թէք կէօղ կիւլէրէք ումուղլարընը չէքտի,
վէ քէլամա պիտ տէվամ :

— Սճայիւպ, սէնտէ՞ մի վիճտան վէ ըրգդ ավթ սահիպէսի իմիշսին, տէտի :

— Վիճտան վէ ըրգդ ավթ սահիպէսի օլմագդ լըղըմ՝ անը՞պ մը տըր :

— Պիւշիւք սէրվէթէ վէ տիւշէս իւնվանընա մաղճար օլմագ իւղըն պուլունտուղուն պիր զէ մանտա, սահիպէի վիճտան վէ ըրգդ ավթ օլմագլըղըն ապա ճայիղ վէ միւնասիպ տէյիլ տիր :

— Պունտան պաշգ, հեր հանկը կիւն սէն քէսպի դաաթ իտէճէք օլուր իսէն, պէնիմ՝ շէրիքէմ վէ էօրէմ օլտուղուն թագտիրտէ, պէն վիճտան վէ ըրգդ ավթա գուլագ ասմանարագ, սէնի մահվ ու նապէտիտ իտէճէյիմ, անլաւ քօրմուտուն :

Բիէր Գարնօ, պու սէօլլէրի պիրէր պիրէր Պլանշըն գուլաղընտան աչաղընա սէօլլէտիկի սըրաաա, կէնճ գըղըն գօլունու թուծմուշ օլուպ, գըրմագ տէրէճէսինտէ սըգմագտա իտի : Ոախթէ Ոտրիէն իսէ, մէղքիւր սէօլլէրտէն վէ հարէքէթտէն տիւշարը տէհչէթ օլարագ, ֆիքրինտէն :

— Էվվէթ, շաեէտ էմիր խիւթընտա պուլունուր իսէմ, պու աաէմ ապա թէրէտտիւտ իթմէեէճէք, վէ իթատէսի վէճհ իւղըն, պէնի էօլտիրէճէք տիր, տիմէքտէ իտի :

Պատէհու աշիքեարէն :

— Պունտան պէօլլէ սէպաթ վէ իթաաթ իւղըն պուլունաճաղըմը վաա իտէրիմ, վէ շիմտի հէր նէ եարմագ լաղըմ իսէ, իճրապընա հաղըրըմ, տէտի :

— Եարընտան իթիպարէն, տիւշէսին մասաւիլ իւղէրինէ, սանա վիրտիկիմ շիշէյի էվվէլքի հապ շիշէսի եէրինէ գօյմագլըղըն լաղըմ տըր, անլատըն մը :

— Շիշէնին իչինտէ նէ՞ վար տըր :

— Տիւղիւն թաճը իլէ Հանրի տը Շասէնին միլեօնլարը վար տըր :

Պլանշ տիթրէեէքէք :

— Եանի պու շիշէտէ մէվճուտ օլան՝ տիւշէսին էճէլ շէրպէթի տիր, տէյիլ՝ մի, տէեու բէբէլէտի :

— Սճայիւպ, պու պապտէ շիւպհէ վէ թէաճճիւպ իտէճէք նէ՞ սէպէպ վար տըր : — Սէնին տիւշէս օլմագլըղըն իչին, տիւղիւն տուշ գալմասը լաղըմ տէյիլ մի տիր :

— Սնլաեօրում, վէ եարըն շիշէլէրի թէպաիլ իտէրիմ :

— Լաքին հէքիմին վիլիթասը զէմանընտա շիւպհէլի օլան շիշէյի օրթատան գալտըրմաւ եա ունուլթմաեապըն, տէեու տէվամ՝ իթտի Սէզար :

— Սիղ օլ պապտէ էմին օլուն :

— Հէր սանա սէօլլէեէճէկիմ պու դատար տըր, արթըգ իսթէրաէն, գօնաղա ալտէթ իտէպիլիւսին :

Թէք կէօղ, պու սէօլլէրտէն սօնրա, տիկէր հիչ պիր քէլիմէ իւպի իթմէեէքէք, տիվարա տօղրու իլէրլէտի, վէ պիր տագըգա սօնրա, պաղլէտէն տիշարը չըգտը :

Պլանշ տաթի պիւսպիւթիւն շաշըրմըշ պիր

հէյեթի տէ պուլունտուղու հայտէ, քէնտի օտաւորնա ավտէթ իթտի : Մէղպուրէ, իճրասընա ակէթ օլտուղու օլ մէքրուհ վէ մէնֆուր ճինա-
եէթէ, պէլքի իլք տէֆա օլարադ թէմամիլլէ քէնպի իթլա իթմէքտէ, վէ հէր նէ դատար պու ճինաեէթ քէնտիսինէ տէհչէթ վիրմէքտէ իտի իսէ տէ, պու ճիւմլէ իլէ մէղպուրէնին, պու ճինայէթ իճրատէն կէրի տուրմադլըդ տալա խաթր ու խաեալինէ կէլմէմէքտէ իտի, չիւն-
քի մէրգումէնին՝ իիէր րէտօնա իթաւաթսըդլըդ կէօթմէրմէսի, քէնտիսինէ միւմքիւնսիւզ զանն օլունտուղու կիպի, հուտուտուղ օլան հըրսը շանը տալի քէնտիսինի օ եօլա տօղրու սէվդ իլլէմէքտէ իտի :

Հէր նէ հալ իսէ, Պլանշ օտաւորնա կէլիւ, եաթաղընա կիրտի, վէ հէմանտէմ ուլդուեա տալտը իսէ տէ, ուլդուսունտա բէք զարիւյ տիւլլէր կէօրտիւ : Շէօլլէ քի, տիւլլէսին օլլունուն թաւփրի տայիմա կէօղիւնիւն էօնիւ-
նէ կէլմէքտէ օլուպ, վէ ալէսասպահ եաթաղ-տան գալլօղընտա, իլք կիւնիւ Մ. տը Շաւլէն իլէ վուգու պուլան միւքտայէմէսինտէն սօնրա տիւլլէնտիւկիւ կիպի, պու տէֆա տալի ֆիքրինտէն,

— Բօժէ տալի տիւլ օլաճադ արը, տէտի :

Պու արալըդտա պիր գալ կիւն կէչտի իսէ տէ, պու միւտտէթ զարֆընտա մէմուլին լայրի հիշ պիր վուգուաթ վադը օլմատը :

Ճանըն խաթալըղընը զարիւյ պիր թարդտա կիտիշի հադգընտա Անթօնէն Ֆրէպօ կիթ-

տիքճէ դիւտտէ թէաճճիւպ իթմէեէ պաշա-մըշ իտի : Պունտան ադտէմ պէեան իթմիշ օլտուղումուզ վէճճ իւզրէ, մէղպուրէ գատը-
նըն խաթալըղընըն սուրէթի հարէքէթի, թապիպի մէրգուման պիլ ճիւմլէ թաթմինլէրի խիւ-
լաֆընտա օլուպ, ֆէննի թըպճա օլան մալիւ-մաթընը հիւքիւմիւզ գըլմագտա իտի : Պու-
նունլա պէրապէր, մէրգում ինտինտէ զաթէն տիւլէն չօդտան պէրու էճէլէ մահքիւմ օլուպ, չօւ գատար քի Ֆրէպօ, պիւլարէ գատընըղա-
ղը պիր ան էվլէն ահրէթէ եօլճու գըլմագ իւզ-րէ, մուզիրը վէ պէտխահ պիր էլին՝ իճրաի խա-պասէթ վէ ճինաեէթէ ճիւրաթ իտէպիլէճէկի-
նի զանն իտէպիլի՞ր մի իտի :

Տիւնեատա վուգուա կէլէն քեաֆֆէյի ճիւ-
նաեաթ պիր սէպէպէ մէպնի օլուպ, մէսէլա պիր ճինաեէթ՝ եա ախըլ ինթիգում վէ եախօտ չէհվէթ իլին վուգու պուլուր :

Հալպու ճինաեէթ հադգընտա իճրա օլու-
նաճադ ճինաեէթ հադգընտ սէպէպէ իսնատ օլունապիլիւ իտի, դիրա քիման, հիշ տէյիլ իսէ զահրիւն օլտուն, մէղպուրէնին էօլմէսինէ ալէագատար տէյիլ իտի :

Անթօնէն Ֆրէպօ արա սըրա պու կիպի միւ-
լահադաթտա պուլունարադ, էֆքեարընը պա-րօն տը ֆօտարօեա պիլէ պէեան իթմիշ իտի :
Պիւլար պիրինճի Ֆրանսա սօդաղընտա, հէր շէյ մաթլուպ վէճճ իւզրէ ճէրէեան իթմէքտէ օլուպ, բրէնս թօթօրուն իֆագաթը դիւտտէ սիւրաթլէ իլլէլմէքտէ, վէ տօգթօր, պուն-

տան տօլայր զիեատեմիլէ մէմնուն վէ մէս
րուր կէօրիւնմէքտէ իտի :

Պիր սապահ, սաաթ օն պիր րատտէլէրինտէ
պէր միւթատ, Սէղար, Հէքթօրուն խանէսինէ
կէլտի : Հէքթօր, եաթադտան դալդ մըլ օլուպ,
վէ սըհհէթի օլտուգճա պէրքէմալ օլտուգու
հալտէ, թօալէթի իլէ մէշղուլ օլմադտա իտի :

41

— Աղիղիմ բրէնս, պու սապահ զաթընըը
քեամիլէն քէսպի իֆագաթ իթմիշ վէ տիշարը
չըգմաեա հաղըր պուլունմուշ կիպի կէօրտիւ
կիւմաէն տօլաեր իլթիֆաթըմը պէեանէ միւ
սարաաթ իլլէրիմ, տէտի ֆօսարօ :

— Ֆիրվադը պու կիւն, քիտլիթիմտէն տա
խի անաշըլտըրը իւղրէ, սըհհէթ ու աֆիեէ
թիմ պէրքէմալ օլուպ, գուվէթիմ եէրինէ կէլ
միշ տիր, վէ պու սուրէթտէ պաղը վիզիթալար
տախի վիրմէք նիլիէթիմտէյիմ, տէեու ճէվապ
վիրտի Հէքթօր կիւլէրէք :

— Վիզիթալար վիրմէք նիլիէթիմտէ օլտու
ղունուգու ճիտտէն մի սէօյլէն օրսունուղ :

— Էվվէթ, ճիտտէն սէօյլէն օրում :

— Եօրուլուրսունուղ տէեու տիւշիւնմէեօր
մուսունուղ :

— Եօրկունուղ հիսս իտէճէկիմէ շիւպհէ իթ
մէմ, լաքին տօաթունուղ Ֆրէպօ, պունտան

պէօյլէ պու ճիհհէթլէ մահղուր օլմաաղընըր պէ
եան իտիեօր :

— Էկէրչի տօգթօրուն միւսաատէսինի իսթիհ
սալ իթմիշ իսէնիզ, պունա պիր տիեհհէկիմ
եօգ տուր :

— Պունտան գաթի նաղար, — տէտի բը
րէնս թօթօր, — պէօյլէ տէօրթ տիլար արա
սընտան չըգըպ, պիր աղ հարէքէթ իթմէքի
կիմտէ լաղըմ տըր : — Չէնտ կիւնէ գատար
տօաթլարըմը տախի տալէթլէ, պիր զիեաֆէթ
վիրմէք էֆքարարընտաերմ, վէ պու զիեաֆէթ
տէ, պատէլէր նուշ իտէրէք, քէսպի աֆիյ
եէթ իթտիկիմտէն տօլաեր, իղհարը մահղու
ղիլիէթ իլլէեհհէյիմ : — Աղիղիմ, տալէթ օ
լունաճաղ զէվաթ էսամիսինին թա պալէա
սընտա, զաթընը պուլունմադտաաընըգ : —
Տուէլլօմտան էվվէլ, նա՛օլը իչկի իչէր իտիմի
սէ, ելինէ էօյլէ իչկի իչէճէյիմի մէմուլ իտի
եօրում :

— Պիզ տախի մա մէսէրրէթ, սիղին սըհհէ
թինիզ աշգընա պատէլէր նուշ իտէճէյիզ : —
Լաքին, աղիղիմ բրէնս, պէնտէնիզի տիկէր
պիր ճիհհէթլէ մէմնուն գըլմագ իսթէնիսինիզ :

— Էկէրչի զաթընըր մէմնուն գըլմագ իս
թէմէքիկիմ հագգընտա շիւպհէ իտիեօր իսէ
նիզ, պու շիւպհէնիղտէն տօլայր հագգըաթէն
միւտտէթի էօմիւմտէ սիղէ աֆվ իթմէմ : —
Հէր նէ իսէ, սէօյլէյին պագալըմ, մատտէ նէ՞
տիր :

— Մատտէ չու տուր քի, քէնտիսինէ պաղը

խորմէթէրտէ պուլունմուշ օլտուղում պիր
գարթան, շիւրանիլեթիմի իղճար իթմէք
նիլեթիլլէ, պու քէրէ պանա պիր թագըմ
Հինտիսթան սիւահարը կէծնտէրմիշ տիր քի,
Ֆէվզէլատէ զարայիպ չէլլէ օլտուգլարընտան,
կէօրիւմէնէ շայրտան աըըլար — խմտի, թէ-
նէֆֆիւս տայիրէնիզ իչին պու սիւահարտան
պաղընը զաթընըղա իճտա իտէր իսէմ, դա-
պուլէ միւսարտաթ պուեուրո՞րմուսունուզ:

Մ. տը Գասթէլ-Վիլան, Ֆիսարօնուն էլինի
սըգարագ:

— Մա մէմնունիլեթ վէ քէմալ թէչէքքիւրէ
գապուլ իտէրիմ, աղիղիմ պարօն, տէեու մու-
գապէլէ իթտի:

— Պէօլլէ պիր ճիւղի հէտիլեթի գապուլ իթ-
միշ օլտուղունուզ իչին, պէն տախի զաթընը-
ղա թէչէքքիւր իթմէնէ պօրճուեում, — տէ-
տի Սէղար: — Պու հալտէ, էֆէնտիմ, զանէթ
մահիր վէ թէճրիւպէքեար օլան պիր իթալիա-
լը ամէլէ վաթըթասըլա, մէղքիւր սիւահարը
թարաֆընըղա իրսալ, վէ օ սիւահարըն մահէլ-
լի միստուարընա վաղը խալլի միւշքիւլ օլ-
տուղունտան, մէրդում իթալիալեթա, քէնտի
էլլէ վաղ իթմէսինի էմր իլլէրիմ: — Մէր-
դում ամէլէ, եարըն ոսպոհ պէնիմ գարթըմ
լա պուրաեա կէլէճէք օլտուղունտան, թէնէֆ-
ֆիւսթանէնին՝ իքի սաթ զատար անըն էմրի-
նէ իհալէ օլունմասը խուսուսունտա խըզմէթ-
քեարլարընըղա թալիմաթ իթմէյի խաթըրտան
չըգարմանըն:

— Բէ՛ք ալէա:

— Պէն տախի այնի վագըթտա պուրատա
պուլունմանա չալըլըրմ, վէ պէլքի քէնտիսի-
նէ պաղը միւֆիսա թալլիմաթ տախի վիրիլիմ:
— () տահա իլի եա՞:

Պէօլլէճէ Ֆիսարօ բընստէն մուֆարագաթ
իթտի: — Բընս տախի, պիր չարեճք սաթ
սօնրա, քէնտի դուբէ արապասընա րաքիպէն,
քէնտիսինի Ժիւլիէն-Ղագրուա օօգաղընա կէօ-
թիւրմէսինի արապաճըսընա էմր իլլէտի:

Սէվկիւիւսիւ Լիւսիլ, տէօրթ կիւնտէն պէ-
րու աալա դօնաղտ կէլմէմիշ օլտուղունտան,
Հէքթօր, պիրա նէվէլ մէղպուրէյի կէօրմէք
արղուսինտէ խաի:

Բընսին գարարը գաթի իտի: — Շէօլլէ քի,
սարը սաչարընտան, կիւղէլ կէօլլէրինտէն վէ
ֆաղիլէթիմանէն զայրի հիշ պիր ճիհէղի պու-
լունմանան պիր գըղա իսմինի իթա վէ միլեօն-
լարընը ֆէտա իլլէտիկինտէն տօլալը աթիզ ա-
հըպասը թարաֆընտան իտիլէճէք մուսիս-
գէլէրէ տալա հէճմիլլեթ վիրմէնէլէք, պիր
ան էվլէլ Պիւլպիւլ իլէ թէգէվիլլէ իթմէք
միւրատընտա պուլունմագտա խաի: Հէմտէ
չունուն պունուն էֆքեարընըն՝ քէնտիսինէ
նէ՞ տէնէրի օլապիլլը, վէ էօթէքլինին պէրի-
քինին իսթիհզասընտան իհթիրալ խաէճէք նէ՞
սէպէպի պուլունապիլլը խաի:

Չաթէն Հէքթօր, պունտան ագտիմ՝ կէլիր-
միշ օլտուղու էօմիտէն նէֆրէթ իթտիլի հալ-
տէ, պունտան պէօլլէ եալընըգ իքի քիլի իլէ

էօմր կէչիրմէք, վէ սատտէթի հայինի, եալը-
նըդ ի.քի քիչի արասընտա թագսիմ իթմէք, վէ
հայիդ օլտուղու բրէնսիք իւնվանընը, ասըլ
վարիսընրինէ պրագմագ արզուսինտէ իտի :

Մէրգուս տէրիդանը պու միւլահագաթտա
օլտուղու զէման, արապասը Պէլվիլ եօլունտա
դաթը մէսաֆէ իյլէեօրտու :

Նակէհան բրէնս, լիւսինին իգամէթ իթտի-
կի խանէյի թէքրար կէօրիւնճէ դալպի քէսպի
հէեհճան իյլէտի, վէ ահէսթէ ահէսթէ, — չիւն-
քի հէր նէ դատար ֆոսարօեա մուղայիրինի
իտտաա իթմիշ իտի իսէ տէ, պուռնուրա պէ-
րապէր, գուսվէթինի հէնուղմիւ քէմմէլէն պու-
լամամը իտի, — մէղքիւր խանէ գարուճուսու-
նուն օտասը էօնիւնտէն կէչտի, վէ դարուճու
թարաֆընտան քէնտիսինէ ասլա տիգդաթ օ-
լունմասըղը թագաիրտէ, նէֆէս ալմագ իւզ-
րէ հէր պիր դաթտա տուրարագ, նէրտիվէն
գատտէլէրինտէն եօգարը չըդմաեա պաշլատը :

Մէրգուս իլէ պիրլիքտէ, պիդ տախի լիւսի-
լին տայիրէսինէ կիրէլիմ :

Մէղպուրէ կէնճ գըղ Մայրէրթ իւլիտէն դար-
ղէն ալմըշ օլտուղու պէշ պին ֆրանդ իլէ էբէ-
յիճէ սէրվէթ սահլիպէօի օլումշ օլուպ, սա-
պահտա աղչամտա դարաբաշտըրըլաճագ օլան
նիս սէյեահաթըր իչին պաղը դումաշլար սա-
թըն ալարագ, պուռնարը քէմալ մէհարէթ վէ
Բաբիսի գըղ վէ դատընլարա մախսուս պիր
կուսթօ իլէ պիշիպ տիքմէքտէ իտի :

Սնճագ եադընտան նայիլ օլաճաղը իդպալ ու

սատտէթի հէնուղ նէ թէյլէսինէ վէ նէ՝ մա-
տամ վէրտիեեէ թէպլիդ իթմէք իսթմէտի-
կինտէն, կիւեա իշլէտիկի իշլէրի, հէր վաղըթ
հիսապընա տիքիշ տիքտիկի մալաղաեա մահ-
սուպէն իշլէմէքտէ օլտուղունու պէհանէ իտէր
իտի :

Լիւսիլին օտասը էչիլինտէն կէչտիկիմիդ զէ-
ման, մէղպուրէ՝ ալլէ թէյլէսինին էթրաֆըն-
տա տօլաշմադտա, վէ օ իշթիեարէ դատըն
իսէ, մէրաղը պիր հալտէ զանն օլունարագ,
աեագտա տուրմագտա իտի, իշթիեարէսին
թէհամմիլիւ դալմանեարագ :

— Նէ՝ եարբեօրտուն, պէնիմ մինի մինիճիդ
գըղըմ, եօգսա պանա պիր ֆիսթան էօյլիւ-
սին միւ ալրեօրտուն, տէտի :

— Էվլէթ, սէվկիլիւ թէյլէճիլիմ, զանը-
նըդ բէք սօղըու տըր, սիղէ եհնի պիր ֆիս-
թան էօյլիւսիւ ալրեօրում, տէեու մուգապէլէ
իթտի Պիւպիւլ կիւլէրէք :

— Սճաշիպ, ֆիսթանըմ եըրթըլմըշ մը տըր :

— Խաշր, եըրթըլմըշ տէյիլ տիր ամմա, էսկի-
միշ տիր, անըն իչին պիր ան էվլէլ պուռնու
թէպալիլ իթմէք լաղըմ տըր :

— Լաքին պիլիրսին քի, հէնուղ մաղպութ
օլարագ, պէնիմ պիր տիկէր ֆիսթանըմ տա-
հա վար տըր :

— Էվլէթ, տահա պիլիրիմ, ֆադաթ պիր
եհնի ֆիսթանըլը օլուրտս նէ՞ դարարը օլուր :

— Իյի ամմա, տիկէր պիր ֆիսթանա լիւղու-
մում վար մը տըր :

— Շիմտիլը Եօգ տըր, Ֆադաթ Կադընտա
օլաճագ տըր: Հէմ պէհազ միսօլարընըլ տախի
պուլունաճագ տըր:

— Պէհազ միսօլարըմ մը: Չէնկին գատընլարըն
կէյինտիքէրի կիպի մի... Լաքին, Գըզըմ, սէն
տիվանէ մի օլտուն:

— Խալը, թէյլէ, նիշին տիվանէ օլաերմ,
միւրատըմ սիզէ կիւզէլ վէ Լաքըզըլ Էլպիսէլէր
Եաքմազ տըր:

— Ամնա պիր քէրրէ տիւշուն քի, Էկէր պէն
Սալքէթրիէրտէ պու Էլպիսէլէրի կէյինիւր իսէմ,
պէնիմ իւզէրիմէ կիւլէրէրէ:

— Սիւղ տէ, պուրաեա կէլտիկինիզ կիւնէր կի-
յինիւրսինիզ:

— Բէք ալէա, մատամ քի սէն իսթէեօր ի-
սէն, պէն տէ Զօթէն օլմաեա րազըլ օլուրում:

— Միւնաօիպ, պէն տէ Էօլլիսիւ ալտըմ, վէ
չիմտի պիր գալըպ չըգարըպ, օնտան սօնրա
տիքմէեէ պաշաեաճաղըմ:

— Գըզըմ, պանա տիքէճէկին Ֆիսթան սի-
Եաճ օլաճագ տըր, տէյիլ մի:

— Էլվէթ, թէյլէճիյիմ:

— Եումազ Եաբաղը Գուլմաշտան, տէ յիլ մի,
չիւնքի օ Գուլմաշ վիճուտիմի ըսըթըր:

— Էվվէթ, թէյլէ:

— Գուլմաշը վիր տէ պիր քէրրէ Էլիպէ պա-
գալըմ:

Լիւսիլ, պիշմէեէ հաղըրանտըր սիեաճ պիր
աթլտա բարչասընա աթֆը նաղար վէ թէպէս-
սիւմ իտէրէք:

— Տաճա Գուլմաշ Եէտիմտէ տէյիլ տիր, Եա-
րըն սաթըն ալմաեա կիտէճէյիմ, վէ Գուլմաշ-
րաճընա տա, սիլլին իշին պօթին սիբարըշ Է-
տէճէյիմ, տէտի:

— Պօթին մի, — տէեու մուգապէլէ իթտի
ալիլէ գատըն սէվինճինտէն իքի Էլէրինին պի-
րիպիրինէ վուրատադ, — աճապա պիրիսի Էվ-
լէնիեօր տա, տիւշիւնիւնէ մի կիտէճէյիլ:

— Անըն տա իճթիմալի վար տըր, թէյլէճի-
յիմ, հէմ պուլնտա թէաճճիւպ իտէճէք նէ՞
վար տըր, տէեու ճէվապ վիրտի Պիւպիւլ Եէ-
նիտէն թէպէսսիւմ իտէրէք:

— Էկէրչի սէնին տիւշիւնիւն օլապալը, նէ՞
գատար մէմնուն օլաճագտըմ, հալպու քի Գըլ-
զըմ, Ալաճ պանա պու մէսէրրէթի պալաշ իթ-
մէտիկինտէն, սէնին տիւշիւնիւնիւ կէօրմէք-
լիք իպգալինէ նալիլ օլաճաեաճաղըմ, տէտի
իճթիւարէ գատըն իրք սօզիւնիւ մէսէրրէթ,
վէ սօնրաքինի քէտէրլէ թէլէֆֆիւլ իտէրէք:

— Սէվկիւլի թէյլէ, պիւթիւն պիւթիւն
մաճղուն օլմաեալըլ ինսան Էօմիրիւնտէ հէր
շէյէ հաղըր պուլունմալը տըր: — Հէմ սիլլին
ուեուեաճագ վաղթինիլտէ կէրիշ օլտուղուն-
տան, հալտէյին սիլի տիկէր օտաեա կէօթիւ-
րէյիմ, վէ սիլ ուլչուեա տալտըղընըղտա, պէն
տախի գալըպ չըգարաեմ:

— Բէք իյի, աղիղէմ, Էօնիւմէ տիւշտէ կի-
տէլիմ:

Լիւսիլ, ալիլէ թէյլէսինին Էլինտէն թութ-
տու, վէ մէզպուրէ իճթիւարէ գատըն, կէնճ

գրգռ տաեանմագտան էլվել, բէք չօգ տէֆա անլընտան էօբտիւ, վէ տիթրէր պիր սէտա իլէ տախի,

— Գըղըմ, պէն սանա նա'սըլ խայր տուաւը իտիեօրսամ, ճէնապը Հադգ. նէզտինտէ տախի պէրխիւտար օլասընը, զիրա սէն մէլէքէ կիպի պիր գըղճըղապըն :

Լօքսիւզ գըղ տախի պիլմուգապէլէ թէյդէ-սինին երւզիւնիւ էօբտիւ, վէ սօնրա մէրգու-մէյի իրիննի օտանըն էյիլնտէն կէչիրիպ, պիր գօլթուգլու սանտալէտէ օթուրթաու, վէ արգատան տախի գաբուեու գաբաեարագ, քէնտի մասասը եանընա ալտէթ, վէ իշինէ միւսպատէրէթ իյլէտի :

Պիւլպիւլ, ֆիթմանըն գալըպընը նիղամէն վէ ուսուլէն պիշտիլի սըրատա, նիմ'սէն իլէ պէսթէ օգոււմագտա, վէ ֆիքրիճէ տախի պիր թադըմ կիւղէլ իւմիտլէր տէրեասընտա կէ-զինմէքտէ իտի :

Պու արայըգ Լիւսիլին գարուու եամլաշա վուրուլուու, լաքին օլ տէրէճէ եամլաշա վու-րուլուու քի, կէնճ գըղ, պէլքի եանլըլ պիր սէս ալմըլ տըր զանըլլա, պաշընը եօգարը գալտըրըպ գուլագ վիրտի :

Գաբու թէքրար վուրուլուուղունտան, Լիւսիլ,
— Կիրինիզ, տէտի :

Գաբու տուր ալըլտըղնտա, էօքսիւզ գըղ, հայրէթ վէ մէսէրէթլէ րէֆի սէտա իթտի, զիրա գարընսընտա պուլունան շախ, սէվիւ-լիւսիւ բրէնս օլուպ, մէրգոււմպէլ գաթ նէր-

տիւլէնտէն չըգմասը իւզէրինէ, գուլվէթ վէ թագաթտան տիւշմիւշ օլուուղունտան, դա-բունուն պիր թարաֆընա տաեանըպ գալմիւշտը,

— Սիղմիսինիզ, — տէտի Լիւսիլ զաեթէթ եա-վաշ պիր սէտա իլէ, — նէ՞ ատէմի պասիրէթ տիր քի, երւզնիւք իտէճէկինիզի տիւշիւնմէ-եէրէք, գալգըպ պուրալարա գատար կէլմիւշ-սինիզ :

— Լիւսիլ, . . աղիղէմ Լիւսիլ, — տէեու ճէ-վապ վիրտի Հէքթօր, նիշանլըսընը քէնտիւ-նէ տողու ուղաթաղը էլի թութուպ, տօ-տագլարընա տաեաթարագ, — սիզի տէօրթ կիւն տիւր քի, կէօրմէտիմ :

— Խմտի, պարի պիր ան էվվէլ կէլին օթու-րուն . . . նէ՞ գատար տա երւզիւնիւղին րէն-կի սարարմըլ . . . գուլագ թօղարընըպ վա-րանա գատար թէր տամլարը միւշահէտէ օ-լունուեօր, — Պու հարէքէթինիզ, տօղրուու առէթա տիւլանիլք տիր, վէ էկէր պէնիմ ճէ-սաքէթիւմօլաա իտի, սիզի թէքտիր պիլէ իտէր իտիմ :

— Ահ, սիզի բէք սէվէրիմ. . . էկէր սիզ. . . տէտի Հէքթօր, վէ սէօզիւնիւ տէվամէ վա-զըթ գալմալըպ, էօքսիւզ գըղճըղապ, էլինի մէրդուման աղըլ իւզէրինէ կէօթիւրէրէք, եա-նընտաքի օտաեա աթֆըր նաղար իթտի, վէ,
— Թէյդէմ օրատա տըր, սէսիմիզի իշիթմէ-սինի իսթէմէմ, տէտի :

— Թէյդէնիզին տահա հիշ պիր շէյտէն մա-լիւմաթը եօ՞ղ մու տուր :

— Խա՛յր, մայիւմաթը եօգ տուր :

— Բէ՛ք ալէա, էօյլէ իտէ, պէն հէր շէյի քէնտիսինէ սէօյլէ եէճէ յիմ : — Պէնիմիչին մէղ-պուրէ՝ սիգին դայպ իթմիշ օլտուղունուզ վա-լիտէնիզ եէրինտէ տիր : Պինապէրին սիգին իլէ էվլէնմէք իսթէտիկիմի թէ.քլիֆ իթմէ ք իւզրէ, զնա միւրաճաաթ իթմէլիլիմ :

— Ահ, Հէ՛քթօր, սիզ նէ՝ գատար խալիս վէ միւսթագիմ պիր զաթսընը :

— Էհլի նամուստան մաաաուու օլան պիր քիմնէ՝ պու եօլտա պիր վազիֆէ իճրա իտէր ի-սէ, ֆաղա պիր շէյ մի իթմիշ օլուր : — Զաթէն պիզի րապթ իտէկէլէն մուհապպէթ պաղընր, չէօզիւլմէզ պիր հալէ գօյմազլըղը իսթէմէք, ուսհիպ իսթիգամէ՞թ մի օլմագ տըր : Հէմ տէ պու խուսուստաքի իսթիճալիմ, քէնտի մէն-ֆաալըմ իչին տիր, Էվլէ՞թ, պէն՝ սաաաթէթի հալէ պիր ան էվլէլ նայիլ օլմագ իսթէրիմ, իմտի, պու կիւնտն թէյլէնիզի կէօրիւպ, քէնտիսիլլէ գօնուշաճաղըմ, վէ եազընտա ագ-տը իզտիվաճըմիզն իճրաք իչին, անըն բիզա-սընը իսթիհասալ իյլէեէճէ յիմ, վէ պիր գաշ կիւն սօնրա, տօսթլարըմա պիր զիեաֆէթ վիրիպ, իյպու գիեաֆէթտէ, պիւա թէէսսիֆ թէրք իթմէքտէ օլտուղում ճահիլճէ էօմիւրաէն գա-թիէն էլ չէքմէքտէ պուլունտուղումու քէնտի-լէրինէ իապէր վիրէճէ յիմ : Սնտան սօնրա, ագտը իզտիվաճըմիզ իչին իճապ իտէն մուա-մէլաթ, պիր թարաֆտան պուրաաա իճրա օ-լունտուղու հալտէ, պիզ Նիսէ կիտէճէյիզ, վէ

ավաթիթիպտէ, հաղըր պուլաճաղըմիզ մուգա-վէլէնամէյի պիլիմիզ, հիւքիւմէթ տայիրէսի-նէ վէ քիլիսէեէ կիտէրէք, սիզ սէ՛վկիւլում, բրէնսէս տը Գասթէլ-Վիվան իւնվանըն իհ-րազ իթմիշ օլաճագսընը : Պու սէօյլէտիկիմ չէյլէր սիզճէ տախի միւնասիպ տէյիլ մի տիրէր : — Միւնասիպ օլտուղունու պանա՞մը սիւալ իտիեօրսունուզ, տէտի Լիւսիլ, հէմ թէպէս-սիւմ իտէրէք վէ հէմտէ գըզարաազ :

Պատէհու մէզպուրէ պիր ազ սիւքիլթտէն սօնրա :

— Սիզէ պիր չէյ սիւալ իթմէքիկիմէ միւսաա-տէ իտէրմիսինիզ, տէտի :

— Մա՛աշալա՛հ, եալընըզ պիր չէյ սիւալ իթմէնիզ տէյիլ, իլլա երիզ չէյ սիւալ իթմէ-նիզէ պիլէ միւսաաաաթ իտէրիմ :

— Եալընըզ պիր չէյ սիւալիմ քեաֆի տիր, եանի սէյեահաթըմիզ նէ՞ գատար վազըլթ իմ-թիտաա իտէճէք տիր :

— Պիր այ գատար :

— Իմտի էկէր պլէնի մէսուու գըլմագլըղը իս-թէրսէնիզ, պանա պիր չէյ վատ իթմէնիզի րէճա իտէրիմ :

— Մաաաթէնին նէ՝ օլտուղունու պիլմէեէրէք, բէ՛ք ալէա, վատ իթտիմ, լաքին մաաաա նէ՞ տիր :

— Մաաաա՞ մուգալէլէմիզին իմա իտիլմէ-սի կիւնիւնիւն թայեիինին պանա պրազմագ-լըղընըդտան իպարէթ տիր :

— Ֆապաթ պունա նէ՞ լիւզում վար տըր :

տէտի Հէքթօր հայրէթտէ գալարադ :

— Բէճա իտէրիմ, պու խոսուստա մէրադ իթմէյինիդ : — Պու տա պէնիմ ուֆաճըդ պիր էսրարրմ տրը : — Պունտան պաշգա պանա վատ տախի իթտինիդ :

— Վատըմ թուծաճղըմ, անճադ սիդ տէ սաատէթի հալիմի կէճիքտիրմէճէքտինիդ, տէյի՞մի :

— Սիդին սաատէթի հալինիդ կէճիքտիրմէք, պէնիմ սաատէթի հալիմի կէճիքտիրմէք տիր, կէնճ բրէնս, լիւսիլին էլինի պուս իթտի, վէ սօնրա իհիթիրադ վէ աշիքեար պիր թէրէտ տիւտ իլէ քէլամա աղաղ իտէրէք :

— Շի՛մտի, պէնիմ սէվիլիլիմ, պէն տախի սիդէ սաատէ պիր բէճա իտէճէյիմ, տէտի : — Սիդ պէնիմ ղէվճէմ օլաճադ սընըդ ղէվճ իլէ ղէվճէ ա-րասընտա հէր շէյ միւշթէրէք տիր, Պէն ղէն-կինիմ, հալպուքի սիդ ղէնիլն տէյիլիլիդ : Իմտի, մատամքի հէր շէյ պէյնիմիդտէ միւշ-թէրէք իսէ, միւսաատէնիդլէ սիդէ պիր միդ-տար...

— Բարա՞մը վիրմէք իսթէեօրսուռուդ... — տէտի Պիւպիլ մէրդուսուն սէօղլէնիւ քէսէ-րէք, — հալպուքի պունտան էվլէլ պու եօլ տա պիր թէքիֆինիդ բէտտ իթտիլիմ կիպի, թէքրար բէտտ իտէրիմ :

— Լաքին միւլահադ իտինիդքի, եաղըն-տա վուդու պուլաճադ սէյտահաթըմըդ միւ-նասէպէթիլլէ, բէք չօդ շէյլէրէ իհիթիւաճը-նըդ պուլունաճադ տրը :

— Ձաթէն իհիթիւաճըմ օլան շէյլէրի իտին-միլիմ տիր : — Պա՛դընըլ թէտարիքեաթըմը պիլէ կէօրիւեօրում :

Լիւսիլ պու սէօղլէրի սէօյլէնէրէք, իսկէմ-լէլէր իւղէրինտէ մէվղու օլան դումաշարը երա-նէ իթտիլինտէն, բրէնս հայրէթտէ գալարադ :

— Պու շէյլէրի սի՛դ մի սաթըն ալուրնըլ տէեու սիւալ իթտի :

— Հա՛յ հա՛յ... — Լաքին պունլար սիդի թէաճճիւպտէ՞մի պրադըեօր :

— Էվլէթ, պիր աղթէաճճիւպ իտիեօրում... հաթթա ղիւեատա պիլէ, չիւնքի սիդ պանա տէ-միշ իտինիդքի...

— Եանի պէն Ֆադիրէ, վէ բէք Ֆադիրէ-յիմ տէմիշ իտիմ, տէյի՞մի... պու իսէ սա-հիհ տիր :

— Է՛յ... :

— Լաքին պիր միգտար թասարրուֆ իթմիշ իտիմ, Պունտան պաշգա, հէր հանիլը մաղա-դաեա մահսուպէն չարըքեօր իսէմ, օ մաղա-ղանըն պանա էմիլիլէթի օլուղլունտան, իս-թէտիլիմ գատար պանա էէէէէ իտէր :

— Լիւսիլ... Լիւսիլ... — տէտի բրէնս, — պու հարէքէթինիդ բէք Ֆէնա տրը : — Էօյլէ դանն օլունուեօրքի, պէնտէն հիշ պիր շէյ ալ-մամադ սայ վէ նիլէնէթինտէ պուլունուեօր սունուդ :

— Նա՛նքեօր... — տէեու մուգապլէլ իթ-տի էօքսիլդ գըլ՝ դալլինտէ մէքիլդ օլան մուհապպէթի Ֆէվդէլատէսինի միւպէյիլն նա-

դարձնը Հէքթօրա աթֆի իտէրէք, — սիդին աչգ ու մուհապպէթինիդի դապուլ իթաիկիմ, վէ պունա մուգապիլ, քէնտի աչգ ու մուհապպէթիմի սիդէ թադտիմ գըլաղղըմ հալտէ, տահա շիրեանէ՞թ մի իտիեօրոնուղ :

Իքի նէվճիվանլար մուհապէրէնէ տալմըջ օլտուղլարընտան, եաննտաքի գարուհուն տալլմասը սէսինի իշիտէմէտիլէր :

Ալիլէ խաթուն, պու մէնղարէյի կէօրինճէ, եիւզիւնիւն րէնկի սարարըպ, վէ սիմասը տախի ալթիւսթ պիր հալ քէսպ իտէրէք, էշիլին իւղէրինտէ տուրտու, վէ թահրիք օլունմուշ, վէ թանըլմալ պիր լատտանէ կէլմիշ օլան պիր սէտա իլէ :

— Լիւսիլ, եալընըդ տէյիլմիսին, տէտի :

Բրէնս վէ Պիւպիւլ իճթիեարէ դատընը կէօրտիւքլէրինտէ, աեաղա գալգտըլար :

Հէքթօր մէղպուրէ գատընա տօղրու եիւրիւտիւկիւնտէ, Լիւսիլ իշարէթլէ մէգումու տուրտուրտու, վէ ճէվապա աղաղ պիրլէ :

— Ֆիլվադը, թէյգէ, եալընըդ տէյիլիմ, տէտի :

— Եանընտա քիթի վար տըր :

— Պիր տօսթ վար տըր :

— Պիր տօսթ մու, տէեու թէքրարլատը ալիլէ գատըն, — Լաքին պէնիմ իշիթտիկիմսէօղլէր, պիր տօսթա սէօլլէրիլմէղլէր, վէ օ սէօղլէր պանա տէհշէթ կէթիլիեօրլար :

Էօքսիւղ գըլգըղաղըն եիւղիւ պու սէօլլէրտէն գըղարապ :

— Թէյգէճիլիմ, հագդըմտա շիւպհէ մի իտիեօրոնուղ : . . Էկէր շիւպհէ իտիեօր իսէնիդ, պու հարէքէթինիդ բէք զալիմիք վէ հագդ — ըղղըգ տըր, տէտի :

— Լաքին պէն հէր շէյի իշիթտիմ :

— Թէյգէճիլիմ, սէվիլիւլ թէյգէճիլիմ, մատամքի պաղը սէօղլէրիմիլ իշիթմիշ իսէնիդ, պարի իշիսօնունա դատար տինլէյինըդ, օ հալտէ վէսվէսէ իտէճէք հիշ պիր սէպէպինիդ գալմաղ զանն իտէրիմ :

Լիւսիլ պու լաղըրտըլարը սէօլլէրքէն, սէպինտէ պիր վադար հիւս օլունուեօրտու :

Ալիլէ գատըն, պու սէսին չըգմաղ տա օլտուղու օտանլն թարաֆընա տօղրու պաչընը չէվիրիպ, ֆիքրինին քիւհնիւնիւ օգուրճատըն, կէօղլէրի՞ էօքսիւղ գըղըն սիմասընա աթֆ օլունտու :

Պիւպիւլ մէղպուրէյի պիր իսկէմէնէ կէօթիւրիւպ օթուրթտու, վէ քէնտիտի տախի եանընտա օթուրուպ, վէ էլլէրինի թութաբադ :

— Թէյգէճիլիմ, տէտի, խաթընըղա կէլիւեօր մու Սալլէթրիէրտէ կէօրիւշ օլտուղունուղ պիր բիւեաքի, պիր գաշ կիւն էվլէլէ եինէ օ բիւեատան պահս իտիեօրտունուղ :

— Էվվէթ, խաթըրմտա տըր, — տէեռու ճէ-
վապ վիրտի իճթիւարէ դատըն, — էջլէ պիր
րիւեա սնուտուլուր մու: — կէօրտիւկիւմ րիւ-
եա տա շունտան խալարէթ խտի, շէջլէ քի կէնճ
պիր բրէնս սէնի կէօրիւպ, սանա տիլտատէ օլ-
մուշ, վէ սէնինէ Էվլէնմէք խթէմիշ խտի, Լա-
քին պէրի թարաֆտա շէյթմէ կիպի պիր ա-
տէմ վար խտի քի, բրէնսի հէր հալտէ թէ-
լէֆ իթմէքիկի ֆիքրինտէ գուրմուշ խտի,
Հաթթա շէյթմանը մէրգում թասափլուրունու
պիւ իճրա, պիլարէ բրէնսի մուշիքէն վուրմուշ
վէ երէէ տիւշիւրմիւշ խտի:

Իճթիւարէ դատընն րիւեասը, Հէքթօրա՝
իթտիկի տուէլլօեռու վէ Ֆէրնան ղօնէյին քէն-
տի կէօքսիւնէ սաբլամիշ օլտուլու գըլըճը
խաթըրնա պրադտըղնտան, մէրգում վիճու-
տինտէ պիր տիթրէմէ հիսս իյլէտի:

— Ֆադաթ, — տէեռու մուգալէլէ իթտի Լիւսիլ
— պուրատա պուլունտուղունու վիւտտէթ զար-
ֆընտա թէքրար պիր րիւեա կէօրմիւշ խտինիզ
քի, պունտա տախի իւք րիւեանըղնէնէթիճէի
մուղիրէսի եալտան չըգմիշ օլտուլու, վէ պէ-
նիմ՝ աչք ու սեվտա սալիգասըյլա բրէնսի գուր-
թարըպ, անընլա էվլէնմէեէ մուվաֆիապ օլ-
տուլում անլաշըլլըբօրտու:

— Էվվէթ, պու շէյլէր հէք սահիհ տիր, լա-
քին պու շէյլէրի տէրեաթըր իթմէքտէն սէ-
պէպ նէ՞ տիր, տէտի իճթիւարէ դատըն:

Պու տէֆա տախի Հէքթօր, ալիլէ դատընն
էլլէրինի թուլումպ:

— Սէպէպ վէ մանէա նէ՞ մի տիր, մա՛տամ, —
տէտի տիթրէր պիր սէտա իլէ, — սէպէպ վէ
մանէա շու տուր քի, իւք տէֆա կէօրտիւկիւնիւզ
տէհշէթլի րիւեա սահիհէն վուգու պուլտուղու
կիպի, մուախարէն կէօրմիւշ օլտուղունուզ
սաատէթ ու իգպալ րիւեասը տախի իճրա օ-
լունմագ իւզրէ տիր:

— Քի՛մ տիր պէնիմիլէ կէօրիւշէն, տէեռու սիւ-
վալ իթտի շէտիտէն միւսիննէ դատըն:

— Պիր ատէմ տիր քի, Լիւսիլն՝ գըլար ի-
շինտէ էն խալիսի, էն տիպէրի, վէ էն ղի-
եատէ սէվլիմէեէ շայեան պուլունանը օլտու-
ղունու պիլիւ: — Պիր ատէմ տիր քի, Լիւսիլի
սէվէր, վէ անընլա էվլէնմէքիկի թալէպ իշին
սիզէ միւրաճաաթ իյլէր:

— Հադըգաթէն, սիզ Լիւսիլի սէվիեօրմու-
սունուղ, տէտի ալիլէ դատըն:

— Էվվէթ, պիւթիւն րուհումլա սէվէրիմ:

— Էյ, Լիւսիլա սիզի սէվիեօր մու:

— Ա՛հ, պիւթիւն գալպիմէ սէվէրիմ, տէտի
էօքսիւզ գըլ նազիք պիր սէտա իլէ:

— Պիր պիլրինիլէ Էվլէնմէք արըլուսինտէ՝
միսինիզ:

— Հէմ պիր ան էվվէլ Էվլէնմէքիկի արըլու
իտէրիզ, տէտի Հէքթօր պիլա թէրէտտիւտ:

— Բէ՛ք ալէա, պունա պէն տախի մուվաֆ-
ֆադաթ իտէրիմ, վէ սիզին տէ նամուլու պիր
կէնճ օլտուղունուղու հիսս իթմէքլէ, պու եօլ-
սա պիր թէսատիւֆէ մէմնունում: — Լաքին
սալթ սէվլիմէք վէ էվլէնմէքլէ իշ պիթմէզ:

եաշամագ տա լազըմ' տըր . . . — Լիւսիլին իյնէսի՝ պիր էվ մէսարիֆինէ քիֆաեէթ իտէմէզ . — Իմտի, էվլէնէճէք օլուրսանըզ, նա՛սըլ կէչինէճէքսինիզ :

— Սիզ թէէմին օլունուզ, մա՛տամ, — տէտի Հէքթօր թէպէսսիւմ' իտէրէք, — Լիւսիլ էվլէնտիքտէն սօնրա, չալըչմաեաճագ տըր, վէ հաթթա հէմ' անըն վէ հէմ' սիզին միւսթագպէլի. նիզ թաճթը թէէմինէ ալընիչար տըր :

— Տիմէք տիր քի, սիզ մալիեէճէ իյի պիր հալտէ պուլունուեօրսունուզ :

— Մա՛տամ, պէն միեծնլար սաճիպլիմ, վէ իսմիմ Հէքթօր, բրէնս ոը Գաոթէլ-Վիվան տըր :

Ալիլէ գատըն իքի էլլէրինի թալանա տօղրու գալտըրտը, վէ պուրուչմուչ օլան եիւզիւնտէ ֆէվզ էլատէ մէսերէթ ալէամէթի միւշա. հէտէ օլունարագ :

— Պիր բրէ՛նս . . . վէ սահհէ պիր բրէ՛նս — . . . տիմէք թիւեամ' թէքմիլէն կէլպ չըգտը, տէտի :

— Էվլէթ, սէվկիլիւ թէյլէճիլիմ, թիւեա. նըզ չըգալ, — տէեու մուգապէլէ իթտի էօքսիւզ գըղճըղալ, — վէ Հէքթօրուն նէ՛ գա. տար կիւզէլ, նէ՛ գատար համիլեթլի օլտուղունու, վէ պէնի նէ՛ տէրէճէ սէվտիկինի պիւսէնիզ . . . :

— Յագաթ սէնի տայիմա սէվէճէ՛ք մի տիր, գը՛ղմ :

— Էվլէթ, յտայիմա սէվէճէյիմ, պէն օնա թէքմիլ էօմրիւմիւ ֆէտա իտիեօրում, տէտի կէնճ բրէնս :

Ալիլէ գատըն քէմալ բիգգաթընտան նաչի կէօզ եաչը տէօքէրէք, քէսիք պիր սէտա իլէ :

— Ա՛հ, նէ՛ գատար մութլուլու իմիչիմ, տէտի, — Էվլմ' տլարմ, էլլէրինիզի պանա ուղաթընըզ, վէ քէնտի էլլէրիմ' իչինտէ սիզին էլլէրինիզի պիթ իշտիմէքլիկիմէ միւսատտէ իտինիզ, ճէնապը Հագգըն թէպէրրիւքեթթըն իւղէրինիզէ տալվէ, վէ սիզի անըն պէրէքթի իլէ մուպարէք գըլարմ, — Մի՛սիւ բրէնս, պէնիմ' Լիւսիլիմ' իլէ պիր ան էվլէլ էվլէնինիզ քի, էօմէզտէն էվլէլ, իգպալ ու սաատէթի նիզի կէօրէյիմ Օնտան սօնրա էօլտէմտէ, քէտէր իթմէմ :

Միւհիթէրէմ գատընճըղալ, իքի նիշանըրալըն պաչլարընը կէօքսիւնէ տաեաթըպ, եիւզլէրինի հէմ' էօթուի, հէմ' կէօզ եաչը տէօքտիւ :

— Մա՛տամ, տահա սիզ ուզուն միւստտէթ եաշտեաճագսընըզ, վէ պիզիմ' եանըմըղտա գալըպ, պիզտէն ապլ այրըմաեաճագսընըզ, — տէտի Հէքթօր, քէմալ հէեէճանընտան նաչի, սէսի պօղուլմագ րատտէսինէ կէլէրէք :

— Ա՛հ, հագըզաթէն պէն բէք մութլուլու պիր քիմաէ իմիչիմ, — տէեու թէքրարատը իհթիւարէ գատըն, Պատէհու Լիւսիլէ խիթա. պէն, — սէնի քիւչիւճէք չէլթան, պու սա. պահա պէնիմ' ֆիսթանըմըն էօյիւսիւնիւ ալրիքէն, մէկեր պէնիմ' տիլիւն էլպիսէմի հաղըրաեօրմուչուլուն, տէլլէմի, տէտի :

— Խա՛յր, սէվկիլիւ թէյլէմ, էօլմուլուգ ֆիսթանընընըն էօյիւսիւնիւ ալըբօրտում :

— Եօժնուլո՞ւգ մու իտէճէյիդ :

— Էվվէթ, մա՛տամ, — տէեու մուգապէլէ իթտի բրէնս, — Եաշամադլըրմա հէման Լիւսիլ գատար Եարտըմ իթմիշ օլան թապիպիմին թալսիսէսի իւզրէ, պիր այ գատար Նիտէ վազըթ կէշիրէճէյիդ : — Էննայի ղայպուպէթիմիդտէ, ագտը իղալվաճըմըզն իլանը օլունաճագ, վէ Բարիսէ ալտէթիմիլի միւթէագըւպ, տիւլին ճէմիլէթի իճրա իտիլէճէք տիր :

Հէքթօր պիր սաաթ գատար իճթիեարէ գատուն իլէ միւլադաթ իտիպ, միւսթագպէլ հագգընտաքի բարլազ թասալլուրթընա տայիր մէզպուրէեէ մալիմաթ վիրտի : Պատէհու մէրգում՝ բիգդաթամիլի պիր դալպ իլէ, վէ իրթէսի կիւն թէքրար կէլմէք իւզրէ սէօզ վիրէրէք : Լիւսիլ իլէ թէյզէսի նէղտլէրինտէն մուֆարաթ իթտի :

Օլ կիւնիւ, Եարը կիճէլէյին, Մ՝ տը ֆօսալոօ, Կապրիէլ կէշիրէտէքի քիւշիւք գարուտան ճատլէն գօնազը պաղլէսինէ կիրիպ, վէ մալիմիմիւլ օլան քէօշիլին էշլիլնտէն կէշէրէք, մահուտ սագսընըն Եօսունու ալթընա պիր թէգքիրէ վաղ իթտի քի, միւնտէրիճաթը շունտան իպարէթ իտի : «Երբ, Երբ կէշէլէյին, Կաշէթ . . . Իշ կէրէք Լուլ Կըր : »

Պլանշ պու թէգքիրէյի սապաշլայն պուլուպ, իշար օլունան մահէլլտէ վէ այնի վազըթտա պուլունմայը ֆիքրինէ գօյտու :

Թամ մուգարրէր վազըթտա, պարօն Սէգար, Եախտ տահա տօյլուու թէք կէօզ Բի-

էր րէտօն, Կապրիէլ կէշիրինէ վասըլ օլաուղունտա, Պլանշ ղաեթթ իղթիրապը հալ իլինտէ օլարագ, մէրգումու պէքլէԵօրուու : Պինապէրին մէզպուրէ, Բիէր րէտօնա խիթապէն, — Տիւէք տիր քի, իշ վազըթ կէլտի, տէեու պէեան իթտի :

— Էվվէթ, տէեու ճէվապ վիրտի թէք կէօզ :

— Էմըլէրինիլէ պէքլէԵօրում :

— Լաղըմ կէլէն Էվաթիրի վիրէճէք իսէմտէ, Էվվէլ Էմիրտէ սէն պէսիմ պաղը սիւալլէրիմէ ճէվապ վէր . . . — Հապարա տայիր վիրտի կիւմ թալիմաթա թէվֆիք հարէքթթ իթմիւն մի :

— Թէմաթ թէմաթնա հարէքթթ իթտիմ :

— Տիւշէս պու կիւն օ հապարտան ալաթ՝ մը :

— Էվվէթ :

— Գա՞ տանէ :

— Պէր միւթատ իւշ տանէ :

— Պու ազշամ՝նա՞լը տըր :

— Հապար թէպաիլ օլունալլտան պէրի տիր, մէզպուրէ արա սըրա պիւթիւն պիւթիւն թագաթսըղըրա տիւշմէքտէ, վէ պուլտան տուլանը տօղթօր թէաճիւպ իթմէքտէ իսէ տէ, սէպէպինի անլաեամամագտա տըր : — Մէրգում պու կիւնտէն պէտ իլէ, խաթաեա հէր ազշամ պիր տանէ ֆաղա հապ վէրիլմէսինի թէնպիհ իլլէմիշ տիր :

— Տիւշէս սօն Իքի հապարը սաաթ գա՞շտա եուտաճաղ տըր :

— Սաաթ օնտա :

— Հապարը քէնտիսինէ վիրէն քիւմ տիր :

— Պէն :

— Տպարհա սէն միսին :

— Եվէթ :

— Բէք ալէա . — Պու կիւն այլն 15 ի տիր , տէրնաթըր իյլէ քի , ետրնուսն իթ իպարէն , վէ այլն 20 սի ագշամընա դատար , հապարը թէպտիլ իթ մէ քիքտէ օլէտտէվամ օլուլունա . ճագսն . . . — Տօթ օլուն չիօպէհէրինի իլա . վէ իթ մէք տէ լազըմ տըր , անապըն մը :

— Այլն 20 նճի ագշամընա դատար տիեօր տունուզ , տէ յիւ մի :

— Եվէթ :

— Ունու թմամ :

— Սէղար ճէպինտէն քիւնէք պիւր շիշէ չըգա . ըրպ , վէ Պլանշա թագտիմ իտէրէք :

— Այլն 20 սինտէ վէ սաաթ 10 տա , տիւշէ սէ պու ի քի հապարը վերմէրսին , լաքին տիգդաթ էթ քի , պուրըրը Էվէլէրէր իլէ շաշըրմաեապն , տէտի :

— Սիւզ օլ պապտէ էմին օլուն , պէն հէր կիւնա իսթատան սաղ ընրըրմ . — Պաշգա պիւր տիեհճէկինիլ վաթը մը տըր :

— Պաշգա տիեհճէկիմ շու տուր քի , կէրէք պու շիշէ իլ , վէ կէրէք էվէլէրէ վերտիկիմ շիշէ իլ , սէնին օտանըն կէօգէ կէօրիւնիւր պիւր մահէլինէ գօյմալըն : — Մէսէլա չըմինէնին եախօտ ապմա սաաթըն իւզէրինէ գօյմաղըլըն միւնասիպ տիր :

— Բէք ալէա , ֆարը իտէրմ քի պունու տա եաքտըմ , սօնրա :

— Տիւշէս՝ ալտըր վէ հըֆդ իթմէք իսթէ . տիկի մուհիմմ մէքթ ուպարը նէրէտէ սագլար :

— Կիւմիւշէ միւզէ յեէն պիւր պիլլուր սան տըգճըլաղ տէրուհինտէ : — Վէ պու սանտըգճըր դաղ տա , քէնտի եաթաղ օնտսընըն պիւր մա սասը իւզէրինտէ մէվըու տուր :

— Պու օնտսըգճըրդաղ նանը ալըլըր :

— Պլանշ , մէզըրուր սանտըգճըրաղըն նէ Եօլտա ալըլըրըրմ տարիֆ իթ տիկինտէն : — Սէղար ,

— Անլատըմ , տէտի : — Շիմտի մէն չունու պաննա սէօյլէ քի , իրդմէթ քեաղարըն իլի սաաթ գաչտա խիթամ պուլուր :

— Սաաթ օն պօլջօղտա . — Բէք նատիր օլ լուր քի սաաթ օն պիւր օրուուղունտա , գօնաղտա պէնտէն պաղա ուեանըգ տտէմ օլուլունսն :

— Ֆադաթ տիւզ սաաթ գաչտա ուեուր :

— Տիւզ՝ սաաթ օն պիւր չարեք գալաւ ըրադ , տիւշէս հագգընտա խապէթ ալմաեա կէլուր , վէ սօնրա քէնտի տոյրիէսինէ շէքիլիւր , լաքին դանն իթմէմ քի , օլ վապըթ ուեուլուն , չիւնքի ըլըլը տահա խալլի վագըթ բարլար :

— Պէնի տիւշէ , վէ սէօյլէեհճէկիմ սէօլլէրի իսթըրընտան չըգարմա , զիւրա մէօլլէրիմին ֆէվէլէլ աաթ էհէմիկէթի վար տըր : — Այլն 20 նճի կիւնիւ կիճէսի , Մ . տը Շապէն , տիւշէ սէ հէր վագըթ վիրտիկի վիլիթալը , սաաթ օնտան սօնրա պիւրմէմէի տիր : — Մաաթ օնտան սօնրա , մէրուրմ գօնաղտա միւրունամալը : — Վէ անճաղ սապահըն սաաթ պիւրինտէն սօնրա ալտէթ իթմէլի տիր :

— Պունուն իհիմարի եօդ տուր, տէտի Պը-
լանշ :

— Միւրաւ օլուր իսէ, իհիմարը հիշ պիր
չէ, օլամադ, — տէեու մուդապէլէ իթտի թէք
կէօդ սէրթ պիր սէտա իլէ :

— Եյի ամմա, նա՞նը եւրմալը :

— Արթըդ օրասը սանա րահի տիր . . . — Սէ-
նին օ աշըզը միւսին իւղէրինաէքի թէէսսիր
վէ նուֆուդուն ֆէվլէլլաբէ տիր : Իմտի պիր
չարէ տիչիւն տէ, սէնինլէ պիրլիքտէ գօնադ-
տան տիչարը չըգար : Զաթէն մէրդուսուն ար-
դուսու, սէնին արգանտան կէլմէք տիր, լաքին
սէնին գօնադտան տիչարը չըգարընա քիմնէ
չիւպհէ պիլէ իթմէմէլի, վէ գօնադտա հէր
քէս սէնի օտանտա մաֆհուզ տէյի պիլմէլի
տիր : Պունտան պաչգա, սէն գօնադտան մու-
ֆարազաթ իթտիկինտէ, խըղմէթ քեւրլար
եւթադտա պուլունմալը տըրլար :

— Պու տա՞մը այըն 20 սինէ միւսաւարֆ օլան
կիհէտէ վուգու պուլմալը տըր :

— Էվլէթ, վէ սէն՝ շիմտի սանա վիրտիկիմ
չիչէտէքի իքի հապլարը տիւչէսէ իթա իյլէ-
տիրտէն սօնրա, գօնադտան հարէքէթ իթմէ-
լիսին :

— Բէ՛ք ալէա :

— Օտանտան չըգարընտա, խըղմէթ քեւր-
լարա մախսուս օլան նէրտիվլէնին եանրտաքի
գաբուուն սիւրկիւլիւ օլմատըղնա թէէմին
օլմալըն :

— Պունուն տա իճրասը գապիլ տիր, եալը :

նըղ պիր ճիհէթ պէնի տիւչիւնտիւրիւեօր :

— Հա՞նը ճիհէթ :

— Շանէտ տիւգիւ գօնադտան տիչարը չը-
գարմաեւ մուվաֆֆադ օլամադ իսէմ :

Պօսարօ ումուղլարըն չէքէրէք :

— Սհմագաւ սէն քէնտի քէնտինէ չիւպհէ՞
մի իտիեօրսուն, — տէտի գէհըլէնէրէք, — հալ
պուքի, Մ• տը Շալէնի, տիւնեանըն ուճունա
գատար արգանտան չէքիպ կէօթիւրմէք իչին,
սէնին սալթ պիր սէօղիւն, վէ պիր իշարէթին
քեաֆի տիր :

— Բէ՛ք ալէա, պիւթիւն իգթիտարըմը պու-
ուղուրտա սարֆ իտիպ, էմրինիլի իճրանէ չա-
լըչըրըմ :

— Վէ մուվաֆֆադ տախի օլուրսուն : Շիմ
տի պէն կիտէյիմ, սէնին իչին պիրէվ արալըմ :

— Էյլ մի, — տէեու թէքրարլար Պլանշ հայ-
րէթլէ :

— Շիւպհէսիլ, չիւնքի եադընտա սէն Շաս-
լէն ֆաթիլեասը գօնադընը թէրքէ մէճպուր օ-
լաճադսըն :

— Գօնադը թէ՛քը մի իթմէք . . . լաքին թա-
սալվուրլարըմը . . . :

— Թասալվուրլարըմըլըն իճրա օլունմասը ի-
չին, սէն օրայը թէ՛քը իթմէլիսին . . . — Հա-
ղըրլամադ տա օլտուղում վուգուաթլար իճրա
օլունաճադլարընտան, սէն արթըդ օ գօնադ-
տա դալամադըն, վէ սէնին Լասնի իամի-
նի ումում մուվաճհէհէսինտէ թէքրար իհրադ
իթմէլիսին : — Պունունլա պէրապէր տիւգիւն,

եինէ սէնի պուլաճաղընա շիւպհէ եօդ տուր :

— Լաքին գօնաղը նէ՞ վաղըթ թէրք իթմէք-
լիկիմ լաղըմ տըր :

— Հէր նէ ղէման պէն սանա սէօլէր իսէմ . . .
շիմտիքի հալտէ , հօշճա գալ , իլէրտէ թէքրար
կէօրիւշիւրիւղ , — Էկէր այըն 20 սինտէն էվ-
վէլ , սանա պիր իփաւտմօ օլուր իսէ , թահրի-
րէն քէօղտէ պրազըրըմ վէ եկէր եհէնի պիր հալ
վաղը օլմաղ իսէ , պու այըն 20 սինտէ ինրա ի-
տէճէկին վաղիֆէյի ունութմա :

— Այա ունութմա եաճաղըմա էմին օլուն ,
տէտի Պլանչ :

Պու սօն սէօղլէրտէն սօնրա , բէտէր վէ գըղ ,
եախօտ տահա տօղրուսու իքի շէրիքլէր եէկ-
տիկէրլէրինտէն մուֆարադաթ իթտիլէր :

Ճահլիճէ վէ հօվարտաճա կէշիւրտիկէ էօմիւր-
տէն արթըգ ֆէրաղաթ իթտիկինի ահըպպա-
սընա պէեան իթմէք իւղրէ , Հէքթօր տը Գաս-
թէլ-վիվան թարաֆընտան իթա օլունաճաղը
մուսամմէմ օլան պիւյիւք ղիւսաֆէթտէն իքի
կիւն էվվէլ , Սէզար տը Գօսարօ պիր դուբէ ա-
րապասընա ըաքիպէն , տօղրուճա Պասթիլ
մէյտանընա կիթտի : Անտէն տաթի եաեան օ-
լարազ Լար սօդաղընտա , մալուվիւմիւղ օլան
անթիդաճը նէղտինէ աղիմէթ իլլէտի :

Անթիդաճը , Սէզարը թէպէսսիւմիէ իսթիդ-
պալ իտիպ , շիւպհէեէ մաճէլլ վիրմէմէք իւզ-
րէ , մէրդուսու տիւքքեանընըն իշէրիքի թա-

րաֆընա կէօթիւրտիւ , վէ քէլամա պիլիպ-
թիտար ,

— Սիրարըշարընըր ալմահա՞մը կէլտինիղ ,
տէեու սիւալ իթտի :

— Էվվէթ , հաղըր՞մը տըրլար :

— Հաղըր տըրլար : — Կէօրիւրսէնիղ մէմու-
ն օլաճադ սընըղ : — Իւղէրինէ ֆէվգէլտէ չալը-
շըմիշ տըր , պունտան տահա իշիսի եաբըլմադ
գապիլ տէյիւ տիր :

Անթիդաճը , պու լազըրտըրլար տիեհէք ,
տօլսպ եհրինէ գուլանմադ տա օլտուղու էսկի
պիր սանտըր աշտը , վէ պունուն իշինտէն ,
մուգավատան քիւշիւք պիր գուլթու , վէ պու
գուլթուտան տաթի միւհքէմէ պիր էնքօէր ,
պիր միհր , վէ պալ մօմույլա եաբըլմիշ պիր գա-
լըշ չըղարտը , վէ ,

— Իշթէ , էվվէլ էմիրտէ միհր պու տուրքի ,
պանա պրադտըղընըղ շու գալըպտան ապա
ֆարզը եօդ տուր , տէտի : — Պիղղաթ քէնտի-
նիղ տէ թէէմին օլապիլիրսինիղ : — Պունու եա-
բան իշճի , դաեթթ ուսթա տըր :

Գօսարօ կէօղլէնէ պիր բէրթէվիւղ դօեուպ ,
մէղքիւր միհրի վէ գալըպը տիդգաթլէ թէտ-
գիդ իթտի , վէ դուսուրուղ օլտուղունու աշտ-
եընճա ,

— Պէն տէ սիղին իլէ հէմէֆքեարըմ , պունու
եաբան իշճի , էհլի հիւնէր վէ սանաաթ պիր
քիմնէ իմիշ , տէտի :

— Քէնտիսի տաթի սանաաթընըն տէեհրինի
պիլտիկինտէն , ղիւսատէ իւճրէթլէ չալըշըր , վէ

պէն տէ մէրդումու իսթէր իսթէմէզ իօշնուտ իթմէնէ մէնպուրում:—Շինտի տախի շու էնքսէրէ պազընը քի, պունուն տա նէ տէրէնէ մէհարէթլէ եարըմըշ օլտուղունու շիմտի սիզէ թարիֆ իտէնէյիմ:—Պու էնքսէրին պաշը իքի բարչա օլուպ, պու բարչալար չէլիքտէն քիւչիւք պիր եայ իլէ պիրիպիրլէրինէ մէրպուլթ տըրլար, վէ պու չէլիք եայըն նիհաեթթինտէ, կէօղէ կէօրինմէզ տէրէնէտէ պիր հալգա մէվ ճուտ տուր:—Չէլիք եայ չէքլիլը իսէ, էնքսէր իքի բարչա օլուր, վէ պու բարչալարտան հէր պիրի, էնքսէրին տէմիրինտէ պիր տէլիք վար տըր կիպի պիր հալ քէսպ իտէր: Էլինիզի ուղատընը քի կէօրէսինիզ:

Անթիգաճը չէլիք եայը չէքտիկինտէ, էնքսէր տէրհալ իքի բարչա օլտու, վէ պու բարչալար՝ փօսարօնուն էլինտէն եէրէ տիւշտիւ: Մէզար միհրի մուայեէնէ իթտիկի միսիլլու, պու բարչալարը տախի բէրթէվիզ իլէ մուայեէնէ իթտի, վէ պունուն տախի բէք միւքէմմէլ օլտու զունու անյաեքնճա,

— Պու տախի բէք ուսթալըղլա իմալ իտիլ միշ տիր, տէտի:

— Պու էնքսէր օն պէշ լուի ալթունու տէնէրինտէ տիր, տէնու մուգապէլէ իթտի անթիգաճը կէօղ գըրբարադ:

— Էնքսէրին իւզէրինէ պիր եիւք գօտուղու հալտէ, չէլիք եայ աշըլմաղ մի:

— Պու էնքսէր՝ պիլա միւչքիւլաթ պէշ եիւզ բաթըլ աղըրըղնտա եիւք գալաըրապիլըր:

— Լաքին եայը չէքմէք լաղըմ կէլիրսէ, նա՝ սըլ եարմալ:

— Քիւչիւք հալգաեա հէման կէօղէ կէօրինմէզ սուրէթտէ ինճէ պիր իրիք կէչիրիկիպ չէքլիլրսէ, մաթլուպ հասըլ օլուր: Շէօլլէ քի պու իրէ ճիւղիճէ տօգունուլմասըլա, եայ տէլիկինտէն չըգար, վէ վաղիֆէսին ինքա իտէր:

— Մնալաըմ, շինտի պէտէլինի տէ վէրիլիմ: Պու վէճհ իլէ ֆօսարօ, անթիգաճընա պէշ եիւզ ֆրանգըլդ պիր պիլէթ վիրտի:

43

Եէվմի մէզքիւրտէ, վէ ագչամին ուաթ եէտի րաւտաէլէրինտէ, գըրմըզը սաշը, թէք կէօղլիւ, ամէլէ էլպիսէօի կիլինմիշ, էլլէրի գօլլարը սիեաճ, վէ տէմիրճիլիքտէն եիւզիւ թուճ բէնէլի քէսպ իթմիշ պիր աաէմ, գօլթուղու ալթընտա, եէչիլ պիր գունաշ իլէ գարըլ օլուպ, խալլի աղըր զանն օլունան ուղուն պիր չըգըն օլտուղու հալտէ, բրէնա թօթթօրուն գօնաղընա կէլտի: Մէրգունուն եէտինտէ, պիր տէ, չիլինկիլէրին՝ ալէաթ վէ էաէվաթլարընը հըֆը իթմէք իւզըն գունալարըլարը մէչին մաճֆա զալարտան պիր պուղունմագտա իտի:

Գօնաղըն գաղունճուսու, պու թէք կէօղլիւ նիւն կէլմէսիլլէ, բրէնսին օտա խըղմթթեա բընը ճէլպ իթմիշ օլուպ, մէրգում տախի:

— Նէ՞ն իմթէեօրսունուդ, աէեու սիւալ իթտի, կէլէն ատէմէ :

Թէք կէօղլիւ իսէ, ատէթա պիր իթալեան թէլէֆֆիւղլյէ, վէ ճէպինտէն պիր աէֆթէր չըդարարագ :

— Մ. պարօն տը ֆօսարօ թարաֆընտան կէլիւօրում, իշպու ճինտիսթան սիւաճարընը, գօնաղըն օտարարընտան պիրինտէ, մահէլլի մախսուալարընա վաղ իթմէք իւղրէ կէլիւ չիմտիր : — Էլպէթթէ պու պապտէ մալիւմսթընը օլմայը տըր, աէեու ճէվապ վիրտի :

— Էլվլէթ, Էվլէթ, պէն տէ իքի կիւնտէն պէրու սիղի պէլէեօրտում, կէլին սիղի կէօթիւրէյիմ :

— Կէլիւօրում, Էֆէնտիմ :

Խըղմէթ ճի, թէք կէօղլիւյիւ, մալիւմիւմիւղ պուլունան թէնէֆֆիւսխանէէէ կէօթիւրտիւ, վէ քէլամա պլիպթիտար :

— Իշթէ սիւաճլըլար շունլար տըր, ալթիւլէրինիւ վա՞ր մը տըր, աէտի :

— Ալթիւլէրիմ չանթամտա տըրլար :

— Պաշգա պիր շէյէ ինթիւսաճընը Խօգ մը տըր :

— Իքի գաթ իրտէն մաամուլ քիւչիւք պիր նէրտիվէնտէն պաշգա պիր շէյէ ինթիւսաճըմ Խօգ տուր :

— Եարտըմմա տախի իւղումունուղ պուլունմագտա՞ մը տըր :

— Խալր, քիմնէնին Եարտըմմա իւղումում Խօգ տուր :

— Էյլէ իսէ, շու մումլարը Խաղըպ, պէն արթըգ կիտէյիմքի, սիղ տէ իչինիգէ պաղաւսընը :

Պիր տաղըգա սօնրա, պարօն տը ֆօսարօ Եախօտ իիէր րէտօն օլտուղու օգոււնանլարըմը թարաֆընտան շիւպէսիղ թանըլմը շլան թէք կէօղ ամլէն, թէնէֆֆիւսխանէտէ Խալընը գալտըղընտա, կէթիրտիկի ճինտ սիւաճլարընը պիր մաա իւղէրինէ գօյտու, վէ սօնրա դըսմէն զէճիրլի օգլարտան միւրէքքէպ օլան սիւաճլըղըն իւթիւնտէքի գըրմըգը գատիֆէ մահֆաղայը աչտը, վէ քէնտի քէնտինէ :

— Տիգգաթ լաղըմ տըր, զիրա պու սիւաճլարըն թէնսսիրինի քէնտի իւղէրիմտէ թէճըիւպէ իթմէկէ ասլա արղում Խօգ տուր, տէտի :

Պինապէրին թէք կէօղ, տիգգաթը ֆէվգէլատէ իլէ գատիֆէ մահֆաղաըն չըդարըպ, վէ ճինտ սիւաճլարընը մուղիրր օգլար իլէ գարըշտըրարագ, սիւաճլըղը ուսթաճա վէ մահիրանէ թէրթիպ էլլէտի : Մէրդում պու նէթիճէտէն մէֆնուն օլունճա, դարարսըղ օլան սիւաճլարընէրլէրինտէ գալիլէշտիրմէկէ պալլատը : Օնտան սօնրա, ալատանըղը իչինտէն զաեէթ իտաֆիֆ չէլիքտէն մաամուլ պաղը չիվլէր վէ գըլ կիպի ինճէ տէմիր թէլտէն մաամուլ պաղը քիւչիւք հալգալար չըգարըպ, մահլիք օգլարը՝ զահիրէն օլ գատար մաղլութ, վէ հագըրգաթէն օլտէրէճէ զայիֆ սուրէթտէ եէրլէրինէ վաղ էլլէտի քի, ճիւղի պիր ստտէմէտէն :

հէր հալտէ պունըարն եէրլէրինտէն չըգա-
ճադլարնա իլթիպաճ օլունամաղ իտի :

Պունու եաբարդտան սօնրա , թէք կէօղ ճէ-
պինտէն , լաբ սօգաղընտաքի անթիգամընըն
իմալ էյլէտիկի էնքսէրի չըգարըպ , պունու պիր
տէֆա տահա թէճրիւպէ իթտի , վէ մադատ-
տէմա սիլահլըղըն իւթ թարաֆընտա պուլու-
նան հալգալը չիվիյի չըգարըպ , անըն եէրինէ
քէնտի էնքսէրինի մլիլատը , վէ չանթատըն-
տան տունուգ սիեհաճ րէնկաէ , ինճէ , ֆադաթ
տաեանըգլը պիր թէլ իբլիք չըգարըպ , պու-
նուն ուճունու , էնքսէրին տէլիկինտէն կէչի-
տի , վէ պիր տիւեիւմ իթմէք տէրէճէսինտէ
պիւքաիւ , Պատէհու քէմալ տիգդաթլէ սի-
լահլըղը թութուպ , նէրտիվէնին գատէմէլէ-
րինտէն չըգար , վէ հալգալը էնքսէրի , մէշին
սէտիրին թա իւղէրինտէ պուլունան չիվիեէ
թագար :

Իբլիք թէլի , տիվարտա կէօղէ կէօրինմէգ
պիր սուրէթաէ ասըրիչ իտի : Ֆօսարօ իշպու
թէլի կէրիլիէյիպ , չամտանըն արգաարնտա կիդ-
լէտի , վէ թութուլմար գօլա օլմադ իւղրէ
պիր նէվ հալգա եարըպ , վէ սօնրա պու թէր-
թիպաթընը թէտիգիգ իլէ , մէշնուն օլունճա ,
քէնտի քէնտինէ :

— Հէր քիմ պու սէտիրին իւղէրինտէ օթու-
րուր իսէ , էօմիլս պէնիմ էլիմտէ օլաճագ , վէ
պինապէրին նէ բըէնս վէ նէ տօղթօր եա-
գալարընը պէնտէն գուրթարամաեաճագլար
արը , տէտի :

Ետպիտի մէրգում , տիկէր իւշ սիլահլըղլարը
տաիս թէրթիպէ պաշաեըպ , ֆադաթ պուն-
լարճա էմրի պասիրէթէ ասլա իշթիեաճ պու-
լունմատըղընտան , թէչէպպիւսաթը մէգպու-
րէսի պիրինճիսի գատար չօգ սիւրմէտի :

Սաաթ տօգուղտա օտա խըղմէթ քեարը թէ-
նէֆիլսսաննէնէ կէլիպ ,

— Նէ եաբարընը , հէմէհըր , տէեու սիւ-
ալ իթտի :

— Պիթիրտիմ , Կէնէ , տէեու ճէվապ վիրտի
թէք կէօղ :

— Տիմէք տիր քի իւճրէթինիղի վրէյիմ , —
Սէօյլէյին պադալմ , պու խըղմէթինիղէ մու-
գապիլ նէ գատար իւճրէթ իսթէրսինիլ :

— Ասլա իւճրէթ իսթէմէմ , սինեօր :

— Պու օլուր շէյ մի տիր :

— Մ . աը Ֆօսարօ պէնիմ իւճրէթիմի բէչի-
նէն վիրմիշ տիր , վէ քէնտիսի էֆէնտինիլ իլէ
հիսապընը կէօրէճէք տիր :

— Բէք ալէա , լաքին էլպէթթէ պիր գա-
տէհ չարապ գապուլ լուրսինիլ եա :

— Իշթիմալի եօգ տուր , սինեօր , զէվճէմ
վէ իքի նէֆէր էվլատմ պէնի թաամա պէք-
լէեօրլար : Պիդիմ ֆադիրսանէ իսէ , Սէնթ
Սնթօան վարըղընտա օլուուղունտան , պիր խալ-
լի եօլ եիւրիւմէկէ մէգպուրում :

Խըղմէթճի արթըգ իւրար իթմէյիպ , թէք
կէօղ տաիս դօնագտան մուֆարագաթ էյլէտի :

Հէքթօր, հօվարտաճա կէշիրտիկի էօմրիւ պունտան պէօյէ թէրք իթմէքտէ օլտուղունա տէլայէթ օլմադ իւզրէ, տօսթլարընա պիեա-
ֆէթ վիրէճէկի կիւնիւն տապահըը, քէնտի-
սինի՝ ահվալը սապըգաօընա րապթ իտէն պաղ-
լարը պիւսպիւթիւն իզայէ իյէմէք նիյեթիյ-
լէ, եաղըլսանէօի գարշըսընա կէշիպ, աթիտէ-
քի սաթըրլարը եաղար :

«Աղիզէմ Ժէնըլիէվ :

«Իշպու թէգքրէյի ալաղընը սաաթտա, պախ-
թըմ սահէսինտէ սահիպ սէրլէթ օլտուղուն կիւն-
«Անէն պէրու կէշիրտիկի միւնաստէպէթիզ էօմրաէն
«գաթիէն էլ չէքմէքտէ օլտուղունա, պիւ ճիւմիէ
«տօսթլարըմ վաղըֆ օլսաաղլար արը : Պունուլա
«պէրապէր, մէճնունանէ վէ մէսէրրէթլէ իմրար իյէ-
«տիկիւմ սաաթլարտա, սիզլին օլսանա տօսթ օլտու-
«ղունուղու տախի ունութմամ, վէ պու խաթըրէմ
«պիր տէլիլի մաստի օլմադ իւզրէ, լէֆէն թարա-
«ֆընըգա իւշ եիւզ պին ֆրամղըլը պիր չէք կէօն-
«տէրմէքտէլիս :

«Վաղաա պու միղտար պիր մէպլաղ, պիր քիմնէյի
«սահիպ սէրլէթ գըլաճաղ մէրլէպէտէ տէյիլ իտէ տէ,
«հիշ օլմաղսա միւսթթադպէլիլիլի թէէմին գըլմըշ օ-
«լուր :

«Իմտի, աղիզէմ Ժէնըլիէվ, պունտան պէօյէ պի-
«գրի պիրիմիդի թէքրար կէօրմէքլիկիմիզ գապիլ օլմա-
«տըղընտան, պու վէսիլէ իլէ, սօն տէֆա օլարադ
«սիզլին իլէ վէտալալըրըմ :

«Հէֆթօր»

Կէնճ բրէնս չէք իմզալալապ, եաղըրը

մէքթուպ իլէ պիրլիքտէ մահֆաղա տէրունի-
նէ վաղ, վէ մահֆաղանըն իւզէրինէ, Ժէնըլիէ-
վին իսմ վէ մահէլիլ իգամէթիլի թահրիր իյ-
լէտիքտէն սօնրա, իըզմէթճիսինի չըղըրարը,
վէ մէրգումա խիթապէն :

— Պու ագչամ, թամ սաաթ ալթըտա, իշ-
պու մէքթուպու պիր իըզմէթ քտար վաարթա-
սըլլա, մասմուաղէլ լէ յնէնէ կէօնտէր, տէտիս

— Ճէվապ արմադ լաղըմ մը տըր :

— Խալլը, ճէվապա լիւզում եօգ տուր :

Հէքթօր օլ սապահը գահվաթընը իտիպ,
արապա իլէ Ժիւլիէն Լագրուա սօգաղընա կիթ-
տի, գիրա Լիւսիլի կէօրմէքիլլին, պիր կիւն
պիլէ կէշիրէմէզ իտի :

Նիսէ իսիլէճէք սէյեաճաթ ղէմանը թէ-
գարրիւպ իթտիկիւնտէն, Պիւլպիւլ քէնտի թէ-
տարիքաթլընա տէվամ իյլէմէքտէ իտի :

Շասլէն գօնաղընտա հէր շէյ սիւքիւնէթի
հալ իշինտէ իտի, եալսօտ էօյլէ օլտուղու գանն
օլունուեօրտու : Տօգթօր ֆրէպօ սապահլաեըն
տիւշէսէ պիր վիզիթա վիրիպ, հէր նէ գատար
մէրգում, մէզպուրէնին սըհհէթիւտէ պիւլիւք
պիր թէպէտաիւլ կէօրմէմէքտէ իտի իտէ տէ,
պունունա պէրապէր, օլաղչամը բրէնս թօ-
թօրա կիթմէգտէն էվիլէ, խաթմաեա պիր վի-
զիթա տահա վիրմէքիլիլի ֆիրբիւնէ գօլտու :

Սաաթ իրի րատտէլէրինտէ, տիւզ գէվէ-
սի օտապընա վիրտիկիւնտէ, մատամ ար Շասլէն
ուեուեօրտու, վէ Պլանշ էլինտէ ալըգ պիր
քիթապ թութ մուշ օլտարադ, գարեօլանըն եա-

ներնտա օթուրմուշ իտի իսէ տէ, էլ ինտէքի քի-
թապը օգուժամագտա, վէ եււղիւնին սարար-
մըջ օլմասընտան, մէղպուրէնին ֆիրրի դաեէթ
մէշղուէ խոուկի անլաշըմագտա իտի :

Շէօյլէքի, սաթթէ Ատրիէն տը Լաանի, վու-
գուի եագլաշմըջ օլան տէհէթի ճալէաթ,
խուսուսիլլէ կիւնիւն պիրինտէ տիւգ օլաճագ
օլան օլ կիւղէլ վէ աթվարը պերքէմալ Բօժէ
տը Շասլէն հագղընտա տերեաեը թէֆէքքիւ-
րաթա տալմըջ օլուպ, նէվէթիւանը մէղքիւրուն
թաալիրի, հէր տայիմ կէօղիւ էօնիւնէ կէլ-
մէքտէ իտի :

Պլանշ՝ իհթիեարըն իշէրի կիրաթիկինի կէօր-
տիւկիւնտէ, ուեուժագտա օլան խաթաեը ի-
շար իտէրէք, բարմաղընը տօտագլարընա կէօ-
թիւրաիւ :

Տիւգ՝ կէնճ գըղա եագլաշըպ, վէ պիր աղ
էյիլէրէք, եալաշ սէտա իլէ :

— Մատմուաղէլ Ատրիէն, սիզին իլէ կէօ-
րիւշմէք իաթէրիմ, տէտի :

Պատէհու մէրգուժ, Պլանշըն սիմասընտա
պիր տունուգլուգ հասըլ օլուղընու կէօր-
տիւկիւնտէ,

— Մատտէ ֆամիլեանըղ վէ մէնաֆիլինիղ
հագղընտա տըր, եանի սիզէ խալըրը պիր
խապէր կէթիթիւմտիր, տէեու իլալէ իթտի :

— Խալըրը պիր խապէր մի, տէեու թէք-
րարլատը Պլանշ :

— Էվիլէթ :

— Մատամ՝ աիւշն ուեուեօր, վէ պիղիմ՝

ճիւղիճէ սէսիմիղ մէղպուրէյի ուեանտըրապի-
լիւր : — Խիմի էկէր իթթէքսէնիղ, պէնիմ տայի-
րէմէ կիտէլիմ :

— Մէնուուն օլուրում :

Պլանշ աեաղա գաղգաը, վէ բարմաղլարը-
նըն ուճունա պասարագ, գարուսու նիմաշըգ
օլան եանտաթի օտաեա կիրաի : Հանրիտը
Շասլէն տաթի մէղպուրէնին արգասընտան մէղ-
քիւր օտաեա տաթիլ օլուս, վէ եալընըղ գա-
լընճա, կէնճ գըղըն էլլէրինտէն թութմագ
իւթէտի :

Կէնճ գըղ իսէ, նաղիքեանէ մուխալիֆէթ
իթտիկիւնտէ, տիւգ :

— Ա՛հ, բէք զալիմէսինիղ, նիշին պու եօլ-
տա պանա մուխալիֆէթ իտիեօրսունուղ, տէտի :

Պլանշ պու սիւալէ ճէվապ վիրմէյիպ :

— Պիր աղէվիլէ պանա սէօյլէտիկինիղ խա-
եըրը խապէր, աճապա պէնի պուրաեա ճէլպ
իթմէք իլին պիր պէհանէ՞մի իտի, տէեու սիւ-
ալ իթտի :

— Խալըր, պէհանէ տէյիլ տիր, նաաըլքի
պունուն խապթթընը պիր աղտան կէօրէճէքսի-
նիղ :

— Էօյլէ իսէ, բէճա իտէրիմ, չաբուգ հէր
նէ իսէ սէօյլէյինիղ, զիրա մատամ՝ տիւշէս ույ-
գուտան ուեանտապիլիլ :

— Մալիւմիւնիւղ տիւր քի, պէնիմ՝ աղլ ու
ֆիքրիմ՝ քեամիլէն սիզին իլէ մէշղուլ տուր,
տէեու քէլմամ ոլաշլատը աիւգ : — Սիզին սաա-
տէթինիլ՝ պէնիմ միւլահաղաթի եէկեանէմ օլ-

մուշ տուր : — Բէտերինիդին՝ էմրի պասիրէթ խիլաֆընտա թէհրիքէհէ իլգա իթմիշ օլտու. դու վարիտաթըն պիր գըսմընը, պէլքի սիղէ իեատէ իթարիրիւմ տէհու պիր խայլի տիւշիւ. նիւպ, վէ պու պապտէ պիր չարէ արաեարապ, ագըպէթ պու չարէի պուլտոււմ : — Բէտէրինիդ գօնթ աը Լաանի, էքսէրիսի կիլլի թէֆէ. ճի օլան պիր թագըմ առհասպը մաթլուպտան եագաեը դուրթարմագ իւզրէ, Յրանսատան մուֆարագաթ իտէճէկի էանտտէ, մէմալիքի էճնէպիեհտէ քէնտիսինէ պաղը վարիտաթ մէն. պալէրի իհտաա իթմէ.ք նիլեէթիլլէ, տիկէր խէ. թայարընտան տահա զիեատէ աֆվ օլունմա եաճագ սուրէթտէ պիր սօն խէթա տահա իշ. լէմիշ տիր : Շէօյլէ քի մէրգոււմ, պօրճլարընա ըաղմէն, գըլմէթի ֆէվգէշատէսի պուլունան պիր թագըմ էմլաքընը, իլէրուտէ երնէ կէրի ալմագ չարթըլլա, եիւզէլլի պին ֆրանգ մէպ. լաղ պէտէլիլլէ ըէհինէ գօյմուշ, վէ լաքին պօրճունա մահսուպէն հիշ պիր բարա էօտէ. մէեէրէք վէֆաթ իթմիշ իտուկինտէն, էմլա. քը մէդքիւրէյի ըէհին տալի գապուլ իտէն թէֆէճիլէր, թապիւաթիլլէ իշպու էմլաքա միւթէսարընֆ օլմուշար տըր : — Պէն իտէ, վուգուի հալին նէ վէճհ իլէ վագը օլտուղու. նու պիր տէրէճէ պիլտիկիմտէն, պաղը էրպապ զէվաթը պու իշէ մէմուր թայեին իթտիւմ : Մի. լէր տախի օլ թարիխտէ եաբըլան օէնէտի պու. լուպ, վէ բէտէրինիդ սաեէսինտէ քէսպի սէր. վէթ իթմիշ օլան զէվաթա, իշի մէյտանա չը.

գարաճագլարընը մագամը թէհտիտտէ պէ. եան իթտիքլէրինտէն, վէ պիր գաշ սէնէտէն պէրու էմլաքը մէդքիւրէնին տէեէրի ֆէվ. գէլատէ իւսթէ գօյմուշ օլտուղունտան, պու պապտէ իշին սուլհէն թէմվիեհէսի թէքլիֆ օլունմուշ տուր : — Շիմտիեհ գատար պէնիւմ, պու խուսուստա սիղէ հիշ պիր մալիւմաթ վիր. մէմէքլիկիմէ խէ, թէաճճիւպ իթմէմէլիսինիլ, զիրա սիղէ վագըթըրզ պիր մէսէրրէթ խապէ. րի վիրմէմէք իշին, մուվաֆֆագըլէթի գաթի. եէտէն սօնըա, իշի սիղէ անլաթմագլըրը միւ. ըատ իթմիշիւմ տիր :

— Տիմէք օլուրքի, մուվաֆֆագ օլմուշ օլ. մայըսընըք. քի, պու կիւն պու. պապտէ սիւ. քիւթիւ գաթիթ իտիեօրսունուզ, տէտի Պլանշ :

— Մէմուկիմտէն չօգ զիեատէ խայլըրը սու. րէթտէ մուվաֆֆագ օլտոււմ, հաթթա առտէ. թա զայպ օլմուշ օլան վարիտաթընըրզտան գուր. թարըլան միգատարըն խայլիճէ էհէմվիեհէթլի, եանի պէշ եիւզ պին ֆրանգ գատար օլտուղու. նու տահա պու միւնասէպէթլէ պէշան իտէրիւմ :

— Պէշ եիւզ պին ֆրանգ մը, — տէհու թէք. րարըտը կէնճ գըզ հայրէթլէ, — պու տէտիլի. նիլ առէթա պիր սէրվէթ տիր :

— Վագաա պիր սէրվէթ սաեըլապիլիը խէ տէ, սիղին սէրվէթէ իհթիեաճընըզ եօգ տուր, աղիղէմ Սարիէն, չիւնքի պէն գալլիմի սիղէ ֆէտա իթմիշ օլտուղոււմ թագտիրտէ, պէնիւմ թէքմիլ վարիտաթըմ սիղին տիր, տէհու մու. գապէլէ իթտի Մ. աը Շապլէն :

Պրանչ պու աբա, Հանրինին էլլէրի իշինտէ պուլունան քէնտի էլլէրին չէքմէտի, վէ գարշը գօնուլմաղ պիր տույլունա թէպալլիւթ խտիւ եօր կիպի կէօրիւնէքէք :

— Ահ, միւսիւ տիւզ, իսթէր իսթէմէզ սիզի սէվմէքլիկէ պէնի մէծպուր խտիւօրսունուզ, տէտի :

— Էվվէթ, Էվվէթ, սիզ պէնի սէվմէքէքսի նիզ, — տէտու բէբէթտի իշթիւտար, քէմալ աչգ իլէ Բիէր Գարնօնուն գըզընա սարըլուպ, մէրգուսէյի կէօրիւնտէ սըզարապ :

— Խալր, խալր, պու սէօյլէտիկինիզ պուրա տա օլամապ... Պու Էվտէ... տիւշէսին պու տէրէճէ եագընընտա գալլիմին սէտասընա գուլադ տսմագ ճինաէթ տիր... պէն տաթիա քէնտի քէնտիմուն Հիճապ խտիւօրում, — տէտի մէզպուրէ եիւզիւ գըզարըպ, կէօղլէրին տա խի աչաղընա Էնէրէք :

— Պու պապտէ հագըլըսընդ լաքին չու թէլէֆիկիւզ իթտիկինիզ, վէ չիտտէթի աչգ ու մուհապպէթիմ թաճրիք իլլէտիկինիզ սէօղլէրի, սայիր պիր մաճէլլտէ թէքըար խտէճէկինիզ տայիր սէօղ վէրիմի միսինիզ :

— Միւսիւ տիւզ, պէն տախի սիզին իլէ ճիտաէն կէօրիւշմէք իսթէրիմ, ֆագաթ սիզի պու Էվտէ տինլէնէմէնէճէկիմ կիպի, սիզին իլէ պուրատա կէօրիւշմէք տախի իսթէմէմ :

— Պինապէրին հէր նէ եագմագ լաղըմ իսէ, սէօյլէյին եագաեըմ չիւնքի մայիւմիւնիւզ տուրքի, պէն սիզին գուլունուզ վէ քէօլէնիզիմ :

— Պու ագչամ գօնաղըն խարիճինտէ պուլունա մամազմէրը :

— Կէրչի գօնաղըն խարիճինտէ պուլունամազ բէք գօլայ տր, լաքին նէթէտէ պուլունամալընդ, — տէտու ճէվապ վիրտի Մ. տը Շասլէն, չիւնքի հէր կիւնա նէզարէթտէն խալի օլարագ, մէզպուրէ իլէ եալընդ գալմագըգ արզուսու, գաթէն Էօթէտէն պէրու մէրգումուն ֆիքրինի իշալ իլլէմէքտէ իտի :

— Նէրէտէ պուլունաճաղըմը պէն տախի պիլմէմ, անը սիզ թայիին իտին, վէ օրատա պէնի պէքլէտիկինիզ հալտէ, պէնիմ տախի կէլիպ սիզին իլէ պուլունաճաղըմա էմին օլուն :

— Էօյլ օրատուզ հալտէ, — տէտի տիւզ ֆէվգէլատէ պիր սէվինճ իլէ, — սիզ կապըիլ կէչիտին նաղըր օլան պագէ գաբուսունտան տիշարը չըզըն, պէն պիր արապա իլէ Պուսի-տ'Սնկա սօգաղը քէօլէսինտէ սիզի պէքլէրիմ — Տիւշէս սիզի սաաթ օն պուլուգրատաէլէրիտէ սէրպէսթ պրաղաճաղընտան, սաաթ օն պիրտէ կէլիպ պէնի պուլուրսունուզ... — Սէօղ վէրին, կէլիմիսինիզ :

— Սէօղ վէրիմ, հաթթա Էկէր մատամ ուեուրսա, տաճա էրքէն գօնագրտան տիշարը չըգմաեա չարշըրմ : Պինաէն տլէյ, սաաթ օն պուլուգրտան պէտ իլէ պէնի օրատա պէքլէյինիզ :

— Ահ, պէնի նէ տէրէճէ պալթիւտար գըլաճագսընդ :

Պու արալըգ տիւզին տօտագլարը տիթրէ-

Եօրտու: Մէրգումուն հիսս իլէտիկի աչգ ու սէվտա տույղուսու զահէթ շէտիտ օրուպ, կէնճ գըղա թէքրար սարըլմագ իւղէ, գօլլարընը ալմագտա իքէն, Պլանշ իքի ատըմ գատար րիւճաթ իտէրէք:

— Պու ագչամ կէօրիւչիւրիւզ, տէտի:

— Էվլէթ, պու ագչամ... պու ագչամ... լաքին էվլէլ պէ էվլէլ շու մալինիլի ալըն:

Մ. տը Շապէն՝ չիզտանընտան չըգարտըզը պիր քեաղըտը Պլանշա վիրտիկինտէն, մէզպուրէ,

— Պու նէ՛ տիր, տէեու սիւալ իթտի:

— Պանգատան թահսիլ օլունմագ իւղէ պէշ եիւզ պին ֆրանգըզ պիր չէք, եանի բէտէրինիլին վարիտաթընտան գալմա պիր ճիւղի մէպլաղ տըր:

— Թէչէքքիւր իտէրիմ, վէ պու նիլմէթիւնիլի ապա ունութմանեաճաղըմ:

Սախթէ Ստրիէն, մէզքիւր զիգըյմէթ քեաղըտը գօրսէս արասընա վաղ իտիպ, վէ Մ. տը Շապէնէ վէտա սուրէթինտէ պիր թէպէսսիւմ իլէ, «պու ագչամ կէօրիւչիւրիւզ» լուղէթինի թէլէֆֆիւզ իտէրէք, թէքրար տիւշէսին օտասընա կիրտի:

Ոգուեանլարըմը՝ էլլէթթէ, միւթէվէֆա գօնթ տը Լանինին վարիտաթընտան պիր գըսմընը մէյտանա չըգարըմըլ օլտուղունա տալիր տիւգիւն Պլանշա սէօլլէտիկի սէօլլէտէն պիր հարֆը վահիտին պիլէ սահիճ օլմատըղընը անլամըլ տըլլար:

Հանրի տը Շապէն, սէվմէքտէ օլտուղու կէնճ գըղը սահիպ սերվէթ գըլմագ էշէտտի արզուսուլլա սիւզան օլուպ, ֆագաթ մէզպուրէնին քէնտիսինտէն պիր չէյ գապուլ իթմէեէճէկինէ տէ թէէմին օլմուշ օլտուղունտան, պալէտաէ պէեան իթտիկիմիլ թէտպիրի տիւչիւն միւշ, վէ սախթէ Ստրիէն տախի ինանմըլ, վէ եախօտ ինանըեօր կիպի կէօրիւնմիւշ իտի, վէ իշթիեար տա զաթէն պունու արզուլէեօրտու: Պլանշ իսէ, խասթանըն նէզտինէ ալտէթ իտէր իքէն,

— Խգպալիմ եալէր օլմաեա պաշլատը, — տէտի քէնտի քէնտինէ:

Տիւշէս ուեանտըղընտա, կէնճ գըղըն՝ եանընտա օթուրմուշ, վէ էվլատըզ զայրէթ վէ իթինատըլլա քէնտիսինէ նէզարէթ իթմէքտէ պուլունմուշ օլտուղունու կէօրտիւ:

Սաաթ ալթըտան պիր աղ էվլէլ, տիւգ վէ Ոնթօնէն Ֆրէպօ պիրլիքտէ մէզպուրէնին օտասընա կիրտիլէր: Պու արալըզ, տիւշէսէ պիր միգտար թաամ՝ կէթիլիլմիւշ օլտուղունտան,

— Մատամ տիւշէս, պիր աղ իշթիհանըզ

կէրիեօր մու, տէնու սիւալ իթտի տօգթօր :

— Եւմէնէ յալըընթօրում, ֆադաթ իշթաճ-սըղըընթօր պիր տիւրիւ զալէպէ խաճէթօրում, տէնու ճէվապ վիրտի պիւարէ դատըն :

— Նէֆէս թուլթուլուղընուղ նաճըլալը :

— Պու սապաճտան պէրի արթթօր :

— Ինշալլաճ անըն տախի էօնիւնիւ ալըընը :

— Խըտմէթ ինիղէ մէմուր օլան մատմուալէլ Ատ-

րիէն, սիղէ պու ադչամ, սաաթ տօգուղ պու-

չուղ իրէ օն արասընտա իքի հապ վիրէճէ. ք տիր :

— Էլէթր մէմուլ իթտիլիմ նէթիճէ հասըլ օլմալ

խաճ, թէրթիպի եարըն թէպտիլ իտէճէլիմ :

— Աղիղիմ տօգթօր, էմնիլէթիմ սիղէ պէր

քէմալ տըր : — Իմտի, պէնի լաերգըլլա թէ-

տալի իտին, զիրա պէն հէնու եաշամադ արղում, քէնտիմ

թէրիմ, վէ իշպու եաշամադ արղում, քէնտիմ

իշին տէլիլ, իլլա սէվիլիւլէլիմ իշին տիր :

— Մաճաթ տիւշէս, սիղէ սէօղ վէրիլիմ քի-

եաշաեաճադսընըլ, վէ քեամիլէն քէսպի իֆա-

գաթ իտէճէ. քսինիլ :

— Մէսինիլի ճէնապը Ալլաճ իշիթսի :

Ֆըրէպօ ֆիւրիլտէն տախի,

— Պէնճէ պու խաաթանըն հալի զարիպ կէ-

րիւնիւթօր, վէ հիշ պիր շէլ անլաեամաթօրում,

եարըն պու պապտէ խաճգըլաթա պաշաեա-

ճաղըմ, — տէնու միւլաճաղա իթմէքտէ իտի :

Տօգթօր, իշպու վիղիթատան սօնրա, խա-

թանըննէգտինտէն մուֆարադաթ իլլէտի : Մէր-

գում, բրէնս թօթօրում, զիւնաֆէթիլէ կիթմէք

իւղըն թուալէթիլիլ թէրթիպ իթմիլ իտի :

— Պու ադչամ Մ. տը Լօթրիլին պուրաեա կէ-

լիպ կէլմէնէճէկինտէն մալիմաթընթօր զարմը

տըր, տէնու սիւալ իթտի լաա զէլճին :

— Կէլմէնէճէկինտէն խապէրիմ վար տըր,

— տէտի տիւղ, — չիւնքի մէրգում, զանն ի-

տէրիմ քի, Գուրպըլուա ճիւաթէթի մատտէն-

տէն տօլաեր պաղթէթէն Պէնիլէ ճէլա իտիլ-

միշ տիր, վէ եարընտան էվլէլ տիտէթ իտէ-

մէնէճէկի տէրեթօր տըր : — Բէնտիսինէ պիր

սէօլլէնէճէկինիլ մի վար իտի :

— Էլլէն իշին պիր սիւալընը օլուալ օլմատըն-

ըն անլաեաճադում, չիւնքի պիր դաշ կիւն-

տէն պէրու մէզպուրէտէն խապէր ալմատընթ

ճիհէթիլ, քէնտիսինէ պիր մէքթուղ եաղմադ

էֆքեարընտաերմ :

— Մ. տը Լօթրիլ հադընտա մէքթուպու-

նուղտա իսթէտիլինիլի եաղապիլիսինիլ, վէ

մէրգումում, դըղըմըլ հադընտա քի մուհապ-

պէթի ճիտալ օլմալլէ, օլ մուհապպէթիլ նէ-

դատար միւլապաղալը կէսթէրսինիլ, եանըլ-

մաղսընըլ :

Պու արալըթ թաաթն հաղըր օլուղու խա-

պէր վէրիլտիլինտէն, Մ. տը Շապլէն իլէ Պլանշ

թաաթ սալաթընա էնտիլըր, վէ անճադ եանլա-

ընտան իըղմէթքեարըն պիրի ալալ պըրլմա-

տըղը ճիհէթիլ, պու իքի շախալար, միլթատ

օլան պաղը սէօլլէրտէն պաշապ պիր սէօղ սէօլ-

լէնէճէտիլիլ :

Սուֆրատան գալգարքէն, տիւղ կէնճ դըղա

էօլլէ պիր աթֆը նաղար իթտի քի, պուսնուն

մանէսար, աշխարհաբէն, «պու ագչամ կէօրիւ շիւրիւզ» տիմէք իտի, վէ Պլանշ տախի մու վաֆֆադաթ իշարէթիլլէ, ճէվապ վիրտի:

* * *

Սաաթ ալթը պուշուգ սուլարընտա, Սէզար տը Ֆոսարօ արապարնա րաքիպէն, րրէնա թօթօրուն դօնաղընա կիթմէք իւղրէ, արապաճըպը Պէնէտէթթօնա էմր վիրտի:

Հէր նէ դատար սուֆրաւա սաաթ եէտի պուշուգտա օթուրուլաճադ իտի իսէ տէ, Սէզար հէրքէստէն էվիլէ մէզքիւր դօնաղա կիթմէք իսթէէօրտու: Մէրգուժ արապատան աշաղը էնաիկինտէ, թամ սաաթ օն պուշուգտա կէլիպ, սօգաղըն քէօշէսինտէ քէնտիսինէ պէքլէմէսինի, վէ հիշ պիր սէպէպլէ օրատան կիթմէմէսինի արապաճընա թէնպիհ իթտի: Հէքթօր, պէր միւլթատ, էն իլլի տօթլարընտան պիրի ատա իթտիկի պարօնու քէմալ նէղաքէթլէ դապուլ իլլէտի, վէ Սէզար թէպէսիւմ իտէրէք:

— Է՛յ աղիղիմ րրէնա, տիմէք օլուր քի քեաֆֆէմիլի հայրէթտէ պրադաճադ օլան խապէրի պու ագչամ պիլէ թէպիլի իտէճէքսինիլ, տէտի:

— Էվիլէթ, աղիղիմ պարօն, ճիւմէնիլի տէրեաեր իսթիղրապա զարգ իտէրճէսինէ պիր խապէր վիրէճէլիմ, — տէեու մուդապլէ իթտի րրէնա, քէնտի թապիլի թէրլիսիպիլիլլէ:

— Շու խապէր հէր նէ իսէ, պիր ան էվիլէ

մալիլիճէ պիրտիլիպ տէ, պէնտէնիլի շիմտիտէն հայրէթտէ պրադսանըլ օլմա՞ղ մը:

— Իշթէ անըն իհթիմալի եօգ տուր:

— Լաքին սահիհ տօթլար արասընտա պաղը իսթիսնաիլիլլէթլէր պուլունտուղունու տա ինքեար իտէմէզսինիլ ա՛:

— Մնա նէ՞ չիւպհէ, հալպու քի իշպու խապէրի էվիլէճէ տօթլարըմտան պաղըսընա պիլտիրտիլիլիմ հալտէ, դուվիլէթ վէ թէէսսիրինի աղալթմըլ օլուրում:

Պարօն արթըզ իսրար իթմէտի, վէ պուէսնաէ Ֆրէպօ վաթըլ օլտուղունտան,

— Իշթէ պէնիմ գաւրթարըճըմ, — տէտի րրէնա եիւքսէք սէպլէ վէ տօգթօրուն էլլէրինի սրգարադ:

— Հազըզալթէն սիղին գուրթարըճընըլ օլտուղումու պէն տալի իթիրաֆ իտէրիմ, — տէեու մուգապլէ իթտի Մնթօնէն, — վէ պու եիւզտէն հայիլ օլտուղում իթթիտարը սուի իսթիմալ իթմէք իսթիմէմ իսէ տէ, պիր տէրէճէ իսթիմալլիտէն տէ կէրի տուրամամ: Իմտի, աղիղիմ րրէնա, պու ագչամ միւմքիւն մէրթէպէ քէնտինիլի դաեըրընըլ, վէ հատար իթիտալը թէճալուզ իթմէլիպ, պանա գալըր իսէ, եարը կիճէ օլտուղունտա, եալթալընըա կիրսէնիլ, ֆէնա իթմէզսինիլ:

— Տօգթօր, սիլէ իթաալթ իտէրիմ, վէ իւղէրիմ: Նէզարէթ իթմէք իւղրէ, սուֆրատա եաշըմտա օթուրումանըլ տա արղու կլլէրիմ: — Պէնճէ թէնպիհիլինիլ էն միւշքիւլ ճիհէթի:

եարբ կիճէ օլտուղունտա եաթմագլըղըմ տըր ,
— Նիշին :

— Թաամտան սօնրա էլպէթթէ ուֆագ Եօլ-
լու պիր գումար օյնանըլաճագ տըր, անըն իշին :

— Գումար օհուճու օյնանըլմասընա պէն
գարը կէլմէմ, ֆագաթ սիդին օ օհունա միւ-
տաթէլէնիզ գապիլ օլամաղ :

— Պու ֆէքիր տէ ֆէնա տէյիլ տիր , չիւնքի
եարբ կիճէ օլտուղունտա եաթմար իսէմ, եա-
րըն սապահ եաթագտան տիրի գալգարըմ, վէ
էրքէնճէ Ժիւլիէն լագրուա սօգաղընա կիտէ-
պիլիրիմ, — տէհու միւլահաղա իթտի կէնճ
բրէնս, վէ սօնրա եիւքսէք սէսլէ , — պարօն ,
տէտի , Հինտ սիւահլարընը սիւահլըգլարըմտա
բէք կիւղէլ կէօրիւնիւհօրլար : Տօղրուսու, պա-
նա վիրաթիկինիզ պու հէտիեէ զանէթլէ շայ-
եանը թագտիր տիր :

— Իշպու ճիւղի հէտիեէմին Նէդտինիդտէ
հիւսնի գապուլ պուլրուլտուղունտան տօլայը
մէմնունում, լաքին կիտիպ պիր տէֆա օլտուն
կէօրմէքիկիմէ միւսպատէ իտէթմիսինիզ :

— Պուրասը սիդին խանէնիզ օլտուղունու պի-
լիրսինիզ :

Ֆօսարօ թէնէֆֆիւսխանէեէ կիտիպ , զըս-
մէն մուղիրր օգլարտան միւրէքքէպ օլան սի-
լահլըղա եագլաշտը , վէ քիմնէ թարաֆընտան
քէնտիսինէ տիգգաթ օլունմատըղընա էմին օլ-
տուղու հալտէ , էլինի լամմանըն արգասընա
կէօթիւրտիւ , վէ պիր ուճու էնքսէրին հալգա-
սընա պիթիլիք օլուպ, տիկէր ուճու պիր իլմէք

իլէ խիթամ պուլան վէ կէօղէ կէօրիւնմէզ պիր
սուրէթտէ պուլունան իրիլի տիվարտաքի քեա-
ղըտըն իւզէրինտէ կէրկիլէտի վէ քէնտի քէն-
տինէ , “հէր շէյ սըրասընտա տըր” տէտիքտէն
սօնրա , թէքրար սալօնա կիրտի վի , պու արա-
լըգ բրէնսին տալէթ իլէրինտէն էքսէրիսի տա-
լի կէլմիշլէր իտի :

Սաաթ եէտի պուլուղա պիր դաշ տագըգա
գալարաղ , տալէթ իլիլէր թէքմիլէն հաղըր պու-
լունմագտա իտիլէր : Պու տալէթ իլիլէր սալթ
էրքէք սընրֆընտան օլուպ , Հէքթօր գատըն
սընրֆընտան հիւ պիրիսինին մէզքիւր դիեա-
ֆէթէ կէլմէսինի իսթէմէմիլ իտի , զիրա եա-
ղընտա բրէնսէս տը Գաաթէլ-վիվան օլաճագ
օլան լիւսիլին տալիլ օլաճաղը խանէյի պուն-
տան պէօյլէ լէքէտար իթմէք իսթէմէէօրտու :

Սաաթ եարըմ վուրունճա , գաբուլարըն իքի
գանապարը աշըլըպ , խըղմէթ քեարանտան պի-
րի , “բրէնս ճէնապլէրի , սուֆրա հաղըր տըր”
տէտի :

Տալէթ իլիլէր տէրհալ թաամ օտասընա էն-
տիլէր , վէ էթրաֆարընտա խըղմէթ քեարար
տեագտա տուրտուգլարը թագտիրտէ , թաա-
մա պաշլատըլար :

Թաամ պաշլար պաշլամաղ , հէր քէստէ պիր
խահիլ կէօրիւնմէքտէ իտի , Հէքթօր պարօն
իլէ տօգթօրուն արալարընտա օթուրմուշ օ-
լուպ , ֆագաթ տօգթօր , թաամա վէ իշրէթէ
տալմըշ օլտուղունտան , հէնուզ խասթալըգ-
տան գալգմըշ օլան տօսթունու բէք տէ գանը-

բամանօրտուռ։ Պունունկա պէրապէր կէնճ բրէնս պիւնիսպէ իրթիտալ իւզրէ իշի իւմէքտէ, վէ իշտիկի նէֆիս շարապարըն թէնէսսիրիլլէ, քէմալ մէսէրլէթ տէրեսսընա զարգ օլմագտա իտի։

Պիրինճի ֆրանսօս սօդաղընը պու հալտէ թէրքլէ, Շասլէն ֆամիլեսար խանէօնտէ տիւշէսին օտասընա կիթմէքլիկիմիդի օգուեսնկալըմլղա րէնա իտէրիլ։

Սաաթ տօգուղու իւշ չարեհք կէշմիշ իտի, վէ յան տը Շասլէն գարեօլասընտա պիր թաւգըմ շիթէլէրէ տաեանմը օլտուղու հալտէ, գարշըսընա վաղ իտիլմիշ օլան պիր րահլէ իւզէրինտէ եաղը եաղմագտա օլուպ, պու եիւղտէն ֆէվգէլատէ եօրկուսնուգ։ Հիսս իթտիկի րէվիշի հալտէն անլաշըրեօրտուռ։ Արալըգ աւրալըգ մէզպուրէնին էլի տիթրէմէքտէ օլտուղունտան, էլինտէքի գալէմի պէլլիսիլ, ֆաւգաթ եինէ օգունուղուր սուրէթտէ հարֆլար չըզմագտա իտի։ Պիշարէ գատըն հէր պիր ճիւմէյի եաղարղընտա տուրուպ, սաաթէ Ստրիէնէ չէշմի մուհապպէթլէ աթֆը նաղար իլլէմէքտէ, վէ պու էսնատէ օլ կէնճ գըրգտա, լամպանըն ըշըղըյա սիւզէնի իշլէմէքտէ իտի։

Թամ պու արալըգ տիւզ իշէրի կիրտիկինտէն, տիւշէս էլինի մէրգուսմա ուղաթտը, վէ թէպէսսիրմիէ,

— Տօսթում, դալիպա եաթածագ օլտուղունուզտան, պանա կիճէնիլ խալը օլտուն տիմէնէ կէլտինիլ, տէտի։

— Էվլէթ։

— Պիրմէմբի պու կիճէյի նաւը կէշիրէճէյիմ, շիմտիլիք հէր վաղըթքի կիպի ասլաույգում օլմատըղընտան, եաթմանա գաթան արղում եօգ տուր։

— Եաղըմը եաղըեօրսունուղ։

— Էվլէթ, րօթէեւ մէքթուպ եաղըեօրում։

— Սաղըն եօրուլմանասընը։

— Չաթէն մէքթուպումա թէքմիլ իթմէք իւզրէյիմ... Հալտէ տօսթում, սիլ արթըք րահաթընըպ պագըն։

— Ինչալլահ եարըն կէօրիւշիւրիւղ, աղիշէմ օլան։

Տիւզ էյիլիպ, խասթանըն աննըն պուս իթտիկինտէ, մէզպուրէն։

— Ինչալլահ... տէեու ճէվապ վիրտի։

Մ. տը Շասլէն, ղէվճէսի գարշըսընտա Պլանշա պագմանա պիլլէ ճէսարէթ իտէմէեքէք, օրատան չէքլտի, վէ տիւշէս տախի կէնճ գըղա տօղուռ տէօնիւպ։

— Աղիշէմ Ստրիէն, եիւզիւնիւզիւն րէնկի ղիեստէճէ սօլմուշ տուր, աճապա րահաթսըմըմըսընը, տէտի։

— Խալը, մատամ րահաթսըղ տէյիլիմ անճադ պու կիւն հէր վաղըթտան էրքէն եաթագտան գալըմը օլտուղումտան, դալիպաույգուսուղուգ րէնկիմի սօլտուրմուշ տուր։

— Էվլաթըմ, նիլին պունու պիր ան էվլէլ պանա սէօլլէմէտինիլ, հալտէ չաբուգ կիտին վէ րահաթ իտին։

— Մա՛տամ տիւշէս, պանա հիւ պիր իհթիւ-
եաճընըդ դալմատոր՝մը :

— Տօգթօրուն թալիսեէ իթտիկի իքի պիւ-
յիւք հապը վերերսէնիզ, արթըդ սիզէ հիւ պիր
իհթիւեաճըմ դալմադ :

Պլանշ էմրի մէգըիւրու իճրա իթմէք իւղրէ
անաղա գալգութ : Տիւշէսին իֆատէսի բէք
տօղրու օլուպ, ֆիւլվադը կէնճ գըզըն եււղիւ
սօլմուշ, վէ գըղարմըլ օլան կէօզ գաբազլարը
էթրաֆը տախի մօրարմըլ խաի :

Պու էսնատէ մէգպուրէնին դուվվէթսիղլիկի
տախի, հէման միւրատ վէ նիլիէթինի զահիրէ
չըգարըրճաւնն աշիքեար օլմաղլէ, տիթրէ-
եէրէք, դարեօլանըն արգասընտա վազը քիւ-
չիւք պիր մասանա տօղրու իլէրլէտի, ֆադաթ
խասթանըն կէօրէմէեէճէկի պիր մահէլլէ կէ-
լինճէ, մէգըիւր մասա իւղէրինտէ ապը հապ-
լարը համիլ օլան շիշէլի ալանադ եէրտէ, օ
շիշէեէ պէնդէեէն վէ Բիէր Բէտօն թարաֆըն-
տան քէնտիսինէ վերիվիշ օլան տիկէր պիր շի-
շէլի կէօքսիւնտէն չըգարտը, վէ թէքրար խա-
թանըն եանընա ալտէթ վէ Էհհէսինի սաքին
կէօսթէրմէեէ շարըշարադ, շիշէսին աղլընը աշ-
տը, վէ մատամ տը Շապէնին ուղաթմադտա
օլտուղու գաշըղըն տէրունինէ իքի հապ վադ
կյէտի : Հալպու քի էլի տիթրէմէքտէ օլտուշ
ղունտան, հապլարտան պիրի շիշէտէն խա-
լընըն իւղէրինէ եուվարանտը : Պլանշ պունու
ալմադ իշին էլիտի իտէ տէ, շիւպէհսիղ իշպու
հապ, եուվարանալ, ուղաղա կիթմիշ օլտու-

ղունտան, պուլամատը, վէ տիւշէս տախի,
«ա՛րամաեըն, ա՛րամաեըն, պիր տանէ ֆաղա
եա էքսիք եուլմադտան պիւլիւք պիր մահ-
ղուր օլմադ» տիեէրէք, ալտըղը իքի հապը
եուլտու :

Պլանշ պաշտան անաղընա դատար տիթրէ-
եօրտու, վէ սալքի անաղընն ալթընտա դէ-
մին դալմադտա օլտուղունտան, մէգպուրէ եէ-
րէ տիւշէճէք կիպի խաի : Անճադ պիր ճահա
տահա իտէրէք, հիսա կյէտիկի տէհէթլի հէ-
եէճանը կիղլէմէեէ մուվաֆֆադ օլտու : Պի-
շարէ տիւշէս իտէ, սաֆտէրունլուգալ :

— Թէշէքըիւր իտէրիմ, գըղըմ, վէ կէլին,
սիղի էօրէլիմտէ, արթըդ կիտիպ լահաթ ի-
տինիզ, տէտի :

Բիէր Գարնօնուն գըղը դարեօլանա տօղրու
էլիլտի, վէ պու տէֆա ապա րէնիլ սարա-
մանարադ, վէ տիթրէմէեէրէք, օլ մուրտար
աննըն՝ էօմրինէ դաստ կյէտիկի ապըլատէ
դատընա սունտու, վէ մատամ տը Շապէն տա-
խի մէգպուրէլի աննընտան էօրէրէք :

— Հա՛յտէ գըղըմ, արթըդ կիտիպ եաթը-
նըդ, պէն տէ մէքթուպումու թէքմիլ իտէլիմ
եարըն թէքրար կէօրիւշիւրիւզ, տէտի :

Պլանշ ճէվալ պէրմէեէրէք, ահէսթէ ահէս-
թէ օրատան չէքիտի, վէ թօալէթ օտաոր դա-
բուսունա վասըլ օլուպ, իլէրի կիրտի, վէ ար-
գատան դաբուեու դաբատըղտան սօնրա,
քէնտի օտաորնա դատար սիւրիւքլէնէրէք,
օրատա, օլ անէ տէլին մուհաֆաղա իտէկէ-

տիկի դու վիճեթ պիրտէն պիրէ իղալէ օլուպ ,
պիր իսկէմէնէ օթուրտու , վէ լաքին պու զաա-
ֆէթի չօգ սիւրմէյիպ , մէզպուրէ պիր տադը-
գա կէշինճէ ,

— Պու իշ տէ օլտու , տէտի , անճագ պէլքի
օն տէֆա քէնտիմի , էլէ վիրէճէկիմ տէհու զանն
իթ տիմի Պաշըմը , պիր տիւշէսլիք թաճընա գարշը
ատէթա թէհլիքէնէ գօյտուժ , լաքին պիրմէմ
քի թէշէպպիւսիւմտէ մուվաֆիադ օլտուժ մու ,
վէ շունա տախի մայիւմաթըմ հօգ տըր քի ,
պու թաճը պանա քի՛մ վիրէճէք տիր , բէտէ՛ր
մի հօգաս էվլա՛ս մը . . . — Եադընտա էլպէթ-
պէ պունու անլաեաճաղըմ : — Շիմտի Բիէր Բէ-
տօնուն էմյէրինի նօգթասը նօգթասընա իճըս
իթմէք լաղըմ տըր , եանի սապահըն սաաթ ալ-
րինաէն էվվէլ , աիւդ գօնաղա ալտէթ իտէ-
մէմէյի տիր :

Պատէհու մէզպուրէ երկդիւնիւ թաղէ սուտա
երգաեըպ , վէ սաաթա պադաըգ տան սօնրա ,

— Տահա օն պուշուդ տուր , տիմք օլուր քի ,
բէք էրքէն տիր , իմաի պիր միւտտէթ տահա
պէքէմէք լաղըմ տըր , տէտի :

Պանշ կիտիպ քէնտի գարուսունուն իշէրքի
սիրկիւսիւնիւ սէսսիզճէ չէքտի , վէ սօնրա ,
թէքկէօղլիւնիւն թալսիեէսի մուճիպինճէ , իքի
շիշէլէրի չըմինէնին իւզէրինէ գօյտու : Պատէ-
հու թէքրար օթուրուպ , սաաթ օն պիրէ գա-
տար պէքլէտի , վէ ասմա սաաթ օն պիր վու-
րունճա ,

— Շիմտի հէր քէս ոււււմուշ տուր , Մ . տը
Շասլէն տախի պէնի պէքլէնէճէք օլտուդուն-
տան , պուրատան կիթմէնին վազթը կէլմիշ
տիր , տէտի :

Թամ պու էանատէ դուլաղընա ճիւղի պիր
սէս կէլմէքլէ , մէզպուրէ սուֆաեա նաղըր օ-
լան գարուեա եադլաշաը , վէ դուլադ վէրիպ ,
պիր էրքէք աեաղը սէսի իշիթտի , վէ ֆիւրին-
տէն ,

— Իշթէ տիւգ պաղչէ թարաֆընտան չըգը-
եօր , շիմտի քէնտիպինի պուլուրուժ , տէտի ,
Պէօյէճէ Պանշ քիւրքլիւ պիր մանթօ կկյի-
նիպ , վէ պաշընա տախի սիեահ վէլօլու պիր
սիեահ չաբգա գօեուպ , վէ լամպաընըն ֆի-
թիլինի էնտիրտիքտէն սօնրա , նէրտիվէնտէն
աշաղըեա էնտի , վէ պաղչէտէն պիւմիւրուր ,
աղ վադըթտա , կապրիէլ կէլիտինտէ պուլուն-
տու : Մէրգուժէ քիւշիւք գարունուն անախ-
թարընը պիրիլքտէ կէօթիւրիւեօրտու :

Օլ կիճէ զիֆիր գարանլըգ օլուպ , հապատա

պուրունան պիր սիս, օրթալըը տաճա զիեա-
տէ գարարթմը խտի: Անճադ Շանդ-Էլիզենին
իճթիեար աղաճարենն ուճարը էօթէտէ պէ-
րիտէ կէօրիւնիեօրալարտ:

Բիէր Գարնսնուն գըըը՝ Պուսսի-տ՝Անկլա սօ-
գաղը քէօչէսինէ գատար գալտըըմտան երև-
րիւտիւ, վէ Մ. աը Շասլէն՝ Սէրըը Լմբէրիալըն
թարաղաը ալթընտա մէրգուճէեէ միւնթա-
ղըը օլտուղունտան, գարանիլդտա քէնտիսինի
թանըեարադ, եախօտ քէչֆի իտէրէք, գար-
չըլատը: Պլանչ իսէ, եալաչ սէտա իլէ, վէ
հարէքէթինի տուրտուրմաեարադ:

— Պուրատա պէնիմ եանըմա՝ վաճմաեընըդ,
պիր աղ տաճա երրադլանալըմ, վէ սիղ պէ-
նիմ արգամտան կէլինիլ, աէտի:

Պէօյէճէ մէղպուրէ, զաթէն սէրի օլան հա-
րէքէթինի տաճա զիեատէ չաբուգլաթըդ, Բի-
վօյի սօգաղընտա տուրտու, վէ տիւգ տալի
մէրգուճէնին նէղտինէ մուվասըլէթ իթտի Պու-
արալըգ Պլանչ, կիւճ հալ իլէ աեադտա տու-
րապիլիեօր կիպի զանն օլունուեօրտու: Իճ-
թիեար աչըդ, մէղպուրէնին տիթըէմէքտէ օլ-
տուղունու կէօրիւնճէ:

— Նէ՞ օլուեօրտունուդ, աէեու սիւալ իթտի:

— Գօրգուեօրում, աէեու ճէվապ վիրտի
Պլանչ:

— Պէն պուրատա օլտուգճա, նէ՞տէն գօր-
գապիլիսինիլ:

— Պէլըի պիղի պիր կէօրէն վար տըր տէեու
գօրգուեօրում:

— Հագդընըդ վար տըր, էքսէր աճըպպա-
մին պուրունտուգլարը պիր Սէրըը եագդընտա
կէօրիւնճէքլիկիմիլ՝ մուվասթարտան խալի
տէլիլ տիր, օլապիլիք քի պէնի պիր թանը-
եան պուրունուր:

— Էօյլէ իսէ, նէ՞րէեէ կիտէլիմ:

— Էմին պիր մաճէլլէ կիտէլիմ. . . Էվիլէ
էմիրտէ շուու պանա սէօյլէյին քի, պանա
էմնիլէթ ինիլ վաճմը տըր:

— Էմնիլէթիմ օլմասա խտի, պուրատա պու-
լունմաղարմ:

Պու ճէվապընտան տօլալը թէչէքքիւրէն,
տիւգ Պլանչըն էլինի սըգտը:

Պու էմնատէ, մաճէլլի մէղպուրտէն պօչ պիր
քիրա արապասը կէչմէքաէ օլտուղունտան,
տիւգ արապաեը տուրտուրտու, վէ կէնճ գըղ
իլէ քէնտիլի օլմուրտուգտան սօնըա, արա-
պաճըեա, “Շօսէ ա՞՞նիմէն քէօչէսինէ” տէ-
յինճէ, արապա հարէքէթէ պաչլատը:

Կէլէլիմ՝ Շասլէն գօնաղընտա, տիւչէսին օ-
տապնա:

Մէղպուրէ՝ սալթէ Ատրիէն կիտինճէ, գաթթ
իթմիչ օլտուղու մէքթուպու իրմալ իթմէքիս-
թէտի, լաքին էվիլէ պէ էվիլէ եաղմըչ օլտու-
ղու շու աթիտէքի սալթըրըլարը թէքըար վէ եա-
վաչ սէտա իլէ օգուտու:

Ղաեթթ սէվկիւլիւմ Բօմէ,

Մուսղըղ մէքթուպունու ալտըմ, վէ տալիմա վա-
լիտէնի խաթըրտան չըգարմատըընը պիլտիլիմէ մէմ-

նուն օլտում, նասըլքի վախտէն տախի հէր վագըթ
սէնի խաթըրտան չըգարմամագտա տըր : — Սէվկիւ-
լիւ էվլատըմ, քէնտի քէնտինէ գաթլանմըլ օլտու-
ղուն նէֆի միւտտէթինին խիթամը եագլաւմագտա
տըր : Ինչպիսի եագըրտա թէքրար պուլուշաճաղըզ,
վէ կէչմիշ զէմանըն ուֆագ թէֆէք պօրալարընը ու-
նուտուպ, եայլընը սէնին միւսթագպէլինի տիւշիւ-
նէճէքսին :

Սանա իյի խապէրէր կէօնտըրմէք իսթէր խոխմ,
լաքին էսէֆ խտէրիւքի, չիտիքի հալաէ իյի խա-
պէրէր կէօնտըրմէք միւսթիւն տէյլ տիւր, չիւնքի
սըհէթիւտէ հէնուգ հիշ պիւր իյիլէք ալէամէթի վա-
գը օլմամըլ տըր, չու գատար թէպիտէթիւմ վար տըր
քի, եանրմտա մէլալքէտէն պիւրի պուլունուպ, պէ-
նիւմ էօմրիւմիւ թէմիտիւ իյլէմէք իյին, քէնտի էօմ-
րիւնիւն պիւր գըսմընը պիւր թէքէտտիւա ֆէտա իթ-
մէկէ հաղըր տըր :

Պու մէլալքէտէն օլան մախուգ, սօն մէքթու-
պուստա պէեան իթմիշ օլտուղում Ատրիէն տը Լանի
օլուպ, մէգալուրէ, բէաէրինին գատիւ տօսմունուն
գըզը վէ պիւսիւք պիւր սիլսիլէնին սօն նէսի տիւր :

Պու գըզ, կէրչի ֆագլրէ տիւր, ֆագաթ սաըզա-
տէլիկի պիզիւքինէ միւսապի օլուպ, սէրվէթի խէ,
սիւսարըն կիւլէլիքէրինտէն վէ գալպիւնին ֆագիւ-
լէթէրինտէն տուն պուլունմամագտա տըր :

Բօժէ, էվլատըմ, չուրսըն պիլմիշ օլքի, պու
պապտէ պիւր արղում օլուպ, օ արղումուն մէվզըի
ֆիլիէ կէլմէսի, գաթիէն սէնտէն մէնութ տուր : —
Իչպու արղում իսէ, Ատրիէնի ալա եանրմտան ա-
եըրմամագ, անը պէնիւմ գըզըմ թէսմիէ իթմէք, վէ
անըն պանա վալլաէ իսմինի վիլարիկինի իշլիթմէքտէն
իսպալէթ տիւր :

Մատուաղէլ տը Լանիյի թանըրղընտա, պու
արղումուն մէվզըի ֆիլիէ կէլմէսինէ, քիւ պիւր պէ-
նիւ գատար վէ պէլլի պէնտէն զիւտաէ թաճիլ ի-
տէճէքսին :

Մէքթուպ, պունտան էօթէեէ կիթմէտիկին-
տէն, մատամ տը Շապլէն գալէմինի թէքրար
էլինէ ալա : Մէգալուրէ, իչպու գալէմի միւ-
րէքքէպ օօգապընա պաթըրմագ իւզըն իքէն,
նակէհան աղըն նիւմ ալըմըլ, վէ կէօղլէրի տէհ-
չէթլի պիւր հալ քէսպ իթմիշ օլաւագ տուրտու,
վէ գալէմի էլինտէն տիւշտիւկիւ կիպի, սիւսա-
ընտա տախի թարիֆ օլունմաղ պիւր իղթի-
րապ ալէամէթի հասըլ օլտու :

Պիչարէ, եարտըմա տաէմ չըզըրմաեա չալը-
չըպ չապալատը իսէ տէ, սօլումագտա պուլու-
նան նէֆէսինտէն պիւր սէս պիլէ չըգամատը,
վէ կէօղլէրի գըմիլտանմագ օլտուգլարը կիպի,
պուրուշմուշ օլան էլլէրիլէ տախի եօրկանը
եըրթըտը : Այնի վագըթտա միհուտինտէ դու-
հուրա կէլէն պիւր տիթրէմէ, եաթաղընը սար-
սըպ, վէ իչպու տէհչէթլի էճէլ տագըգատը,
անճագ պիւր գաչ սանիյեէ իթիլտաւա իտիպ,
պաղթէթէն պիչարէ գատընը պիւթիւն ալա-
տը, նաչարա մախուս պիւր բէքլիք քէսպ իյ-
լէտի, վէ տիհանընտան պօղուգ պիւր սէս չը-
գըպ, շիլթէլէրի իւզէրինէ տէվրիտի :

Պու հալը էսէֆիչթիւմ վագը օլտուղուն զէ-
ման, Մ. տը Շապլէն տախի տօղղուճա պիւր մու-
հապպէթէ միւսթէլա օլուպ, Սէն-Յըօրանթէն

սօգաղը քէօյէսինտէ Պլանչը արայստեա իր-
քեապ իյլէմէքտէ խոր :

Այնի ղէմանտա, տիկեր պիր էսէֆամիզ վու-
դուաթ տախի, բրէնս Հէքթօրուն գօնաղըն-
տա վուդու պուլուեօրտ : Շէօյլէ քի, բրէնսի
մէրդում ճանիպինտէն ահրայստսնա քէչիտէ
գըլընան զիեաֆէթ, կիթտիքէ շիտտէթ ու
էհէմիիեթի արթըրտ, սօգթօր Յրէսյօ գա-
ֆաեը թուլթտուրմուշ օլտուղունտան, ուեար
ույմաղ սէօյլէմէքտէ, վէ Ֆօսարօ տախի
չու սըրատա, հէր վադըթտան զիեատէ նէֆիս
շարապլարտան միւթէէստիր օլմուշ կիպի կէօ-
րիւնմէքտէ իտի իսէ տէ, շուրաեը պէեան ի-
տէրիզ քի, մէրդումուն սէրթօշլուղու հագըդի
օլմաեըպ, սախթէ խոր : Պաղթէթէն մէրդում
քէլամա աղաղ պիրլէ :

— Արգատաշար, տէտի, չէրէզ վադթինէ
եէթիշտիք, վէ պէն բէք աէն պիլիբիմքի,
աղիզ տօթթումուզ բրէնս Հէքթօր, մուճիպի
խթիղրապըմըղ օլաճագ պիր թէպլիղաթտա
պուլունաճագ տըր : Խմտի, պու թէպլիղաթ
հէր նէ իսէ, պէեան օլունմասընը թալէպ խտէ-
րիմ, զիրա էկէր տօթթումուզ բրէնս պու պապ-
տէ պիր աղ տահա կէճիքի իսէ, զանն խտէ-
րիմքի, իֆատէսինի լաեըգըյա անլաեաճագ
քիման պուլունմաեաճագ տըր, չիւնքի խիւտա
ալիմ, պաշլարըմըղ տէօնմէեէ, վէ մումլար
ֆըրըտագ կիպի էթրաֆըմըլտա տէվը թիմէեէ
պաշլամըշլար տըր :

— Էվլէթ, էվլէթ, մուճիպի խթիղրապըմըղ

օլաճագ իֆատէ հէր նէ իսէ, պէեան օլունմա-
սընը թալէպ իտէրիզ, — տէեու պաղըրտըր,
հէնուզ նիտա իթմէեէ իգթիտարըր պուլու-
նան պաղը տալէթիլէր :

Հէքթօր տիթրէտի, վէ անլընըն թէրինի
մէնտիլիլէ սիլտի :

— Տօթթար... աղիզ տօթթար, — տէտի
Անթօնէն Յրէսյօ, էրէյիճէ կիւճիլըլէ աեա-
ղա գաղարաղ, — տօթթում, եանի քեաֆիէ-
միղին տօթթու բրէնս թօթթօր քէլամա իպթի-
տար իտէճէք օլտուղունտան, սիւքիւթի քեա-
միլէ իւղրէ պուլունմանըրըր բէճա խտէրիմ : —
Տօթթումուզուն սիղէ պէեան խտէճէկի մատտէ
բէք զարիպ տիր : Մէրդում քէնտինին քէսպի
չիֆա իթմէսի, պէնիմ վաղըթամա օլմաեըպ,
տիկեր պիր վաղըթա իլէ օլտուղունու իյղահ,
վէ պէն հէր նէ գատար Բարիս մէքթէպի թըպ-
պիեէսի սօգթօր օլարընտան օլուպ, էրպապը
մալիւմաթ թարաֆընտան տախի ֆէվզէլատէ
թաղտըր օլունմաղաա իսէմտէ, պունունլա
պէրապէր պէնիմ՝ հէքիմ օլմաեան պիր տիկեր
հէքիմ եանընտա առէթա հէր չէյտէն պիլա-
պէր պուլունտուղումու, վէ օ հէքիմին պէնտէն
վէ պիլճիւմէ սանաթտաշլարըմտան զիեատէ
մալիւմաթըր օլտուղունու իապթի իտէճէք տիր :
Պու հալաէ քէլամըր բրէնս թօթթօր թէք խտէրիմ :

Անթօնէն Յրէսյօ, պիր թաղըմ աղըրա-
եըլար արասընտա եէրինէ օթուրուպ, ֆէր-
ըահլանմագ իչին տէ պիւլիւճէք պիր գատէհ
իլէ շարապ իշտի :

Պու էսնատէ Հէքթօր տեսաղա գալիլայ,
— Աղի՛դ տօսթլար, — տէտի — էվիլէա պօ-
ղուգ պիր սէս իլէ, հալպու քի տէրհալ պու
պօղուգլուգ զայիլ օլտու, — վէսվէսէ իթմէ-
յինիլ, նութգուսմ բէք մուսթասար օլաճադ
տըր, — Պիր աղ էվիլէ ազիլ Ֆրէպօմուղուն
սէօյլէտիկի տօգթօրուն իսմինի պիլմէք իս-
թէնթմիսինիլ, օ տօգթօրուն քի, տօգթօր օլ-
մահարագ, քեսաֆէյի տօգթօրլարտան զի-
եստէ մէհարէթ վէ հաղագաթը հայիդ տիր . . .
իլթէ օ տօգթօրուն իսմի, ճէնասլը Աչգ տըր :

Միւսաֆիրէր, պու սէօղիւ պիր լաթիֆէ
ղանն իտէրէք, պրա՛վօ տէեու պաղըրչալար,
Եալընը պարօն Սէզար, գաչլարը չաթըլլայ, վէ
մէճպուրի պիր կիւլիւ իլէ ,

— Պու պիլմէճէնին կյահաթընը իսթէրիլ,
տէտի :

— Իյրահաթըմը՛մը, — տէեու թէքարլատը
սապըգ Պէկուրտ, — Իյրահաթը բէք դօլայ
տըր, — Պու աղչամ պիղի պուրատտա ճէմ իթ-
մէքտէ օլան իշպու զիեսաֆէթ՝ պէնիմ հօվար-
տաճա կէչիրտիկիմ էօմրտէն քէֆը եէտ իթ-
մէքտէ օլտուղումա ալէամէթ օլմագ իւզրէ
վէրիլմէքտէ տիր, — Շիմտիեէ դատար բրէնս
թօթօր եաշաեօրտու, հալպու քի պունտան
պէօյլէ բրէնս տը Գասթէլ-Վիլան եաշաեաճագ
տըր, — Շիմտի պէն պիրինի սէվմէքտէ, վէ
անըն թարաֆընտան սէվիլմէքտէյիմ, վէ պիր
աեսա դատար օ սէվտիկիմ մաթըլուգլա նիլլամէն
էվէնէճէյիմ տիր :

— Պէնիմ պիր ան էվիլէ իշէ իպթիտար իլլէ-
մէքլիկիմնէ՛ դատար ֆայտիլի օլտու, եօգսա հէր
չէյ էլիմիղտէն չըգաճագ իմիշ, տէեու միւլա-
հաղա իթտի Ֆրէպօ :

Հէքթօրուն սօն սէօղլէրի, գահգահալը պիր
կիւլիւլէ մուգապէլէ օլունուպ, հէր աղըրտան
գարմագաղըլ սէպըր իշիտիլմէքտէ, վէ էգճիւմ
լէ տիկիլլէրտէն զիեստէ սէրիսօ օլան պիր քիմ-
սէ տախի,

— Տիմէք տիր քի, իշիմիղտէն պիրի տախի
տէնիլլէ տիւշիւպ զայպ օլտու, տէտի, վէ Ֆրէ-
պօ գատտէհինի թէքարա տօլտուրարագ,

— Խալը, խալը, տէտի, բրէնս բէք կիւղէլ
սէօյլէտի, վէ հարէքէթի տախի չայեսանը թագ-
տիր տիր, Խմտի, բրէնսին աչգընա իշպու պա-
տէյի նուշ իտիեօրում : Թօթօր էօլտիւ, հալ-
պուքի եաշասըն Հէքթօր . . . Լաքին պուրա-
տա ինսանըն սէսի պօղուղուեօր, պինապէրին
պէնիմ պիր աղ թէպտիլի հավաեսա իհթիեսաճըմ
վար տըր :

Տօգթօր պէօյլէճէ սուֆրատան գարգըպ, քէ-
մալ աղամէթլէ թէնէֆֆիւս օտասընա տօղրու
իլլէրլէտի :

Սէզար տախի եօլտա մէրգումա գաթըլլայ,
տօսթանէ պիր թարգտա գօլթուղունա կիրտի,
վէ սիլահլըղն ալթընտա մէվղու օլան սէտիրէ
դատար իլլէրլէտի : Սէտիրին եանընա կէլտիք-
լէրինտէ, Ֆոսարօ տօգթօրուն գօլթուղունտան
այլըլտըղընտա, Ֆրէպօ մէդքիւր սէտիրէ օ-
թուրտու, եախսօտ տահա տօղրուսու եուվար-

լանտը : Պարօն պու առա քէլամա աղաղ պիրլէ ,

— Սղիլիմ տօգթօր , տօսթուսուղ բրէնս
գուվլէթինի սուի իսթիմալ խտիպ , իւզնիւք
իտէր տէեու գօրգ մատօրմուսուռուղ , տէտի :

Անթօնէն մաքինավարի պիր սուրէթտէ պու
պապտէ հազգ վիրինճէ , Սէղար քէլամա
տէվամէն ,

— Իսթէրօնիղ քէնտիսինի սիղէ կէօնտէրէ-
յիմտէ , իճապլնա պագըն , տէեու պէեան
իլէտի :

— Էվլէթ , էվլէթ , կէօնտէրին տէ , քէն-
տիսինէ ուֆագ եօլլու պիր նասիհաթ վիրէ-
յիմ , եանի կիտիպ եէրինտէ եաթմասընր սէօյ-
լէյիմ . . . — Ահ , պէնիմ պիլէ պաշըմ ֆէվգ
էլատէ տէօնիւեօր , տէեու մուգապէլէ իթտի
Ֆրէպօ :

Մուսիպինճէ Սէղար թէքրար թաամ սալա-
սընա կիտէրէք , բրէնսէ եաղլաշտը , վէ գու-
լաղընտան աշաղըեա ,

— Անթօնէն Ֆրէպօնուս սիղէ սէօյլէեէճէք
ղաեէթ մուհիմմ պիր իֆատէսի օլտուղունտան ,
ղաթընըղ պէքլէեօր , տէտի :

— Կիտիւեօրում :

Հէքթօր տօգթօրուն նէղտինէ կիթմէք իւզ-
րէ հաղըրլանտըղընտա , տալէթիլէրին պիր չօ-
ղու տալի , թաամտան սօնրա իչիլէճէք սիկա-
րալարը իչմէք իւզրէ , մէրգուսուռ արգասըն-
տան թէնէֆֆիւս օտասընա կիրտիլէր :

— Իչթէ կէլտիմ , աղիլիմ տօգթօր , պանա
պիր սէօղիւնիւղ միւ վար տըր , տէեու սիւալ

իթտի բրէնս տօգթօրա , վէ մէրգուս տալի
ճէվապէն ,

— Օթուրուն քի , սիղէ ճիւղի պիր նասիհաթ
վիրէյիմ , եանի ատէթա հէքիմճէ պիր րէչէ-
թա թէրթիպ իտէյիմ , տէեու պէեան իլլէտի :

Թապիպ , Հէքթօրուն էլինտէն թութուպ ,
եանընտա օթուրթմաղ իւզրէ չէքմէքտէ օլ-
տուղունտան , կէնճ բրէնս տալի մուսալիֆէթ
իթմէեէրէք օթուրտու :

Յօսարօ , պունլարըն եան եանա օթուրմուշ
օլտուղլարընը կէօրիւնճէ , թէք կէօղիւնիւն
գաքաղը ալթընտա վաշիճէ պիր մէսերրէթ է-
սէրի միւշահէտէ օլունտու , վէ քէէնի շամ-
տանըն մուսլարընտան սիկարասընը եազմադ
իւզրէ գօլունու ուզաթըպ , տիվար քեաղըտը-
նըն իւզէրինտէ կէօղէ կէօրիւնմէղսուրէթտէա-
սըլը օլան իբիք իլմէյի թութուս , վէ խա-
ֆիֆճէ չէքմէքլէ , քէնտիսի կէրի չէքիլտի ,
վէ պու վէճհլէ հալալըն էսքսէրէ մէրպուլթ
օլան տիկէր էնքսէր եէրինտէն այրըլմասըլա ,
թէնէֆֆիւս օտասընտա թօրլանմըշ օլան օն օն
թէնէֆֆիւս տէհլէթլէ պաղըշմալարը պիր օլ-
տու , չիւնքի սիլահլըդ կիւրիւլթիւ իլէ տօգ-
թօրուն վէ բրէնսին իւզէրինէ , վէ անտէն տա-
լի խալըեա տիւշտիւ :

Հէքթօր սալթ պաշը դիեատէճէ ինճինմիշ
օլարագ , պիր սըլաեըշտա աեաղա գալգար :
Հալպու քի տօգթօր կիւճ հալ իլէ աեաղա
գալգաղընտա , եիւզիւ գանա միւլէմմա խտի :

— Ահ , եալալանմըշ , եալալանմըշ , չարուգ

եաքաբար իտին, զիբա մուղիբր օգլար պու սի-
լահըդ տա իտիլէր, — տէտի կէնճ բրէնս էլլէրի-
նի պիբի պիբինէ գալուշտաբարադ :

Անթօնէն Ծրէպօ պիւթիւն պիւթիւն ինսան-
լըգ հայնտէն չըգմըջ օլուպ, կիւնպէլս աեագ-
տա տուբապիլիեօրտու, պուռնուլս պէրապէր
հաեաթընճա մուխաթարա օլմապըր խուսու-
սուստա քէնտի քէնտիսինի իզնաեէ չալլըմադ-
տա, վէ էթրաֆընտա պուլուսան դէվաթա
խիթապէն :

— Միւսթէրիհ օլուն, վազը օլան գազա
թէհլիքէլի տէլիլ տիր : Սիդ պանս սալթ պիբ
միգտար թաղէ սու, պիբ ազ պուզ վէ պէգ
կէթիբին, պաշգա պիբ շէեէ լիւզուսեօգ տուբ,
տիմէքաէ իտի :

Պիբ ճիւզի միւտտէթ կէչմիշ իբէն, պիչարէ
Ծրէպօ իւսթ տէրիսի պթընտա էօյլէ պիբ տիթ-
րէմէ հիսս իլլէտի քի, պուռնուլս իտէստիրի պա-
շընսան թօբուգլարընս գաւտար սիրաեէթ իլ-
լէտի : Պիւնաէն ալէյհ մէրգուս, դարիպ պիբ
սօղուգ գան, ֆագաթ մօղուգ պիբ սէս իլէ :

— Արթըգ պէնիմ իշիմ պիթտի, տէտի :

— Ծրէպօ, ազիլիմ Ծրէպօ, սիդ գուրթու-
լաճագսընը, տէեուս մուգապէլէ իթտի բրէնս :

— Պուստան պէօյլէ պէնիմ գուրթուլմամս
իմքեան գալմամըշտըր . . . տասիրարըմտա ճէ-
վէլան իտէն դէհլը, սէլլամէթ իւմիտինի մահվ
իլլէմիշ տիր . . . — Պիբ ազ էվիլէ պուզ կիպի
սօղուգ իտիմ, լաքին շիմաի աթէշ կիպի եա-
նրեօրում, վէ եաշումագ իչին պէշ տագըդամ

գալմըշ օլտուղու թագտիրտէ, աթէշլըր իչին-
տէլիմ կիպի ճէվը ու ճէֆա չէքիեօրում . . .

— Աման, Ալլահ աշքանս օլուն, պանս իչէ-
ճէք պիբ ազ սու վիբին :

Հէմանտէմ պիբ շիշէ տօլու սու կէթիբիլիպ,
տօգթօր շիշէլի էլլինէ ալըր, վէ լաքին վի-
ճուտինին տէհչէթլի սուրէթլէ սարըմասըն-
տան, էլի տիթրէեօրտու, վէ շիշէլի աղընս
կէօթիւրիւր կէօթիւրմէդ, պիբ տամլս սու պի-
լէ իչէմէեէրէք, շիշէ տիշէլի արասընտա բա-
րա բարչա օլտու, վէ կէօղլէրի իսէ ֆըրըտագ
կիպի տէօնիւեօրարտը, էիւզիւ տիր տիրի
ալէվլէր իշինտէ եաննս աաէմլէրին եիւզիւ
կիպի իտի, կէօքսիւ տէմիբի քէօրիւկիւ մի-
սիլու գապարըպ ինմէքտէ, վէ տիհանընտան
պիբ թագըմ անլաշըմադ սէօյլէր չըգմագտա
իտի :

Պիչարէ սօն պիբ տիթրէմէ իլէ եէրէ տիւ-
շիւպ, պիբ տաթի դըմըլտանաղ օլտու, շիւն-
քի թէրքի հայեաթ իլլէմիշ իտի :

Բրէնս, նաշն եանընտա տիզ չէօքէրէք,

— Վահ զէվալը, վէֆաթ իթտի, տէտի
եիւքսէք սէսլէ, վէ ֆօտարօ տաթի քէնտի
քէնտինէ :

— Անըն իշի աթըրգ պիթտի, տէտի :

Հէքթօր՝ քէտէր վէ հէհէճանընտան նաչի, ագըընը զայսլ իթտիկինտէն, Գօսարօ,

— Չաբուգ բրէն օտասընա կէօթիւրիւլիւլ, եաթաղընա եաթըրըլըն, վէ իգթիզա իտէն միւտավաթ իճրա օլունսուն, տէեու էմր վիրտիւ վազըայի մէգըւրէտէն տօլայը մահզուն վէ միւքէտտէր օլան իըղմէթ քեարար էմրի մէգըւրու տէրհալ իճրա իթտիլէր:

Ումուսի սերիսօչուգ պու էսնատէ սուրէթի զարիպէտէ մահվու իղպէ օլմուչ օլուպ, օլ ֆէվգէլատէ մէսէրրէթ վէ շէնլիք եէրինէ, աղիւմ պիր տէհչէթ վէ քէտէր դայիւմ օլմուչ իտի:

Միւսաֆիրէրտէն պիրի ֆրէպօնուն նաշընը խանէսինէ կէօթիւրմէքիկի թէքիֆ իլլէտիկինտէն,

— Խալը, — տէեու միւգապէլէ իթտի Սէղար, — վուգուի հալ պուրատա հիւքիւմէթ մարիֆէթիլլէ թաստիգ օլունմագ կէրէքտիր: — Իմտի, պիր ան էվլէլըօլիս դօմիսէրինէ խապէր վէրիլմէլիքի, կէլիւլ մաղպաթանը եաբսըն: — Պէն շիմտի կիտէր, տօգթօրուն խանէսինէ իշի պիլտիրիւրիւմ:

Պէօլլէճէ պարօն տը Գօսարօ, հէնուղ էնքսէրէ մէրպուլթ օլան իրլիլի բարմազարը արասընտա թօրլանըպ, ճէպինէ աթտըգտան սօնրա, տիշարը չըգտը:

Սօդագտա իսէ, օլ կիճէքի սիս կիթտիքճէ գաթըլաշմագտա օլուպ, Գօսարօ՝ արապասընը, իշար իլլէտիկի մահէլլտէպուլտու, վէ աւապանա օթուրունճա, Պէնէտէթթօեա,

— Չաբուգ պէնի Գօնգօրտ մէյտանը քէօչէսինտէ կապրիէլէլիտինէ կէօթիւր, — տէեու էմր վիրտի, վէ արապանըն սիւրաթլէ էսնաի հարէքթիկնտէ, քէնտի քէնտինէ, — շէյթան հէր բլանլարմը պօղուեօր... Պա'գ չու իշէքի, եալընը ֆրէպօ վուրուլտու տա, բրէնսէ պիր շէյ օլմատը... լաքին պէլիս եօգտուր, պէն թասալլուրուսուն ուճ տէրէճէսինէ գատար վարաճաղըմ, վէ էլպէթթէ ֆիւթուհաթը պէն գաղանաճաղըմ, տէտի:

Պիր խալլի վազըթտան պէրի տիրքի, Մալիան ձիւլքէրտէն պահա իթմէեօրուլ: Մալիւմ տիրքի, պու գատըն դաեթլէ գուրնալ օլուուղունտան, տիւգ Հանրի՝ մէզպուրէնին գուրնալլըղնտան տէհչէթէ կիրիֆթար օլարագ, քէնտիսինի պեր թագըրիւլ խանէսինտէն թարտ իլլէմիշ, վէ պիր տալի գապուլինէ ասլա միւսատէ իթմէմիշ իտի:

Իճթիմալ տըրքի օգուեանլարըմըղն խաթըրնտա օլուուղու իւղրէ, Էլլէնին սապըգ սիւտանասը էօմրինիւ գաթթ իթմէքտէ օլան պէօլլէ պիր սիւրկիւնէ գաթլանըպ տուրամա եաճաղընտան, Շասլէն ֆամիլեսըր գօնաղընտան թարտ խալտիկիլին իւք կիւնլէրի, հէր աղչամ մահզունէն վէ միւքէտտէրէն մէզքիւր գօնաղըն էթրաֆընա կէլիւլ, ճէնէթթի ատէն:

տէն թարտ խորտիքտէն սօնրա , անքն էթրա-
փընը տօլաշան վէ նաղար խտէն հազրէթի
Ատէմ վէ Էւա կիպի , Շասպէն գօնաղընըն ալըդ
օլան բէնչիրէլէրինէ նաղար իտէր իտի :

Վէ լաքին քէտէր ու էլէմի իչինտէ պիլէ պօշ
տուրամաղ իտի , չիւքի կէչինմէք իչին պիր
իշ իլէ մէշըուլ օլմաը լաղրմ օլուպ , վէ տուլէ-
սին ճէօմէրտօնէ թէքիլէրինի տախի դապուլ
իթմէմիշ օլտուղունտան , պիր էվտէ , էվ գա-
տընըղը իթմէք , եալսօտ խասթա պագմադ
իւզրէ պիր խըղմէթ արատը , վէ Պադ օօգա-
ղընտա միւսիննէ վէ սագաթ պիր դասըն նէգ-
տինէ տախիլ օլուպ , պիւթիւն կիւպէրինի ադ-
շամա գատար օրատա կէչիրմէնէ պաշլատը :

Սաաթ օն պիրտէ նիգամէն քէնտի եէրինէ
տիկէր պիր կիճէ պէքճիօի կէլաիկինտէն , Մա-
րիան՝ Գօնգօրտ քէօբրիւսիւ վէ մէյտանըլլա ,
կապրիէլէ կէչիտինտէն վէ իլիլէ սօգաղընտան
միրուր իտիպ , Միրօմէնիլ սօգաղընտա վազը
քէնտի օտաճըղընա ալտէթ իլլէր իտի : Էսնտի
բահաէ մէրգուլմէ՝ քէնտի դըղը թէսմիէն իթ-
տիկի էլէն տը Շասպէնին , վագթիլլէ տէրու-
նինտէ իլք ատըմլարընը արմըշ օլտուղու քիւ-
չիւք պաղչէնին գարըսընտա տուրուպ , կէօգ-
լէրի եաշարրտը :

Մէնթ-Մնօրէ վարըղընտա վէ պիրինճի Ֆրան-
սօս սօգաղընտա յուգու պուլան տէհչէթիլի
վուգուաթլար ադշամը , կիճէ մէմուրու պիր տղ
կէճ գալտըղընտան , Մարիան՝ անճադ սաաթ
օն պիրի չարէք կէչէրէք , խըղմէթինտէ պու-

լունտուղու գատըն նէգալինտէն մուֆարադաթ
իլլէտի , վէ սիսին գաթըլըղ սէպէպիլլէ Գօնգօրտ
մէյտանընտան կէչէրէքէն , պէլքի Եօլու շաղը-
րըր տէնու զանն իլլէտիկի ճիհէթլէ , Բօյեալ
քէօբրիւսիւնէ տօղրու միւթէվէճճիհ օլտու ,
վէ թիւիլիքըր թարափընտան կէչէրէք , Բիվօ-
լի սօգաղընա մուվասըլէթ , վէ անտէն աօղ-
րուճա կապրիէլէ կէչիտինէ աղիմէթ իլլէտի :

Մէզպուրէ , սիննինէ ըաղմէն , բէք գալի
եօլ Եիւրիւտիւկիւնտէն , ագալլի եարըմ սաաթ
զարփընտա Եօլուն սէքիգտէ եէտի բայընը
գաթթ իթտի :

Մարիան՝ Մէրքիլմէքերիպլըն տիվարլարը պօ-
նունտան կէչէրէքէն , պիր արապա կէօրտիւ քի,
սիս իչինտէ , պունուն ֆէնէրլէրի իքի գան լէ-
քէլէրինէ պէնդէեօրտու : իշպու արապա սիւ-
րաթլէ կէլլպ , Պուսաթ-տ Սնիկա սօգաղը քէօ-
չէսինտէ տուրտու : Մէզքիւր արապաւտան պիր
ատէմ աշաղընա էնիպ , կապրիէլ սօգաղընա
տաթիլ օլտու , վէ Մարիան՝ արապանըն եի-
րադլանտըղը զէման , գալտըրըմտա վէ քէնտի
արգասընտա տեադ սէսի ալտը :

Մէզպուրէ , րէվիշ հալէ կէօրէ հիշ պիր շէյ-
տէն գօրգմաղ կիպի զանն օլունուրտա իսէ տէ ,
պունունըա պէրապէր մէգքիւր տեադ սէսին-
տէն գօրշտա , վէ չօսէ եօլտան կէչիպ , Շանդ-
իլիգէնին աղաճլարը արթընտա սիւքըլէնտի :

Քէնտիսիննի պատըղը թօբրադ նէմադ օլ-
տուղու ճիհէթլէ , աեադ սէսի անճադ գապա
պիր թարըտա իշիտիլտիկի հալտէ , ուզադտան

կէլէն ատէմին տեադ սէսի իսէ, ֆէլզէլաոտ սուրէթոտէ իշխալիւեօրտու :

Պիրտէն պիրէ սէս քէսիւտի, չիւնքի ղիքր իթտիկիմիզ ատէմ տուրմուշ խտի : Մարիան տախի տուրտու : Մէզպուրէ պու էննպտէ Շասլէն գօնաղը գարչըսնտա պուլունուեօրտու, վէ գօնաղ իսէ, սիս իշնտէ դարգ օլմուշ խտի :

Իհթիեարէ գատըն, գօնաղըն պաղչէ տիվաւը գաբուսունու կէօղիւ իլէ պուլմաեա ճահտ իտիպ, պու գաբուտա, գըմլտանմաեարագ պիր կէօղիէ միւշահէտէ իլլէտի, վէ քէնտի քէնտինէ,

— Եանըմաեօրում, պու կէօղէ՝ պիր աւտէմ կէօղիէսի տիր, հաթթա ատէմ օլտուղունու տա կէօրիւեօրում, եախօտ քէշֆ իտիեօրում, տէտի :

Մարիան պու լաֆիլարը սէօլլէեէրէք, պիր աղաճըն արգասընա տաեանըպ, իշն նէթիւճէսինէ պէքլէմէեէ պաշատը : Պիր սանիյեէ սօնրա, գուլաղընա, պիր գաբուսուն անախթար իլէ քիլիտի աշըմաար սէսի կէլտի, վէ օլ քիւշիւք գաբու աշըլպ, կէօղիէ տէ նապէտիտ օլտու :

Իհթիեարէ խաթուն, եինէ ֆիքրինտէն,

— Իշէրի պիրի կիրտի, լաքին աճապա քիմ իտի, էկէր տիւգ տիր տիսէմ, տիւգիւն քէն տիսինի կիղլէմէեէ նէ՞ սէպէպի յար տըր, մէր գոււ իսթէտիկի կիպի հարէքէթէ, վէ պիւշիւք գաբուտան կէշմէեէ մըլթար տէլիլ մի տիր . . . — Պու բէք զարիպ շէյ տիր . . . է :

սասընը անլամադ իսթէրիմ, — տէեաւ միւլա, հաղա իթտի :

Պատէհու թէքթար շօսէ եօլա կէշիպ, քիւշիւք գաբուսուն գաբանմիշ օլտուղունա թէէմին օլտու, վէ վէսվէսէեէ պաշաեարագ :

— Աճապա տիվարն արգասընտա նէ՞ վագը օլուեօր . . . — Պու էսարա պանա բէք զարիպ կէօրիւմէքտէ տիր . . . — Պու կիճէ վիզիլթասընտա Ատրիէն աը Լաննի տէնիլէն մաւմուաղէլին մէտխալի օլմաարղընը քիմ պիլի . . .

— Պէն օլխապիսէյի՝ հէր շէյի իճրաեէ միւշթէտիրէ զանն իտէրիմ : Սէ, էկէր իսպաթ իթմէկէ գատիր օլա իտիմ . . . լաքին, հէր նէ իսէ, պէքլէեէճէյիմ, տէտի :

Պէօլլէճէ Մարիան, հաթաաքի սիս իլիքլէրինէ գատար թէէսսիր իթտիկի ճիհէթլէ, եունլու չալլնտ սարըլպ, օն ատըմ գատար, պուլունտուղու մահէլլտէն երիաղլանտը, վէ բուսուաա տուրտու :

Օգուեանլարմըգա պէեան իթմէքիք հէման զպիտ օլտուղու իւղրէ, պաղչէնին էշլինտէն կէշէն չախս՝ պարօն տը Ֆատար օլուպ, մէր գոււ արապասընտան աշաղը ինէր ինմէպ, աւապաճըսը Պէնէտէթթօեա,

— Չաբուգ վէրնէօլլ սօգաղընտա տօղթօր Ֆրէպօսուն խանէսինէ կիթ, վէ քիրաճըրնա պիր ֆէլաքէթ վագը օլմուշ օլտուղունտան, նաշընըն հէման կէթրիլէճէկինի գաբուսունա սէօլլէքի, օ տալիս տօղթօրուն խըզմէթքարալարնա խապէր վիրպին, տէտի :

— Բէ՛ք իյի, էֆէնտիմ՝:

— Շահէտ սանա պիր շէյ սորարար իսէ, հիշ պիր շէյտէն մալիւմաթըն օյմատըղընը պէ-
հան իտէրսին:

— Բէ՛ք իյի, էֆէնտիմ՝:

— Վէ չարուգ պուրահա ալտէթ իթմէլիսին:

— Բէ՛ք իյի, էֆէնտիմ՝:

Սէզար պաղչէէէ կիրինճէ, Պլանշըն՝ դաբա-
մահարադ չըգմիշ օլտուղու դարուհա տօղրու
իլէրլէտի:

Ֆօսարօ օ դարուտան իւէրի կիրտիկինտէ,
քիւչիւք պիր տէհիլղտէ պուլունտու: Մէր-
գում՝ հէր նէ գատար, սախթէ Ոտրիէն վա-
սըթասըլլա եարբըմիշ օյան խարիթանը նաղա-
րը թէտղիգ վէ թէֆթիշտէն կէչիրմիշ իտի իսէ
տէ, պունունլա պէրապէր դօնադտա քէօր
քէօրունա երւրիւտիւկիւ հալտէ, պաղը մէ-
մուլին զայրի շէյէրէ չարաբադ, եագանը է-
լէ վիրմէսի մէլնուգ պուլունտուղունտան, ճէ-
պլինտէն չըգարաղը քիւչիւճէք պիր խըրսըգ
ֆէնէրինի եագտը, վէ հէր թարաֆը կէօղտէն
կէչիրիպ, գուվլէյի հաֆըղաօնը ճէմ իլլէ-
տիքտէն սօնրա, նէրտիվնտէն եօգարը չըգ-
տը, վէ էօնէրինտէն կէչէճէկի դարուլարը
թաատատ իտիպ, տիւշէսին տայիրէսինէ միւթ-
թատըլ օլան Պլանշըն տայիրէսի դարըսնտա
պուլունան դարունուն էօնիւնտէ տուրտու:

Պու էսնատէ դօնադ տէրին սուսլուգ իչին-
տէ օլուպ: Սէզար տը Ֆօսարօ դարունուն տիւշ-
մէսինի օյնաթտը, վէ պու պապտէ հիշ պիր

մուգալէմէթէ թէսատուֆ իթմէնէրէք, պիւա
թէրէտուրա իւէրի կիրտի:

Պլանշ թարաֆընտան ֆիթիլի էնտիրիւմիշ
օլան լամպա ճիւղիճէ եանմադտա օլուպ, պա-
րօն՝ պունուն զեհասըլլա նաղարը տիգդաթը-
նը չըմինէէ տօղրու աթֆ իլլէտի, վէ իքի
շիշյի մասանըն իւղէրինտէ կէօրմէրլէ, իլէր-
լէյիպ, պու շիշէլէրի ալտը, վէ պիր մէհարէ-
թի մախսուսէ իլէ ճէպինէ գօտու:

Պու էսնատէ մէմուլին զայրի պիր սէս, մէր-
գումուն վիճուտինտէ պիր տիթրէմէ հասըլ իթ-
տի իսէ տէ, ապըլը սաաթըն վուրմասըլլա զու-
հուրա կէլմիշ օլան պու էսասսըլ գօրգուսուն-
տան տօլալը, քէնտի քէնտինէ կիւլտիւ, վէ
կէօղիւնիւ սաաթըն ադրէպի իւղէրինէ չէվի-
րիպ, քէնտի քէնտինէ

— Եարը հէր լիճէ տիր, վէ եարըմ՝ սաաթտան
պէրի հէր շէյ պիթմիշ օլմադ կէրէք տիր, տէ-
տի, իմտի էվլէլա հէր շէյին պիթմիշ օլուպ
օլմատըղընա թէէմին օլմադլըղմ, վէ սօնրա
տախի տիւղիւն տիւշէսէ եագմիշ օլտուղու,
ֆադաթ Պլանշըն ալմահա ճէսարէթ իտէմէ-
տիկի մէրթուպու պուլմադլըղմիգ թիղա իտէր:

Պու վէճէ իլէ Ֆօսարօ թուալէթ օտաարնտան
կէչիպ, գուլաղընը տիւշէսին օտաար դաբու-
սունա տահաթտը:

Իշպու օտաատան հիշ պիր չիւպհէլի սէս իշի-
տիլմէթօրտու:

Պլինապէրին ֆասիտի մէրգում, կէնճ գըղըն
աղիմէթինտէն էվլէլ գօյմուշ օլտուղու տիւր-

կիւեիւ չէքիպ, դաբուեու տիգգաթլէ աշտը, վէ թէքրար տուրտու: Կիրտիկի վասի օտատա, գապրիսթանա մախսուս տէրին պիր սուսլուգ մէվճուա խտի: Եաթաղըն եանընտա վադը քիւ- չիւք պիր մասա իւսթիւնտէ պուլունան պիւ- յիւք պիր լամպանըն ըըղըլլա, մատամ տը Շասլէնին զաթէն տօնմուշ օլան վիճուտի միւ- շահէտէ օլունտուղունտան, պարօն, բարմադ- լարընըն ուճունա պատարագ, մէզպուրէնին նաըն եանընա եագլաշտը, հալ պու քի իշպու էմիր պասիրէթի իճրա իթմէսինէ ասլա լիւզում եօգ իտի, վէ էլինի տիւշէսին պուրուշմուշ օլան գօլլարընտան պիրինէ տօգունտուրմասըլ- լա, մէրմէր թաշ կիպի սօվուգ օլտուղունու հիսս իտինճէ, լէհճէսինտէ աղիւմ պիր մէսէր- րէթ թէպէսսիւմիւ զուհուրա կէլտի, վէ սախ- թէ Ատրիէնտէն թարիֆ ալմըշ օլտուղու պիւլօր սանտըգճըղաղը պուլմագ իւզրէ, թէք կէօ- զիննի տախի օտանըն տէօրթ թարաֆընտա տօլաշտրտու:

Ֆօսարօ, պու սանտըգճըղաղը պուլունճա, գաբաղընը աշտը, վէ իշինտէքի էշեանը լա- եըգըլլա թէտղիգ իթմէք իւզրէ, լամպանըն եանընա կիթտի, վէ արատըղընը չար չարուգ պուլուպ,

— Իշթէ պանա էլղէմ օլան պու տուր, տէ- տի, վէ Րօշ-Սիւր-Լօար սէյֆիեէսինտէն՝ Մ- տը Շասլէն թարաֆընտան եաղըրըլ օլան մէք- թուպու չիզտանը տէրունինէ վազ իյլէտի:

Սէղար, պու իշի տախի կէօրտիւքտէն սօն-

րա, սանտըգճըղաղը եէրինէ գօլտու, վէ ճէ- նաղէ իւզէրինէ պիր տէֆա տահա աթֆըր նա- ղար իյլէյիպ, գաբուեու գաբաւտըգտան սօն- րա, թօպլէթ օտասընա կէլտի, վէ Պլանշըն օտասը սիւրկիւսիւնիւ վազ իտիպ, վէ լամպա- նըն ֆիթիլինի տախի էնտիրէրէք, սօֆատան միրուր իյլէտի, վէ էվլէլա նէրտիվէնաֆէն էնիպ, գօնագտան վէ սօնրա տախի պաղչէտէն տի- շարը չըգտը, վէ արապասընա վասըլ օլտու- ղունտա, արապաճըեա, հմէմուրիւէթինի իֆա իթտի՞ն մի, տէեու սօրուգ, մուվաֆֆագաթ ճէվապը ալընճա, քէնտիսինի պիրինճի ֆրան- սօս սօգաղընտա քիպին բրէնա Հէքթօրուն խանէսինէ կէօթիւրմէսինի էմր իյլէտի:

Սէղար, բրէնսին խանէսինէ մուվասըլէթին տէ, բօլիս գօմիսերի ժուրնալը եաբըպ պի- թիրմիշ, վէ իշպու ժուրնալտա, տօգթօր ֆը- րէպօնդն վուգուի վէֆաթը, պիր չօգ շահիտ- լէր մուվաճճէհէսինտէ գաղանէն վազը օլտու- ղու իշար գըլընմըշ իտի Պարօն իսէ, ֆիքրինտէն:

— Պու պիւշարէ Անթօնէն՝ տիւշէսին պու գա- տար չարուգ վէֆաթ իթմէսի սէպէպինի պիւ- մէք իսթէեէճէք իտի, հալ պու քի — էկէր ահրէթ վար իսէ, — չիմտի պու սէպէպի օրա- տա պիւմէքտէ իսէ տէ, չու գատար քի, պիւ- տիկինի քիմանէս սէօյլէեէմէմէքտէ տիր, — տէեու միւլաշաղա իթտի:

Թապիկին նաը պիր արապաեա գօնուլա- րագ, վէրնէյլ սօգաղընտա վազը քէնտի խա- նէսինէ կէօթիւրիւլաիւ:

Արապա կիթտիքտէն սօնրա, Գոսարօ բրէն-
սին օտապընա կիրտի: Հէքթօրուն վադաա ագ-
լը պաշընա կէլմիշ խտի խսէ տէ, հէման մուծի-
պի իղթիրապ վէ էնտիշէ սուրէթտէ քէտէր վէ
մահզունիյէթ իլինտէ պուրունուօրտու:

— Ալլահ սիզէ ուղուն էօմիւրլէր պախշ իյլէ-
սին, աղիղիմ բրէնս, — տէտի Սէղար չէվզ իլէ
Հէքթօրուն իքի էլլինտէ սըգարապ:

— Ահ, նէ՛ ճէսարէթիմ գալմիշ տըր, վէ նէ՛
տէ սապըրմ: — Պէն Ֆրէպօնու էզճան ու տիլ
սէվէր խտիմ: — Անըն վէֆաթը պէնի քեամի-
լէն միւքէտտէր գըլտը:

— Ֆիլվադը զուհուրա կէլէն հալը էսէֆիշ-
թիմալ շալեանը էլէմ ու քէտէր խսէ տէ, —
տէտու տէվամ իթտի պարօն, — վուզու պու-
լան ֆէլաքէթ տահա զիեատէ տէհէթլի օլա-
պիլիւր խտի, լաքին համա օլտուն սիղլին միւ-
պարէք երլադընըզ կէօղ կէօրէ զաթընըզ հի-
մաէէ իյլէմիշ տըր, չիւնքի սիղ Ֆրէպօնուն
եանընտա օթուրմուշ օլտուղունուզ հալտէ, ա-
նըն կիպի սիղ տախի բէնչէի հէլաքա աիւշար
օլապիլիւր խտինիլ:

Հէքթօր՝ եաշարմըշ օլան եիւզիւնիւ սիլտի,
վէ ճէվապէն,

— Շիւպհէսիզ ճէնտալը Հազգ պէնիմ եաշա-
մադլըղմը իսթէեօր, տէտի:

— Իլէրուտէ անլարըզ, տէտի Գոսարօ ֆիք-
րինտէն:

Կէլէլիմթէքար Մարիան ժիլպէրէ:

Մէզպուրէ՛ պազչէ գաբուսունուն թէքքար

աշըմասընա պէքլէմիշ օլտուղունտան, իշպու-
գարուտան պիր ինսան չէքլինին չըգըպ, Պօա-
սի տ՝Անկլա սօգաղընա տօղրու իլէրլէտիկինի
կէօրտիւ:

Կիճէլէ յին գօնադտան չըգան պու շախս՝
տիւզ օլմատըղը հալտէ, քի՞մ օլապիլիւր, վէ
պու գատար աղ պիր միւտաէթ զարֆընտա
իլէրաէ նէ՞ եարմըշ խտի:

Պիր արա Մարիան, պու ատէմին արգասըն-
տան կիթմէքիկի աիւշիւնտիւ խսէ տէ, շախսը
մէճհուլ՝ սէրիան հարէքէթ իթմէքտէ օլտու-
ղունտան, ճիւզի պիր միւտաէթ զարֆընտա,
քէնտիսինի կէթիթմիշ օլան արապաեա վասըլ
օլտու, վէ օրատան հարէքէթ իյլէտի:

Իհթիեարէ էմէքտար, ֆէնա ֆէնա միւլա-
հաղալար տէրեասընա զարգ օլմուշ օլտուղու
ճիհէթլէ, խանէսինէ ալտէթ իտէճէք եէրտէ,
իլք տուրտուղու եէրէ կէլտի, վէ Շապլէն գօ-
նաղը գաշըլսընտա, վէ սօգաղըն տիկէր ճիհէ-
թինտէ վազը գալտըրմ իւզէրինտէ տուրտու:

Սիսին գաթըլըղընա բաղմէն, մէզպուրէ,
գօնադտա պիրինճի գաթըն էնտիլիլմիշ օլան
իւշ բէրտէլէրի արաւընտան ճիւզիճէ պիր բըզ-
կէօրտիւկիւնտէն, քէնտի քէնտինէ,

— Մատամ տիւշէսին օտապընտա, վէ սէվ-
կիւլիւ մատամըմա եազըն օլմադ իւզրէ պէ-
նիմ եաթթըղմ օտատա, քէզալիք տիւզիւն
օտապընտա բըզգ վար տըր: Սճապա պու կի-
ճէ գօնադտա նէ՞ վազը օլուեօր, տէտի:

Մարիան եիկիլիմ տադըգատան զիեատէ

գալարը մտա էնինէ պօետունա տօլաշոր, վէ գօնաղըն գաբուճուսունու ուեանտըրըպ, կապ-
րիէլ սօգաղընտա կէօրտուկիւ մէնզարէյի նազլ
իթմէ քրիկի տիւշիւնտիւ իսէ տէ, սօնրատան,
Մ. տը Շասլէն պունու պիր իֆիթիրա վէ թիպ
ատու իլէ, քէնտիսինի պէ թէքթար գօլաճա-
ղընը միւլաճաղա իտէրէք, մէզքիւր թասափ-
վուրունտան սարֆը նազար իթտի:

Լաքին օրատան չէքիլմէյի տէ պիր տիւրլիւ
գաբարլաշորը մատրղընտան, սապաճա գա-
տար կէօղիւնիւ գաբամամազլըղը Ֆիքրինէ գօյ-
տու, վէ էվինէ տվտէթ իթմէզտէն, պէլքի
էինէ պիր ույղունսուզ հայէ թէսատիւֆ իտէր
միւլաճաղասիլէ, կապրիէլ կէշիտինէ կիթ-
մէկէ գարար վիրտի, վէ պինապէրին Պուասի-
տ'Անկրա սօգաղընա միւթէվէճճիճ օլտու:

Պու էսնատէ սաաթ սապաճըն պիրի իտի:

47

Թամ օլ սաաթտա Մ. տը Շասլէն իլէ Պլանշըն
րաքիպ օլտուգլարը արապա, Պօտվիլ գարշը-
սընտա, Շօսէ տ'Անթէն պուրլարըյլա սօգաղը
քէօշէսինտէ տուրտու:

Տիւգ արապա գաբուսունու ալըպ, աշաղը
էնտիկինտէ:

— Կէտիք, աղի՛գէ՛մ Աարիէն, աշաղը էնի-
նիզ, տէտի:

Կէնճ գըլ սիրաթլէ արապատան գալտըրըմ
իւղէրինէ աթլատը, վէ իհիթիւտա աշրգա խի-
թապէն,

— Նէրէէէ կիտէճէյիզ, տէտու սիւալ իթտի:

— Պինեօնա:

— Պիր լօգանթաեա՞մը, տէտի Պլանշ նէֆ-
րէթլէ:

Եվիլթի, պիր լօգանթաեա, լաքին անըն
պիր օտաղնա կիտիպ, վէ հէր քէսին նազարը
տիգգաթընտան խալի օլարազ, իսթէպիկիմիզ
կիպի կէօրտուէճէյիզ, խմտի, թէրէտտիւտ իթ-
մէյիպ, հայտէ կէլինիզ:

Պլանշ քէէննի պիր իքի իթիրաղ պէեանըն-
տան սօնրա, իհիթիւտարըն արգասընտան կիթ-
տի, վէ իքիթի պիրլիքտէ մէզքիւր լօգանթա-
եա կիրտիլէր: Տէրհալ տէպտէպէլի վէ ֆաթ-
րի սագալը պիր չափ պունլարը իսթիգպալ
լտէրէք, պիր օտաեա իէօթիւրտիւ քի, պու-
նուն տէրտէնի գօղուլարընտան, վէ սալիր հալ-
ու ահվալինտէն, կիճէ միւսաֆիլիլէրինէ, զէն-
տօթլարըն րէֆիգէլէրինէ վէ պաշտան չըգ-
մը՝ օլան պիր թագըմ էվիլ գատընլարա մաթ-
սուս օլտուղու անլաշըրէօրտու:

Սախթէ Պտրիէն տը Լասնի, պու օտանըն
տէօրթ թարաֆընը կէօղտէն կէշիթմէքտէ իւ-
քէն, կարսօն գարնընը տիքէրէք վէ սօլ էլիյ-
լէ մունթաղամ ֆալօրի սագալընը տիւղէլթէ-
րէք, կէլիպ տուրտու, վէ «էֆէնտիլէր նէ»
թասամ պուեուրտըլար, տէեու տիւղէ օօրտու:
Մէրգու՛մ տաթի րէֆիգէսինէ խիթապէն:

Նէ՛ Եէմէք իսթէրսինիզ, տէտիկլինտէ :

— Պէնիմ գարննմ աճ տէյիլ տիր , տէեռ
մուգապէյէ իթ տի Պլանշ :

Իշխանազգային պարագային աշխարհ, բնակի
Մ. Թ. Շապուհ :

Պատէհու մէրդում՝ կարօծնա խիթապէն :

— Պիղէ գիր միգտար Օսթանտ խմբիքնոն,
եապը, ալ էթի չօրասաք, եէր մանթարը իյէ
էթրաֆը տօնաւորելը պիր քեքիք եալլուուս,
ըթմագօզը դուրս խղիւմ, վէ պիր աշուս
արմուտ կեթ խրինը, տեհեո պէեաս իյէտօր.

— Նէ՞ շարապ իսթէրափնիդ :

— Այնչա շաճբանեա շարապընտան իսթէրիդ :

— þá þu hjó, kúttu þu þu,

Կարո՞ւմ եմ ասել, որ իմ համար իմ հայրենիքը չէր լինում, որտեղ
 իմ հայրենիքը չէր լինում, որտեղ իմ հայրենիքը չէր լինում:

Պլանշ հէնուդ վերստանու գալտըրմամբշ ի-
տիւս կարսոն գաթիէն օտանը թէրք իթաիկին
տէ աիւգ՝ կէնճ գրգա եադլաչարադ,

— Աղիւղէ՛մ! Ատրե՛կն, — տէտի ընճա եօլլու պիւր սէտա կը, — կէլին վէ սուֆրաեա օթու-
րուն, ֆագալժ եվկէշ էմիլտէ ճալիպ սիաննը-
զը պէնտան սէթը իթմէքտէ օլան վէթեու
եւադէներկտէն դալտըրըն, վէ սալընըզը պէն-
տէն կիկէլէն շարգանըզը, վէ պոյ վէ պոսու-
նուշը հայրէն օլմալլըրմա մանի՛ օլան շու-
թիւրքիսնիգիւ չրգարն:

Պլանշ մուկաֆֆադաթ իթտի, վէ Մ. տը
Շապէն մէղպուրէյի, մամշլուպը վէճէ իւզրէ
կէօրիւնճէ, ամէյտէն պիր համա իյինտէպու-

Լուսնուեօր օլտուղս զաննքնա զահիպ օլտու-
վէ հէր նէ գատար էլլէրինի թունթ մադ քրթէ-
տի իսէ տէ , Պլանչ նոզիքեանէ սուրէթտէ
չէքտիկնտէն , մուլսմիֆտդ օլամատր :

Պատենու կենն գրղ, Կապի պիր սէտա իլէ,
չու եօլտա ըէլամա իպթիտար իյլէտի:

— Զաթընըդ ինչ, Վսանէնիդ խարիճնաւ, միւլա-
գաթ իմ մէքընկի թէ մէննի իլըտախ մէ սիդ տաթի
զոնա մուլաֆօադաթ իմ տիկնիլդաւն արկիլնէ,
խթէ տիկնիիդ մահէլլէ կէլտիմ: Միւլախ արեգ,
պէնիմ պու հարեքէթիմ՝ պերչի բեք թէ հիւ-
քէնի տիլ, լաքին Տայլէ կեր հազգըլ մէպէպ
սե վար արը բի՝ պու պէնիմ հարեքէթիմիմ,
հիւ օյմադ խէ քէնաի նազարըմա տալիսէ չը-
գարմագաւ տըր: — Միւլադըմ սիպն ինչ օւ-
ղուն ուղատիւն մէ ճիտաւն կէօրիւ չմէք տիր:

— Աղիլշմա՛կ Աստրեհե՛ն, — տեսեա՛ւ տես՛վա՛մ ի՛նչ
տի Մ. աը Շապուհե՛ն քի, ճիատի պիտ յիւրադաթմ
տան զայրի պիտ Թասա՛վուրտան պուլունուե՛ծը
տու, — եվիլէ էպիրտէ շուրանճըտան պիրիք-
տէ վէ եան աջ եան պուլունմադըրզըմը իդ-
պպալնտէն տոյալը պաճա իտէմէն չ միյիլ:

— Պիղիմս պուրատա պիլիլքստէ վէ եան պէ
եան պուլանմաղլըրմըլ մահզա քնտի միւս
թաղ պիլիմ հաղ գնտա սիղիմ իմ կէօրիւչմէք
իչիյն տէր, — ահեռ իրպլ կէն իր կէնդ զըլ,
իհթիեաղ աշըղըն ուօգիւնիւ քէսիւնէք :

— Սիդին միևութագ պէլինի՞ց մի, — ահեռ
թէ քրարլատը տիւզ, — լաքին սիդին միւս
թագ պէլինից թէ էմին օլընմամը՞ մը տըր, վէ

պէն ոչ պապաւ տալով իւր եկեղեցւոյն նշանակութիւնը, վէ սիպի աշգ ու մուհապպէթ իմէն գաւերը մագ տա տէ յիւր իմէն:

— Ահ, սուս օլունուդ, վէ ընձա իտէրիմ, պիր տախի պու սէօղիւ թէնէֆիլիւդ իմմէն ինիլ, տէտի շէտիտէն Պլանշ:

— Գալըսիմ ինձաթա իտէն պիր տույլունու մէնն վէ երէրէկիմաէն չըգան աշգ ու մուհապպէթ սէտալարընը տօտաղլարըմ իւզերինտէ թէվգըֆ իտէպիրըմ ինիմ:

— Մատամ քի լաղըմ տըր, վէ մատամ քի պէն իսթէեօր իտէմ, եվէթ, օ տույլունուդ ու մէնն վէ աշգ ու մուհապպէթ սէտալարընը թէվգըֆ իտէպիրընիմ... — Միւսիւ տիւգ, ընձա իտէրիմ զաթընըդա, հաղգընըդա օլան էմիլի ետէթիմաէն տօլալը պէնի բէշիման իթալմէն յինիլ, վէ պէնի շուրաճըդտան ֆիրարէ մէճ պուր զըլմանընդ... — Տիւմէք իսթէեօրում քի, սիւքիւնէթ իւզըն օլում, շիտտէթի հէնէճան իւզըն օլմանընը:

— Բէք իյի, իշթէ էմիլինիլէ իթալմէն, քէսպի սիւքիւնէթ իտիւօրում, — Սէօյէ ինն, նէ՞ ետալըմ:

— Էվէլլա թատմընըլը իտին, սօնրա տախի պէնի տինէլին:

Տիւգ տիթրէեթէք ք Պլանշըն եանընտա օթուրում, շարապ գատէ հէթիլի տօլուրում: Կէնճ գըրդ պիր դաշ իսթրիտա եէլիպ, պիր գատէճ տախի շամիւնիա շարապը փշտի: Պուարալը կարսօն չօրպանը կիթիլիպ, տիւարը

չըգտընուման, Պլանշ քէլամա տէվամ ինն:

— Էվէթ, պէն զաթընըլըն տօթլուրում ինանըլըմ, տէտի:

— Սալթ պէնիմ տօթլուրում ինանմանըլ լաղըմ տէլի տիր: Պէն սիլին ինն աղիմ վէ թիւքէնմէլ պիր մուհապպէթ հիսս իտիւօրում, տէեու մուգապէթ իթիլ Մ. տը ճաթէն:

— Բէք ալէա, օ հալտէ շունտ պանտ սէօլէ ինն քի, պու մուհապպէթ իթիլիլ նէքէնէ գատար կէօթիւրէնէք տիր, — տէտի կէնճ դըլէ ինթիւարըն թէքըմ սէօղիւնի քէեթէք:

Ինթիւար, պու սէօղէր իւզերինէ, քէնտի սինէ աթիլ իտըմիշ օլան կէնճ դըլըն նաղարը տիւգ աթըլ դարընընտա պաշըն էլմէնէ մէճ պուր օլում: Պլանշ տախի պիր միւտտէթ սիւքիւթ տէն սօնրա:

— Սիւքիւթ տուրուօրումնուդ վէ ճէվապ վիրմէնէ ճէսարէթ իտմէեօրսունուդ... — Լաքին պէն սիլին ֆիրիլիլիլ, պիր քիթապ ինն տէ կիպի օգումագտա օլումուման, սիլին ետրինիլէ պէն ճէվապ վիրէլիմ... — Սիլի պէնի մէթրէօլինիլ իթմէք իսթէեօրումնուդ, տէլիլ մի, տէեու տէվամ իթտի:

— Պէն սիլի քէնտիլիլն էնտէվիլիւ էն մուգատտէն վէ մուաղղէլ պիր նէսմէմ, վէ աթէթա հուզուրումնուգտա տիլ, քօթէք իւզըն, քէնտիման պիր իահէօթ իթմէք իսթէրիմ:

— Լաղըմալըն աշըլը, հաթըլը պէնի մէթրէսինիլ իթմէք իսթէեօրումնուդ, շու գատար քի պու պիր պէտ քէիմէ օլումումուման, պաշ-

գա քելիմէլէրլէ ասըլ ֆիքրինիլի տէթը իտիւ
Եօրսունուդ :

— Լաքին սիզ պէնիմ դէվճէմ օլաճաղընըլը
բէք ալէա պիլիրսինիլ :

Պլանշ ումուզլարընըլ չէքէրէք : չէօյլէ ճէ-
վապ վիրտի :

— Պու էօյլէ պիր վատտըր քի : սիզի բէք
տէ մէճպուրլիյեթ վէ թէհաճիւտ ալթընա գօ-
եամալ, չիւնքի տիւշէօ հէնուլ հաեաթտա
աըր :

— Ատրիէն, պէնի մէյեուս իթմէք մի իս-
թէեօրսունուդ :

— Պիլաքս ագլընըլը սիզէ իեատէ իթմէք
իսթէեօրում : — Իմտի, շու չօրպատան պանա
պիր միգտար լէրին, վէ գատէհիմէ տախի
շարապ տօլտուրուն :

Կարօն, թատմըն պագիսինի կէթիրիւլ,
թէքըար տիշարը չըգտը : Պու արալըգ խսյիլի
միւտտէթ սուպըլգ տէվամ իտիւլ, սախթէ
Ատրիէն պու սուլուղու շու սուրէթլէ գալթթ
իթտի :

— Մի'սիւ տիւլգ, մուհապէրէմիդին էն ճիտ-
տի նօթթալարընա կէլաիմքի, անլէրի սիզէ
պէեան իթմէքիկիմֆարզ տըր, եանի սիզտէն
պիր նասիհաթ ալմագ իսթէրիմ :

— Պէնտէն պիր նասիհաթ մը :

— Էվլէթ :

— Սէօյլէյինիլ պագալըմ, մատտէ նէօ իւ-
դէրինէ տիր :

— Գօնաղընըլը պրագըպ չըգմագըլըմ իչին

պիր վէսիլէ պուլմագըլըմ քեպըր տգըլ տէ-
յի'լ մի տիր :

Իսթիեար ալըգ պու սէօղլէրտէն տիթրէտի,
վէ եիւղիւնտէ իսթիլըապ վէ իլթիրապ ալէա-
մէթլէրի հուսուլէ կէլէրէք :

— Գօնաղը թէրօք մի իթմէք : Լաքին նիչին
տէեու սօրտու :

— Մատամ տիւշէս նէղտինտէ հալիլ օլտու-
ղումմէվգըիննէ գատար ուղղունուլ վէ հաթթ
թա մէքրուհ օլտուղունու անլաեօրմուսունուլ
... — Սիլգ պանա, թէօհմէթ աստ օլտեա-
ճագ եօլտա պիր ալգ ու մուհագպէթ պէեան

իթտինիլ, վէ պէն հէր նէ գատար օլ իգրարը
պանա պէեան իթմէմէնիլի իֆատէ իթտիմ իսէ
տէ, պէնի սէվմէնիլի մէնն իթմէքիկէ միւլգ-
թէտիր օլամատըմ : — Պինաէն ալէյհ սիզին

պանա տիլտատէ օլմուշ օլտուղունուղու պի-
լէրէք, իգամէթ իթտիկինիլ պին խանէ տէ-
րունինտէ գալըր իսմ, հէր նէ գատար պի-
սուշ օլամ, պունուլա պէրապէր ելինէ շէրի-
քէնիլ աստ ու իթիպար օլունաճաղըմ տէր-

քեարտըր : — Էվլէթ, պէնիմ օխանտէ պու-
լունուշում, իսմինիլի թաշքեան միւհթէրէմէ
գատըն իչին տպիմի պիր հագարէթ տիր ...
— Պունտան գաթինաղար շունու տախի ու-

նութմաեընըլքի, Մարիան փիլպէր մէզզու-
րէնին գալպինտէ էօյլէ չիւպհէլէր հասըր իյլէ-
միշ տիր քի : օ չիւպհէլէր չիմտիքի հալտէ գա-
հիրտէ տէյիլ իսէլէր տէ, գահթէ չըգապիլիր

լէր : — Հալպու քի, շուրաեք պիւմէնիլ քաղըմ

աբր ըիւ, Ատրիէն աբ Ղաննի հէր կիւնա շիւպ.
հետէն վարեմիւն օլմագ կերէք տիր:

— Ի վիշիւ, պու սէօյլէտիկինիւց տահիւն տիր,
լաքին սիզին կիթմէնիւց տէ, պէնիւմ իշին էօ-
լիւմ տիմէք տիր, տէեու ճէվապ վիրտի իհ-
թիեար, քէնաիսինտէն չըմիշ պիւ հալ իլէ:

— Իօլիւմ տիմէք մի տիր, — տէեու թէք-
րարաւոր Պլանշ թէպէսիւմ իտէրէք: — Նէ-
տիմէք իսթէտիկինիւց իշինէ տնկաւամաեօ-
լում: — տնկաւամաեօլում տնկաւամաեօլում:

— Սիզի պիր տախի կէօրէմէմէք, պէնիւմ
իշին տաշամաւագ տէ՞յիւ մի տիր:

— Բիւմ մանի օլմագ աբր պէնի կէօրմէնի-
լէ: — Ինթիխապ իտէճէկիւմ խանտէ պանա
վիզիթա վիլէմէղ միսինիւց:

Մ. աբ Շապէն պու իյղահաթտան օլալալ
Ֆէվգ էլաւտէ մէօրուր օլարագ:

— Տիմէք օլուր ըի, պէնի դապուլ, վէ բէք
ուղուն տաթլարնա նէզտիկիւց գալմագ լըղը-
մա միւսաւատէ իտէճէքսինիւց ըի, օ սաթլար
պէնճէ բէք գըսսա կէօրիւնէճէքլէր տիր:

— Սիզի դապուլ իլէ նէգտիմտէ գալմանըղա
միւսաւատէ իթմէեճէք նէ՞ սէպէպ վար աբր,
տէեու ճէվապ վիրտի Պլանշ, — պէն զաթլըն-
ղըն աթիպ տօսթլարընտան պիրիկին գըղըրմ:
Պու հալտէ ողգ սըգ պանա վիզիթա վիրմէնիւց
բէք թապիլի տիր, Պու պապտէքիմն շիւպ-
հէ իտէմէղ, հաթթա սիզին, վիզիթալարընը-
տան աօլալ մէմնու տախի օլուրում:

— Ատրիէն . . . Ատրիէն . . . — տէեու տէ-

վամ իթտի իհթիեար, կէնճ գըղը գուճագլա-
մագ իւղրէ գօլալարըն ալարագ, — ալգ ու մու-
հապէթիմէ պիր ճէննէթ հալինէ գօնաճագ
օլտուղում օլ էննի իգամէթ կեաճընըղտա խա-
քիբայինիլէ սունաճաղրմ իգպալ ու սէրվէթի
րէտա իթմէեճէքսինիւց, տէյիւ մի, — Սիզին
էթրաֆընըղ հէր կիւնա թէղիւնալթ վէ սալ-
թանաթլա իհաթա վէ թէղիւն իլէմէք, վէ
խանէնիլի սիզին իշին, Ֆէվգէլաւտէ կիւզէ-
լիկինիլէ լաւըգ պիր իգամէթ կեաճ եալմագ
իսթէրիւմ: — Իլպէթիմէ պու պապտէ պանա
բուր ըրղա կէօթէրէճէք, վէ սիզ ըի պէնիւմ
իլահէմանիւց, սիզի թէղիւն գըլմագ լըղըմա
միւսաւատէ իտէճէքսինիւց, տէյիւ մի:

Պլանշ պիրտէն պիրէ իհթիեարըն գօլալար
իլինտէն սըլըլարագ, քէմալ թէքէպիւր
իւղրէ,

— Սիզին ալգ վէ մուհապէթիկինիւց պէօյլէ
թահգիրամիւց մի տիր, տէտիւ: — Միւսիւ տիւգ,
սիզ պէնի կէշինտիրմէք իսթէեօրսունուգ, Փա-
գաթ շուրաւը ունուտուեօրսունուգ ըի, պէն
սաթլըգ մալ տէյիլիւմ: — Պինապէրին միւս-
թապէլտէ պանա վաճիպ օլտուղունուգ հիւր-
մէթ վէ րիաեթի ունութմաւընը, եօգսա
նամուսում իւզէրինէ սիզէ եէմին իտէրիւմ ըի,
աբամըղտա հիշ պիր ըապըթա դալամագ:

Մ. աբ Շապէն էօլիւր տիլէմէք իւղրէ պա-
ղը սէօլըրէ թէլէֆիկիւց իթտի, կէնճ գըղ իսէ,
պու սէօլըրի քէէննի իշիթմէեօր կիպի կէօ-
րիւնտիւ, վէ սաթլընա պագըպ, պիրէ չար-

եւք գալմըջ օլտուղունու կէօրիւննէ, աեաղա
գալգարագ, —

Վաղըթ կէն տիր, արթըգ կիտէլիմ տէտիւ
Տիւգ, զիհնի շաշըմըջ պիր հալտէ օլտու-
ղունտան, ճէվապ պիլէ վիրէմէյիպ, կարսօնու
չըղըտը, վէ թաամլարըն իւնրէթիւնի վիր-
տիկի կիպի, պիր տէ արապա սիբարըջ իթաի,
Պու էսնատէ սախթէ Ատրիէն պաշընա շաբ-
գասընը գօեուպ, վէյօսուենու էնտիրտի, վէ
քիւրքիւնիւ տախի կիյինտի:

Սիս կիթտիքէ՛ զիեատէ գաթըլաշըեօրտու:
Մարիան թիլպէր իսէ, ան պէ ան ֆէնա միւ-
լահաղաթ վէ թէֆէքքիւրարթա տալմագտա
օլտուղու ճիհէթլէ, պիր տիւրլիւ կապրիէլ կէ-
չիտիւնտէն մուֆարագաթ իտէմէեօրտու: Մէզ-
պուրէ՛ սըրթընը Շանդէլիզէնին աղահալարըն-
տան պիրինէ տաեաթմըջ օլուպ, կէօղլէրինի՛
պաղչէնին քիւլիւք գաբուսունա տիքմըջ իտի,
օ գաբուեա քի, արտ արտա իքի տէֆա աշը-
լըպ, շիւպհէլի վէ մէհհուլ պիր շախա կիրմիշ
վէ չըգմըջ իտի:

Մէզպուրէ գատըն՝ Գօնգօրտ մէյտանըն-
տան կէլէրէք, կէչիտէ կիթմէքաէ օլան պիր
արապա սէսի իշիթմէքլէ, վիհուտինտէ պիր-
տէն պիրէ պիր տիթլէմէ հիսս իյլէտի: Իշպու
արապա՛ պաղչէնին տիվարընտան երկիրմի ա-
տըմ գատար ուղագտա տուրուպ, պիր սա-
նիյեհ սօնրա, կէլտիկի եօրտան ալտէթ իյլէտի:

Օլվաղըթ Մարիան գարանըգտա, իքի կէօլ-
կէ, գալտըրըմ իւզէրինտէ ինէլէյիպ, գա-

բունըն գարըլսընտա տուրտուգլարընը կէօրտիւ:

Հէր նէ գատար սիս, բէք գաթը իտի իսէ
տէ, պու ճիւմլէ իլէ տախի իհթիեարէ խա-
թուն մէզքիւր կէօղլէտէն պիրի՛ պիր էրքէք
վէ տիկէրի՛ պիր գատըն օլտուղունու կէօր-
տիւ, վէ գուլաղընա կէլէն պիր տէմիր սէսին-
տէն, գաբունուն քիլիտինէ պիր անալթմար
վաղ իտիլտիկինի հիսս իյլէտի: Պու արալըգ
պիր սէս,

— Չա՛րուգ իշէրի կիրինիզ, տէտի:

Մարիան՝ սոտաղգլարընտան հէման չըգմագ-
իւզրէ օլան պիր նիտաեը կիւնպէլա մուհաֆա-
ղա իտէպիւտի, վէ ֆիլքրինտէն,

— Ա՛հ, շիմտի անլատըմ, տէտի, պունլար
տիւգ իլէ Ատրիէն տը Լասնի իմիշլէր . . . —
Հիսսիթապիւմ մէկէր պէնի եանլըթմաեօր իմիշ,
վէ պունտան էվլէլ վաղը օլան մուհաքէմէմ-
տէ, օլ աշագ գըղը իյի մուհաքէմէ իթմիշիմ
. . . — Էվլէթ, սէվիլիւ մասամըմըն խա-
նէսինէ նամուսուղուգ վէ մուսիպէթ, շու պի
էտէպ գըզ իլէ պիրիլքտէ կիրմիշլէր տիր:

Էլէնին սապըգ սիւտանասը իշի լաեըգըլա
թահգըզ իթմիշ օլուպ, վէ օ կիճէսի ֆաղա մա-
լիւմաթա իհթիեաճը պուլունմաղընտան,
Միրօմէնիլ սօգաղընտա վաղը քէնտի խանէ-
սինէ ալտէթ իյլէտի:

Տիւգ վէ Պլանշ պաղչէեէ կիրէր կիրմէզ,
կէնճ դըղ՝ ըէֆիդինի արգատա պրագըպ, վէ
պիր քէլիմէ պիլէ իրատ իթմէեէրէք, սիւ-
րաթլէ գօնաղըն քիւլիւք գաբուսունա տօղրու

կէրէտի, վէ քէնտի օտասընա կէօթիւրէն նէրտիվէնտէն եօգարը չըզդպ, օտասընա տախիլ օլտու, վէ դարուեու դարասորդտան սօնրա, քիւրքիւնիւ վէ չարգասընը չըգարըպ, պիր իսկէմէ իւզէրինէ օթուրարադ,

— Ագլըմա զիեան կէլէճէք տիր զանն իաի. եօրոււմ... լաքին պէնիմ զայպուպէթիմ զէմանընտա նէ՞ վադը օլմուշ տուր, աճապա Բիէր րէտօն կէլմիշ մի տիր, — տէտի, վէ լամպանըն ֆիթիլինի եիւքսէլթիքտէն սօնրա, չըմինէեէ դօշտու, վէ իլավէթէն, — էվվէթ, էվվէթ, կէլմիշ տիր, չիւնքի շիշէլէր պուրատա տէյիլ տիրլէր, վէ պու հալ պանա գօրդու իլրմէքտէ տիր, — տէեու տէվամ իլլէտի:

Պու արալըգ մէզպուրէնին տիզլէրի տիթլէմէքտէ օլուպ, լաքին վուզուի հալի պիլմէք արդուսու, քէսպի զաաֆ իթմիշ օլան ճէսա. րէթինի ճանլանտըրտըղնտան, օտասը սիւրկիւսինիւ չէքտի, վէ թօալէթ տայիրէսինտէն պիլմիրուր, Ֆասարօ կիպի դուլաղընը ժանըն օտասը դարուսունա տաեաթտը, վէ ֆիքրինտէն:

— Տէրին պիր սուսուդտան զայրի պիր չէյ եօգ տուր... շիւպհէսիլ հէր իշ պիթմիշ տիր... ֆագաթ թէրէտուրա պէնի հէլադ իտէճէք օլտուղնտան, հագըգաթը հալէ թէէմին օլմագ իսթէրիմ, — տէեու միւլահաղա իթտի, վէ տիզգաթը թամ իլէ օտա գարուսունու աչըպ, վէ բարմագլարը ուճունա պատարադ, ճէնաղէ եաթաղընա գատար իլէրլէտի, վէնաղ

մէզպուրու կէօրինճէ, քէմալ տէհէթլէ վէ պէնդի պէթի աթարագ րիւճաթ իլլէտի, հալ պուքի պիր սէս պիլէ չըգարմաեղպ, վէ քէնտի նէֆսինէ հաքիմ օլարագ, քէնտի էլլէլէ գատա իլլէտիկի ճէնաղէեէ լաեղըլլա նաղար իթտի, վէ հագըգաթը միւլէլլիմէեէ ալեաճ օլունճա,

— Հէր չէյ պիթմիշ օլտուղնտան, արթըգ տիւշէս օլմագլըղմ սահիհէշտի, — տէտի, վէ պիր սանիյեէ սօնրա, — պէն կիթտիկիմ զէման, մատամ տը Շապէն եաղը եաղըեօրու, վէ հաթթա եաղը գուրութաճագ ալէթ տալի տիզլէրի իւզէրինտէ իտի... — Աճապա Բիէր, մէրգուճէնին պաչլամըշ օլտուղու մէքթուպու ալմը՞մը տըր, — տէեու պէեան իլլէտի:

Տիւշէսին, ճան չէքիշտիկի զէման եըրթմըշ օլտուղու աթլաս եօրկանըն տիւրիւմիւ ալթընտա, կէնճ դըր, օ ալթթին պիր քէօշէսինի կէօրտիւ, վէ եօրկանը գալտըրըպ ալթթի մէզքիւրէնի ալմագտա իքէն, իւզէրինտէ եաղը եաղըլմըշ պիր քեեաղըտ պուլու, վէ պունու՝ ֆիթիլի թիւքէնտիկինտէն, ըշըղը գարարմաեա եիւզ թութմուշ օլան լամպանըն եանընա կէօթիւրիւպ, միւթէվէֆիէ թարաֆընտան օլու բօժէ տը Շապէնէ եաղըլտըղ մալիւմիւմիւզ պուլունան սօն սաթըրլարը օգուեունճա, լէհճէսինտէքի տէհէթլէ եալաշ եալաշ զայլիլ օլուպ, անըն եէրինէ մէսէրլէթ ալէամէթի գալիմ օլտու, վէ քէնտի քէնտինէ շու քէլամը սէօլլէտի:

— Պէննի էվլատընա՝ քէնտի սէվտիկի պիր զըզ, վէ քէնտիսինէ լաերդ պիր ղէվճէ մագաւ մընտա իշար իտիեր... — Բօժէ իսէ, հէմ կէնճ վէ հէմ կիւզէլ օլուպ, իլէրուտէ տախի տիւգ օլաճագ տըր : — Պէնն անը սէվճէ յիմ, վէ պէլքի տէ զաթէն սէվիեօրում : — Պէննի սէվմէքտէ օլան իհթիւարըն արթըգ պանա նե՞լիւզումու վար տըր : — Իշթէ պու տուր պէննիմ միւսթագպէլիմ, լաքին տիւգ պու մէքթուպուն վիճուտի հագգընտա շիւպհէե դա հիպ օլմամալը տըր, ղիրա զըզաճնճըղընտան, գալըզպ մահվ իտէր... — Բօժէ պու մէքթուպու օգումալը տըր ամմա, պունա նա՞րլ մուվաֆիագ օլունմալը... :

Պլանշ՝ պաշընը էյիպ վէ կէօղլէրի տախի պիր թարաֆա աթֆ օլունմուշ օլտուղու հալտէ, պու միւշքիւլին հալլինէ պիր չարէ տիւշիւն տիւ, վէ պու չարէյի բէք չարուգ պուլտու : Շէօյլէ քի եաղը դուրութաճագ ալէթի ալըպ աշտը, վէ մէքթուպու պունուն իլինէ վաղ իթաիքտէն սօնրա, թէքրար դաբատը վէ տիւվար իլէ դարեօլանըն արասընտաքի ալըգ եէրէ աթարագ, վէ քէնտի քէնտինէ տախի :

— Շիւպհէսիլ իւք ալթիւսթիւք էսնասընտա, տիւն ագչամ տիւչէսին եաղը եագմագտա օլտուղունու քիմնէ լաթըրլամանաճագ, վէ պու մէքթուպու ֆիքրինէ պիլէ կէթիրմէ կէճէք տիր, լաքին վագթը կէլտիկինտէ, պէն պունուն լագըրտընընը աչաճագըմ, տէտի, վէ պատէհու իլավէթէն, արթըգ պէննիմ պուրա-

տան չէքիլէճէք վագթըմ կէլտի, էլպէթթէ մատամըն օտասը խըզմէթճի դատընը, պէր միւթատ սապահյաերն պուրաեա կէլիպ, վուգուի հալի կէօրէճէք, վէ հէրքէսէ տուլուրաճագ տըր : — Պունտան պէօյլէ վաղիֆէմ, վուգուաթա կէօրէ հարէքէթ իթմէք տիր, տէեու պէեան իլլէտի :

48

Պէօյլէճէ Պլանշ՝ օտասընա ալտէթլէ, էլպիսէսինի սօեունտու, վէ թէն վէ րուհճա թագաթ վէ տէրմանտան տիւշմիւշ օլտուղու հալտէ, գարեօլասընա կիրախ, վէ պէեանտէն միւսթագին օլտուղու իւզրէ, մէզպուրէ պիր տագըգա պիլէ կէօղլէնիւ գաբաեամատը :

Գօնագտա խըզմէթ քեարլարըն ուեանըպ, իլէրինէ պաշլատըզլարընա ալէամէթ օլան սէսլէր իշիտիլմէկէ պաշլար պաշլամալ, Պլանշ տիրսէկինէ տաեանարագ, գարեօլասընտա օթուրուպ, տիշարընա դուլագ վէրտի :

Սաաթ մօգուդ սուլարընտա տէհէթլի պիր ֆիլդան ու ֆէրեատը միւթէագըպ, շիտտէթլէ մէզպուրէնին գաբուսու պիր գաշ տէֆալար չալընտը, վէ այնի վագթըմտա պօղուգ պիր սէտա իլէ, իքի տէֆա :

— Մատմուագէլ Ատրիշէն, մատմուագէլ Ատրիշէն, — տէեու չըղըրտըղը իշիտիլտի :

Պլանչ պու սէսի արըր արմազ, ահագլարը չըպլազ օլարազ վէ պիր միսօ տախի կիյինմէնէ վազթըր պուլունմաեարազ գօշուպ, օտասը գաբուսունու աշտը :

— Նէ՞ վար տըր, — տէեու սիւալ իթտի օ ալ չազ մախուզ, էօյլէ պիր իլթիլապ իլէ քի, է՛ն մաշիր միւսթէնթիգլըր պիլէ պու պապ տէ եանըլապիլիլէր իտի :

— Մա՛մուհազէլ, տէհչէթլի պիր ֆէլաքէթ վուգու պուլմուշ, — տէեու ճէվապ վիրտի տիւչէսին օտասը խըզմէթճի գատընը, կէօզլէրի՝ ագան կէօզ եաշլարնտան եաշարմըջ օլարազ, — չէօյլէ քի, մատամ տիւչէս վէֆաթ իթմիշ . . . :

— Վէֆաթ մը իթմիշ, — տէեու թէքրար լատը Պլանչ, — սիւպհան Ալլահ, սիւպհան Ալլահ . . . լաքին պուհուն իհթիմալի եօգ տուր . . . խա՛յր, խա՛յր, պու գապիլ տէյիլ տիր :

Պատէհու կէնճ գըզ պիր սըլտեըլտա թօալէթ օտասընտան կէչէրէք, տիւչէսին գարեօլ լասը եանընա գատար իլէրլէտի, վէ անինտէ պօղուզ պիր ֆիղան բէֆ իլէ, իքի տիզ իւզէրինտէ տիզ չէօքտիւ, վէ եիւզիւնիւ իքի էլլէրի արասընտա կիլլէեէրէք, ուեար ույմազ վէ արտը արասը օլմաեան պիր թագըմ սէօզլէր թէլէֆֆիւզ իթտի :

— Ա՛հ, մա՛մուհազէլ, կէօրիւեթրսունուզ քի, եանըլմալըլմ, — տէտի տիւչէսին խըզմէթճի գատընը, վէ իլավէթէն տախի, — եա՛րապ պիմ, շիմաի նէ՞ եաբալըմ, տէեու պէեան իթտի :

Պլանչ պիրտէն պիրէ աեաղա դալգարազ,

— Հէր չէտէն էվլէլ վուգուի հալի Մ. տիւհէ խազէր վիրմէք լազըմ տըր, հա՛յալ, ալուգ կիտին, սիզ օ իշի կէօրիւն, պէն տախի էլպիտէմի կիլինէ յիմ, տէտի :

Խըզմէթճի գատըն գօշարազ տիշարը չըգալ, վէ զէհիրէյիճի ճախէք տախի օտասընա կիտիպ, աճէլէթէն էլպիտէրինի կիլինտի վէ ուզուն սաշլարընը տախի թօբաաղը սըրատա, նալէհան շիտտէթլէ գաբուլար ալըտըզը, վէ ճէնաղէ օտասընտա պազըր թէլաշըր ատըմ սէսլէրի իշիտիլալի :

Մ. տը Շառլէն սօլուեարազ, վէ խալիսանէ պիր մէյուսիսիէթ իլինտէ պուլունարազ կէլտիկի կիպի, արգասընտան տախի պիր թագըմ խըզմէթ քեարլար աղաեարազ կէլմէքտէ խիլէր, զիրա մալիւմիւմիւզ օլուգու իւզրէ, դօնադտա պիլարէ տիւչէսի հէրքէս սէվէր իտի : Թամ պու էսնտտէ Բիէր Գարնօնուն գըզը իշէրի կիրիւ, աղաեարազ, վէ հընչգըրմասընտան սէսի քէսիլէրէք,

— Վա՛հ, պէնիմ սէվիլիւլիւ վէլիի նիյմէթիմ . . . եա՛րապպի . . . եա՛րապպի, նի՞շին պէնի պու տէրէճէ զալիմանէ տիւչարը էլլէմ ու քէտէր իլլէտին . . . տէտի, վէ իքինճի տէֆա օլարազ տիզ չէօքտիւ, էթրաֆընտա իտէ, պիր թագըմ ինիլթիլէր վէ ա՛հ ու էնինլէր իշիտիլիւթրառ :

Տիւզ գարեօլանըն պաշնտա աեադտա տուրմուշ օլուպ, տիւսիզ կիպի տիհանընտան

պիր սէօղ պիլէ չըգարմամագտա, վէ տալկըն պիր հալտէ տուրուզ, եալընըզ տօտազլարը գըրլըտանմագտա, վէ կէօղէրի տախի ֆեվ-գէլատէ պիւլիւմիւ ջըլաղլէ, տէհչէթպախչ պիր սուրէթտէ պուլունմագտա խտի: Մէր-գում քէնտիսինէ մալիք օլմայըզ, իրի կէօղ եալարը եանագլարընա տտվամագտա իքէն, նակէհան էլինի անլընա կէօթիւրտիւ, վէ քէ-լամա աղազ պիրլէ:

— Չաբուգ տօգթօր ֆրէպօեա . . . Մ. տը 1օօթրիլէ . . . վէ էվալտարըմ էլէն վէ րօժէեէ խապէր վիրիսին, տէտի, վէ եաթաղըն եա-նընտա էյիլիպ, երիզիւնիւ չարչաֆ վէ եօր-կան իչինէ սօգտուղունտա, կէօքսիւ շիտտէթ-լէ չարըրեօրտու:

Պիրիսի տօգթօր ֆրէպօ վէ տիկէրի Մ. տը 1օօթրիլ նէղտինէ կիթմէք իւզրէ, իքի նէֆէր խրզմէթքեար ալէլ աճէլէ գօնագտան մուֆա-րագաթ իյէտիլէ:

Պլանչ պիր իշարէթլէ, տիւզիւն օտա խըզ-մէթքեարընը նէղտինէ ճէլպ պիլլէ,

— Չաբուգ, Պըզանսօնտա մատամ գօնթէս տը րօնսէյ նէղտինտէ պուլունան մատմուա-զէլ էլէնէ, վէ վէղուլտա մուգիմ Մ. րօժէեէ պիրէր թէլէկրաֆ չէքինիզ, տէտի եալվաչ սէ-տա իլէ:

Պու էմրի ալտըգտան սօնրա խըզմէթքեար տիշարը չըգտը: Պիր գաչ տաղըզա գատար ճէնաղէ օտասընտա աղիմ վէ միւքէտտէր պիր սուսլուգ հիւքմ իտիպ, պատէհու Մ. տը Շա-

լէն աեաղա գալըտը, վէ մէրգում^ա թապ ու թազաթ տան տիւշիւ շղանն օլունտուղու թազ-տիրտէ, էթրաֆա կէօղ կէղտիլմէքտէ, վէ պիր գաչ տաղըզա զարֆընտա սալքի մէրգում-մուն սիննինէ ծն սէնէ տահա իլալի օլունմուշ կիպի կէօրիւնմէքտէ խտի: Պէլքի մէրգում, տիւշն Ճան տը Շաալէնին էօլտիւկիւ գէման, քէնտիսինին տիկէր պիր գատընա, զինաքեար-լըք տույղուտուլա, «սիգ տիւշն օլաճագը-նըզ» տէտիկինի, քէմալ տէհչէթ վէ նէֆրէթ-լէ շու էննատէ հիսս խտիեօրտու:

Իշպու վագըրայի միւշլիմէ միւնաեպէթ իյլէ լաղըմ կէլէն էմրիլ Պլանչ թարաֆընտան վէ-րիլմէքտէ օլուզ, եհնէ անըն էմրի իւզրէ, քէն-չիրէլէրին րէրտէլէրի գաբանտը, գարեօլանըն էթրաֆընտա մուվար եաղըրտը, վէ տիվարտան տախի ֆիլ տիլի պիր խաչ էնտիլիլիպ, միւ-թէվէֆիեէնին կէօքսիւ իւզէրինէ վաղ խալիտի:

Մէմուրէն կէօնտէրիլէն խըզմէթքեարլար արտարտա վիրուտ իթտիլէ:

— Նէ^ա խապէր, տէեու սիւալ իթտի Պլանչ, իւք կէլէնէ:

— Մ. տը 1օօթրիլ հէնուզ ալտէթ իթմէմիշ տիր, մաւմուաղէլ. մէրգումին էօյլէտէն սօնրա վի-րուտինէ ինթիլպ օլունուեօր, տէեու ճէվապ վիրտի իւք խըզմէթքեար, վէ իքինի խըզմէթ-քեար կէլտիկինտէ,

— Տօգթօր ֆրէպօ խանէսինտէ^ա մի խտի տէ-եու սիւալ իթտի կէնճ գըզ մէրգումա:

— Մ. տօգթօր ֆրէպօ վէֆաթ իթմիշ տիր,

տէեւու մուգապէլէ իթտի խըզմէթ քեար :

Պլանշ պաշտան տեաղընա գատար տիթըն տի Մէղպուրէ՝ զաթէն պուռու պիլմէ քտէ, եա-
խօտ քէշֆ իյլէմէ քտէ իտի : Տիւգ՝ մէղքիւր
էլէմպախշ խապէրի իշիթտիկինտէն :

— Վէֆաթ մը իթմիշ, տէեւու թէ քարալատը :

— Էվվէթ, միւսիս տիւգ, պու կիճէ վէ-
ֆաթ իթմիշ :

Խըզմէթ քեար՝ տօգթօրուն խանէսինտէն ալ-
տըղը մալիւմաթը նազլ իյլէտիկինտէ, Հանրի
տը Շապէն ի.թ.էլէրնի տալիւմանէ տօղըու
գալտըրտը, վէ սօնրա տախի պիր գօլթուգ
սանտալիւսինտէ օթուրտու :

Ձէհիլէյիճի ճանվէր՝ մէրգումուն եանընա
եազլաշարագ :

— Միւսիս տիւգ... տէյինճէ, իճթիւար
պաշընը գալտըրտը, սօղուգ գան իլէ մէղպու-
րէեէ աթֆը նազար, վէ «նէ» իսթէեօրտունուդ
տէեւու սիւալ իյլէմէսինտէ, Պլանշ քէլամա
տէվամ իտէրէք :

— Քէտէր ու էլէմինիզ հէրնէ գատար ֆէվ-
գէլատէ իսէ տէ, պու ճիւմէ իլէ տախի սիզէ
խապէթ իտէն վաղայիֆի տէ տիւշիւնմէքի-
կինիզ լաղըմ տըր... տիմէք իսթէրիւմ.թէ, ու-
սուլէն իդթիգա իտէն թահգըգաթըր րէսիկէ
իճրա օլունմալը աըր, տէտի :

Տիւգ, պու պապտէ մուվաֆֆադաթ իշա-
րէթի իտիպ, օթուրտուղու սանտալէնին գօլ-
թուգլարընա տտեանարագ, տեաղա գալգտը,
վէ ճէնաղէնին գարեօլատը հուղըրունտա էյի-

լիպ, սէրիսօշար կիպի տախի սալլանարագ
տիշարը չըգտը :

Բիէր Գարնօնուն բիճի՝ պու սըրատա հիշ
պիր ճիճէթլէ դուսուրտա պուլունմանըպ, լուհ-
պան ճէլպի իլին պիրինի տախի կէօնտէրտի,
վէ քէնտիսի տէ եաս ու մաթէմ էլպիսէսի կիլի-
նիպ, քէէննի տուա իթմէք վէ կէօղ եաշարը
տէօքմէք իւզըրէ, քէնտիսինի գըղը թէսիկէ
իյլէեէն աղիզէ գատընն գարեօլատը եանը-
նա կէլտի :

Ճէնաղէյի թահգըգ վէ թէտղիգ զըմնտա
պէլէտիկէ իտարէսի թարաֆըրտան կէօնտէ-
րիլէն թապիպ, վուգուլ վէֆաթըն չըգան կի-
ճէ՝ վուգու պուլտուղունու, վէ նաշ բէք չա-
բուգ պօղըլաճաղընտան, իրթէսի սապահ
տէֆնի իգթիգա իթտիկինի, վէ միւթէվէֆի-
եէնին՝ չահ աամարը գօրմասընտան էճէլի նէ-
շէթ իյլէտիկինի տէրմիւսան իթտի :

Սաաթլար կէշիպ, աղչամ իւշէրի Մ. տը
Լօթրիլ ալթ իւսթ պիր հալ իլէ գօնաղա վապը
օլտու, Պու արալըգ սախիթ Ստրիէն հալէա
տուա իտիպ, տայիմա տախի կէօղ եաշարը
տէօքմէքտէ իտի : Պինապէրին մէրգու մէլի-
գանլընէ կէօրիւնճէ :

— Ուշ, էֆէնտիմ, — տէտի հէօնկիւր հէօն-
կիւր աղլանարագ, — պու նէ՝ գուլբու մաթէմ
իտի.թի, ճիւմէմիղին պաշընա կէլտի : — Պէն
աաթիւմ քէնտի վալիտէմի զայպ իթմիշ գատար
աճը հիւս իտիեօրում :

Միւտտաիի ումումի մուալինի Պլանշըն էլ-

լերնի թուժուպ, խաղտանէ սուրէթտէ քէն, տի էլլէրի իշինտէ սրգոր, վէ անտէն Մ. ար Շապէնին տայիրէսինէ կիթ տի :

Տիւգ՝ մուամէլաթը յոսմիտէ իշին լաղըմ կէլէն մալիւմաթը ետղտըլ տան սօնրա, քէնտի տայիրէսինտէ դաքանմըլ օլուպ, անճադ էլէմ ու էսէֆի վէ իզմիրապը գալըլի ամէշի իշինտէ դաժլուլմադ տա իտի : զիրա էնէլ շերպէթ ինի նուշ իթմիշ օլան վէ սահրիպէի իսմէթ ու իֆիթէթ պուլունան զէվճէսինէ իթտիկի հադարէթ ու խիեանէթի տիշիւնտի քճէ, ատէթա քէնտի քէնտիսինտէն նէֆրէթ իտիեօրտու, վէ Ալլահ պիլիը քի, չու էսնատէ օախթէ Ատրիէն քէօշէի խաթըրնա պիլէ կէլմէմէքտէ իտի :

Մ. ար Լօթրիլ տիւգիւն տէհշէթպախշ լէհճէօնի կէօրիւնճէ տիթքէտի, վէ իշիթիւար մէրգում տէլիգանլըւա դօլարընը ուզաթըպ, վէ պաշընը տախի ումուղուհա տաեաթարադ, — Պէնիմդէվալլը ժանըմէօլտիւ... էվիլէթ, օ. էօլտիւ... քէն տախի էօլմէք իսթէրիմ, տէտի :

Ամուճա վէ եէկէն պիլիլքտէ աղլաարգլարը հէնկեամտէ, եավաշմա դաբու չալընտը, վէ պիր խըզմէթ քտար՝ պիր դաշ սաաթ էվիլէլէնքիլմիշ օլան թէլէկրաֆլարնէ ճէվապըլարընը համիդ օլտուղու հալտէ իշէրի կիրտի :

— Օգուհուսուզ, էվլաթմ, տէտի տիւգ, Մ. ար Լօթրիլ մահֆաղալարը երըթըպ, միւնտէրիճաթընը օգուտու, վէ Հանրի ար Շապէն

իսէ, մէրգումու՝ պազըըլլա իսթիճպապ էլէտիկինտէն, միւտտախի ումուսի մուալինի, — Բօթէ ետըն սապահ պուրատա պուլունաճադ արը, տէտի :

— Լաքին էլէն :

— Էլէն թէ յգէսիլլէ Պըզանսօնտան իքի ֆարպախ ուղադտա քէօյտէ օլտուղուտան, պուրատան կիտէն թէլէկրաֆ օրաեա կէօնտէրիլմիշ տիր, վէ վագաա մէղպուրէ տախի ետըն վաթըլ օլաճադ իսէ տէ շիւպէսիդ դարընտա շընտան կէճ վաթըլ օլաճադ արը :

— Աճապա սօն տէֆա վալիտէսինի կէօրմէք իւզըթէ վագթիւնտէ եէթիշէպիլէճէք մի տիր, տէտի տիւգ, քէտըր ու էսէֆ իլլէ :

— Ճէնաղէ ալալը ոաաթ գաշտա իճրա օլունաճադ արը :

— Էօլլէն :

— Թէէխիր օլունամա՞ղ մը :

— Պէլէտիեթ թապիպի թէէխիրի գապիլ օլմաթըընը պէեան իթտի :

Մ. ար Լօթրիլ ազշամա գաաար ամճաթը եանընտա դալըպ, վէ գօնագտան հարէքէթ իթ մէղտէն էվիլը սալթթէ Ատրիէն իլէ վէտա լաշմադ իսթէտիկինտէն, մէղպուրէլի եինէ ճէնաղէ օտաարնտա պուլտու, զիրա մերգումէ ապա օ. օտաեր թէքք իթմէք իսթէմէեօրտու :

Խըզմէթըւարար իսէ, Պլանշըն սաաադաթ վէ ուպուտիեթի հադգընտա մէտճ ու սէնալէր իթմէքտէն պիր ան կէրի տուրմաեօրըարը :

— Մատմուազէր, տէտի Մ. ար Լօթրիլ հիւր :

մէթի մախսուես իլէ — դաթընտըղընը շու
մէշադգաթ իւէք աղըր օլտուղունտան, պիր
գաւ սասաթ գառար եւերինիլէ պիր տիկէրի
գալըպ, սիղին պիր աղ ըահաթ իթմէնիլ միւ-
նասիպ օլուր զանն իտէրիմ:

Պլանշ իտէ աղլաւարադ:

— Էֆէնտիմ, պէն մէմուլինիլտէն չօգ. դի-
եւտէ գոնվէթիլիմ, պոնտան պաշգաւ Էօլ-
սէժտէ վադիֆէմտէյի տիր, չինքի վէլի
նիյմէթիմին եանընտան ասլա ալըրլմադ. իս-
թէմէմ, տէեու ճէվազ վիրտի:

— Տօղրուսու շու գըլ մէլայիքեէ մախսուս
պիր գալպէ մալիքէ տիր, — տէեու միւլա-
հազա իթտի միւտտաիի ումուլի մուալինի:

Պլանշ քէլամա տէվամլա:

— Միւսիւ, միւսաստէնիլէ մաղրուքէն դա-
թընըպ պիր շէյ սիւալ իթմէք իսթէրիմ,
տէտի:

Մ. Թը Լօժրիլ պաշը իլէ միւլաֆիֆադաթ իյ-
լէտիկինտէն, կէնճ գըլ:

— Մ. տիւգիւն Էվլալարը նէ՞ վադըթ կէ-
լէճէքլէր տիր, տէեու սօրտու:

— Իքիսի տաիի եարըն սապահ կէլէճէք ի-
սէլէր տէ, րօթէ՞ գըղգարընտաշընտան Էվլէլ
կէլէճէք տիր... — Ալլահ վիրէտէ մէզպուրէ
պիր տէֆա տահա օլտուն պիշարէ վալիտէօնին
սիմալըն կէօրտէ իտի:

— Օլըպադտէ շիւպհէնիլ միւլալ տըր:

— Էվլէթ, Էօեֆ իտէրիմքի շիւպհէմ վար
տըր, վիրա Էմրինիլ իլէ քէշիտէ գըլընտան թէ-

լէկրաֆնամէ ելէթիշտիկինտէ, մէզպուրէ Պը-
ղանսօնտա տէյիլ իմիլ:

Պու սէօղլէրտէն սօնրա, Էլէնին նիշանըսը
մուֆարադաթ իտիպ, Պլանշ տաիի թէքար
ճէնապէ գարեօլասընըն պաշ թարաֆընտա օ-
թուրտու:

Սապահտան պէրի, սալթէ Ատրիէն հիլ պիր
շէյ եւմէմիլ օլուպ, վէ աօլա ույգու տաիի
ուեուումալը վէ ֆիքրի պին տիւրլիւ միւլահա-
դաթ իլէ մէշուլ պուլումնուլ օլտուղունտան,
լէհէսի էլէմպալն վէ տէհէլէթ պիր թարղտա
սօլկունլուգ քէսպ իլլէմիլ իտի, վէ օհալտէ մէզ-
պուրէյի կէօրէն, քէնտիսինն ազիմ պիր քէ-
տէրէ կիրիֆթար օլտուղունու զանն իլլէմէսի
գապիլ տէյիլ իտի:

Պլանշըն ֆիքրինի շու արալըգ պաշընա իս-
թիլա իթմիլ օլան խուսուս, պիր գաւ սասաթ-
տան Մ. րօթէ տը Շապէն տը Բէրվիլի կէօրէ-
ճէկի մաստէսի իտի, օ րօթէյի քի, կէնճ վէ
կիւզէլ օլտուգտան պաշգաւ, իլէրտէ տիւգ
վէ միլէսնէր տաիի օլաճագ իտի, վէ վալիտէսի
տիւշէս՝ քէնտիսինն մէրգումա զէվճէ մագամըն-
տա թալաիա իլլէմիլ իտի: Պլանշ պիւթիւն կի-
ճէ քէէննի տուա իտիօր կիպի կէօրիւնտիւ-
կիւ հալտէ, պիր թաղըմ բարլադ ըիւեալար
իլէ ֆիքրի մէշուլ օլմագտան տուր օլմամագ-
տա իտի:

Սապահըն սալթ եւտի րաստէլէրինտէ,
պիր արապանըն սիւրաթլէ կէլիպ, սօգագտա,

արապա գաբուռունտա տուրուշու սէսի, մէզ պուրէնին նաղարը տիգ գաթընը ճէլպ կըլէտի, վէ ալնի վազըթտա գօնաղըն չանը չալընտը, Պլանշ բէնչիլըթէրտէն պիրինէ տօղրու գօշուպ, բէրտէլէրի գալտըրաը, վէ տիշարընա աթֆը նաղար կըլէմէսինտէ, արապա գաբուռու աշըլարադ, գաբուռու գրեաֆէթինտէ պիր տէլիգանընըն սիւրաթլէ տէնչիլըն գատէմէլէրինէ տօղրու գօշտուղունու կէօրտիւ, վէ քէնտի քէնտինէ,

— Բօժէ տիր, — տէտի, — վալիտէսինին պանա կէօսթէրտիկի ֆօթ օկրաթ թասպիրինտէքի կիւզէլիք, մէրգուսուն հազըգի կիւզէլիկինտէն ֆաղա տէլիւ իմիշ, — Պիր աղտան, պէնի տիւշէս իտէճէք օլան պու ղաթը կէօրէճէ կիւստէն նաչի, գալպիմ չարմադտա, վէ պու եօլտա պիր տուլղուեա մալիք պիր գալպիմ օլմասը, հազըգաթէն մուճիպի հայրէթիմ օլմադտա տըր,

Պու մուլթասար սէօղլէրտէն սօնրա, Բիէր Գարնօնու գըզը թէքրար գարեօլանըն եանընա կէլիպ, էվվէլէր վազար վէ թասալը հալինի քէսպ կըլէտի,

Բօժէ տը Շալէն, կէշտիկի եօլար իւզէրինտէ իւզմէթ քեարլարը սիւրիւթ վէ մահղունիյեթ իչինտէ կէօրտիւկիւ հալտէ, սիւրաթլէ նէրտիվէնէրտէն եօգարը չըգտը, վէ պիրնճի գաթըն քիւչիւք սալօնունտան պիւմիւրու, երտըրըմ կիպի վալիտէսի օտասընա կիրտի, վէ եիւզիւնիւ իքի էլլէրի իչինտէ կիւզէմիշ օ.

լան կէնճ գըզա աթֆը նաղար պիլէ իթմէեթէք, ճէնաղէ եաթաղընա գատար իլէրլէտի.

Մէրգուս տէլիգանը, վալիտէսինին գարեօլար եանընտա իքի տիգ իւզէրինէ կէլէրէք, խալլի միւտտէթ մէնն իլլէտիկի կէօղ եաշլալը պիրտէն պիրէ թաշտը, վէ բէթէլէեթէք,

— Ահ, վալիտէճիլիմ. . . պէնիմ թաթը վէ աղիղէ վալիտէճիլիմ. . . — Նիշին ճէնապը Հադգ սիլի պու գատար չարուգ սուրէթտէ քէնտի եանընա ճէլպ իտէրէք, էվլաշարընըղա, սօն պուսէնիլի ալմաեա պիլէ միւսաատէ իթմէտի, տէտի.

Պլանշ Բօժէնին սէսինի իչիթտիկինտէ, վիճուտի տիթրէտի, վէ աեաղա գալգարադ, քէնտիսինէ նաղար իթմէքտէ օլմաեան տէլիգանընա պադտը, վէ ֆիրրինտէն տախի,

— Սճապա պէնիմիղտէ իւք տէֆա նէ՛ եօլտա քէլիմէլէր թապթի օլունաճադ տըր, տէնու միւլահաղա իլլէտի,

Պու ալալըգ, գաբուռուն էլիլինտէ Մ. տը Լօթիլ կէօրիւնտիւքի, արապատան էնտիկի սըրատա, Բօժէնին կէլմիշ օլտուղու քէնտիսինէ խապէր վէրիվիշ իտի.

Սլման, մէրգուսուն եանընա գատար իլէրլէլիպ, նէզաքէթլէ էլինի ումուղունա տօգուստուրտու, վէ Բօժէ պաշըն չէվիրիպ, միւտտաիկի ումուլի մուսվինին թանըտըղընտա, պօղաղընա սարըլարադ, խալլի միւտտէթ պիր սէօղ պիրէ թէլէֆֆիւլ իթմէեթէք, օ հալտէ գալա գալտը.

Պլանշ պու էսնատէ պիր ազ աչրդ տա տուր-
մադ տա օլուպ, դաստէն պիւարէ վախտէսինի
է օլտուրմիւշ օլտուղու օլ տէլիդանլընըն էլէմ
ու քէտէրի, քէէննի քէնտիսինէ թէէսսիր իյ-
լէտիկինտէն, օտասընա չէքլմէք իսթէտի,
վէ պու սըրատա ալաղըր աուրմլար, հէր նէ
դատար բէք խաֆիֆ իտիլէր իսէ տէ, պունոււն
լա պէրապէր Մ. աը Լօթրիլին նաղարը տիգդա-
թընը ճէլպ իյլէտիքլէրինտէն,

— Բէճա իտէրիմ, մատմուաղէլ Ատրիէն,
պուրատան կիթմէյինիդ, ամճաղատէմի պիդ-
ղաթ սիզէ թադտիմ իթմէք իսթէրիմ, տէտի,
վէ մէրդում տէլիդանլըրեա խրթապէն, — Բօ-
ժէ, մատմուաղէլ աը Լասնի վախտէնիզին պի
հագդըն քէնտի խանէսի մէլէքէսի թէսմիէ
իյլէտիկի միւհթէրէմէ գըղ սըր, պինապէրն
քէնտիսինի՝ սէվկիլիւ ճէնաղէմիդ խաթրը Ի-
չին օլտու, հէմլըրէ մագամընտա սէվմէք,
վաղիֆէմիդ իգթիդասընտան աըր . . . — Մէդ-
պուրէ տտէթա ֆամիլիւամըղտան մատտուտ
օլմագ կէրէք տիր, — տէտի:

Պու սըրատա Պլանշ դաեթմ մահճուպ պիր
վաղիէթ իւզրէ տուրուեօրտու, վէ կիւեա
Մ. աը Լօթրիլին մէտհ ու սիթայիլէրինտէն
հիճապ իտիեօր կիպի, կէօրիւնմէքտէ իտի:

Բօժէ՝ գըղարմիւշ վէ եալարմիւշ օլան կէօղլէ-
րինի կէնճ գըղա աթֆ իյլէտի, վէ քէտէր ու
էլէմինին յիտտէթինէ բաղմէն, պիր սանիյե
դատար հայրէթ վէ իսթիղրապ տօլլուպու
հիսա իյլէեթէք:

— Աղիդէ վախտէմին մէքթ ուպարընտա մու-
հապէթի աղիմէ իլէ զիքր ու իշար օլունան
մատմուաղէլ աը Լասնի՝ տիմէքտիր քի սիզսի-
նիդ, տէտիկինտէ, Բիէր Գարնօնտէն գըղը պու
սէօղլէրտէն միւթէէսսիր օլտու:

Մէդպուրէնին պիր գաշ կիւնտէն պէրու խէ-
եալ իյլէտիկի աչդ վէ հըրսը շան իււեասը,
եաղընտա մէվզըի ֆիիլէ կէլէճէք օլուպ, պու-
նա իսէ աըթըգ չիւպհէ դամամըլ կիպի իտի,
չիւնքի Բօժէնին ագլընը չէլէրէք, տիւշսլէք
թաճընը եալընըր անտէն պէքլէմէքտէ իտի:

Հէր նէ հալ իսէ, Պլանշ՝ տէլիդանլընըն ի-
ֆատէսինէ մուգապէլլէ իթմէյիպ, սալթ պիր
թէվաղու իպրազ, վէ մէրգում տաթիլ շու եօլ-
տա քէլամա տէվամ իյլէտի:

— Մատմուաղէլ, վախտէմ սիզի սէվիեօր-
տու, վէ սիզէ էմիլիէթի քեամիլէսի վար ի-
տի, վէ՝ էլպէթթէ սիզ՝ անըն էօլտուկիւնտէն

եանընտա պուլունտունուղ : — Պինսպէ-
րին բէճա իտէրիմ, սէօյլէյին, վալիտէմ՝ սօն
միւլահաղասընտա, օղլու հադգընտա պիր շէյ
սէօյլէտի՝ մի, վէ թէսլիմի բուհ խախն տօտադ-
լարընտան պէնիմ իսմիմի թէլէֆֆիւղ իթտի՝ մի:

Բօժէ պու լաֆղլարը սէօյլէրքէն, Պլանշըն
էլլէրինի թուլթմուշ օլուպ, պու էլլէրին՝ քէն-
տի էլլէրի իշինտէ տիթրէմէքտէ օլաուդլարը-
նը հիսս իլլէմէքտէ խտի :

— Էսէֆ իտէրիմ քի, էֆէնտիմ, — տէեու
ճէվապ վիրտի սաթթէ Ատրիէն հըլգըրաբադ,
— պէնիմ քէտէր վէ էլլէմի աղիմիմի իսթէմէեե-
րէք թէշտիտ իտիեօրսունուղ . . . — մատամ
տիւշէս կիճէլէյին . . . ֆիւճճէթէն . . . վէ-
ֆաթ իթմիշ տիր . . . վէ պէն եանընտա պու-
լունմամըշլմ տըր, չիւնքի էհնտիին միւրատ
վէ արղուի դաթիսինէ իթաթթլա, պիր աղ
բահաթ իթմէք իւղրէ, եաթաղըմա եաթմըշ
խտիմ . . . :

— Ֆիւճճէթէն . . . կիճէլէյին . . . — տէ-
եու պաղըրտը Բօժէ . . . — Ա՛հ, պու եօլտա
ճան վիրմէք, բէք տէհէլթլի տիր . . . — Տի-
մէք քիմսէ վալիտէմին եանընտա տէյիլ խտի,
վէ շու հալտէ պիլմէյիղքի, պիշարէ վալիտէ-
ճիլիմ թէսլիմի բուհ իթտիկի սըրատա, օղլու-
նու վէ գըղընը չըղըրտը՝ մի :

— Սէվկիւլիւ վալիտէնիղ տայիմա սիզի վէ
մատմուաղէլ Էլլէնի տիւշիւնմէքտէ խտի, —
տէեու տէվամ իթտի Պլանշ, — հաթթա շու-
րասը իսթըրմա կէլիեօր քի, ագչամըն սաաթ

օն պիրինէ դատար եանընտա պուլունտու-
ղում մատամ տիւշէս, պանա, պիր աղ բահաթ
իթմէք իւղրէ բուխաթ վիրտիկինտէ, սիզէ
մէքթուպ եաղըեօրտու, վէ օ մէքթուպու իք-
մալ իթմէք միւրատընտա խտի :

— Պանա մէքթուպ մու եաղըեօրտու, —
տէեու թէքրարլատը տէլիգանլը՝ հէեհճանըն-
տան նաշի սէսի պօղըլմադ բատտէսինէ կէլէ-
րէք, — Հադգ թէլալ հաղրէթլէրի նէղտինէ
կիթմէք իւղրէ պուլունան վալիտէմին մէք-
թուպու . . . անըն սօն միւլահաղաթը . . . մու-
րապպէթիինէն էն սօն վէ էն էիւքսէք պէեան
վէ իյզահը . . . ա՛հ, բէք գըլմէթտար շէյլէր
տիրլէր . . . լաֆին պու մէքթուպ շիմտի մէվ-
ճօ՛ւտ մու տուր :

— Շիւպհէսիղ մէվճուտ օլմադ կէրէք տիր :

— Աճապա նէրէտէ տիր :

— Որասընը պէն տէ պիլմէմ :

— Պէհէմհալ բէտէրիմ՝ մուգատտէս պիր է-
սեր կիպի, անը ալըպ սաղլամիշ օլմալը տրը . . .
— Մա տմուաղէլ, պու պապտէ դաթընըդ նէ՞
էֆքեարտասընըղ :

— Պէնիմ էֆքեարըմճա բէտէրինիղ օ մէք-
թուպու ալմամըշ տրը, — տէեու ճէվապ վիր-
տի կէնճ գըղ, — չիւնքի բէտէրինիղ միւսիւ
տիւղ՝ վաղը օլան ֆէլաքէթի աղիմէտէն տօ-
լայը եըլտըրըմտան վուրուլմուշ տուր կիպի
միւլթէսսիր օլտուղունտան, պիշարէնին՝ քէն-
տի պէտպաթթլըղընտան դայրի պիր շէյ տիւ-
շիւնմէեէ իղթիտարը հօգ խտի, — Պէն պիլէ,

մէյեռու անեկթիմին շիրտեթի արասընտա, օ մէք-
թու պու ունու թմուշ իտիմ, հալ պու քի պու
մէքթու պ մատամ տիւշսին եազը եազմագ-
իչին գուլլանմագտա օլտուղու եազը գուրու-
թաճագ ալէթին իյինտէ օլմալը տըր, հաթթա
օ ալէթի վէֆաթընտան պիր աղ էվվէ միւ-
թէվէֆիէ վալիտէնիզէ պէն կէօթիւրմիւշ իտիմ,
— Մէգքիւր եազը գուրու թաճագ ալէթ
նէրէտէ տիր :

— Վալիտէնիզին եանընտան ալըլտըղըմիւշ
ման, գարեօլասը իւզէրինտէ պուլուռու եօթու
... պէլքի գարեօլա իյէ տիվարըն արասըն-
տաքի աջօլ եէրէ տիւշմիւշ տիր : — Վագաս
պուռու մուհագգագ պիլմէ իսէ տէ, միւհ-
թէմէլ զանն իտերիմ, վէ չիմտի պուռու պիթ
թաճագը անլարմ :

Պէօյէճէ կէնճ գըզ, գարեօլա իյէ տիվարըն
արասընտա ալըզ օլան մէսաֆէեէ տօղրու ի-
լէրլէեէրէք, մէգքիւր ալէթի արանօր կիպի
կէօթիւնտիր, վէ արատըղը մատտէ էլինտէ օ-
լարագ, պաշընը եօգարը գալտըրտը, վէ քէ-
լամա աղաղ պիրլէ :

— Իյթէ, էֆէնտիմ, պուրատա իմիւշ, թալս-
մինիմտէ եանըլմամաշըմ, տէտի :

Այնի վագըթտա մէգպուրէ մէգքիւր ալէթի
րօժէեէ թագտիմ իթտիկինտէն, մէրգուժ
պուռու էլինէ ալըպ աշտը, վէ իքմալ իտիվիւշ
օլմանա մէքթու պու տօլտագլարնա կէօթիւ-
րու պ եօթէրէք :

— Վալիտէմին էլ եազըրը, վէ էլլիլէ եազ-

տըղը սօն սէօզլէրի տիր, տէտի, վէ պիր իս-
կէմլէ իւզէրինէ օթուրու պ, կէօզլէրինտէն օլ
տէրէճէ եաշար ագըլեօրտուքի, պիր օաթը-
րընը պիլէ օգուեամատը : Լաքին մէյեռուսի-
նէթի պիր արա թէսքին օլտուղուետան, մա-
լիւմիւմիւշ օլան մէքթու պու քէնտի քէնտինէ
օգուտու, վէ սօն ճիւմլէսինի իքմալ իտինճէ,
Պլանշա թէքար աթֆը նազար իյլէտի, վէ
քէսիք պիր սէսլէ :

— Մամուռագէլ Ատրիէն, վալիտէմ սիզի
էղճան ու տիլ սէվլէր իմիւշ, վէ պու մէքթու պ-
տա պանա սիզտէն տօլալը էօյլէ իւմիտլէր իւ-
հար իյլէմիւշ տիր քի, էկէրչի պու խուտուս սալթ
պանա մէրպուլթ պուլուռուր իսէ, օ իւմիտլէ-
րին զսլիլ օլմանաճագլարըն չիմտիտէն պէեան
իյլէրիմ, տէտի :

— Մատամտիւշսի տաթթա քէնտի գըզը կի-
պի սէվլէր, վէ ճէնապը Ալլահ տալի շահիտ
տիր քի, մէգպուրէ ուղլուռա պիլա էսէֆ էօմ-
րիւմիւ տալի ֆէտաէէ հազըր իտիմ, տէեռու
մուգապէլէ իթտի Պլանշ :

Պիր աղ սիւքիւլթտէն սօնրա, մէգպուրէ քէ-
լամա տէվամ պիրլէ :

— Էֆէնտիմ, միւստատէնիղէ պէն արթըգ
կիտէյիմ, չիւնքի խանէնիլ խըվմէթ քեարլա-
րընա պազը թալիմաթ վիրմէքիկիմաղըմտըր
տէտի :

— Կիտինիլ, մամուռագէլ, վէ ըճա իտէ-
րիմ սիղէ քի, վալիտէմին վէֆաթընտան էվ-
վէլ նէ, եօլտա հարէքէթաէ պուլուռու եօր իտի

խնայեց, երեսն օ եօրտա պուրունունուզ : — Մի գէ նէ գատար թէնէքքիւրէ պօրծլու օլտու : ղուսուղու հէմլիրէմ սէվկիւլիւ էլէնէ տախի պէեան իտէճէյիմ :

Պլան՝ Մ. տը Լօթրիլ իլէ Բօժէ գարչրսըն. տա թէվաղու իթտիքտէն սօնրա տիչարը չըգտը : Մէգպուրէնին լէհճէսինտէ հէր նէ գատար աղիմ պիր քէտէր ու էլէմ էսէրի միւշահէտէ օլունուեօրտու իսէ տէ, տէրունէն ֆէվգէլատէ սէվինճ իլինտէ իտի : Գաբու գաբանտըղընտա, Բօժէ՝ Մ. տը Լօթրիլէ խիթապէն :

— Արման, վախտէմին հազգը վար իմիշ պու կէնճ գըզ հազըգաթէն պիր մէլէքէ տիրտէտի, վէ պաշընը ճէնաղէնին եաթմագտա օլտուղու գարեօլտեա չէվիրիպ, — ա՛հ, վա՛լիտէճիյիմ . . . վա՛լիտէճիյիմ . . . եէմին իտէրիմքի, սիղին սօն արղունուղու իճրա իտէճէյիմ, վէ օ արղունու ասլա ունութմաեաճաղըմ, տէեու իլալէ իլլէտի, վէ հընչըրմալաընտան սէսի գաթթ օլունտու :

Մ. տը Լօթրիլ իսէ, մէրգումուն էլլէրինի թութարագ, չէօլլէ սէօլլէտի :

— Բօժէ, Բօժէ, աղընը պաշընա թօբլա, չօճուգլուգ լաղըմ տէյիլ տիր : Վադաա պու սէօղէրիմին սէնի թէսէյիլ իթմէզ օլտուգլարընը պիլիրիմ, լաքին ճէսուր օ՛լ, վէ քէտէր ու էլէմինէ գարըը մուգալէմէթ իթմէքտէն տուր օլմա՛ : — Խաթրընա կէթիր քի, սէնին պիր բէտէրին օլուպ, օնա, ճէսարէթ իպրէթի իպրագ իթմէք վազիֆէն իգթիզասընտան տըր :

— Հազգըն վար տըր . . . — Վա՛հ պէնիմ պիլարէ բէտէրիմ, պագալըմ պու տէրտ ու աճը իւղէրինէ եաշաեաճա՞ղմըսըն . . . — Հա՛յտէ Արման, կիտէյիմ բէտէրիմի պուլալըմ :

— Պիր ազ սօնրա կիտէրիզ, չիւնքի պէնիմ կէլտիկիմ ղէման, բէտէրինիլին պիր խալլի միւտտէթ ույգուսուզ գալտըգտան սօնրա, չիւտի ույգուեա տալմըջ օլտուղունու քէնտի օտա խըզմէթքեարը պանա պիլտիրտի : — Խմտի պըրագալըմքի պիր սաալն գատար ուեուսուն, չիւնքի պիլարէ, պիր միգտար իսթիրաճաթա ֆէվգէլատէ միւհթաճ պուլունմագտա տըր :

— Ֆագաթ նի՛շին գըզդարընտալըմ պուրատա տէյիլ տիր, աճապա պանա պա թէլէկրաֆ վուգուի հալ պիլտիրիլտիկի թագաիրտէ, մէզ պուրէեէ պիլտիրիլմէմի՛շ մի տիր :

Մ. տը Լօթրիլ իլէնին սէպէպի թէնէխիւրիւնիւ իյզահ խտինճէ, Բօժէ :

— Ֆագաթ ճէնաղէ ալալընտա հաղըր պուլունմագ իւղրէ վագթինտէ կէլէպիլէճէ՞ք մի տիր, — տէեու սիւալ իթտի, — վէ պու արալըգ խըզմէթքեարըարտան պիրի իլէրի կիրիպ տիւգտը ճապէնին՝ Բօժէ իլէ Մ. տը Լօթրիլի պէքէմէքտէ օլտուղու խապէրինի վիրտի :

Բէտէր իլէ էվլատըն միւքալէմէլէրինի նագլ ու թարիֆտէն սարֆը նաղար իտէրիզ, Հէմ տէ, ղաթէն մահղունիլէթպախըջ օլան պու մէնղարէյի տահա զիեատէ հիւղնէնկիզ գըլմագտա նէ՞ մանէա վար տըր :

իօյլէն օրմագ հասէպիլլէ սաաթ օն իքի վուր-տու :

Պիր սաաթտան պէրի իտի քի, ժան տը Շաս-լէնին նաչը թապուլթ իչինէ գօնուլմուշ օլուպ, պու թապուլթ իսէ, խասսէթէն եաբըլմը վէ տիւգլիւգ արմասընը համիլ պուլունմուշ օլան պիր թապըմեաս ու մաթէմ էօրթիւլէրի իլէ գաբանմը վէ մասէլլի մախսուսու իւգէրինտէ վաղ օլունմուշ իքէն, ճէնաղէ ալայը մէմուր-լարը կէլիպ, թապուլթու գաւտըրտըլար, վէ ղաեէթ սալթանաթիլը օլան ճէնաղէ արապասը-նա վաղ իթտիլէր, վէ մէգքիւր արապասա օլ գատար թաճյար վէ չիլէքէր գօնուլտուքի, արապանըն սիեաճ չուխասը պլիլէ կէօղիւքմէզ օլտու : Տիւգ՝ թագաթ վէ տէրմամը օլմանըպ, վէ անճագ իքի եանլարընտա պուլունման օլլու իլէ Արմանա տաեանաղը հալտէ, ճէնաղէ ա-լայընըն թա՝ էօնիւնէ կէչտի, վէ եիւլլէրմէ տի-կէր գօնագ արապալարը սըրա իլէ տիղիլմիլէր իքէն, ալայը մէզպուր՝ աճէսթէ աճէսթէ քի-լիսէեէ տօղրու հարէքէթէ պաշլատը :

Իշպու ալայ հարէքէթ իթտիկի ղէման, Տի-ժօնտան կէլմէքտէ օլան Բարի-լիօն-Մէտիթէ-րանէ չըմէնտըֆէրինին պիր գաթարը Պրիւնօյ-տա տուրմագտա, վէ եիկիրմի եաչընտա կէնճ, էամէր, ղաեէթլէ հիւսէնա, սիեաճ էպլիսէ կի-լինմը, պէնգի պէթի սօլմուշ, կէօղլէրի գը-զարմը, վէ իղթիրապ ու քէտէրինտէն նաչի եիւղիւ պուրուշմուշ պիր գըզ՝ պիրինճի մէվ-գըին վազօնլարընտան պիրինտէ, պիր խըզ-

մէթճի գատըն իլէ եալընըզճա օթուրմուշ օ-լուպ, չըմէնտըֆէր մէմուրլարը՝ վապըլ օլունման ըսթասիօնուն իսմինի վիրտիքլէրի սըրատա, քէնտիսի տալաի,

— Տասա Պրիւնօյտաեղը, վէ անճագ պիր սաաթա գատար Բարիսէ վասըլ օլապիլէճէլիզ, վէ մէվգիֆտէն գօնաղա կիթմէք իլին իսէ, ագալլի եարմ սաաթ ղապ կտէճէք օլտու-ղումուղտան, ճէնաղէնին նազլի ղէմանընա եէթիլէմէեէճէլիզ, տիմէքտէ իտի :

Մատմուաղլի իլէն տը Շասլէն օլտուղու օգու-եանլարընըզճա չիւպհէսիզ անլալըմըլ օլան պու գըզ՝ պալէատէքի սէօղլէրի սէօլլէտիկինտէ, հընչգըրմալարընը մէնտիլլէ մէնն իթտի, վէ թրէն սիւրաթլէ եօլունա տէվամ, վէ տիկէր պիր գաւ ըսթասիօնլարտան միրուր իլէ, Բա-րիս մէվգիֆինէ վասըլ օլտու :

Մ. տը Լօժրիլ թարաֆընտան կէօնտէրիլմիշ օլան պիր արապա, սապահտան պէրու մէզ-պուրէյի պէքլէմէքտէ իտի իսէ տէ, կէնճ գըզ պու արապաեք կէօրմէյիպ, թէլաշլա խալգըն արասընտան կէչտի, վէ քիրա արապալարը մէրքէղինէ գօշարագ, պիր արապաեք օթուր-տու, վէ Շասլէն գօնաղընը թարիֆ, վէ արա-պաճընա,

— Պէնի քէմալ սիւրաթլէ կէօթիւրտիւկիւն հալտէ, սանա եիկիրմի ֆրանգ վիրէճէյիս՝ տէտի :

Մէզպուրէնին րաքիպ օլտուղու արապանըն աթը, ղաեէթլէ սէրի իւլ հարէքէ օլտուղու կի-

պի, արապաճը տախի գամըսընը էսիրկէմէ տիկինտէն, արապա սաաթ իրիեէ եագըն Սէնթ-Օնորէ վարըրընտա տուրտու, վէ կէնճ գըղ արապատան աշաղըեա էնիպ, շիտտէթլէ գօնաղըն գաբուսունու չալմասըյա, գաբու աշըտը:

Պիւթիւն խանէ խալգը ճէնաղէ ալայընտա պուլունուպ, եալընըղ գաբուճու՝ թապիաթիյ-լէ էվսէ գալմը իտի:

Իշպու աթիգ էմէքտար՝ էլէնին իշերի կիր-տիկինի կէօրուկիւնտէ, տէճէթիւ պիր Փի-ղան իլէ նիտա իտիպ, երւզլունիւ էլլերի իշին տէ կիլլէտի:

Էլէն իշի անլաեարադ:

— Բէք կէն կէլտիմ տէյի՞ մի Էթիէն, տէտի:

— Հէյ վահ, մա՛տմուաղէլ, հէր շէյթէքմիլ օլտու... — Սէվկիւլիւ մատամըմըղն նաղը շու սաաթտա գապրիթանտա օլմադ կէրէք տիր, վէ նասըլքի կէօրիւեօրսունուղ, գօ նագտա պէնտէն մաստա քիմսէ գալմամըշ տըր, տէեու մուգապէլէ իթտի գաբուճու:

Էլէն տէրագապ հալլինին տէօշէմէսի իւզէ-րինտէ տիլ շէօքիւպ, էլլերինի գուպպէյի տախիմսնէ տօղրու գալտըքըր, վէ տօգաղա-րընտան զիւատէ, գալպէն օլարադ:

— Ա՛հ, վա՛ղիտէճիյիմ... վա՛ղիտէճիյիմ... մէկէրչի պէն սիղէ, վնէ՛ սաղլըրընըղտա վէ նէ՛ տախի էօլմիլ օլտուլունուղտա սօն տէֆա տա-րըլմամաեաճադ իմիյիմ... — Ա՛հ, սէվկիւլիւ վաղիտէճէյիմ, նի՛շին գըղընըղըն սօն պուսէսի-

նի ալմաեարադ, պրագըպ կիթտինիլ, տէտի:

Մէզպուրէ կէնճ գըղըն եանընտա պուլունա՛ն խըզմէթն գատըն, կէնճ պիր քէօլլիւ օլուպ, օ տախի շէտիտէն վէ հէօնկիւր հէօնկիւր աղ-լամագտա, վէ եալմալ սէսլէ տախի տուա իթ-մէքտէ իտի:

Մատմուաղէլ տը Շաղէն աեաղա գալգտը-րընտան, գաբուճու՝ մէզպուրէեէ իթմապէն, — Մա՛տմուաղէլ Էլէն, հայտէ օտանըղա չը-գըն, վէ Մ. տիւզ, Մ. Բօժէ վէ Մ. տը Լօժ-րիլի օրատա պէքլէյին, տէտի:

— Գարտաշըմ վագթ ու զէմանընտա եէթիշ-տի, տէյի՛ մի, տէեու սիւալ իթտի կէնճ գըղ:

— Էվվէթ, մա՛տմուաղէլ, գարտաշընըղ պու սապահ էրքէն կէլտի... — Էկէր պուրատա օթուրմադ իսթէրսէնիդ, սիղէ իսկէմէ վիրէյիմ Էլէն՝ պաշը իլէ ատմը մուվաֆֆագաթ ի-շարէթի կէօսթէրտի, վէ սօնրա տախի:

— Օտաղարըն գաբուլարը ալը՞ գ մը տըրլալ, տէեու սիւալ իթտի:

— Էվվէթ, մա՛տմուաղէլ:

— Վալիտէմին օտասընա կիթմէք իսթէրիմ:

— Եալընըղա՞մ մը:

— Էվվէթ, եալընըղ օլմադ իսթէրիմ... — Պանա մուհապպէթի ֆէվզէլատէսի օլան օլ սէվ-կիւլիւ վալիտէմին օտասընտան գօրգարըմ մը զանն իտիեօրսունուղ: — Ա՛հ, քեաշքի վալի-տէճիյիմին մուաղզէղ կէօլկէսի պանա կէօրիւն-սէ իտի... — Ա՛նթուանէթ պուրատա գալ-աըն:

Պու սէօղլէրտէն սօնրա, էլէն տէհլիղէ տօղ-
րու իլէրլէտիկինտէ, իհթիեար գաբուհու եա-
շարմը օլան կէօղլէրինի սիւլէրէք :

— Ձէվա՛լը մատմուռաղէ էլէն . . . զէվա՛լը
գըզճըղաղ — Ձէնկինլէրին էօմրիւ կերչի դըս-
գանըլըր իսէ տէ, զէնկինլի.քլէրի՛ ագան կէօղ
եաշլարընը մէկէրչի պիր տամլար օլտուն էք-
սիլթմէղ իմիշ, աէտի քէնտի քէնտինէ :

Էլէն նէրտիվէնին գատէմէլէրինտէն չըգըպ,
ճամլը գաբունուն պիր գանատընը աշտը, վէ
տէհլիղէ տախիլ օլտու :

Իթրաֆընտա մէվճուտ օլան տէրին սուսլուգ՝
մէգպուրէնին գալպինէ թէէսսիր իլլէտիկին-
տէն, զանն իտէրսին քի տամարլարընտաքի
գան տօնտու :

Միւթէվէֆիեէնին եաթագ օտասը գաբու-
սու վէ սօգաղա նաղըր ի.քի բէնչիլրէսի աշըդ-
լտի : Մատմուռաղէլ տը Շապլէն, հընչգըրմալա-
ընաքան նաշի եարը պօղուլմագ րատտէսինտէ
պուլունտուղու հալտէ, տիթիէեէրէք, վալի-
տէսինին եալաղընա գատար իլէրլէտի, վէ օլ
աղիղէ գատընը՝ տէրունինտէ թէսլիմի բուհ
իթմիշ օլտուղու եաթաղըն էօնիւնտէ տիղ չէօ-
քէրէք, ա՛հ ու ֆիղանլարը վէ հընչգըրմալա-
ըլլա, օլմէնֆուր վէ մէէլուն խանէյի էօթ.
տիւրտիւ :

* * *

Մարիան ժիլպէր, գօնաղըն պաղչէսի գա-
բուսունտա կէօրտիկիւ վուգուաթլարտան տօ-
լալը տիւչարը տէհչէթ օլարադ, ճինսեթին

վուգու պուլտուղու կիճէ, ալաֆրանկա սա-
պահըն սաաթ պիրինտէ, զապրիէլ կէյիտինի
թէէքք իտիպ, Միրօմէնիլ սօգաղընտա քեային
քէնտի թալան իչի օտասընա կիթտի :

Վագաա մէգպուրէնին գալպին տէհչէթլի
իղթիլապ ու էնտիշէ իսթիլա իթմիշ օլուպ,
միւսթիագպէլ հագգընտա գօրգմագտա իտիլ-
սէ տէ, պուսունյա պէրապէր մատտէ տիւգ
հագգընտա օլտուղունտան, պունտան ագտէմ
վագը օլան ահվալ միւնաապէթիլլէ իսթէր իս-
թէմէղ սիւքիլթէ մէճպուր օլուեօրտու : Մէք-
գումէ պու սըրատա, Հանրի տը Շապլէն իլէ
պիլխասաա Ատրիէն տը Լասնիյի լանէթլէմէք-
տէ իտի, օլ գըղը քի, գօնաղա աեադ պասար
պասմաղ, Մարիան՝ մէգպուրէնին, մէլէքէ սը-
ֆաթը ալթընտա շէլթանի գալպէ մալիքէ օլ-
տուղունու անլամիշ իտի :

Իհթիեարէ պէսլէմէ՝ պիր չարեէք սաաթ
շարֆընտա պաղչէեէ կիրիպ չըգմը օլան վէ
էվլէլճէ քէնտիսինի ֆէվզէլաաէ մէրագտա
պրագմը պուլունանա աաէմին քիմ օլտուղունա
տայիր արթըգ ֆիրրինի եօրմագտա օլմայրպ,
մէրգումուն հէր հալտէ տիւգ օլտուղունու, վէ
անճագ օ կիճէ սիսին գաթըլըղընտան նաշի,
մէրգումու թանընամատըղընը քէնտիճէ գա-
լարաշտըրմը իտի :

Տիւգ իլէ Պանչ միեանէսինտէ իսէ, չպեա-
նը թէօհմէթ աատ օլունաճագ պաղը միւնա-
սէպաթ մէվճուտ օլտուղու հագգընտա պուն-
տան պէօյլէ շիւպհէ ճայիղ օլմայրպ, չիւքի

պունուն ինքեար օլունմաղ սուրէթաէ տէրիւ
ֆիլիլիսի մէյտանտա իտի :

Անճագ պու թահգլաթտան նէ՞ ֆայտէ
հասըլ օլապիլիլի իտի , եանի շու սըրտառ նէ՞
եօլ թուլթուլմագ գապիլ իտի : Էկէրչի վազուի
հալ մատամ տը Շապէնէ խապէր վիլիլաէ իտի
չիւպհէսիլ թէքրար ինանըլմանարագ , պէլքի
խաթթաեան զարարըլ օլանագ իղթիրապ վէ
էնտիշէլէրէ սէպէպիլեիթ վիլիլմիշ օլունուր-
տու , Մարիան՝ (քէնտի թապիլի իւղրէ սէօյ-
լէեէրէք ,) բարմաղընը րասթ կէլա աղաճ իլէ
գապուղու արասընա վաղ իթմէքաէն , նէ՞ կի-
պի մաղարրաթ հասըլ օլուր օլտուղունու պիթ-
թէհըրիւպէ պիլիլի իտի :

Հասըլը մէզպուրէ եվիլիպ չէվիլիպ , իշի պիլ
գալըպա սօգամատըղընտան , պու խոսոսոստա
պիլ միւտտէթ տահա սիւքիւլթ իթթիլաղընը
ֆիլքրինէ գօյտու :

50

Իրթէսի կիւն Մարիան Ժիլպէր՝ Պագ սօգա-
ղընտա հէր կիւն գաեըրմագտա օլտուղու գա-
տընըն նէզտինէ կիթտի իսէ տէ , մէզպուրէնին՝
պիլ աղ իլի օլտուղունտան , թապիլպիլին թալ-
սիեէսի իւղրէ , Բարիս՝ ճիվարլարընտա պիլ
քէօեէ նաղըլ մէքեան իտէճէկի խապէրինի ա-
լարագ , իւճըթթինի , վէ ֆէրտասը կիւն կէլ-

մէսինէ իհթիեան գալմաաըղը խապէրինի տիւղ
կըլէտի : Ֆէրտասը կիւն իսէ , տիւշէսին տէֆն
իտիլէճէկի կիւն օլուպ , շու գատար քի , Մա-
րիան պիլ կիւն էվլէլ աղչամըն տաթ Օն պիլ
պուլուղունա գատար խանէսինտէ պուլունմա-
աըղընտան , միւթէվէֆիէյի մէրգուճէնին վէ-
ֆաթընտան ապա խապէրտար օլամամը իտի :

Մէզպուրէ իհթիեարէ գատին , պիլ վա-
գըթտան պէրու տիշարտա խըզմէթքեարըք
իթմէսի հառէպիլլէ , էվճէ իշէրինէ պագամա-
մըլ օլտուղունտան , պիլ կիւն քէնտի խանէսին-
տէ գալարագ , պաղը ումուըլ պէթիեէսինի
օրրասընա գօյմանա գարար վիլտի , վէ սաաթ
իքի սուլարընտա , պիլ պաշ աղըըսը հիսս իլ-
լէտիկիլտէն , հալա ալմագ , վէ պիլ աղտա
քէնտիսի իշին էրղագ մուպանա իթմէք իւղ-
ըէ , տիշարը չըգաը , վէ Պօօ մէյտանը դուր-
պինտէ պիլ էքմէքճի տիւքքեանընա կիրտիկի
ղըրատա , կէնճ պիլ իշէի գըղըն՝ տէսթիկեանհըն
եանընտա անաղտա տուրմուշ օլտուղունու
կէօրտիւ քի , մէզպուրէ՝ էքմէքճի իլէ գօնու-
շուեօրտու , վէ էքմէքճիեէ խիթապէն ,

— Միւսիւ կօտէն , ճէնաղէյի կէօրտինիւղ
միւ , տէեու սիւալ իթմէքտէ իտի :

— Խալը , մամըլէ Լիլա , կէօրմէտիմ , տէ-
եու ճէվապ վիլտի էքմէքճի :

— կէօրմէմէնիլ չայանըլ թէէսիւլի տիւր :

— Նասըլ , բէթ թանթանաթ մը իտի :

— Էվլէթ , ղաեէթիէ միւքէլլէֆ վէ մութան-
թան պիլ ալալ իտի , — Շէպլէքի , Աթ մէյ-

տանընտա օլտուղու կիպի, ալթը բէն սօրիոճ վէ հաշալար ին՝ միւզէյեհէն աթլար, ճէնադէ արապասընը չէ. քմէքտէ օլուպ, հէր թարաֆ տան մումար կէօթիւրիւլմէքտէ, վէ թապուլթ իսէ, առէթա տէօքմէ կիւմիւլէ պէնդէմէքտէ իտի: Պէնճէ, պու ճէնադէնին տէֆնի իշին չօգ մէսարիֆ իտիմիշ օլմալը տըր:

— Աճաշիպ, պուռտա թէաճճիւպ իսէճէք նէ՞ վար տըր: — Շապէն ֆամիլեասը զաթէն դէնկին պիւր ֆամիլեա տըր, տէեու մուգապէլէ իթտի էքմէքմէ:

Մարիան՝ օլ անէ տէկին պու միւքեպէմէյի սալթ գուլագ միսաֆիրի կիպի տինլէմէքտէ իքէն, Շապէն իսմինի իշիտիր իշիթմէշ, պաշ տան աեաղա գատար տիթրէտի, վէ քէմալ իդթիրապ իլէ:

— Հա՛նկը Շապէն ֆամիլեասընտան պահա իտիեօրսուսուշ, տէեու սիւալ իթտի:

— Պուրաեա եադըն օլան վէ Սէնթ-Օնօրէ վարըշնտա միւքէլլէֆ գօնադլարը պուլունան Շապէն ֆամիլեասընտան պահա իտիեօրսուս:

— Էյ Շապէն գօնադընտա պիւրի՞մի էօլմիշ տիւր:

— Էվլէթ, աղի՛ղէմ՝ մատամ:

— Էօլէն քի՞մտիր:

— Տիւշէ տիր... պիւրաբէ զալիպա էյի պիւր գատըն իմիշ... — Շիմտի իսէ, ճէնադէսինի մէզալլըզա կէօթիւրիւրեօրլար:

— Մատամ տիւշէս վէֆաթ իթմիշ հա՞... — տէտի Մարիան եիւքէք սէտա իլէ վէ ադլը

պաշընտան կիտէէք, — եա՛ րապալիմ, սիւպ հան Սիլաշ, պու նէ՞ պիւլիւք ֆէլաքէթ տիր:

Էլէնին սապըգ սիւտանասը տէրհօլ տիւք քեանտան մուֆարապաթլա, աճէլէթէն վէ նէֆէսի սօլուեարադ, գօնադըն գարուսուսա վասըլ օլտու, վէ շիտտէլէթ գարուսուս շանը նը չէքտիկինտէն, գարուսու գարուսու աշար, վէ քէմալ իսթիղրապլա,

— Վա՛յ, սէն հալէա Բարիստէ՞միսին, — տէտի, չիւնքի մէրգուլ իըդմէթ քեար: գօնադըն տիկէր իըդմէթ քեարլարը կիպի, Մարիանը Բարիստէն տիշարտա զանն իթմէքտէ իտի:

— Մատամ տիւշէսին վէֆաթը չայեասը եալան տըր, վէ մէզպուրէ հաեաթտա տըր, տէյի՞մի... — Ճէ՛վապ վիւրնիդ, չաբուգ ճէ՛վապ վիւրնիդ, — տէեու պէեան իլլէտի օլ չայեանը հիւրմէթ գատըն:

— Հէ՛յ վահ, պէտպալթ Մարիան, — տէեու մուգապէլէ իլլէտի գարուսու պաշըն էս եէրէք, — իշիթմիշ օլտուղուն չայեա սահիշ տիր իվլիթ, մատամ վէֆաթ իթմիշ տիր, վէ պու իսէ Մ. տիւզ, Մ. րօթէ վէ մատմուսաղէլ էլէն հագլարընտա տէհէլթլի պիւր ֆէլաքէթ վէ մուսիպէթ օլտուղունտան, պիւրաբէլէր պուռտան տօլար սէլ կիպի կէօգ եաշլարը տէօքիւ եօրլար:

Մարիան տիթրէեէէէք:

— Մ. տիւգիւն էվլատլարը Բարիստէ վասըլ օլտուլար մը, տէեու սիւալ իթտիկինտէն, գարուսու:

— Էվվէթ, Բոֆէ պու սապատն կէլտի. հալ պու քի մատմուտդէլ էլէն կէլէլի եարքմասաթ տըր, տէեու ճէվապ վիրտի:

— Մատմուտդէլ էլէն ճէնադէնին արգասըն, տան կիթաթի մի:

— Խա՛յր, զիրապիչարէ գըզըզադ բէք կէն ելէթիտի:

— Նէրէտէ տիր:

— Մէրհու՛մէ վաղիտէսինին եւթադ, օտա. որնտա օլուպ, շիւպհէպիդ ֆամիլեասընըն ճէնադէտէն ալտէթինէ ինթիլարէն տուա իտիեզը:

— Ա՛հ... — տէեու Նիտա իթաթի ինթիեա. րէ գատըն հընչգըրմալարընտան Նաշիսէսի գըզը. րապդ, — տիմէք բէլէն... գըզըմ... պէնիմ էվլատըմ... գոնադատ տըր... քէնտիսինի կէօրմէք իօթէրիմ:

Մարիան՝ պու սէօղէրի սէօյէյիպ, աճէլէթէն նէրտիվէնպէրտէն ևօգարը չըգալ, վէ «Էլէ՛ն, Էլէ՛ն» տիեէրէք, միւթէվէֆիեէնին տալիբէսինէ տալիլ օլտու:

Կէնճ գըզ հալէա տիդ չէօքմիւշ օլտուղու հալտէ, քէնտիսինէ սէվկիւլիւ օլան օլսէսի իշիթտիկինտէ թալըտը, վէ անաղա գալգա. րադ, գօլլարընը մէզպուբէեէ տօգրու ուղա. թըպ, կէօգեալարը արատընտա, բէբէլէեէրէք:

— Ա՛հ, սիւտանտ վալիտէմ էօ՛յմիւշ... վա. լիտէճիլիմթէրքի հա՛յեաթ իթմիւշ... վէ պէն իտէ, քէնտիսինի սօն աէֆա կէօրմէք իդպալի. նէ պիւէ նալիլ օլալտըմ, տէտի:

— Էվվէթ, սէվկիւլիւ գըզըմ... էվվէթ,

պէնիմ աղիզէ Էլէնիմ... — տէեու մուգա. պէլէ իթտի Մարիան, Էլէնին եալարմիւշ օ. լան եանադլարընը պուս իտէրէք, — պէնիմ դանէլթէ սէվկիւլիւ մատմիմ էօ՛յմիւշ... հալ պու քի պիչարէնին վուգուլի վէֆաթընտան պէնիմ տաթի մալիւմաթըմ պուլունմալիւ տըր... զիրա քէնտիսինէ սօն վապլիֆի պէն իլ. ֆա իթմէմիլիմ տիր... — Հաթթա գապ. իթթանա կէօթիւրիւտիւկիւտտէ պիլէ, պէն հազըր պուլունմալիւմալարմ տըր... — Անըլ. եօ՛րմուտուշ, գըզըմ, ղէվալը վալիտէնիդ իթֆադաթընտա պէն օլմաեարադ մէզարիթա. նա կէօթիւրիւլիւ տիր:

Մատմուտդէլ տը Շասլէն՝ պու սէօղէր իւ. գէրինէ, մուսահիպէսինէ տէհչէթամիդ պիր հայրէթ վէ իթիլղարապա նազար իյէյիպ:

— Սէն քի վաղիտէմին եանընտան աղա պ. րըլմադ իքէն, նա՛սըլ օլուր քի վէֆաթընտան խապէրին օլմադ, տէեու սիւալ իթտի:

— Է՛յ վահ, պէն պուլատա տէյիլ իտիմ: — Աճա՛յիպ, խաթթա օլուպ, ճան վիրմէթտէ պուլունմա վաղիտէմին եանընտա պուլունմա. եօ՛ր մու իտիմ:

— Խա՛յր, պուլունմաեօրտում:

— Տիմէք քէնտիսինի թէրք իթմիւշ իտին:

— Պէն քէնտիսինի թէրք իթմէմիւշ իտիմ, իլլա պէնի պուլատան թարտ ու թէպիտ իթ. միշլէր իտի:

— Թարտ ու թէպիտ մի իթմիւշլէր իտի, — տէեու թէքրարալտը կէնճ գըզ, — Սէնի...

սենի՝ քի, պէնիմ սիւտանամնն . . . սէնի՝ քի, պէնիմ իւք տարմալըմա րէհպէրլիք իթտին . . . վէհապըլ սէնի՝ քի, սատադաթ վէ ուպուտիյ- եւթ շախալըտա մէրքիւղ տիւրէր, սէնի թարտ ու թէպիւտ մի իթտիլէր :

— Էվվէթ, պիր ալադ, նալաեղդ վէ մու- խաթարալը պիր մախլուգ կիպի պէնի պուրա- տան դօլտուլար :

— Պադաթ հադգընտա նէ՞ հօղիւր պուլ- տուլար :

— Պէնիմ էօղրիւմ՝ մահզա մատմուաղէլ տը Լասնինին ֆիթնէ ու ֆէպալարընը աշիքեա- րէն կէօրմէքիկիմ տիր :

— Մատմուաղէլ տը Լասնի . . . վալիտէմին մէքթ ուպարընտա ֆէվգէլատէ մէտհ ու սիթա- յիշէ դիքր օլունան կէնճ գըՂմը :

— Էվվէթ, օլ մէլունէ քի, պէն՝ քէնտի գալպի շէյթանէթինի քէշֆ իթտիկիմ հալտէ, մատամ տիւշէս՝ մէլէքէլէրէ մախաուս օլան սատէտիլիկիլէ, օնա գաբըլմըլ վէ ալաան- մըշ տըր : — Պէն իսէ, ֆիքրիմտէն հէր կէշէնի աշիքեարէն սէօյլէտիկիմ իշին, աղըմը գա- բատըպ, վիճուտիմի տախի պու էվտէն տէֆ իլլէտիլէր :

Իշէն՝ տէհէթլէ տիթրէտի, վէ քէլամա տէ- վամ պիրլէ :

— Լաքին պուրատա նէ՞ վադը օլունօրտու, վէ պիշարէ վալիտէմ չօդատան պէրու մուխա- թարալը աղիմէ իշինտէ՝ մի խտի, տէտի :

— Խալլը, խալլը, վալիտէնիղին գալպ խաա-

թալըղը ահէսթէ տհէսթէ եօլունա տէվամ ի- տիեօրտու, վէ եազըն վազըթտա վէֆաթ է- տէճէկինէ տայիր հիշ պիր էմարէ միւշահէտէ օլունմամադտա իտի :

— Վալիտէմի թէտավի իտէն հէքիմ քիմ իտի :

— Հէր վազըթքի հէքիմ, եանի տօգթօր Ֆրէպօ իտի, վէ մէրդոււմ՝ մատամ տիւշէտին տահա պիր խալլի սէնէ եաշաեաճաղընը թէէ- մին իտիեօրտու :

— Էյ մատմուաղէլ տը Լասնի տայիմա վա- լիտէմին եանընտա՞ մը իտի :

— Տայիմա եանընտա իտի, հաթթա իլաճ- լարընը վէ հապլարընը վիրէն տէ քէնտիսի ի- տի, — Պու միւրպայիք ճանվէրի՝ սէվկիլիւ մատամըմ հադգընտա ֆէվգէլատէ ուպուտիյ- եւթ վէ սատադաթ իպրաղընտան պիր աւն կէ- րի տուրմադ իտի :

— Միւրպայիք ճանվէրի՞ մի, — տէեու թէքարընտը մատմուաղէլ տը Շապէն :

— Հադգ թէալա հաղրէթլէրի հուղըրուն- տա վէ քէնտի էպէտի սէլաճէթիմ իւղէրնէ պու խոստուսա տայիր եէմին իտէրիմ :

— Լաքին օլ կէնճ գըղա տայիր նէ՞ մալիւ- մաթըն վար տըր :

Մարիան՝ Իշէնին մուվաճճէհէսինտէ, եանի բէտէրի ալէյիմտէ օլարադ գըղուն պաղը ի- ֆատաթտա պօլունաճաղընը միւլահաղա իտէ- րէք, պիւթիւն վիճուտիլէ տիթրէտի, վէ բէ- բէլէեքէք :

— Նէ մալիւմաթը մը վար տըր . . . — Խալլը, Խալլը, հիշ պիր մալիւմաթը մեօգ տուր, տէտի :

— Էկէր մալիւմաթըն օլմաստ իտի, պու եօլտա պասի ու պէեան իթմէզ, վէ պիլա սէպէպ ազվիեաթա գադգըմազ իսիկ :

— Էլէն . . . Էլէն . . . Ալլահ աշքընա օլտուն պէնի իսթիվապ իթմէյինիզ . . . պէնտէն ճէվապ թալէպ իլլէմէյինիզ . . . զիրա, պէն գօրգուեօրում . . . կէօրիւեօրսունուզքի, գօրգու հիւս իտիեօրում :

— Մա'րիան, լազըրտըլարըն պանա տէհչէթ վիրիեօրլար, հալպու քի սիւքիւթիւն պանա տահա գիեաատ տէհչէթի մուճիպ օլմագտա տըր . . . — Հագըգաթէն ֆիքրիմէ տէհչէթ, պախչ պիր շիւպհէ արըզ օլուեօր . . . օլմանա քի պու էվտէ պիր ճիւսաեթի իճրա իտիլմիշ օլտուն :

Իհթիեարէ էմէքտարըն պէնզի պէթի սարաւարազ վէ աղըլ պաշընտան կիտէրէք,

— Պիր ճիւսաեթ մի . . . պիր ճիւսաեթ մի . . . — տէեու թէքըրլատը : — Սիւպհան Ալլահ նէ սէօյլէօրսունուզ, պու ֆիքրի կէօյլէրիմի աշքեօր . . . — Պինապէրին շունու պանա սէօլէյին քի, տիւչէս նէ վաղըթ վէֆաթ իթմիշ տիր :

— Էվլէլի կիճէ . . . ֆիւճճէթէն . . . վէֆաթ իլլէմիշ տիր . . . — Պանա տիւն սապահ պու պապտէ թէլէկրաֆ քէշիտէ գըլընմըշ արը :

— Էվլէլէրի կիճէ . . . տէեու տէվլամ իթտի Մարիան, ույգուլարը արասընտա լազըրտը

Խալէն ատէմէր Կիպի պիլմէեէրէք, եիւքսէք սէալէ սէօգիւնէ տէվամ իտէրէք, — տիւչէսին, Մ. տիւգիւն վէ Ատրիէն մէլլուէնին բէնչիւրէլէրինտէն ըլլգ կէօրիւնիւեօրսուն . . . օլ կիւճէ պէն Կապրիէլ կէլիտինտէ թուսուտա իքէն, պիր ատէմին պաշլէնին քիւչիւք գաբուսուն տան կիրիպ, պիր չարեէք ռաաթ սօնրա չըգաւընը, վէ ֆիրար իլլէտիկինի կէօրալում . . .

Մարիան քէլամընը գաթթ իտինճէ, Էլէն մէղպուրէնին էլլէրինի թուլթարազ :

— Ահ, սէն պէնի աթիթէտիեօրսուն . . . սէօգիւնիւ թէքմիլ վէ սօնունա գատար իյղահ էթ . . . — Հագըգաթէն գօնաղըն պաղչէսի նէ ատէմ մի կիրալ, տէտի :

— Էվլէթ, հաթթա պու պապտէ եանըլ մագտա օլմատըղմա էմիկիմ :

— Պուատէմին քիմ օլտուղունու պիլիւրմիսին :

— Խալլը, պիլմէմ, չիւնքի օ կիճէ հալա ղաեթթ սիպի օլտուղունտան, շախսը մէրգու մուն քիմ օլտուղունու թանըեամատում . . . — Էվլէլ էմիրաէ միւսիւ տիւգիւ ղանն իթտիմ :

— Բէտէրիմ մի . . .

— Պադաթ մուսիսարէն եանըլմագտա օլտուղումու անլատըմ, զիրա պիր աղ սօնրա . . .

Մարիան թէքըրա քէլամընը գաթթ իտինճէ,

— Թէքմիլ էթ . . . թէքմիլ էթ . . . — Պիր աղ սօնրա . . . տէեու մուգապէլէ իթտի Էլէն բէճա եօլլու պիր սէտա իլէ :

— Խալլը, Խալլը, պանա հիշ պիր չէյ սօրմաեընը, պէն պիր չէյ պիլմէմ . . . պէն տի-

վանէ յիւմ . . . Լաքին հէր չէյի էվվէլինտէն քէշֆ
իթմիշ . . . հէր չէյի էվվէլինտէն պնլամըշ ի-
տիւմ . . . էվվէլթ Ստրինէ տը Լամնի տէնիլէն
օլ մէլուռնէ պուռ էվէ աեազ պասար պասմաշ,
ֆէլաքէթ աե պիրլիքաե պուռ էվէ տախիլ օլ-
մաշ տուր . . . — Ահ, էլէն . . . սեվկիւլիւ
գըղըմ . . . ահ, պէնիմ պիշարէ վէ պէտպախթ
էֆէնտիճիէէղիւմ . . .

Պու էսնատէ, պիր թագըմ արապալարըն
տուրտուգլարը, վէ մուախիւարէն տախի գա-
բունուն շան սէսի իշիտիլտի :

Մարիան պուռ սէսի իշիտիլ իշիթմէղ, քէմաշ
տէհչէթիլէ պիր հարէքէթ իճրաօընտան քէն-
տիլի մէնն իտէմէտի, վէ զայ ազըլ պիր հալտէ :

— Իշիթէ կէտիլէր . . . անլէր տիրլէր . . . — տէ-
տի, — էլէն, պէնի կիղլէյինիղ, զիրա տիւզ
պուրաեա կէլէճէք տիր, հալպու թի պէնիմ
պուրունտուղումու կէօրմէսին իսթէմէմ . . .
հաթթա պէն տէ քէնտիլինի կէօրմէք իսթէ-
մէմ . . . խալը, խալը, կիղլէնմէքտէն իսէ, ֆի-
րար իթմէք տահա էվլէա աըր . . . — Իսթի
պէն կիտիեօրում, վէ քիմաեեէ կէօրիւնմէե-
րէք, պաղչէ գաբուսունտան տիշարը չըգա-
ճաղըմ : — Գըղըմ, սեվկիւլիւ գըղըմ, հէր նէ
վագըթ պանա իսթիեաճընըղ օլուր իսէ, պա-
նա խապէր վէրինիղ . . . պէն Միրօմէնի սօղա-
ղընտա 92 նիւմէրօ իլէ մուրագգամ խոսնէտէ
սաքին օլմագտաեւմ, վէ թալմա իշինտէթի
օտամտան տիշարը չըգմաեւալ, տայիմա սիղի
պէքլէէէճէյիւմ :

— Սիւտան, պիր աղ տահա եանըմտա
տուր . . . պաշլատըղըն հիքեաեէյի թէքմիլ
էթ . . . հէր չէյի պանա միւքէմնէլէն իյղահ
իլլէ . . . — տէեու տէվաթիթտի մատմուաղէլ տը
Շասլէն, Մարիան աըր գօլմաեա չալըշարագ,
լաքին Մարիան էլէնին գօլլարընտան քէնտիլի
սըեըրարագ :

— Խալը, խալը, պէնիմ պուրատա գալմադ-
ըղըմ օլմաղ . . . հաթթա էկէր պէն օ աը-
չագ գըղըն գարչընտա պուրունուր իսէմ,
քէնտիլինի պէհէմէալ վուրուպ էօլտիւրմէք
լիկիմ լաղըմ տըր . . . — Սիղ եայընը Միրօ-
մէնիլ սօգաղընտա քեային 92 նիւմէրօլու խա-
նէյի խաթընըղտան չըգարմայընըղ, տէտի :

Մատըգ էմէքտար պուռ սէօղլէրտէն սօնրա,
ֆիրարէն վէ կիլլի եօլլարտան կէչէրէք, Կապ-
րիէլ կէչիտինէ նաղըր օլան պաղչէ գաբուսըն-
տան սօգաղա վասըլ օլաու, վէ էլէն իսէ, եա-
լընըղ գալընճա, քէնտիլ քէնտինէ չու եօլաա
միւլահաղա իթմէքտէ իսի :

— Սիւպհան Ալլահ . . . սիւպհան Ալլահ . . .
սայթի ֆէնա պիր տիւշ կէօրտիւղանն իսիեօ-
րում . . . — Աճապա չու Մարիան նէ տիմէք
իսթէեօրտու . . . աճապա նէ եօլաա վէսվէսէլէրէ
ղահիպ օլմագլըղըմ լաղըմ տըր : — Եւ րապպիմ
պէնիմ տէրտու էլէմիմթէքմիլ տէյիլ իտի տէ,
պանա պիր տէրտի աղիմ տահա մը հասըլ իթ-
տին . . . — Օլ Ստրինէ քի, վալիտէմ քէնտիլ գը-
ղըմ կիպի սէվէրտի, մէկէրչի պիր չէյիթան, պիր
ճանվէր մի իսի . . . — Աճապա հէնուզ իւղէրի էօր-

թիւլմիւշ օլան օլ մէզարըն ալթընտա, պիր ճինա-
եթ ճարարը՝ մը կիզէնմիշ տիր : — Պունու հեր
հալտէ պիւմէ քիկիմ լաղմ տըր . . .

Պու արա ներտիվէնէրտէն աեադ սէսլէրի
իշտիրիպ, տիւգ, օյլու րօժէ վէ Արման տը
լօժրիլ միւթէվէֆրիէնին օտասը էշիլինտէն
կէշտիլէր :

Էլէն՝ թագաթը օլմաեարագ, բէտէրինին
պօղաղընա սարըրտը, վէ պու էլէմպախշ մէն-
ղարէ սէպէպիլլէ զուհուրա կէլէն աճը կէօզ
եաչլարը, վէ հընչգըրմագ սէսլէրի արգա-
սընտան պիր տուրկունլուգ հասըլ օլտու : Շէօյ-
լէ քի կէնճ գըղ՝ պիրտէն պիրէ Մարիան իլէ
վուգու պուլան միւլագաթընը տէրխաթըր ի-
տէրէք, պիր տիթրէմէ հիսս իլլէտի, վէ բէ-
տէրինէ աթֆը նաղար իլէ, մէրգուսմուշ կէօզ-
լէրինի քէմալ իղթիրապլէ միւթէվէֆրիէն զէվ-
ճէսինին եաթնաղընա չէվիրմիշ օլտուղունու,
վէ քէտէր ու էլէմիստէն նալի թապ ու թագա-
թը գալմատաղը կիպի, երիղիւնիւն րէնկի սա-
բարմըշ, կէօզլէրինին գօլուգլարը չուգուր-
լաշմըշ, վէ կէօզ պէպէքլէրինին սօլմուշ խոու-
կինի կէօրիւնճէ, գալպինտէ պիր շէֆագաթը
աղիմէ հուսուլէ կէլտի :

Ֆիլվագը Հանրի տը Շասլէն քէտէրի աղիմ
իշինտէ պուլունուեօրտու, վէ պու պապտէ
չիւպհէ ասլա ճայիղ տէյիլ խտի, Պինաէն ալէյճ
կէնճ գըղ, սիւտանասընը իֆատէլրի միւնտ-
սէպէթիլլէ ֆիրրինտէ հասըլ օլան չիւպհէթ-
րի պէր թարաֆ իտիպ, պիր գօլթուգ սան-

տալէսինտէ օթուրմուշ օլան տիւգէ եաղլաշ-
տը : Մէզպուրէնին եանընտա իսէ, րօժէ իլէ
Մ. տը լօժրիլ աեադտա, մահզուն վէ սիւքիւթ
պիր հալտէ տուրուեօրլարտը :

— Էֆէնտի բէտէր, — տէտի մէզպուրէ եա-
վաշ վէ թաթըր պիր սէտա իլէ, — կիրիֆթար
օլտուղունուգ ֆէլաքէթ, աղա վէ գաթան խա-
թըրտան չըգմաեաճագ ֆէլաքէթլէրտէն տիր :
— Պիզ զաեթիլէ սէվկիլիւ վալիսէմիլի զայպ
իթտիք, լաքին համա օլտուն ճէնապը Հագգա-
քի, սիզ հէնուգ հաեաթտասընը, վէ պիզիմ
եանըմըտա պուլունուեօրտունուգ . . . — Սիզ
տախի էօմիրանիղին սէվկիլիւ վէ աղիլէ րէ-
ֆիգէսինի զայպ իթտինիլ, լաքին թէշէքքիւր
իթմէլիսինիլ ճէնապը Աֆէրինէնտէեթի, իւշ
նէֆէր էվլատընը, սիզին եանընըտա տըրլար,
գիրա, մալիւմ օլտուղու իւզըրէ, Արման տախի
էվլատընը օլաճագ տըր : — Էֆէնտի բէտէր
պրաղընը կէօզ եաչլարընը ագսըն, ֆագաթ
պիզի էվլէլէքի կիպի սէվմէք, վէ տահա ու-
ղուն միւտտէթ հագգըմըտա մուհապլէթի-
նիղի էքսէք իթմէմէք իշին, եաչաճագտան
տախի տուր օլմաեընը :

Մ. տը Շասլէն, գըղընըն պու սէօզլէրինի
րիգգաթը գալպ իլէ տինլէեօրտու : — Մէր-
գուսմուն եանագլարը կէօզ եաչլարընտան ըս-
լանմըշ օլուպ, տիթրէմէքտէ օլան էլլէրիլլէ
Էլէնին անընը քէնտի տօտագլարը հիզասընա
կէօթիւրտիւ վէ անընտան, եանագլարընտան,
վէ սաչլարընտան պուս իտէրէք :

— Սէ՛վկիւիւ . . . սէ՛վկիւիւ . . . սէ՛վկիւիւ
է վառարմ . . . տէտի :

Մատմուազէլ տը Շասլէն պաշընը գալորըրըպ,
Մ. տը Լօժրիլի պիր ալէօթէ թարաֆա չըղըրտըլ,
վէ դալթէն Մարխանա սորմուշ օլտուղու կիպի,
պու տէֆա քէնտի նիշանլըսնա տախի :

— Պիշարէ վալիտէճիլիմ խայլի ղէմանտան
պէրու մուխտարայի աղիմէ խիլտէ՞ մի պու-
լունուեօրտու, տէեու սիւալ իթտի :

— Խայր, աղի՛ղէմ Լիլէն, մէրհումմէ վալիտէ-
նիղին գալպ խաթթալըրը սօն տէրճէեէ վա-
սըլ օլմամըլ իտի, վէ ֆիւճճէթէն վէֆաթընա
տայիր հիշ պիր էմարէ եօղուտու, — տէեու
ճէվապ վիրտի միւտտախի ումուժի մուալլինի :

Պու ճէվապ, սիւտտանանըն ճէվալլնա էսա-
սէն մուվաֆրդ օլտուղու հալաէ, կէնճ գըղըն
նաղարը տիգգաթընա չարբաղըրտան, մէղ-
պուրէ աշիքեարէն վէ բէտէրինէ աթֆը նի-
կեաճ իտէրէք :

— Լիլ վալիտէմ ֆիւճճէթէն՝ մի վէֆաթ իթ-
տի, տէտի :

Տիւգ պաշընը գալորըրըպ :

— Լիվէթ . . . ֆիւճճէթէն վէֆաթ իթտի . . .
շէօլէքի տիւն սաղաճ պիր խըզմէթճի գա-
տըն, հէր վաղըթքի կիպի պու օտաեա կիրիպ
վէ սէ՛վկիւիւ վալիտէնիղին վէֆաթ իթմիշ օլ-
տուղունու կէօրմէսիլլէ, պիր վալիլլա գօրար-
տը, տէեու մուգապէլէ իթտի :

— Պիր կիւն էվիլլիտի վալիտէմ ղիեառէճէ
խաթթա տէյիլ՝ մի իտի :

— Խայր . . . հաթթա պիր աղ իլիլէշմիշ կի-
պի պիլէ կէօրինիւեօրտու, չիւնքի պիշարէ,
ագշալն նաթթ օլտուղունա գատարի ղա-
եէթլէ սէվմէքտէ պուտղու մատմուաղէլ տը
Լաննի իլէ կէօրիւլմէքտէ իտի :

Լիլէն՝ մէղպուրէ գըղըն խամինն թէշէֆթիւզ
օլունտուղունու իշիթտիկինտէ, ղանն խտէրմն
քի գալպինէ շիտտէթլէ պիր խանէր վուրու-
մուշ օլտու, վէ պէնզիլ պէթի սաբարըպ, գաշ-
լարը տաթի չաթըլտը, լաքին քիմաննին նա-
ղար տիգգաթը քէնտիսնէ աթֆ օլունմուշ
օլմատըղընտան, մէղքիւր ալթիւսթիւք էմա-
րէլէրի, քիման թարաֆընտան կէօրիւլմէյիպ,
հէեէճանը կէշտի :

51

— Մատմուաղէլ տը Լաննի՝ վալիտէմն, մէք-
թուպարընտան պիրինտէ պանա պաճսընը իթ-
միշ օլտուղու գըղ տըր տէյիլմի, տէեու քէ-
լամա օյաչատը Լիլէն պիր էյեամ սիւքիւթտէն
սօնրա :

— Լիվէթ, սէ՛վկիւիւ գըղգարընտաշըմ,
մէղպուրէ՝ շախսընտա ուպուտիլէթ մէրքիւզ
օլան պիր մէլէքէտիր, տէտի Բօթէ, գըղգա-
րընտաշընըն քէլամընը գաթթ խտէրէք :

— Պու գըղ բէք խայրխան վէ ֆէտաքիար

օլուսդ, ասլա վէ դաթան տիւշէսին եանընտան
այրըմամըլ տըր : — Ելէն, սիդ տախի քէնտի-
սինի կէօրիւսէնիդ, հադգընտա իդհարը մու-
հապպէթ իտէհէ քսինիդ, — տէեու տէվամ իյ-
լէտի Մ. տը Լօթրիլ :

— Մէրգումէ՛ ֆէլա քէթ կիհէօի վալիտէմին
եանընտա՛մը պուրունուօրտու, տէեու սիւալ
իթտի մատմուաղէլ տը Շապէն :

— Մէրգումէ սաաթ օն պուշուգտա, վէ օ
տախի տիւշէսին իարարարը իւղէրինէ, Մա-
րիան թիլպէրին օտապը օլան օտաեա չէքլիմը
տիր, տէեու մուգապէլէ իյլէտի միւտտաի-
ու մուսի մուալինի :

— Տիմէք օլուրքի, պէնիմ իհթիեարէ սիւ-
տանամ պուրատա պուրունմաօրտու, տէեու
սիւալ իթտի Ելէն, ըիգգաթամիդ պիր սէտա իլէ :

— Մարիան օն պէշ կիւնտէն պէրու գօնաղը
թէրք իթմիշ իտի :

— Սհաշիպ . . . Մարիան գօնաղը թէրք իթ-
միշ մի իտի, տէտի Ռօթէ :

Ելէն, պիր աղ էվիլէ սաաղդ էմէքտար իլէ
վուգու պուլան մուհալէրէսինի հէնուդ իդրար
իթմէք իսթէմէտիկինտէն, օլ պապատէ հիշ պիր
չէյաէն խապէրտար տէյիլ տիր կիպի կէօրիւ-
նէրէք :

— Լաքին Մարիան նիշին պուրայը թէրք
իթմիշ տիր . . . — Պէն՝ Մարիան պու էվի ա-
ւա թէրք իթմէղ տէեու զանն իտէր իտիմ : . . .
Դմտի պու պապատէ հէր նէ վազը օլտու իսէ,
սէօյլէյին, տէտի :

Կէնճ գըղըն իշպու սիւալի մուհիպի իղթի-
րապ վէ էնտիլէ օլմաղէ : Մ. տը Լօթրիլ տիւգ
տը Շապէնէ աթֆընաղար իյլէտի :

Տիւգ տախի աշիքեար պիր էնտիլէ իլէ :
— Մարիանըն պուրատան կիթմէսի, թա-
պիաթընըն գըղաանճ վէ հիտտէթ մէշրէպ օլ-
մաօր իլին տիր : — Շէօյլէ քի մէրգումէ՛ մատ-
մուաղէլ տը Լաանի հադգընտա պուղղ ու ա-
տալէթի հայիդ օլուսդ, մէրգումէ կէնճ գըղը
թահգիր իթմէք իլին, հիւ պիր ֆըրսաթ գա-
չըրմամադտա օլաուղունտան : պու խուսուս՝
քէնտիսինին պու էվտէն կիթմէսինէ սէպէպ
օլտու, տէեու պէեու իթտի :

— Էֆէնտի բէտէր, պու նէ՛ խապէր տիր
քի պանա վիրիօրտունուդ :

— Հաղըղաթը հալի սէօյլէօրտում, տէեու
իֆաաէ իթտի տիւգ տը Շապէն :

— Հաղըղաթը հալի մի . . . տէեու թէք-
ըրլատը մատմուաղէլ տը Շապէն քէտէր ու
էլէմ իւղրէ . . . — Տիմէք տիրքի, քէնտի սիւ-
տիս իլէ պէնի պէպէմիշ, պէնի պիւլիլթմիշ,
վէ պէնիմ իլին իքինճի պիր վալիտէ օլմուշ օ-
լան պիր խաթմունու, պիր եապանճը գըղ իլէ
իմթիգան իտէմէտիկի իլին պիլա ինտաֆ ու
մէրհամէթ թարա ու թէպիտ մի իթտինիդ . . .

— Ահ, պու բէք շէտիտ վէ բէք զալիմանէ
պիր մուամէլէ տիր : — Մատմուաղէլ տը Լաս-
նիյի սէրպէսթ գըրմադ իւղրէ, Մարիան թիւ-
պէրի էվիմիդտէն թարա ու թէպիտ իթմէք,
պանա բէք ֆէնա թէէսիր իտիօր :

— Էլէն . . . Էլէն . . . մատմու աղէլ Ստրիկենի
խիթամ ի թմէ . . . աէտի բօօէ :

Տիւղ պուէ քանապէս անաղա դալըմըջ օլուպ ,
հէման սէրթ պիր լիսան իլէ :

— Գըղըմ , — տէտի , — աիւլէս վէ պէն հա-
րէքէթի վաղըմարդտա եանըմամըջը տըր : —
Պահարնը ի թտիկիմիդ գըղ՝ հիւմէնին հիւրմէթ
ու ըրաեթիինէ շահէսմէ օլուպ , անէ հիւր-
մէթ ու ըրաեթի ի թտիրմէք իսէ , քէնտի վա-
ղիֆէմիդ ի գթիզաքանտան պուլունմուշ տըր :

— Տահա պէն օ գըղը թանըմատըղըմ հալ-
տէ , պիր չէյ տիկէմէմ . . . տէտի Էլէն , բէ-
տէրինին քէլամնը քէսէրէք :

— Քէնտիսինի թանըտըղընըզ հալտէ , լա-
եղգըլլա մուհարէմէ իտէպիլէհէքսինիդ , տէ-
եու մուգապէլէ ի թտի ի հթիւրաք :

— Պէլքի . . . տէտի կէնէ գըղ օլ տէրէհէ
եալաշ պիր սէտա իլէ քի , քիմսէ իշիտէմէտի,
պապէհու իլպվէհէն , — էֆէնտի բէտէր , սիդ
պու օտատան սաթթ զամչտա չըդտընըզ տէտի :

— Սաթթ օտատան պիր ալ սօնրա , — տէեու
հէվապ վիրտի Մ . տը Շատէն՝ գըղընըն տէհ-
շէթպախը միւլահապաք հադգընտա շիւպհէ-
եէ պիլէ զահիպ օլմաեարադ :

— Սիդ վալիտէմի թէրք ի թտիկինիդտէ , պի-
շարէ նէ՞ հալտէ իտի :

— Թէքրար իտէրիմ քի , բէք իյի պիր հալ-
տէ կէօրիկինուեօրտու . . . անճադ ուլդուսու
կէօթիւրմէտիկինտէն , պաշլամըջ օլտուղու պիր
մէթթուպու իւրմալ ի թմէք միւրպտընտա իտի :

Պէն իսէ , հէր վաղըթքի կիպի քէնտիսինէ
աարըլըպ , նէղտինտէն մուֆարադաթ ի թտիմ
. . . — Հէյ վահ , մէկէլչի մէզպուրէյի պիր
տահա հայեաթտա կէօրէմէհէհէք իմիշիմ , վէ
ալըղըմ պուսէ՞ սօն օլաճադ իմիշ :

Պու խաթըրէ տիւզիւն գալպինէ թէհսսիր
ի թտիկինտէն , հէօնկիւր հէօնկիւր աղլամսեա
պաշլատը , վէ կէնէ գըղ՝ իշպու խալիսանէ
կէօղ եալլարընտան միւլթէհսսիր օլարադ , շիւպ-
հէլէրինի պէր թարաֆ ի թտի , վէ քէլամա տէ-
վամ պիրլէ :

— Վալիտէմին նէղտինտէն մուֆարադաթ
լա , քէնտի տայիլէնիլէ կի թտիկինիդտէ , պիր
սէս եախօտ պիր ֆիրլան աւլա իշիթմէտինիդմի,
տէտի :

Մ . տը Շատէն հայրէթ վէ իլթիրապլէ Էլէ-
նէ աթֆը նաղար իտիպ :

— Պիր սէս . . . պիր ֆիրլա՞ն մը . . . տէեու
թէքրարալտը :

— Էվլէթ . . . սէվկիւլիւ վալիտէմին թէս-
լիմի բուհ ի թմէքտէ օլտուղունա տայիր իշպու
օտատան պիր սէս եա ֆիրլան գուլպընըղա
կէլմէտի՞մի :

— Չաթէն օ եօլտա պիր սէս եա ֆիրլան օլ-
մուշ օլտա իտի պիլէ , իշիտէմէզ իտիմ , չիւնքի
օլ էսնատէ դօնագտա պուլունմաեօրտում :

Կէնէ գըղ , Մարիանըն սէօլլէրինի տէրլա-
թըր իտէրէք , աիթրէհէն պիր սէտա իլէ ,

— Էօյլէ իսէ , էֆէնտի բէտէր , սիդ օլ էս-
նատէ նէշէտէ պուլունուեօրտունուղ , տէտի :

— Պեր պաշտարարը վէ վիճուտճա նամի-
շածըդ հիսս իթտիկիմտէն, հավա ալմագ իւղ-
բէ տիշարը չըդմըշ խտիմ:

— Պիւշիւք գաբուտաւն մի չըդմըշ իտինիդ:

— Խալլո, պարզէ թարափընտան չըդմըշ խտիմ:

— Կիճէ բէք կէճ մի ալմտէթ իթտինիւ:

— Ձանն իտէրիմ բի, սապահըն սասաթ պիրի
բատտէլէրինտէ ալմտէթ իթտիմ:

— Գօնաղա ալմտէթինիդտէ, նէ՞ եաբարնըդ:

— Տօղրուճա եաթմահա կիթտիմ:

— Թէքրարէն վալիտէմէ սարըլմահարագ,
տէյի՛՛՛մի:

— Գէնտիսինի ույգուտա զանն իթտիկիմ
հալտէ, պիշարէյի ույգուտուտա նա՛սըլ պի-
հուղուր խտպիլիբ իտիմ:

— Խանէմիլին հէր վագըթքի հէքիմի, իշ-
պու տէհէթիլ վէ մէմուլին զարի քէլաքէթի
խապէր ալտըղընտա, նէ՞ սէօյլէտի:

— Հէ՛յ վահ, աղի՛ղէմ էլէն, — տէեու ճէ-
վապ վերտի Մ. աը Լօթրիլ, — ֆէլաքէթլէր
եէկտիկէրինի թաագիւպ իտէր տէտիւրէրի բէք
տօղրու տուր: — Վալիտէնիդ տիւշէսին վէֆաթ
իթտիկի կիճէ, տօթմուճաղ աօգթօր ֆրէպօ
տալիս վէֆաթ իթմիշ տիր:

Կէնճ գըղ՝ պէնդի պէթի սալարմըշ օլտուղու
հալտէ, պաշընը եօգարը գալտըրըպ,

— Տօգթօր ֆրէպօ տա վալիտէմին վէֆաթ
իթտիկի կիճէ՞ մի վէֆաթ իթտի, լաքին նէ՞
րէտէ վէ նա՛սըլ հօլիմէ, տէեու սիւալ իթտի
չէտիտէն:

— Բրէնս տը Գասթէլ-Վիվանըն գօնաղընտա
վիրիկէն պիր զիեաֆէթտէ պիշարէեէ պիր գա-
ղա իսապէթլէ, թէսլիմի բուհ իլլէմիշ տիր:

— Խլթէ պու բէք զարիպ շէյ տիր . . . լա-
քին տիկէր հէքիմէր նէ՞ տէտիլէր, զանն ի-
տէրիմքի, վալիտէմին վուգուի վէֆաթիլ իւ-
ղէրինէ սայիր հէքիմէր ճէլպիլլէ, իւշլէրի սօ-
րուրմուշ տուր:

— Պէլէտիեէ տայիրէսի թարափընտան կէճն
տէրիլէն թապիպ՝ միւթէլէֆիեէնին շահ տա-
մարը գաթթ օլտուտուղուտան, էճէյի պու՛ն-
տան նէյէթ իթմիշ օլտուղու զաննընտա պու-
լունտուղունու պէեան իթտի:

Պիր գա՛ղ տագըգա սիւքիւթտէն սօնրա, Լ-
լէն՝ կիւճպէլա նէֆէս արպ վիրմէքտէ օլտու-
ղու վէ եիւղիւ կիթտի քճէպուրուչմագտա պու-
լունտուղու հալտէ, շէօյլէ տէվամ իթտի:

— Լֆէ՛նտի բէտէր, պու կիճէ, սիլին դայ-
պուպէթիինիդտէն իսթիֆատէ խտէրէք, գօնա-
ղա պիրինին կիրմիշ օլտուղունու ապա զանն
իթմէտինի՛՛մի:

Տիւգ՝ մէճնուն կիպի գըղընա պագարագ,

— Պէնիմ զայպուպէթիմ էմասընտա գօնա-
ղա պիրիսի մի կիրմէք . . . տէտի:

— Էվվէթ, վէ քիմաէ թարափընտան կէճ-
րիւլմէեէրէք, վալիտէմին օտաարնա գատար
սիվիշմիշ օլտուղունա ապա չիւպհէ իթմէեօր
մուսունուզ:

— Սիւպհան Ալլահ . . . սիւպհան Ալլահ . . .
լաքին գըղըմ, սէն նէ՞ ֆիքրիլէրէ գահիպ օ-

լուեօրսուն, — տէեռ սիւալ իթտի իճիեար՝
լէնին էլէրինի թուածարադ :

— Գըդգարընտալըմ, նէ էֆքեարա դահիպ
օլուեօրսուն, — տէեռ իլալէ իթտի Բօփէ :

— Պէն զանն իտիեօրսումքի, — տէեռ ճէ-
վապ վիթտի Արման տը Լօփրիլին նիշանըսը, —
տիւլար օլտուղումուղ իշպու ֆէլաքէթտէ պիր
թազըմ անլալըմաղ շէյլէր վար տըր, վէ իշլէե
պու շէյլէր աննա տէհչէթի մուճիպ օլուեօրար :

— Էլէն, ֆիթրինդի իյղահ իտինդ, — տէ-
տի միւտտաի ումուսի մուսալինի, մահքէմէ
մէմուրարընա մախսուս պիր թալը ու հարե-
քէթ իլէ :

— Էօյլէ իսէ, հէր նէ գատար սիղին նազա-
րընդտա ատէթա պիր մէճնունէ աստ օլու-
նաճագ իսէմտէ, պունունլա պէրապէր սիղի
թէէմին իտէրիմքի, ճիւմէմիղի տիւլարը քէ-
տէր ու էլէմ դըլան շու ֆէլաքէթ, վադթ ու
սաաթընտան չօգ էվվէլ վազը օլմուշ տուր . . .
— Էվվէթ, թէէմին իտէրիմքի, վալիտէմին
օլուգուլի վէֆաթը՝ թապիր պիր սէպէպտէն
նէշէթ իթմէյիպ, պիր ճինաեթտէն նէշէթ
կլէմիշ տիր :

— Պիր ճինաեթմ մի . . . տէեռ թէքրար-
լատըլաթ տիւգ, Բօփէ վէ Արման :

— Էվվէթ, վալիտէմ պիր ճինաեթթէ, հէմ
ճինաեթթէրին էն ալադճաունա գուրպան
օլմուշ տուր :

— Լաքին, պու միւմքիւն տէյիլ տիր, —
տէեռ մուգապէլէ իթտի Բօփէ, պիւթիւն վի-

ճուտիլլէ տիթրէեքէք, — գատընյարըն էն
կլիսի վէ էն աղիղէսինն էօմիւնէ սուի գատա
իթմէք կիպի ճանվէրճէ պիր ֆիթրի քիմ տիւ-
շիւնէպիլիր :

— Քիմմի տիւշիւնէպիլիր, — Ահ, քիմ տիւ-
շիւնէպիլիր օլտուղընու շիմտի սիղէ սէյլէրիմ :

Մ. տը Շասէն՝ պիր գալ սանիլէէ էվվէլ
պիւսպիւթիւն թագաթ վէ տէրմանտան տիւշ-
միւշ կիպի գանն օլունուրքէն, գըղընըն թէ-
լէֆֆիւղ իտէճէկի սէօղէրի տիհանընտա տուր-
տուրմագ իւղրէ, քէնտիսինտէ լազըմ կէլէն
գուվվէթի հիսս իլէ, ամիր վէ թէհտիտամիզ
պիր սէտա իւղրէ :

— Էլէն, Էլէն, սազըն աղընտան ֆաղա
պիր քէլիմէ պիլէ չըգարմաեասըն, տէտի, — Սէ-
նին ագլըն պաշընտա տէյիլ տիր, շիւնքի հիսս
կլէտիկին քէտէր ու էլէմ, ագլըն վէ ֆիթրի-
նի ալթիւսթ իթմիշ տիր, — Նէ՝ աճալիպ շէյ-
քի, պու էվլին իշինտէ ճինաեթ իճրա օլուն-
սուն ա, պէն սէվկիւիւմիւղիւ միւտաֆաա ի-
տէմէեօր օլաեթմ . . . — Պու հալտէ պէնիմ
եա պիր աճմագ օլմագլըղըմ, վէ եախտ ճի-
նաեթթէ շէրիք պուլունմագլըղըմ լազըմ կէլիր
— Իմտի, պու իլի թալամիլէրտէն պիրինի
իթթիեար իտինդ, — Սէնին հէեճանըն, պիր
թազըմ խէեալաթ վիճուտէ կէթրիեօր . . .

— Պու հալտէ, վալիտէնին իսմինէ օլաբագ էմր
իտէրիմքի, արթըգ սուս օլաբըն :

— Էֆէնտի բէտէր, պէնի տինլէյիլիլ, տէ-
տի կէնճ գըլ :

— Խա՛յր, հիշ պիր սեօղիւնիւ տինլէմէք իսթէմէմ, տէեու ճէվապ վիրտի տիւզ, վէ հիտտէթ ու դադապլա օտաւտան տիշարը չըդտը:

Արման վէ րօժէ պու արա սէսսիզճէ պիրի-պիրէրինին էլլէրինի սըզ-մազտա օլուպ, նազարը տիգ-գաթլարընը տախի տէհչէթլի վէ րիգ-գաթ-թամիլ պիր հալտէ էլէնէ աթֆ իթմիշ իտի-էր: Կէնճ գըզ իսէ, պաշընը էյմիշ օլուպ, աղիմ պիր քէտէր իլինտէ միւշահէտէ օլունու-եօրտու: Նիհահէթ րօժէ թէքրար քէլամա պաշաեարագ:

— Գըզգարընտաշըմ... սէվկիլիւ գըզգա-ընտաշըմ... սէնին ֆիրրինի անլամագ պիրէ պանա տէհչէթ կէթիրիեօր, տէտի:

— Ֆիրրիմտէն նէ՞ անլաեօրտուն:

— Էսրար նէվինտէն օլան սէօղլէրին թահ-թընտա տէհչէթլի պիր շիւպհէ մէվճուտ օլ-տուղունու քէշֆ իտիեօրում:

— Էվլէթ, էօլլէ պիր շիւպհէ մէվճուտ տըր:

— Աղիգէմ էլէն, — տէեու իլավէ իթտի Մ. տը Լօթրիլ, — սագըն... .

— Նէտէն սագընաեքմ:

— Պիր աղ էվլէլ տիւզ սիգէ, «սէւն գէեէն-շէնըլ րիբ Լուտլէլ Էլէն-տիլ վէն-տիլ» տիեօր իտի: — Պու պապտէ մէրգումուն հագգը օլ-տուղունու պէն տախի թէսլիմ իտէրիմ:

— Ա՜հ, սի՛ղ տէ մի պու զաննտա պուլունու-եօրտունուզ, — տէեու նիտա իթտի կէնճ գըզ տիթրէեէրէք, — սի՛ղ տէ մի վալիտէմին ֆիւճ-ճէթէն, վէ մվէլճէ հիշ պիր էմարէ օլմաեա-

րագ վէֆաթ իթմիշ օլտուղունու գապուլ է-տիպ, օլ պապտէ հիշ պիր շիւպհէեէ գահիպ օլմաեօրտունուզ: — Լաքին նա՛սըլ օլապիլիր քի, վալիտէմ քէմալ սիւքիւնէթի հալ էլէ վէ թէ, պէսսիւմ իտէրէք եաշամագտա օլուր տա, պիր գաշ սաաթ սօնրա վէֆաթ իտէր... — Նա՛սըլ օլապիլիր քի, պիր գըզ՝ մէմուրլիյէթլի վալիտէմին եանընտան ապա այրըլմամագ օլ-տուղու թագտիրտէ, անճագ սապահլաեըն, պէսլէմէնին վալէյլաշընտան ուեանըր, վէ վուգուլաթը միւշէլլիմէեէ անճագ օլ վագըթ խապէրտար օլուր: — Նա՛սըլ օլապիլիր քի, թապիպի հազըզ օլան վէ ֆամիլէամըզըն տօս-թու պուլունան տօգթօր Ֆրէպօ, վալիտէմին էօլտիւկիւ կիճէ, մէճնուլ պիր սուրէթտէ թէս-լիմիբուհ իտէր: — Նա՛սըլ օլապիլիր քի, միւս-թագիլէն սատրգէ օլան վէ վալիտէմի հիմանէ վէ հիյնի հաճէթտէ միւտաֆաա իտէպիլէճէք պուլունան պիր գատըն՝ խանէմիդտէն թարտ ու թէպիտ իտիլիր տէ, օլ մուգատտէս վաղի-ֆէ պիր մէճնուլէ գըզա իշալէ գըլընըր: — Տիմէք օլուր քի պու դարիպ թէսատիլֆլէր սեղ-ճէ տէհչէթ պալաշ զանն օլունմաեօրլար, վէ սիգ պու շէյլէրտէ հիշ պիր շիւպհէլի հալ կէօր-մէեօրտունուզ, լաքլին էկէր սիգտէ, պէնիմ մէեօրտունուզ, լաքլին էկէր սիգտէ, պէնիմ կիպի, Մարիան ժիլլէրի տինլէմիշ օլտա իտի-նիզ, իքինիլ տախի պու գատար վէ պու տէ-րէճէ էմիլիյէթ իւզրէ օլմազ իտինիլ:

— Մարիան ժիլլէր մի... — տէեու թէք-բարլաարլար այնի վագըթտա Արման վէ րօժէ:

— Էվվէթ, օ Մարիան ժիւպէր քի, պու-
րատան գօլովումուշ օլտուղու հալտէ, վալիտէ-
մին վէֆաթ իթտիկի կիճէ, Շանդ-Էլիդէեե
նաղըր օլան գօնաղըն պաղլէ դաբուսունտան
խէֆիէն պիր ատէմին իշէրի կիրտիկինի կէօր-
միւշ, վէ Էվվէլպէ Էվվէլ շախար մէրգումու,
բէտէրիմ տիւգ Եր Շասլէնի զանն իթմիշ
իսէ տէ, մուախարէն եանըլտըղընը անլամըշ
տըր: — Էվվէթ, Էվվէթ, օ մէճհուլ քիմնէ
բէտէրիմ տէյիլ իմիշ . . .

— Նէ՛ սէօյլէեօրսունուղ, Էլէ՛ն, — տէտի
Արման հայրէթլէ:

— Հագըրգաթը հալի սէօյլէեօրում, վէ պու
սէօյլէտիկիմին սահիհ օլտուղունա պիղղաթ
եէմին իտէրիմ: — Մարիան պու շէյլէրի կէօր-
միւշ օլտուղունու թէէմին իտիեօր, վէ պէն
անրն սէօյլինէ ինանըրմ: Ղերա մէղպուրէնին,
ֆամիլեամըղ հագգընտա օլան մուհապպէթի,
պէնճէ խալիսէթինէ դաթի պիր բէհին տիմէք
տիր: — Հասըլը — — — — —
թէսմիեէ իթտիկինիղ օ մատմուաղէլ իսէ, Էլ-
պէթթէ օլ սըրատա եանընտաքի օտատա պու-
լունմուշ տուր . . . — իմտի, նէ՛ զարիպ շէյ
տիրքի, թէսլիմի բուհ իթմէքտէ օլան պիր
գատըն պաղըրըր . . . եարտըմնա ատէմ տա-
վէթ իտէր տէ . . . — — — — —
— — — — — հիշ պիր շէյ իշիթմէղ: — Պու հալտէ,
աճապա չու մէլէքէ, մուխաթարա սաաթըն-
տա, օտասընը իէրք իթմիշ մի իտի:

— Ահ, գըղգարընտաշըմ, գըղգարընտաշըմ:

Կէնճ գըղ քէլամնա տէվամ պիրլէ:

— Օլամաղ մըքի, մատմուաղէլ տը Լասնի՛
քէնտինին պիր շէրիքին իշէրի կիրտիքմէք
նիյեէթիլլէ, բէտէրիմ պէր թագըրիպ գօնագ-
տան տիշարը չըգարմը օլսուն . . . — Իշիէ պու
պապտէ պէնիմ չիւպէն իթմէկէ հագգըմ վար
տըր:

— Էլէ՛ն, — տէեու պէեան իթտի Արման,
— բէճա իտէրիմ, արթըղ սիւքիթ իտինիղ:

— Վալիտէմին ալագճա թէլէֆ իտիլմիշ օլ-
տուղունու հէր շէյ խապաթ իթտիկի ճիհէթլէ,
սիւքիթ մու իտէյիմ . . . — Ահ, Մարիանըն
իհիթիրաղարը սէպէպլէրին շիմտի անլաեօ-
րում . . . — Անըն հիսսի թապիլիսի, Էտէպիլղ
պիր տէրպէտէրին՝ պիր իհիթիեար քիմնէ նէղ-
տինտէ օյնատըրը ալագճա գօմէտեա օեունու-
նու քէնտիսինէ խապէր վիրմէքտէ իմիշ:

— Բէտէրինիղէ հագաբէթ իտիեօրսունուղ,
— տէտի մուտտաի ումումի մուալլինի:

— Վալիտէմիղին սօն քէրթէսինտէ մուհիպի
մէսէրրէթի օլան վէ մուլահաղալարընը ճէլպ
իթմիշ պուլունան պիր կէնճ գըղը նահագգ
եէրէ թահգիր իլլէեօրսուն . . . — տէտի
Րօթէ շիտտէթլէ, վէ իլավէթէն տախի — օգու-
լու մէքթուպու, Էլէ՛ն, չու մէքթուպու քի,
վալիտէմ հէման բուհունու թէսլիմ իթտիկի
սաաթտա եաղմըշ տըր . . . վէ Էլէր օնտան
սօնրա ճէսարէթ իտէրտէն, — մատմուաղէլ տը
Լասնիյի իթհամիլլէ, — տէտի:

Էլէ՛ն գարընտաշընը վիրտիկի մէքթուպու

տիթրէնէն էլիլէն ալալ, օգուսմեա պաշլատը։
Մէքդուսէն իշպու մէքթուպու օգուրքէն, լէհ-
ճէսինտէ, հիտտէթ իլէ գարըրդ տէհչէթ ա-
լէամէթի միւշահէտէ օլունուեօրտու։

Մատմուսաղէլ տը Շասլէն օգուսմաքնը իր-
մալ իտինճէ։

— Ատրիէն տը Լասնի սէնին զէվճէն, վէ պէ-
նիմ գըղգարընտալըմմը օլսմադ . . . — Ահ,
ասլա, ասլա, տէեու նիտա իթտի։

— Տիմէք օլուր քի, սէվկիլիւ վալիտէմիղին
էն սօն արգուսունա իթապթա նէ տէրէճէ
պօրճու օլտուղումու անլամաեօրտուն, վէ գըս-
գանճըղընտան նաչի աղլընը զայալ իթմիշ օլան
Մարիանըն վէ սէվկիլիւ վէ մէրհումէ վալիտէ-
միղին սէօղլէրի արասընտա թէրէտտիւտ իտի-
եօրտուն . . . — Էլէն, պիլիմիսինքի, պու
պապտէ թէրէտտիւտ իթմէք, ճինսանթ իշլէ-
մէք տիր։

— Պէնիմ պիլտիկիմ պիր շէյ վարիսէ, օտա-
խի շուտուր քի, օլգարընը “էւլէթընուլ”
թէսմիսէ իթմէք Ֆիքրի, պանա տէհչէթ վիր-
մէքտէ, վիճուտումու ալթիւսթ իլլէմէքտէ,
վէ պանա թէհչամիլիւ օլունմաղ պիր նէֆրէթի
մուճիպ օլմագտա տըր։ — Պէնի խապէրտար
իտէն հիսսի թապիիմ պու պապտէ պէնիեա-
նըլթամաղ։

— Հալպու քի, աղիզէմ Էլէն, հիսսի թա-
պիինիպ սիղի եանըլթմագտա տըր, — տէտի
Մ. տը Լօթիլ, նիշանըսընըն էլլէրինտէն թու-
թարագ, — հէր նէ վագըթ Ատրիէն տը Լաս-

նիլի թանըրսանըղ, պու սէօլլէտիկիմի իսպա-
թըլա անլամըշ օլսմաղընըղ կիպի, հագգօըղ
շիւպհէլէրինիղ տախի, անըն իլք պագըլըլա,
կիւնէչին զիեալարընտան էրիլիպ մահվ օլան
գար միսիլու մահվ օլսմագլար տըր։

— Օ գըղ վալիտէմիղի ճանէն սէվտիկի կիպի,
վալիտէմիղ տախի գալպէն անը սէվէր իտի նա-
սըլ քի սէն տէ օլ վէճէ իլէ սէվէճէքսին, —
տէտի րօթէ։

Էլէն՝ [թարիֆտէն] զիեատէ, անլալըլմասը
գօլալ օլան պիր ալթիւսթիւքլէ, Ֆիքրինտէն,

— Գիմէ ինանմալընըմ, աճապա վալիտէմի
հէր շէյտէն պիլտապէր պուլունուեօրտու, եօգ-
սա Մարիան մը սուլ զանա զահիպ օլմագտա
տըր։ — Շիմտի պու մուսամետը նասըլ հալ
իթմէլի, տիմէքտէ իտի։ — Պատէհու մէղպու-
րէ աչիքեաքէն, — մատմուսաղէլ տը Լասնիլի
պանա թագտիմ իտինիղ, տէեու իլալէ իթտի։

Մատմուսաղէլ տը Շասլէն պալէատէ զիքը իլ-
լէտիկիմիղ քէլիմէլէրի իրատ իթտիկի էնա-
տէ, միւթէվէֆիեէնին օտասընա միւթթասըլ
օլան թօալէթ տալիքէսի գարուսու ալըլարագ,
Պլանշ պէնղի պէթի սարարմըշ, լէհճէսի պու-
րուշմուշ, վէ կէօղ գարագլարը գըղարմըշ օլ-
տուղու հալտէ, էլիկիլ գէլընտէ կէօրիւնտիւ։
Էլէն՝ մէղպուրէեէ տիգգաթ վէ էննիլէթ-

սիզիլիէն աթօքը նիկեան իթտի, վէ րօժէ՝ Պը-
լանշա տօղրու իլէրլէեէրէք :

— Իշթէ գըղգարընտալըմ, մատմուաղէլ տը
լաննի կէլտի, տէեու պէեան իթտի :

Պլանշ տախի իլէնէ եագլաշտը քի, պու առա,
հալէա քէնտիսինէ պագարագ, ֆիքրինտէն :

— Պու սօլլունլուգ . . . պու հաղիմանէ տու-
րուշ . . . աճապա Մարիան եանըրեօր մու, տէ-
եու միւլահաղա իթտի :

Սախթէ Ուտրէն թէվաղու վէ նաղիք պիր
սէտա իլէ, չու եօլտա քէլամա իպթիտար իյ-
լէտի :

— Մա՛տմուաղէլ, պուրաեա վիրուտինիդի
հէնուղխապէր ալտըղըմտան, պէնտէնիդի թահ,
թը հիմանէսինէ ալմըշ օլան սէվկիւլիւ մատա-
մըմըն գըղը մագամընտա սիզի սէլամամաեա
կէլտիմ . . . — Վալիտէնիդի հաեաթտա օլարագ
կէօրէպիլմէնիդ իշին, Ալլահ պիլիը քի, գաւ-
պէն էօմիլիմիւ ֆէտաեէ հաղըր իտիմ :

Պլանշ պու սէօղլէրի հէման անլաշըլմաղ պիր
թարգտա իրատ իտիպ, խիթամընտա տախի
հէօնկիւր հէօնկիւր աղլամաեա պաշլատը, Հալ
պու քի րօժէնին գըղգարընտալը դաեէթ սօ-
վուգ պիր գան իլէ,

— Մա՛տմուաղէլ, — տէեու պէեան իթտի,
— թէեմին իտիւնօրլար քի, սիդ վալիտէմէ ֆէվ-
գէլղաեէ սատըգէ իմիշսինիդ . — Պունա ինան-
մագ իսթէտիկիմտէն, օլ պապտէ սիդէ իղհարը
թէշէքքիւր իյլէրիմ անճագ էսէֆ իտէրիմ քի,
սիդ քի վալիտէմ թարաֆընտան սէվկիւր քէն

պիհարէնին նէղտինտէ բէտէրիմ պուլունմա-
մըշ օլտուղու կիպի, սիդ տախի պուլունմա-
մըշսինըղ :

— Յիլէվադը սօն սաաթընտա մէղպուրէնին
եանընտա պուլունմամագլըղըմ, պէնի տահա
դիեատէ տէրեայը մէյեուսկիեթէ դարգ իյլէ-
մէքտէ իսէ տէ, — տէեու մուգապէլէ իթտի
Պլանշ կէօղ եալաշըրըր սիլէրէք, — պարի չու
դատարճըղ պիր թէսէլլիմ վար տըր քի, էկէր
գալպիմ պունտան տօլայը միւքէտտէր վէ մահ-
դուն պուլունուեօր իսէ, վիճտանըմ ալա պէ-
նի իթապ իթմէմէքտէ տիր . — Պէր միւթատ
պու օտատան չըղըլըմ, մօտամ տիւշէսին էմ
ըինէ իթթիպա իթմէք իլին իտի, պունուշա
պէրապէր տէ վէսվէսէ իտէճէք հիւ պիր սէ-
պէպիմ եօգ իտի, չիւնքի աօգթօր Յըքպօ իլը
ագլամը կէլմիշ օլտուղու հալաէ, պէօլլէ պիր
մէմուլին դայրի ֆէլաքէթէ իճթիմը պուլուն-
տուղունու ալա իմա իթմէմիշ իտի :

— Լաքին, մատմուաղէլ, վալիտէմին վու-
գուկ վէֆաթը, սիզին իշին տախի անլաշը-
մաղ պիր էօլիւմ կէօրլունմէեօր մու, — տէեու
տէվամ իթտի իլէն :

— Պու խուսուտա պէն պիր ճէվապ վիրէ-
մէմ, հալպու քի ֆէննի թէպապէթ պու կի-
պի միւշքիւլաթը հալ իթմէկէ միւգթէտիր
տիր . — Պինապէրին վալիտէնիդին վուգուկ վէ-
ֆաթընտան սօնրա ճէլպ իտիլէն թապիպ ճիւմ
ֆաթընտան սօնրա ճէլպ իտիլէն թապիպ ճիւմ
էլէմու քէ-
լէմիդի միւթաղըաղը տէրեայը էլէմու քէ-
տէր գըլմըշ օլան իշպու վէֆաթտան տօլայը

ասլա իսթիղրապ իթմէմիշ տիր։ — Պու միւնասէպէթլէ շուքայը տաթի պէտան իտէրիմքի պէն հէր նէ գատար ֆասիլեանը խարիճինտէ պիր քիմնէ իսէմտէ, մատամտը Շասպէնի զայպ իթմէքէ, հէր շէյի զայպ իթմիշ օլտում։ — Պէն մէգպուրէնէ վայրտէ մադամընտա նաղար իտէր իտիմ. . . — Բէնտիսի պանա միւսթագ պէն հագգընտա իւմիտէր վիրմիշ իտի, վէ պէնի գըղը թէսմիսէ իտէր իտի. . . — Ա՛հ, պիւսէնիղ քէնտիսինի նէ՝ գատար սէվէր իտիմ. . . — Պիւրքէնին պանա կէօթթէրտիկի ասաւրը թէվէճճիւհքեարանէյի միւտտէթի էօմէրիմտէ ունուլմիմեհաճաղըմ, վէ կէրէք քէնտիսի վէ կէրէք քէնտի սէվկիւլիւլէրի հագգընտաքի շիւքրանիսէթիմ հիշ պիր վագըթ խիթամ պուլմեհաճագ տըր։

— Ա՛հ, գըղգարընտաշըմ, տահա շիւպհէ իտէպիլիւրմիսին, — տէտի Բօթէ՝ էլէնին գուլաղընտան աշաղըեա։

Պլանշ իսէ տէվամէն,

— Մա՛տմուաղէլ, — տէտի, — պէնտէնիղի թահթը հիմսեհսինէ ալմըշ օլան ղաեթթէ սէվկիւլիւմիւն վուգուի վէֆաթը, վէ պուռտան պէօյլէ հաքիմէ օլմագ իւլըրէ, զաթթընըքն քէնտի խանէնիղէ թէշրիֆինիղ միւնասէպէթիլէ, արթըգ պէնիմ վագիսէթիմ թէպտիլ օլմուշ, եանի տիմէք իսթէրիմքի, պէնիմ պուրատա պուլունմագըրըրմա լիւղում գալմամըշ տըր։ — Պինասէն ալէյհ պու կիւնտէն իշպու գօնագտան մուֆարագաթ իտէրիմ։

— Գօնագտան մուֆարագաթ մը իթմէք, լաքին նի՛շին, — տէտի Բօթէ եւիքսէք սէտա իլէ։

— Չիւնքի լաղըմ տըր, վէ շիւպհէսիղ էֆէնտի բէտէրինիղ, մատմուաղէլ էլէն վէ Մաղը լօթիլ պու պապտէ թագալվուրումու թահսին իտէրէր, — Շու էնատէ միւսիւ տիւգիւ, եաւընըղըր էնասընտա պիհսուղուր իթմէք իսթէմէտիկիմոնէ, իշպու գարարըմը իլէրուտէ քէնտիսինէ թէպտիլէ հիմմէթ պուեուրմանըրըրէճա իլլէրիմ։ — Մուախարէն, եանի իշպու թագիի իղթիրագ վէ հէեհճանլար կէշիւպտէ, սիւքիւնէթ գայիմ օլուր իսէ, մահէլլի իգամէթիմ մատմուաղէլ էլէնէ պիտիրիւր, վէ իւմիտ իտէրիմքի, պուռտան պէօյլէ կէօրէմէ եէճէկի սէվկիւլիւլէրինի տիւշիւնէրէք, կէօղ եաղարըր տէօքըթտէն տուր օլմեհաճագ օլան պիլարէ պիր էօքսիւզ գըղը սիղ տաթի արաւըրա տիւշիւնիւրսիւնիւղ։

Պլանշ աղաեարագ եւիղիւնիւ էլլէրիլլիստէ կիղէտի։

— Գարարընը գաթի՞մի տիր, — տէեու սիւալ իթտի մատմուաղէլ տը Շասպէն քի, գաւընտաշը վէ նիշանըօր կիպի բիգգաթի հիսս իլլէմէեօրու։

— Էվվէթ, գաթի տիր։

— իշպու գարարընըգ գարաւ կէլմէյիպ, թահսին տաթի իտէրիմ։ — Շու գատար քի, իգամէթիւհաւը ճէտիսինիղ ինթիխապ իտէրիթմէղ, պանա պիտիրմէնիղի արղու իլլէրիմ։

— Չաթէն պու պապտէ սէօղ վիրտիմ, վէ

սէօղիւմոնէ պուլունաճաղըմը տա թէէքիտ ի-
տէրիմ :

— Մա'տմուաղէլ, զաթընըզա՝ վաղը օլան
խըստմաթընըզտան տօլայը շիւքրանիյեէթ պօրճ-
լարըյա պէրապէր, պիր միգտար ագչէ պօրճ-
լարըմըզ առխի վար տըր :

— Ագչէ պօրճլարընըզ եօգ տուր, — տէեու
ճէվապ վիրտի Պլանշ միւթէքէպպիրանէ սու-
րէթտէ, — հալպուքի շիւքրանիյեէթ տէտիկի-
նիգ պօրճլարա կէլինճէ պէնաէնիգ, կէօրտիւ-
կիւմ մուհապպէթի մատէրաննէէ մուգապիւ
էվլատըզ մուհապպէթի իպրազ իթմէքլէ, վա-
ղիֆէմի իֆա իթմիշիմ'տիր : — Պինապէրին հօշ-
ճա գալըն, մա'տմուաղէլ իւմիտ իտէրիմ'քի պիր
կիւն հազգանիյեէթի թանրեաճագսընըզ :
— Հօշճա գալըն, միւսիւ բօժէ վէ միւսիւ տը
լօժօրիլ :

Պատէհու Պլանշ կիտիպ, միւթէվէֆիեէնին
եաթաղը էօնիւնաէ տիգ չէօքտիւ վէ պիր
գալ սանիյեէ գատար շէտիտէն տուա իտիեօր
կիպի զանն օլունտու : Սօնրա տեաղա գալ-
գըպ, էվիլէյա էլէնէ, ֆադաթ քէնտիսիւնի ալ-
չաղլաթըրճատընա օլմաեարագ, վէ սօնրա տա-
խի իքի տէլիգանըրեա թէվաղու իտիպ, տի-
շարը չըգտը :

Բօժէ՝ մէզպուրէնին արգասընտան չըգարագ,
օտանըն խարիճինտէ պուլունչաուգլարընտա,
ըէճա վէ նիեաղ մագաթընտա :

— Մա'տմուաղէլ, վայիտէմին սօն սէօղէրի-
նի ունութմանըն, վէ սօն սաաթընտաքի էմէ-

լինի տէրեաթըր իտին . . — Ունութմանըն քի
վայիտէմ սիգի քէնտի գըղը թէսիեէ իտիեօր-
տու, տէտի :

— Պէն հիչ պիր շէյի ունութմամ, միւսիւ,
— տէեու ճէվապ վիրտի Պլանշ, զաեէթ եա-
վաշ պիր սէս իլէ, — լաքին շուրաեը տախի
տէրեաթըր իթմէեէ պօրճլուեուճքի, էկէր
պուրատա պաղը տօսթար պրագըեօր իսէմ,
պիր տէ տիւշմէն պրագըեօրօլմ :

— Տիւշմէն մի . . . քի՞մ օլուեօր օ տիւշմէն,
— Մա'տմուաղէլ էլէն . . .

— Ֆադաթ, հէմիլրէմ սիգի թահգիր ի-
տէմէզ :

— Պէնի ալտաթմաեա չալըշմանըն . . —
Մա'տմուաղէլ տը Շապէն զաեէթ եիւքսէք սէս-
լէ իֆատէյի մէրամ իթտիկի դէման, պէն քէն-
տի օտամաա իտիւմ, վէ իսթէմէեէրէք հէր
շէյի իշիթտիւմ . . — Ա՛շ, միւսիւ բօժէ, պու
նէ՛ տէրէճէ մէնֆուր ազվիեաթ տըր . . —
Տօղըուտու պու մէրթէպէ սուր զաննա զահիպ
օլմագ, տէհէթիւ տիր :

— Օլպագատէ սիգաֆվընըզ տիրիլ իթմէյին,
չիւնքի էլէն մէյեուսիյեէթինտէն նաշի, նէ
սէօղէտիկիլնտէն իսպէրտար տէյիլ տիր :

— Վագաա պու պապտէ աֆվըմը տիրիլ
իթմէմ իսէ տէ, հէր շէյի տէ ունտապի-
լըրմիլիւմ . . — Սիլըն իսէ, պէնի միւտաֆաա
իթմիլ օլտուգոււնուգ իլին, էքճան ու տիլ թէ-
շէքքիւր իտիպ, սիգին հազգընըզտա հիւր-
մէթ վէ բիանէթիւմ, վէ վայիտէնիլտէն կէօր-

տիւկիւմ իյլիքէրտէն տօլաեւ Էպէտի շիւքրա-
նիյնէթիմ պէրքէմալ օլարագ, պուրատան մու-
ֆարագաթ իյլէմէքտէ օլտուղումու պէեան
իյլէրիմ : — Իմտի, Ալլահա ըամարլատըգ միւ-
օիւ րօթէ :

— Մա'տմուաղէլ, սիզին իլէ թէքրար կէօ-
րիւշմէք իւզրէ, շիմտիքի հալ մուֆարագաթ
իտէրիմ :

Րօթէ՝ մուհալէրէյի գաթթ իթտի, շիւքի
գաթէն քէնտիտի գաթթ իթմէսէ, Էլէնին իւս-
թէ կէլմէսիլէ գաթթ օլունապիլիլի իտի : Պի-
նապէրին մէրգում տէլիգանլը, կէնճ գըզըն Էլ-
լէրինի քէնտի Էլլէրի իշինտէ ոլգըպ, վէ սօն-
րա տաթի քէմալ հիւրմէթլէ տօտաղլարընա
կէօթիւրաիւկիւնտէ, Պլանշ՝ մանէասը անլա-
շըմաղ պիր թարգտա մէրգումա Էօյլէ պիր ակ-
ֆը նիկեան հիլէտի քի, տէլիգանլըն հէմագ-
լընը վէ հէմ ֆիքրինի լէիլպ, վէ հէման վա-
լիտէսինի ունութտուրարագ, պիւթիւն միւլա-
հաղապըն քէնտիտէ հարթ իթտիրտի :

Պլանշ՝ միւլթէվէֆիեէնին օտապընտան տէլա-
րը չըգար չըգմաղ, Արման տը Լօթրիլ՝ նիշա-
լըսընն եանընա եաղլաշըպ :

— Աճաշիպ, պու գըզըն օկէյլէ պրագըպ
կիթմէսինէ միւսաատէ իթմէքիկին, հաթթա
քէնտիտիլէ Էօրիւշմէքիկին, հաղըգաթէն
բէք զալիմանէ պիր մուամէլէ տիր — Տիմէք տիր
քի, սիզ անըն քէտէրինէ շիւպհէ իտիօրսու-
նուզ, վէ աղան կէօգ եաղլարընն սաթթէ օլ-
տուղու զանընտա պուլունուօրսունուզ տէտի :

— Էվլէթ, պէնիմ զանըմճա, մէրգումէնին
աճըր միւրալիլիք, վէ կէօղ եաղլարը տաթի
սաթթէ տիր : — տէեու մուգապէլէ իթտի մատ-
մուաղէլ տը Շապլէն քէսիք պիր սէպլէ : — Պիր
աղ Էվլէլ շիւպհէլէրինին խիւաֆընտա պու-
լունմաղ իսթէտիմ, վէ օլ պապտէ չալըշտըմ
իսէ տէ, մուվաֆֆագ օլամատըմ . . . — Էվլ-
վէթ, Ատրինէ տը Լանին մուզիրը պիր մախ-
լուգ տուր . . . — Պէնիմ քէնտիտինէ տիգգաթ-
լէ աթֆը նիկեան իտիշիմտէն, կէօզլէրինին
շիւպհէլի պիր հալտէ պուլունտուղունու կէօր-
տիւմ, վէ պէնտէն գօրգմաղտա օլտուղունու
հիսս իթտիմ . . . — Էվլէթ, պու խանէտէ
չալեանը Էսէֆ պիր վագըա վուգու պուլմուշ
իտուկինի հիսսի թապիլիմ պանա խապէր վի-
րիօր, վէ տաթիլի պիր տուլղու՝ օալլազ գը-
զըն վալիտէմի թէլէֆ իթմիշ օլտուղունու պա-
նա պիլտիլիօր : — Պիր կիւն կէլէճէք տիր քի,
սիզին տէ պու պապտէ շիւպհէնիզ գալմաեա-
ճագ, վէ պէլքի օլ կիւն եագըն տըր :

Կէնճ գըզ հէեհճանընտան նաշի գուվլէթ-
տէն տիւշտիւկիւնտէն, պիր իսկէվէեէ օթուր-
տու, վէ պաշը Էյիլտիկինտէն, Արման տը
Լօթրիլ :

— Էլէն, աղիզէմ Էլէն, բէճա իտէրիմ,
քէնտինիզէ կէլին . . . — տէտի : — Գուվլէյի
խաեալիեէնիզ՝ քէտէր ու Էլէմինիդտէն նաշի
ալթիւաթ օլուն վէ քէօպի հէեհճան իյլէմիշ
օլտուղունտան, աղլու ֆիքրին բէտու իթտիք-
լէրի պիր թագըմ վահի շիւպհէլէրի գապու-

խտեօրսունուզ, էլէն, իր տուշիւնիւնիւզ, էկէր խտիլէն պիր իթհամ, պիր էսաս վէ պիր խապթա միւսթէնէտ օլմաղ իսէ, իթթիրա սաեըլլը:

— Իսպաթ մը, — տէեու թէքրարլատը Արմանըն նիշանլորը, — էվվէթ, իգթիլա իտէն իսպաթա տէսթրէս օլաճաղըմ տըր:

— Քիմ սիզէ լաղըմ օլան իսպաթլարը պէեան իտէճէք տիր:

— Մաըրան . . . էվվէթ բէտէրիմին գօնաղա ավտէթի իւզէրինէ գաթթ իտիլմիշ օլան մուհալէրէյի, մէրդուսէ իլէ եաղընտա իքմալ իտէճէյիմ, վէ պիլա թէբէտաիւտ վէ պիլա իհթիրաղ իֆատէի հալ իթմէսինէ մուվաֆֆաօ օլաճաղըմ, վէ հէր նէ վաղըթ հէր շէյէ վաղըթ օլուր իսէմ, պադալըմ օլ տէրպէտէրի հալէա պանա գաղըր միւստաֆաա իտէճէքմիսինիզ:

— Էլէն . . . պէնի կիւճէնտիրիեօրսունուզ, հաթթա զիեատէսիլէ կիւճէնտիրիեօրսունուզ, — տէեու մուգապէլէ իթտի միւտտաիլ տու մուսի մուալինի, — պիլիւսինիլքի, պու ալէմտէ պէնիմ էն սէվկիւլիւմ սիլաինիզ, լաքին մուհապպէթ աէնիլէն շէյ' նէ գատար մէշրու վէ աղիլ տալի օլա, աատէթ մանըն մաֆէվլ զինտէ օլմագ կէրէք տիր: — Պինաէն ալէյհէ կէրչի սիզի տարըլթաճաղըմը պիլիպ, պու իսէ պէնիմ իլին բէք պիլիւք պիր բէտէր իսէ տէ, պու ճիւմէ իլէ տալի մատմուաղէլ տը Լասնինին պիսուշ օլաուղունա իթիգաղըմ'նէ գատար միւտտէթ պէրքէմալ պուլունուր իսէ, մէգ-

պուրէյի միւտաֆաանա մէճպուր օլաճաղըմ տըր:

— Լաքին էկէր օլ պապտէ իթիգաա իթմէղսէնիլ . . . :

— Հէր նէ վաղըթ իթիգաա իթմէղ իսէմ, եանի պու էվտէ վէ վալտէնիզ հաղգընտա պիր ճինաեթ իճա իտիլիշ օլաուղունա վէ Ատրէնին տէ օլ ճինաեթէ շէրէք օլմուշ իտուկինէ իսքաթ օլուր իսէմ, վալիտէնիզին ինթիգամընը ալմագտան զայրի պիր միւլահաղամ, պիր աղըլմ վէ պիր մագսէտիմ օլմաեաճաղ տըր:

Էլէն՝ Մ. տը Լօթրիլ տինյէտիլի գէման, րասթ կէլա կէօղլէրի խալընըն իւզէրինէ աթֆ օլունմուշ օլաուղու հալտէ, պաղթէթէն տունուգ պէեաղըրգտա վէ տարը տանէսի պիլիւքլիւկիւնտէ պիր հապ' նաղարը տիգգաթընը ճէլպ իլլէեթէրէք, եէրէ էյիլտի, վէ մէգըլուր հապըրի բարմաղլարը արասընա ալըպ, ալունու իլինէ գօյուտ: Միւստաի ումուսի մուալինի՝ նիշանլըսընը հարէքէթի վաղըսը հաղգընտա մէրաղ իտէրէք, մէգպուրէեէ տողըու էյիլտիկինտէ, կէնճ գըզ:

— Աճապա շունուն նէ օլաուղունու պիլիեօրմուսունուզ, տէեու սիւալ իթտի:

Արման՝ հապը էլինէ ալըպ, մուալեէնէ իտէրէք:

— Վալիտէնիզին հէր կիւն իսթիմալ իթմէսի իլին, պիչարէ տօսթուսուղ տօղթօր Ֆրէպօ թարաֆընտան էմր օլունան հապլարտան պիրի տիր, տէեու ճէվապ վիրտի:

— Լաքին նա՛սըլ օլուպ տա պուրատա պու-
լունուօր :

— Պէսպէլլի շիշէսինտէն տիւշմիւշօլմալը աըր :

— Շիշէսինի պուլապիլի ըմիսինիդ :

— Պուլմաեաճադ նէ՛ վար տըր :

Մ. տը Լօթըիւ, դարեօլանըն արդապընտա
վադը քիւշիւք մաօպեա եադլաշտը, վէ քիւ-
շիւք պիւր լըճ շիշէսի պարադ, նիշանլըսընա
թագտիմ իյլէտի :

Էլէն տէրհալ պու շիշէյի ալապ, ալուճու ի-
շինէ պիւր դաշ տանէ հապ վադ իյլէտի, վէ
սօնրա տախի նիշանլըսընա իրթապէն :

— Ճինաեթի ին իսպաթընը իսթէեօրտառնուդ
պէլքի շու տագըդատա սիղէ իսպաթընը կէօս
թէրէպիլիլըիմ, տէեու պէեան իթտի :

— Իսպաթը՛ մը :

— Էվլէթ . . . — Պու հապար՝ էլինիդէ
թութաուղունուդ հապըն նէ՛ բնէկինտէ վէ նէ՛
պիւշիւքիւկինտէ տերլէր, վէ շիւպհէսիդ ալ-
նի շիշէտէն չըգմամշլար տըր . . . — Սիզտէ
պադըն :

— Տօղրու տուր, լաքին հէնուդ հիւ պիւր
գարար վիրմէմէք տէ էվլէտ տըր, տէաի միւտ-
տախի ումումի մուալլինի :

— Էվլէթ, պէն տէ հէնուդ հիւ պիւր գա-
րար վիրմէյիպ, պիւլաք տիւշիւնիւօրումլա-
քին էլպէթթէ Ալան՝ պու պապտէ վիրիւհճէք
գարարը թայէին իթմէքտէ պանա եարարմիւ
տէճէք տիր . . . — Արման, պանա օլան աշ-
գընիդ, վէ պիշարէ վալիտէճկիմ հադգընտա-

քի մուհապպէթիւնիդ լաթըր իշին օլաու, շու
հապըն մէվատըր միւհթէվիհէսինի անլաեքն :

— Ոնլաեաճադըմ, ֆադաթ սիղ տէ էմիւր
պատրէթի էլտէն պրադմաեքն . . . — Էվէր
հադգ թէշալա հադրէթլէրի սիղէ իշամ իտի-
եօր, վէ էկէր շիւպհէլէրինիդ թաստիդ գըլը-
նըրլար իսէ, սիղէ եէմինէն վատ իյլէրիմքի,
հիւքմիւ աատէթ իճրա օլունաճադ տըր :

— Պու պապտէ քեամիլէն սիւքիւթ իւղրէ
պուլունաճադըմա, վէ սապը ու թէհաճմիւլիւ-
միւն թիւքնմէեէճէկիւնէ էմին օլուն, տէեու
ճէվապ վիլտի մաւմուադէլ տը ճաւէն :

Արման, Էլէնին պուլտուղու հապը պիր քեա-
ղըն Էլինէ սարապ, շիզտանընըն պիր թարա-
ֆընտա կիլլէտի, վէ եարըսը հէնուդ տօլու օ-
լան շիշէյի տախի եէլէյինին ճէպինէ դօյտու :

Պրանշ, խաթմանըն եանընտա պէքլէտիկի կի-
ճէ, պիր արադգ պադիէեէ ինէրէք, մալիւ-
միւմիւլ օլան սադսընըն եօսուենա ալթընտա,
բիէր րէտօն թարաֆընտան պրադըլմիւշ օլան
շու աթիտէքի թէդքիւրէյի պուլմուշ իտի :

« Հէր նէ դէման պու դօնադը թէրը իտէճէք վադ-
« թին կէլը իսէ, ճալանորէն պուլապընտա . . . Նիւ-
« մըր իկ մուրադգամ օլուպ, տիւնտէն պէրու քի-
« բալանմըշ պուլունան քիւշիւք ֆադաթ տիւղէլի
« խանէնին անալթարլարընը, մաւմուադէլ Ատրիւն
« նամինա օլարադ, վիղթօար սօգաղընտաքի իտալի-
« խանէտէն պիր մէմուր վաթթմաընա խթէ, վէ
« սօնրա տախի Մարկիթ աորէսիլլէ Գօմբանս սօ-

«Գաղը սէյֆինէսինէ պիր մէքթուպ եաղըպ, վո-
«Գուլի հալի խապէր վէր :»

— Պէն պուրանա ըւրբ ըրհաթ յաւանդըմ,
վէ անհազ Բուրհաթիքէն ճապէն զօնաղընա
պալաթէ ի իթմէք իւզրէ, պուրաթը թէքըք իտէ-
ճէյիմ, տէտի Պլանշ քէնաի քէնաիւնէ,
Իվին երաթագ օտաարնտա քէպլին պլը մա-

— Տիւգիւիւք թաճը իւէ Շապեն միլեօսալընը
դազանմադ իւզըէ օյնանըլաճադ տէհչէթիւ
օեռնուն պիր դըսմընը օյնատրմ . . . — Պու
օեռնտա, վիճուտի կէօրիւնմէեն օրթաղլմ,
իւրի շէյ դազանտըրմադ իւզըէ, օեռնու քեա-
ղալարընըն ուճունու պէվիսիզճէ գըլըրտա :
Գազանըլաճադ շէյլէր իսէ, պիրի՛ ֆիւթուճաթ

վէ տիկէրն՝ դաթըլկեանհտան իսպարեթ օլուպ , պագալըմ միւսթագպէլ պունըարտան հանկը-
տընը պանա թախտիս իյլէմիշ տիր : — Էլէն վէ
Մարիան պանա խասիմ տիրէլը , լաքին րօժէ
պէնիմ թարափտարըմ տըր : — Տիւշէսին օղու
պէնի սէվէճէք տիր . . . հաթթա չիմտիտէն
տախի սէվմէքտէ օլուտղու ճիհէթլէ , պէնճէ ,
օեռունու գաղանաճաղըմ տէրքետր տըր :

Պու էսնատէ Պանշ իշթիեար տիւգիւս պիւս-
պիւթիւն ունութմուշ խտի :

Խրթէսի սապահ մէգպուրէնին թութաուղու
պէսլէմէլէր , ումուրը մէմուրէլէրին իճրանէ
պաշլատըլար :

Էօյլէն ըատտէլէրինտէ պիր խատէմէ՝ մատ-
մուպէլ տը լասնիւն Բիէր Բէտօն թարափըն-
տան պիր թէգըրիէ կէթիրտի քի , պունտա
թէքկէօղիւնիւն , օ աղչամը սաաթ սէքիլտէ
Պանշա վիդիթա վիրէճէկի պէտան օլունմուշ
խտի :

53

Թամ սաաթ սէքիլտէ , Սէզար տը ֆօսարօ ,
եախօտ թէք կէօղիւ Բիէր Բէտօն , Ֆլանարէն
պուլարընտա Պանշն խանէսի գարուսունու
չալտըղընտան , խըղմէթճի գատըն ալմըլ օլ-
տուղու էմր մուճիպիւնճէ , գաբուեռու աշտը ,
վէ մէրգուսու կէնճ էֆէնտիսի օլան մատմուա-
ղէլին նէգտիւն իտխալ իյլէտի :

Բիէր Բէտօն , իշէրի կըրէք կիրմէզ , մէգպու-
րէ գըղա խիթապէն ,

— Էվլէլ պէ էվլէլ մէհարէթինտէն տօլաքը
սէնի թէպըրիք իտէրիմ , զիրա հարէքէթի վա-
զըանտան մէմնուն օլտում . . . — տէտի , վէ
իլալէթէն տախի , — տիւգ օ կիճէ խանէսին
կէճճէ ալտէթ իյլէտի , տէյիլ մի , տէեու սիւ-
վալ իյլէտի :

— Մաաթ պիր ըատտէլէրինտէ ալտէթ իթ-
տի , ֆագալթ գօրգարըմ քի , Մ. տը Շապէնին
խանէսինտէ պուլունմամաւ , պիր մուխաթա-
րաեա սէպէպ օլմասըն , տէեու մուգապէլէ
իթտի կէնճ գըղ :

— Պիդիմ իշի՞ն մի մուխաթարա վագը օլա-
ճագ տըր :

— Էվլէթ :

— Նէ՞ կիսի :

Պլանշ , պիր կիւն էվլէլ Շապէն գօնաղընտա ,
քէնտի օտասը գաբուսունուն արասընտան ի-
շիթտիկի սէօղլէրի նագլ , վէ Էլէնին իֆապա-
թընը սերահաթէն պէեան , վէ Մարիանն՝ ճի-
նալէթ կիճէսի գօնաղըն թարափընտա կիդ-
լէնմիշ օլմաղլէ , պաղլէնին քիւլիւք գաբու-
սունտան իշէրի պիր առէմ կիրիպ չըգաղընը
կէօրմիւշ օլտուղունու իտապա իյլէտիկինի ի-
ֆատէ իյլէտի , վէ պու սօն սէօղ իւղէրինէ ֆօ-
սարօնուն գաշլարը չաթըլարագ :

— Օ առէմ պէն իտիմ , էյ սօնրա՞ տէտի :

— Պու գատար չէ՞ պիդի թէհիքէէ տիւ-
չար գըլմաեա քետֆի տէյիլ մի տիր :

— Խա՛յր . . . սէն շունու պանա սէօյլէ՛ քի ,
գօնաղըն խարիճինտէ տիւգ իլէ պուլուշմագ
իւզրէ տիշարը չըգտըղընտան , վէ սօնրա անըն
իլէ պիրլիքտէ ալտէթ իթտիկինտէն Մարիանըն
մալիւմաթը վա՛ր մը տըր :

— Օրասընը պիւլմէմ , լաքին իհթիմալ տըր
քի մալիւմաթը օլտուն :

— Պու հալտէ , էկէր հագգընտա պաղը
չիւպհէլէր իտիլիրտէ , տիւգ՝ սէնին շէրիքին
դանն օլունաճագ , վէ պու իսէ , պիղի գուր-
թարմաեա պիր վասըթա օլաճագ տըր , չիւն-
քի թապիւթիլլէ մէրգուճուն էվլատարը բէ-
տէրլէրինի հիւքիւմէթէ լոէսլիմ իթմէեե-
ճէքլէր տիր . . . — Պունտան գաթինա-
զար , սէնի իթհամա գալգըշմագ իչին տէ ,
տէլիլլէր լաղըմ տըր :

— Էկէր ճէնագէյի թէշրիհ իտէրլէ՛ր իսէ :

— Իտիլէճէք թէշրիհին նէթիճէսի , պլէլ-
տիեէ թապիւպինին ըաբօրթօսունու մլթապըգ-
կէլէճէք , վէ տիւշէսին՝ շահ տամարընըն գաթ-
թը սէպէպիլլէ , թէսլիմի ըուհ իթմիշ օլտու-
ղու թէպէյեիւն իլլէեէճէք տիր :

— Պագաթ էկէր սիղին պանա կէթիրիւյ ,
պէնիմ տախի սօգթօրուն հապլարը եէրլինէ
մատամ տը Շասլէնէ վիրմիշ օլտուղըմ հապ-
լարտան պիրի պուլուն ուր իսէ . . .

— Պունուն իմքեանը եօգ տուր , չիւնքի
մէգքիւր հապլարըն չիշէսին սէն պանա թէս-
լիմ իթմիշսին տիր , — տէեու մուգապլէն իթ-
տի Սէզար :

— Էվլէթ , օ չիշէյի սիղէ թէպիմ իթտիմ ,
շու գատար քի , հապլարը վիրերքէն , էլլէ-
րիմ տիլթրէմէքտէ օլտուղունտան , հապլար-
տան պիրի խալընըն իւզէրինէ տիւշտիւ , վէ
վագաա պունու պուլմագ իչին բէք չօգ արա-
տըմ իսէ տէ , պիր տիւրլիւ պուլամտըմ :

Յէքլէօղլիւ իքինճի տէֆա գաշլարընը չաթ-
տը իսէ տէ , մուտիսարէն քէսպի սիւքիւնէթլէ ,

— Սէնին շու չօլաղըղընըն պիւլիւք պիր է-
հէմիլլեթի եօգ տուր , տէտի : — Պարզը մու-
հալ օլարագ տիեէլիմքի , մէգքիւր հապ գաղաէն
տիւշմէն եէտինէ կէստէ պիլէ , ճիտտի պիր
թէէմինաթա էսաս օլամալ :

— Նէտէն :

— Չիւնքի օ հապլար երկիրմի տէօրթ սա-
աթ գատար աչըգաա գալըրըր իսէ , հալլի
օլտուգլարըր դէհիւր , պուխար կիպի ուշուպ մահվ
օլուր : — Պինապէրին պու ճիհէթլէ գօրգա-
ճագ հիշ պիր սէպէպ եօգ տուր : — Իմտի պի-
ղէ գարըը հարէքէթ օլունուր իսէ , պու պապ-
տէ քէնտիմիղի միւտաֆաա իտէճէք վասայի-
թիմ վար տըր :

— Հէր նէ հալ իսէ , չիմտի պէնիմ նէ՛ եաբ-
մագլըղըմ լաղըմ տըր :

— Պիր խալլի կիւն տիւգէ հիշ պիր խապէր
վիրմէղսին , վէ սօնրա քէտէր ու էլէմ եէրլինէ
աչգ ու մուհապլէթ գալիմ օլուր իսէ , մա-
հէլլի իգամէթինի իշար իտէրէք , քէնտիսինէ
պիր չիւքարանիլլեթ մէքթուպու եաղարըն ,
վէ քէնտիսինի կէօրմէքլիկ արղուէտիկինի ,

վե օճնին կէօզ եալլաբընը քէնտի կէօզ եալ-
լաբըյլա արիւկէտիրտիկինտէ, մէմուռն օլաճա-
ղընը պելտիրերտին :

— Ես քեզ համարում եմ իմ խոսքի և իմ արարածների համար, և ես չեմ ցանկանում, որ դու ինձ համարես իմ խոսքի և իմ արարածների համար։

— Էսկի՛ն, հեբա՛ր պոռ գատա՛ր տըրը : — Հա՛,
պիր շէ՛ր տա՛հա սօրա՛նե՛րմ : — մատմու՛նալէ ի-
լէն շիւս՛հէլերնի՛ն արդ ի՛թա՛րկի սըրա՛տա՛-
րօժէ իլէ Մ. տը ԼօժըրԼ նէ՛ մէսլէք ու հարե-
լէթո՛տ պոլսու՛նտուլար :

— Սնկէր պէնիւմ թարափըմը իլթիգամ իլթ-
տիլէր :

— Բէ՛ք ալէա , սէն արթըգ միւսթերի՛ն օլ ,
մէ տիւլէս օլաճաղընա շիւպհէ իթմէ :

ՊԼԱՆԶ ՂՐԸՐՈՒՐԻԿԵՆԹԼԵ ԹԵՎԵՍԻԼԱՄ ԻԹՄԻ ,
ՎԵ ԳԾՍԱՐԾ ԲԵԼԱՄԱ ՄԵՎԱՄ ԱՎԻՐԼԵ ,

— Պիր հաֆթա դասար պուրատա պուլուն
մառաճաղմառան, սէնի կէօրէմէհէճէյիմ. —
իմօի, չաւէտ պանա պիլաիլիճէճ. ք. ք. միւս
թաճէլ վէ վէսիմ պիլ. իֆաուէն օլաք իսէ, պ
թահրիլ Սարիլիլթէ իֆաուէ Էթ, օ պանա

[illegible]

— Հօշնա գա՛լ, վե սեօյլէտիք Բէրլինոնէն հիշ
պիր շէյ ունութմա՛ :

Պու ստերէթիվ թէքիօշ կիթտի, վէ Պլանշ, մէրդուսուն պիր հաֆթա դատար լայպուպէթի խապերկրտէն տայլը զիրատտէսիլլէ մէջնուն օշտու, չիւնքի սէրպսէթիէթիկնի քեամիլէն էլտէ խիպ, նէղարէթի շէտիտէ թահթընտա

պոլիտեմապարտընը հիսս իթտիկի հալտէ, մէզ
պուրէնին Բօժէյի կէօրմէսինէ, վէ անըն աչդ
ռռ մուհապէթինի թահրէք իյլէմէսինէ հիւ
պիր մանի գալմազ իտի:

Էյնեհն շիւղակէրի, Մ. ար Լօժրիլն ֆիւրինաւ թէրէառիւտ էսէրի պրազմլար խօրիսէ տէ, պոնունը պէրապեր, թէրէառիւտ իլէ իգնա օրնագ արասընտա հէնուլ բէք պիւշիւք պիր մէսաֆէ մէվմուտիտի, Շուգատար քի մէրգուս, կէնէ գըրպ, էա մէվէթ, լէ էպիսոտ իւոյր Ֆէվապը վիլմէր իւմէնտիկիննէյ, պոնունան շիւղակէրի հապը հալը իթտիրմէյի, լէ պիգզալ Մարիան ժիւլէրի իսթիմվապ իթմէկի ֆիւքրինէ գոյմուլ խտի:

Պիճնաճէ ալէյճ իրթէտի տապահ, Արման,
տօսթիւ պուլունան պիր քիւնտակիրին խանէ-
մէնէ կիտիպ, դիքը օլգանն հապըն հալլինի
մէնգունմա իհայէ, վէ պունուն նէթիճէտինն
բէք պիւյիւք եհէմթիւթէ վիրմէքտէ իտուկի-
նի իյալէ իլլէտի:

Քիմեասիկը, նեթիհեյի մաթլուպեյի ֆեր-
տաթը կլին քենտիսինե պիլտիթեհեկինի վատ
իմտիկինունե, օլ կլինիւ Արման, Շարլէն դօ-
նադրան ալտեմլե, Մարիան ժիլպերին նեթե-
տե իկամեթ իմմեքտե օլտուղունու էլէնե սօր-
տու Կէնն դըզ տախի :

— Նէ՛ք եաբաճադ սընըդ, տէեռու սիւալ իտին-
ճէ, տէրիգանլը,

— Բէնտիսինէ պաղը շէյլէր սօրմադ խթէ-
րիմ, տէնու ճէվապ վիրաի :

— Տօւթոււմ, պիշարէ գառլըն չու էսնատէ
սիղէ ճէվապ վիրէմէդ հալտէ պուլունուէոր :

— Նի՛չին . . . տէտի միւտտաիի ումուսի մուա-
վինի խթիղըապա :

— Պէն քէնտիսինի կէօրմէք խթէտիկիմաէն ,
պու սապահ խանէսինէ կիթտիիմաէ , պիշա-
րէյի եաթադաւ , վէ եաթադը եանընտա տա-
խի պիր հէքիմ , վէ պիր խասթա պադան գա-
տըն պուլունմ : — Վալիտէմին վէֆաթընտան
տօլալը օլ գատար ալթիւսթ օլմուշ քիւ ղէ-
վալը գատընճըղազ , աստէթա մէզար գաբու-
լարընա եազլաշմը , վէ պաշ հիւմիւսսընա տիգ-
չար օլուպ , ալէլ աճէլէ չաղըլան թապիպին
իֆատէսինէ պաղըլըր խէ , եաշամասընա իւ-
միտ պիլէ գալմամը տըր :

— Բէնտիսի սիղի թանըտը մը :

— Խալլու պէն կիթտիկիմաէ սաեդըլաեօրտու :

— Հէր ճիհէթլէ պու սիր Ֆէլաքէթ քա-
եըլա սէզա տըր , — տէտի Մ . աը Լօթրիլ , —
ղիրա էթրաֆըմըղը իհաթա խաէն ղիֆիր գա-
րանըգ իչինտէ , ճիւղի պիրւ ըլըդ կէօրէպիւ-
մէք իչին , անճադ մէզպուրէնին իղրարլարը-
նա կիւվէնիւօրտում :

— Դնշալլահ պիշարէ եալար տա , էմէլիմիղէ
նայիլ օլուրուդ . . . տէտի կէնճ գըղ , վէ իլա-
վէթէն տախի , — սիղ քիմեակիրի կէօրտու-
նիւդ միւ , տէնու սիւալ իթաի :

— Լիվլէթ :

— Նէ՞ սէօյլէտի :

— Իւք կէօրիւտէ հապը գարարըղ պուլուու
խէտէ , գաթիէն հալլի նէթիճէսինի եարըն
տէյիլ օլ պիր կիւն պիւտիւրէպիլէճէկինի խա-
պէր վիրաի :

— Ա՛հ , եա՛րապիմ , պու նէ՛ գատար թէէ-
խիւրաթ :

— Սիղ միւսթէրիհ վէ դապըրըր օլուն . . .
ատալէթ սաթթըր կէճիքաէ պիլէ , — հէր հալտէ
վիրուտ խաէճէկի էմիլ աչիքեար տըր . . . —
Սիղ րօթէեէ մատմուաղէլ աը Լապիտէն պահս
իթ տինի՛դ միւ :

— Պու սապահ գարընտալըմը իյիճէ կէօրէ-
մէտիմ . . . Մէրգում քէտէրի աղիմինաէն նա-
չի լազըրաը պիլէ իթմէեօր . . . — Շու գա-
տար քի , պաղը ահվալը միւթէհասիւֆէ հա-
սէպիլլէ , խիթամը եաղըն օլան մէմուրիյեէ-
թինին իքմալի վազթինէ գատար մէզղուսիյ-
եէթինին թէմաթիլին խթիտա իլլէմէք իւլ-
րէ , հարպիեէ նէզարէթինէ կիթտիկիւտէն
խապէրիմ վար տըր :

— Մարմուաղէլ Ատրիէնին գօնաղը թէքք
իթմիշ օլմասընա Մ . աը Շապլէնին մալիւմաթը
վա՛ր մի տըր :

— Պու սապահ քէնտիսինէ պու խուսուսու
պէն պիւտիրտիմ :

— Նէ՞ սէօյլէտի :

— Պու խապէրի ալըր ալմաշ , հայրէթի ֆէվ-
դէլատէ իղհար , վէ խըլ տէֆա եալաշ սէօլէ ,
(« Դիւլէի էրէնլու ») տէնու պէեան իլլէտի :

Բէտէրիմին մահըունկեթի, զանն իտէրսին քի տունտէն արքուն արթմագտա տըր: Մէր-գուս, մատմուաղէ Ատրիէնին՝ եէնի իգա-մէթկեահը ատթէսինի պիտիրիպ պիտրիմէտի-կինի պէնտէն սիւալ իթտիկինտէն, պիտիրմէ-միջ օլտուգաւ ճէվապընը վերաթիւ:

— Յիւվազը մէրգուսինին մահէլի իգամէ-թինի պիտիմէն պէն տախի գիտատէսիլէ մէ-րագ իտիեօրում, տէտի՛Մ, ար Լօժրիլ:

— Աիգ մի, Արման, Փագաթ նէ՛ պէպէպէ:

— Բէք չօգ, սէպէպէլըն:

— Էօյլէ իսէ, պէն սիլէ, մէգպարէնին նէ-րէտէ իգամէթ իթտիկինի սէօյլէեէպիլիլիմ:

— Տիմէք տիր քի, պիլիեօրպունուդ:

— Պիլիլիմ կիպի:

— Նէտէն պիլիեօրպունուդ:

— Ատի պիր թէսատիւֆլէ էօյրէնտիմ: — Եէօյլէ քի, տուն էօյլէտէն սօնրա պիր համալ կէլիպ, մէգպարէ գըղըն էչեաաընը կէօթիւ-տիւկիւ սըրատա, էչեայը մէղքիւրէ սանտը-ղընը թա՛ Յլանտրէն պուրլարընտա քիչիւք պիր խանէեէ դատար կէօթիւրէեէկինի պէ-եան իթաի:

— Էվլին նիւմէրօսունու սէօյլէաի՛ մի:

— Խալը:

— Պէյլիս եօգ տուր, պու գատար մալիւ-մաթ քեաֆի տիր: — Էկէք եահըլմաղ իսէմ, թրօգատէրօ մէվգիֆինտէ պաչլեան մէղքիւր պուրլար երադ օլմայըպ, պունու պուրմագտա կիւճիւք եօգ տուր:

Արման, ճէպ տէֆիէրինին պիր թարաֆըն-տա, զիքը օլունան պուրլարը իշպի իթտիւրէն սօնրա:

— Պու ագչամտան իթիպարէն, մէրգումէ-նին խանէսի թահիթը նէղարէթէ ալընաագ տըր, տէտի:

— Փագաթ պունտան նէ՛ Ֆայտէ վար տըր:

— Նէ՛ Ֆայտէ օլտուղունու շիմիի անլարպ-նըղ, ազիլէմ Էլէն: — Վագատա պէն հալէա ի-նանմաեօր իսէմտէ, պու ճիւմէ իլէ տախի Փարզ իտէլիմ քի, սէվկիւլիւ վալիտէնիլ թա-պիլի պիր էճէլէ գուրպան օլմայըպ տա, պիր ճինանէթէ գուրպան օլմուչ օլուն, օ հալտէ մատմուաղէ Ատրիէնին իշպու ճինանէթէ շէ-րիք օլմաը լաղըմ կէլիլ: . . . Պինապէրին ճինանէթի վաղըրտա պաչընա միւճրիմ, վա-լիտէնիլին վէֆաթը կիճէսինտէ, գօնաղըն պաղլէսինէ, պիր չարեէք օաաթ զարֆընտա կերիպ չըգտըղը կէօրիւլիւլ օլառուղու Մա-րիան թարաֆընտան խտտա իտիլմէքտէ պու-լունան ատէմ օլուպ, էկէք վուգուաթ սա-հիհ, վէ հազըգաթէն մէրգուս իլէ մատմուա-ղէլ տը Լաանի միտանէսինտէ պիր շէրիքիւք վար իսէ, պէճեմճալ պու ատէմ Ատրիէնէ վի-զիթա վիրէճէք տիր, վէ պիգտէ քէնտիսինի թանդեաճաղըղ տըր:

— Բէք իլի, տօ՛թում, իշպու նէղարէթի իճրա իտին: . . . Վուգուաթ՝ հիսիեաթը թապիիեմէեմէ եանըլմաագտա օլտուղումիս ին-պաթ իտէճէք տիր:

Սրման տը Լօժրի, նիշանըսնըն նէզտին տէն մուֆարաքաթընտան սօնրա, տայիրէսին տէ գաբանրպ գալմըչ պուլունան տիւգիւն նէզ տինէ կիթաի, իհթիւարը մէրգում զայիֆլէշ միշ վէ թանըմազ պիր հալէ կէլմիշ օլտուղուն տան, ուզուն պիր խասթալըգտան հէնուզ պաշ գուրթարմըչ կիպի զանն օլունուէթուտու: Շէօյ լէ քի, իւշ կիւն էվլէլ օթուզ եաշքնտա պուլունան պիր քիմսէ թարաֆընտան հասէտ ի տիլէկէլէն մէրգումուն ճէսուր հալինտէն էսէր պիլէ գալմամըչ, վէ ումուզարը Ելիմիշ օլունպ, էլլէրի տախի տիթրէթուրարտը: Լաքին չու գուր կէօղլէրինտէ հէնուզ մահզունիյէթպախը պիր բարաքըլըգ մէշհուտ օլտուղու հալտէ, էլինի եէկէնինէ ուզաթարաք:

— Սէվկիւլիւ էվլատըմ, — տէտի, — սիղի հէր վազըթ կէօրտիւկիւմտէ, մէմուռն վէ մէսուտ օլուրում: Սիղի կէօրմէք, — էկէրչի քէտէր ու էլէմիւթ թէօէլլի գապուլ իտէպիլսէ, — պէնճէ պիր թէսէլլի տիր:

Պատէհու Հանրի տը Շասլէն, քէլամընը ասլա գաթթ իթմէեէէէք:

— Մատմուաղէ տը Լանսինին՝ գօնաղը թէրթ իթմիշ օլմասընտան մալիւմաթընըզ վա՞ր մը տըր տէեու սիւալ իթտի:

— Էվլէթ, վար տըր, — տէտի միւտտաիի ումումի մուալլինի, — հաթթա մէզպուրէնին շու եօլտաքի հարէքէթինի տէ թահսին իտէրիւմ, զիրա մատամ տիւշէսին վուգուի վէֆաթը իւզէրինէ, արթըգ քէնտիսինին պուրատա

պուլունմասընա միւնասէպէթ վէ լիւզումգալմամըչ տըր:

— Էլէն թէքրար սիղէ, պէյնինտէ հասըլ օլան տիվանէճէ վէ թէօհմէթի միւլահաղաթընտան պահս իթտի՞մի:

— Էվլէթ, սէվկիւլիւ ամա, մէզպուրէքէնտի միւլահաղաթընտան պանա թէքրար պահս իթտի:

— Բէնտիսինի սուրէթի շէտիտէտէ թայեիպ իթտինի՞շ մի:

— Շիւպէսիղ, — Անճագ ֆիքրի՝ մէմուլին զայրի վէ տէհէթիլի պիր վուգումաթ սէպէպիլլէ միւլտարըչ օլտուղունտան, մէզպուրէնին շու հալինէ նաղարը աֆվ իլէ պագըլմագ ճալիղ տիր:

— Պիւարէ գըղճըղաղըն նէրէեէ կիթտիկինի պիլիւմիսինիլ:

— Պիլմէմ, շու գատար քի, մէզպուրէ կիթմէզտէն էվլէլ, իդամէթ իտէճէկի մահէլլի եազընտա էլէնէ պիլտիրէճէկինի վատ իթմիշ տիր:

Պու սէօղլէր իւզէրինէ, իհթիւարըն սարարմըչ օլան կէօղ պէպէքէրինտէ պիր մէսէրրէթ զիեասը հասըլ օլարադ, տեաղա գալըզպ, աթէշ կիպի եանմագտա պուլունան անընըր իքի էլլէրի իչինէ ալտը: Միւտտաիի ումումի մուալլինի, իհթիւարըն հարաքեաթընա տիդգաթ իտէքէք, շիւպէլի պիր հալ իլէ մէրգումուն թալը ու հէյեթթինի թէտգիդ վէ թէճէս սիւս էլլէմէքտէ իտի:

Մէրգում տէլիգանը, Մարիան ժիպէր սէպէպլյէ վադը օլան տէհէթիլ մէնդարէյի ունուլթմամը օլտուղունտան, սագըն տիւգ՝ Աւրիէն հագգընտա քէնտիսինէ լաերդ օլմաեան պիր մուհապլէթ հիսս իթմէնին տէեու միւլահազա իթմէքան իտի : Իհթիեարը մէրգում, պիրտէն պիրէ քէլամա տէվամ պիրլէ,

— Պէնիմ իշիմ պիթմիշ օլտուղունու, վէ եաչաեաճագ չօգ պիր վագթիմ գալմաժըղընը հիսս իտիեօրում, լաբին հէնուղ եաչամագ տա իսթէրիմ, տէտի :

— Էվվէթ, էվլատարընը իչին եաչամալընընը, տէեու մուգապլէ իթտի Արման :

— Էվլատարըմ իչին մի . . . — տէեու թէքարարաը տիւգ պաշընը գաշեարագ, — Էվվէթ, էվլատարըմ իչին եաչամալընըմ . . . — Պատէհու Ֆիբրինտէն, — խուսուսլյէանըն . . . անըն իչին եաչամալընըմ, տէեու իլալէ իթտի Արման ար Լօթրիլ, պալէատէքի մուհալէրէտէն սօնրա, ամճասը նէգալինտէն մուֆարա գաթ իթտիկինտէ, Ֆիբրինի աղիմ պիր հէեեճան իսթիլա կլէմիշ իտի :

Իհթիեարըն միւգաարըզ հալի, մէրգում տէլիգանլընա բէք իյի պիր ալէամէթ կէօրիւնմէեօրտու իսէ տէ, պու պապտէ քէնտինճէ հիշ պիր գարար վիրմէեէ տէ ճէսարէթ իտէմէեօրտու :

Էլէնին՝ քէնտի նիշանլընա պէեան իթտիկի վէճէ իւղրէ, րօթէ՝ մէէղունիյեթ միւտաթիլինին թէմտիտինի իսթիաա կլէմէք իւղ-

րէ, հարպլյեէ նէգարէթինէ կիթմիշ իտի չիւնքի մէրգումուն քէնտի միւրալընտան ալընջ օլաուղու մէէղունիյեթ միւտտէթի, պիր հաֆթանը թէհալուղ իթմէմէքտէ իտի :

Րօթէնին՝ իսթիաալընը գապուլ իթտիրմէք իւղրէ, կէօթէրտիկի ֆաթիլաճա սէպէպլէր, բէք ճիտտի օլտուղարընտան, եագընտա պու պապտէ քէնտիսինէ միւսայիտ պիր ճէվապ վիլիլէճէկի վատ օլունու :

Մատամ տիւշէսին վուգուի վէֆաթըլա, պիթթապի իքի էվլաը, վալիտէլէրինին միւրաընա սահալ օլմագ իչիլէ մէշըլ օլաճագլար իտի իսէ տէ, պունունա պէրապլէր րօթէնին՝ մէնսուպ օլաուղու ալաեա ալտէթ իթմէքլիկ արզու իթմէմէսի, իչպու միրաա մատտէսինտէն նաչի օլմալըպ, իլա վալիտէսինին թէսլիմի բուհ իթտիկի էսնաաե եալմըշ օլաուղու սօն սաթըրընը օգումասը, վէ սաթթէ Ատրիէն ար Լաանիլի կէօրիւպ, վէ մատամ ար Շալէնին պիր մէլէքէ թէսմիկէ իթտիկի օլ կէնճ գըղա պիր կէօրիւշաէ ֆէվգէլտտէ տիւտաաէ օլմալը սէպէպլէրինէ մէսնի իտի :

Պու մէլէքէ իսէ, եագընտա իսանէյի ճէտիտինի պիլտիլէճէկինի վատ իթմիշ պունունուղունտան, մէգպուրէ թարաֆընտան վալիտէսի տիւշէսէ իպրաղ օլունան խրամաթտան տօլալը ճէմ թէհաթի չիւքրանիյեթ կլէմէք, վէ ճէմ տաթի այնի վագթիմա տեագլարընա գալանարագ, քէնտիսինէ էվլէնմէսինի թէմէնի իթմէք իւղրէ, մէգպուրէնին նէգսինէ կիթմէք

վաղթընա, մերդուռ տէլիգանը քէմալ սա-
պըրսըզըզլա պէքէմէքտէ խտի, Հաթթա Լ-
լէն թարաֆընտան զուհուրա կէլէն աղվիեաթը
տախի տէրթաթըր իթմէյիպ, եախօտ տէր-
թաթըր իթմէ պիլէ, մէյնուսիյեթ սէպէպիյ-
լէ հուսուլէ կէլմիշ պիր չըկընըրա իննատ ի-
տէրէք, քէնտի զիւլմիւննէ, ասհապը վա-
գար վէ մուհաքէմէտէն պուրնան Մ. տը Լօթ-
րիլին՝ աղվիեաթը մէգըիւրէյի շայեանը գա-
պուլ կէօրմէմէսի, վէ պու պապտէ նիշանը-
սընա նաղիքեանէ թէքտիլ վէ թաղիր իյլէմիշ
օլմասը, աղվիեաթը մէգըիւրէնին պիտալ ուէ-
սաս վէ տիվանէճէ օլմասընա ապալ շէքք վէ
չիւպհէ պրաքտըրմամագտա խտի :

Արման Շապլէն գօնաղընտան հարէքէթ իթ-
տիքտէն սօնրա, զապթիյեէ նաղըրը նէղտինէ
աղիմէթ, վէ նաղըրը միւմախլէյի թարաֆըն-
տան պէր միւթատ նէղաքէթ վէ իլթիֆաթլա
գապուլ օլունուպ, արզուսու նէ՝ օլտուղու սիւ-
ալ օլունտուգտա :

— Էֆէ՛նտիմ, — տէեու ճէվապ վիրտի Ար-
ման, — պուրիտա կէլիլիմ, քէնտի զաթըմա
այիտ պիր մատտէտէն տօլայը է՛ն զիեառէ
մահիր վէ մահրէմի էսրար, վէլհասըլ էմիլիեթ-
թի քեամիլէնիղէ մաղհար օլմուշ օլան մէմուր-
լարընըղտան պիրինի, մուվաղգաթէն տէնտէ-
նիղին էմիլինէ իհալէ իյլէմէնիղի ըհնա իթմէք
իլին տիր :

— Իսթէտիկինիղ առէմի թահգըգաթը առ-
լիյեէ մատտէսի իլի՛նտէ մի գուլլանաճաքսընըլ

— Խալր, նասըլքի մէօյլէտիմ, խուսուսի վէ
շախի պիր մապահաթտան տօլայը պաղը թահ-
գըգաթ իճրասը իլին գուլլանաճաղըմ : — Պի-
նապէրին իշպու թէքլիֆիմ ըհմի օլմայըպ,
սըրֆ խուսուսի տիր :

54

Թապիաթիյէ Մ. տը Լօթրիլ, քէնտիսինէ պու-
տէրէճէ թէպլիւղիւ օլան պիր մատտէյի ըասթ
կէլտիկի առէմէ պէեան իթմէք իսթէմէգ ի-
տի, չիւնքի, շաեռտ Էլէնին չիւպհէլէրի թաս-
տիգ օլունմատըղընտա, թէհի եէրտէ պիր թա-
գըմ ըիվաեթթլէրին զուհուրինտէն սագընը-
մասը, քէնտիսինէ էհէմմիյեթտէն խալի կէօ-
րիւնմէեօրտու :

Պինապէրին զապթիյեէ նաղըրը, Արմանա,
— Տանիէլ Կէյեթյի թանըրմըսընըլ, տէեու
սիւալ իթտիկինտէ, մէրդուռ տէլիգանըլ,

— Էվիլէթ, թանըրըմ, վէ քէնտիսինէ էմ-
նիյեթթ օլունապիլէճէկինի պիլիրիմ, տէեու
ճէվապ վիրտի :

— Տանիէլ հաղգընտա պէն սիղէ մէսուլ
օլուրու, չիւնքի մէրդուռ աղըրլ, զայրէթիլ,
վէ մահրէմի էսրար պիր քիմէ տիր :

— Տանիէլ՝ էվլատընը էօլտիւրմէթ թէօհմէ-
թիյլէ մաղնուս օլան ֆաննի վէրնօ նամ գարը
հաղգընտաքի թահարրիեաթա մէմուր տէյիլ
մի տիր :

— Էվվէթ, օ թահալորիեալծա մէմուր տըր, լաքին շիմտիեէ դատար պու խուսուստա պիր նէթիծէի միւֆիտէ հասըլ օլմամալը տըր : Անճադ մէրգում ասլա մէյեուս օլմատըղընտան, դանն իտէրիմ քի, ադըպէթ մագսէտէ իրէճէք տիր : — Իմտի, իշինիլպտէ Տանիէլ Կէյեյի խթիխտամ իթմէք իսթէրմիսինիլ :

— Մաէլ մէմուրիյեթա օլմատըղընտան :

— Պու կիւն մէմուրիյեթա օլմատըղընտան, շիմտի քէնտիսինի պուլտուրուրում, վէ մէմուրիմ կիպի էկէր խանէսինտէ պուլունդուր խտէ : պիր սաաթա դատար տայիրէնիլէ կէօնտէրիրիմ : — Թէշէքքիւր իտէրիմ, էֆէնտիմ :

Արման՝ պիր սաաթա դատար պօշ վաղթը օլտուղու ճիհէթլէ, քիմեալիրին խանէսինէ կիթտի, վէ քիմեալիր, մէրգում տէլիգանլընըն քէնտի իշ օտասընա կիրտիկինի կէօրտիւկիւնտէ :

— Ղալիպա հապըն հալլի մատտէսի իշին կէլմիշ օլմալըսընըլ, տէտի :

— Էվվէթ, օ մատտէ իշին կէլտիմ, աճապա հալլ օլուպ պիրթաի՞մ :

— Տիւնտէն պէրի օլուպ պիրթմիշ տիր :

— Նէ՞նէթիճէ չըգարտընըլ :

— Հիշ պիր գաթի Նէթիճէ չըգարամատըմ . . . — Պու հապըն միւհթէվի օլտուղու զէհիլ, օլ գատար գուվլէթսիլ տիր քի : Թէրթիպինտէ անճադ պուլունն երիւլ միպի օլմալը տըր քի, պիր առէմին վէֆաթընա սէպէպ օլունն : — Պինապէրին իշպու մատտէնին խասս սէթէն պիր քիմսէյի զէհիլըմէք իշին գուլ-

լանըմըլ օլտուղունու դանն իթմէմ, Հաթթա, հէքիմէր հէր կիւն տահա զեւտտէ մուխաթաշրալը մատտէլէրի իսթիմալ իտէրլէր : Ըու գատար քի, էկէր մէսէլէ զահիրէն շիւպհէ թահթընտա պուլուննա պիր ճէնապէ մատտէսի խտէ : մէգքիւր ճէնապէյի թէշիհ իլէ, քէշֆ իտէմէտիկիմ զէհիլ էսէրլէրին թահգըղա միւսարաաթ իլլէմէքիկինիլ լաղըմ կէլիր :

— Նէ՞ տիեօրսուեուգ, շիմտի պու ճէնապէյի մէղալտան չըգարապ տա, թէշիհ մի իթմէլիյիլ . . . — տէտի Մ, տըլ Լօթրիլ տէհէթլէ :

— Ֆիրվաղը պու թէքիլֆիմ գօլայ պիր շէյ տէյիլ տիր, լաքին պիր շէյին նէթիճէսի անլալըմալ իսթէնիլիր խտէ, իճապ իտէն հէր վասայիթ թէրճիհ օլունմալ իգթիլպա իտէր, — տէեու մուգապէլէ իթտի քիմեալիր :

Արման, իշպու ճէվապլարտան տալը դաէթ շիւպհէյի պիր հալ քէսպ իտէրէք, առլիյեհ նէղալթիինէ ալտէթլէ, քէնտի տայիրէսինէ տախիլ օլտու, վէ պէշ տագըգա սօնւրա, զապթիյեհ նաղըրը թարաֆըրտան կէօնտէրիլմիշ օլան մէմուրուն վիրուտի խապէրի կէլտի :

— Միւսիւ կէյեհ, — տէտի Արման, — հէր հանլը տէֆա սիլէ պիր իշիհալէ իթմիշ իտէմ, մէմուուն օլմուշում տըր :

— Պու սէօղիւնիւլ, քէնտի զաթլըղընըլ միւշիր օլմալլէ, օլ պապտէ իղճարը թէշէքքիւր իլլէրիմ, էֆէնտիմ, տէեու մուգապէլէ իթտի Տանիէլ :

— Հէր նէ հալ իսէ , պու կիւն տախի սիդէ
իհթիեաճրմ վար տրը ,

— Էմրինիդէ միւնթաղըրմ , էֆէնտիմ :

— Մահրէմանէ սուրէթտէ սիդէ պէեան ի-
տէճէկիմ մատտէ , հէնուզ հուզուրը մահքէ-
մէեէ չըգմամը տրը , հաթթա պու պապտէ հիւ-
թիւմէթէ շիքեաեթթ տէ օլունմամը , վէ պէլ-
թի պունտան սօնրա տախի օլունմաեաճագ տրը :

— Էկէր էֆքերարընըր անլաեօր իսէմ , —
տէտի Տանիէլ , — զալիպա մատտէ՝ իհթիմա-
լաթտան օլուպ , ֆազաթ հէնուզ մուհագգագ
օլմաեան պիր ճինսեթթ հագդընտա իտիլէն
պաղը շիւպհէլէրտէն իպարէթ օլմագ կէրէք
տիր քի , միւտտախի ումուսի մուալլինի էֆէն-
տիմիդ իսէ , իշի մահքէմէ հուզուրունա չը-
գարթմաղտան էվիէլ , մէգքելը շիւպհէլէրին
ասը օլուպ օլմատըղընը անլամագ իսթմէք-
տէ տիր :

— Էվիէթ , մատտէ պունտան իպարէթ տիր ,
վէ իսպիէթէն շունու պէեան իտէրիմքի , սի-
դին վասըթանըղա իսթիհալ օլունաճագ մա-
լիւմաթըն պէնճէ էհէմնիյեթի ֆէվդէլատէսի
պուլունաճագ տրը :

Տանիէլ Կէյեէ ճէպլինտէն պիր ճէպ տէֆթէ-
րի չըգարըպ , վէ էլինէ պիր գուրչուն գալէմ
ալարագ ,

— Ալընաճագ մսլիւմաթ նէտէն իպարէթ
տիր , տէեու սիւալ իթտի :

— Ատրիէն տը Լաանի իսմինտէ կէնճ պիր
գըզ , տիւնտէն պէրի տիր Ֆլանսարէն պուլլա-

րընտա վագը քիւչիւք պիր խանէտէ իգամէթ
իթմէքտէ տիր , . . .

— Ատրիէն գը Լաանէ . . . պուլլաք Ֆլանսարէն . . .
տէեու թէքրարլատը Տանիէլ Կէյեէ , վէ սօն-
րա տախի , — Նիւմէքօսու գալ տրը , — տէեու
սիւալ իթտի :

— Նիւմէքօսունու պէն տէ պիլմէմ :

— Նիւմէքօեու պուլմագ գօլալ տրը :

— Իշթէ պու տէտիկիմ մատմուաղէլին խա-
նէսինէ վիզիթա իտէճէք օլան էյիասըն իսիմ-
լէրի վէ մահէլլի իգամէթլէրի պիլինմէք լա-
ղըմ տրը :

— Մէզպուրէեէ բէք չօդ զէվաթ վիզիթա
վիրիլէր մի տէեու զանն իտիեօրսունուզ :

— Իհթիմալտէն օլտուղտնա կէօրէ , մէր-
գումէ հիշ պիր քիմնէյի գապուլ իթմէմէլի
տիր , վէ իշթէ վիզիթա վիրէնլէրին շիւպհէլի
օլմալարը պունտան նէշէթ իթմէքտէ , վէ կի-
ճէ կիւտիւզ խանէսի էթրաֆընըն թահիթը նէ-
զարէթտէ պուլունտուրուլմար էհէմմատտ օ-
լունմագտա տրը :

— Անլաղըրը , էֆէնտիմ , հալպու քի պէ-
նիմ զայրէթիմ նէ տէրէճէլէրտէ տախի օլան ,
պու խըտմէթէ սալթ պէնիմ իքթիֆա իտէմէ-
եէճէկիմ տէրքեար տրը . . . Պինապէրին
պէն հասպ էլ իգթիգա մահէլլի մէմուրիյեէ
թիմի թէրք իթտիկիմտէ , եէրիմէ կէյմէք ի-
չին , պէնիմլէ պիրլիքտէ տիկէր պաղը մէմուր-
լարըն տախի պուլունտուրուլմար լաղըմէտէն
տիր :

— Օ՛ւ պապտէ հէր շէյրէյնիղէ մուհավվէլ տիր, շու գատար քի, պու իշ իշին գուլլանա-
ճաղընըլ ատէմէրէն իւճըթի, պէնիմ թարա-
ֆըման թէսվիյէ օլունաճաղ տըր:

— Արաճաղըմ մալիւմաթը եէվիիէյի նէ՛րէեէ պիտիթէճէյիմ:

— Պու պապտէ ապլա թահրիթէն մալիւմաթ վիրմէյիպ, քէշֆիւթընըլը լիսանէն պանա թէսպիլդ իյլէմէնիղի պէեան իտէրիմ:

— Բէ՛ք իյի, էֆէ՛նտիմ:

— Պիր ան էվվէլ իշէ պաշարընըլ ա՛:

— Իքի սաաթա գատար մէղուլընին մա-
հէլլի իգամէթինի անլար, վէ պէնիմ եէրիմէ կէշմէեէ հաղըր պուլունմաղ իւղրէ, րէֆիգլէ-
րիմի թէտարիք իտէրիմ: — Սիղէ պիր սէօյլէ-
եէճէկիմ տահա վար տըր, էֆէ՛նտիմ:

— Սէօյլէյին:

— Էկէր մատմուաղէլ տը Լասնի խանէսին տէն չըգար իսէ, արգասընտան կիթմէք ճա-
յի՛ղմի տըր:

— Հա՛յ հա՛յ, չիւնքի նէ՛րէեէ վէ քի՛մին խանէսինէ կիթմէքտէ օլտուղունու պիլմէք,
հէր հալտէ միւգթաղի տիր:

— Բէ՛ք իյի, էֆէ՛նտիմ:

— Ալըն շունու, միւսիւ կէյեէ, — տէտի Արման չիղտանընտան պին Ֆրանզըլդ պիր պի-
լէթ չըգարըպ, դապթ իյիէ մէսուրունա թաղ-
տիմ իտէրէք, — պու ալէլ հիսապ պիր աղչէ տիր . . . — Էլպլէթթէ պաղը մէսարիֆաթը-
նըլ օլաճաղ տըր, պունուլա թէսվիյիէ իտէր-

սինիլ, վէ բարանըլ էքսիտիկինտէ, պանա խապէր վիրիսինիլ:

Տանիլէ կէյեէ թէսվաղու իտիպ, վէ պանգա պիլէթինի, ճէպիլիէ քօյտուգ տան սօնրա, աս-
քէրի ուսուլի իւղրէ սէլամ վիրտի վէ տիշարը չըգտը:

Տիւլէս տը Շապլէնին ճէնաղէսի տէֆն օլուն-
տուղու կիւն, տօգթօր Անթօնէն Ֆրէպօնուն տախի ճէնաղէսի տէֆն օլունտու: Միւթէվէ-
ֆայի մէրգուումն թապլութու արգասընտան ետեան օլարագ պիր խայլի ճէմլիյէթ կիթ-
մէքտէ օլուպ, անճաղ մաթէմի աղիմ իլինտէ պուլունան Հէքթօր հէնուլ ուղուն պիր եօ-
լու ետեան երիւրեւեմէլ հալտէ օլտուղուն տան, արապա իլէ ճէնաղէնին արգասընտան կիթմէքտէ իտի:

Սէղար տը Ֆօսարօ, թէէֆ իթմիշ օլտուղու զաթըն ճէնաղէ ալաեընտա տախի պուլունտու,
զիրա էկէր պուլունմասա իտի, պունա տիրլիւ տիրլիւ մանէալար վիրիլէպիլինիր իտի: Մէր-
գում, ճէնաղէնին տէֆն օլունտուղու ոըրա-
տա, զաեէթլէ քէտէրլի կէօրիւնէն բրէնա իլէ
թօգալաշըպ, պիր գաշ սէօլ սէօյլէտի, վէ իր
թէսի կիւն տախի, պէր միւթատ Հէքթօրուն խանէսինէ կիթտի:

Պաղաթ պու տէֆա մէրգումա, Մ. տը Գա-
թէլ-Վիվանըն աիշարը չըգմըշ օլտուղու, վէ
պունտան գաթինաղար ումուր ու մէսալիշիլլէ
մէշղուլ պուլունտուղու կիպի, պիր սէյտահաթ

խառնում. — Պու թէրթիպտէ մագսէտիմ՝ թա-
պիպտէն զինատէ բրէնսէ մախսուս խոր, լա-
քին, Հէքթօր միւնիդէ իլէ պու ֆէլաքէթտէն
գուրթ ուրու. . . — Պու խառն պիղիմ իշին մու-
նիպի էսէֆ տիր, չիւնքի մէրգոււմ էվէննէնէր
տիր : միջակայապիլապի միջակայ միջակայ : —

— Էվէննէնէնէր մի տիր, — տէնու թէքըրա-
լաաք ժէնըվիէվ, երեզնիւնէն բէնկի օտրաա-
րադ : — Տիմէք օլուր քի, պիղիմ իշին հէր իւ-
միտ մահվ օլուր տուր : — իմալը, — մահվ օլմամը
տիր : միջակայապիլապի միջակայ միջակայ : —

— Էյ, քի միշէն էվէննիօր պիլա թիլ թիլ առ-
նա : — Էքէյիճէ կիւղէլ, ֆապտօն օն բարաօր
պիլէ պուլունմաեան ատի պիր իշի գըղ իլէ :
բրէնս ահմագճա վէ շաղընճա պու գըղա ալի-
աատէ օլմուշ . . . հանի շուրնէնին, Հէքթօ-
րուն խըղմէթքարը թարաֆընտան աղ գալսըն
քի գալստան տիշարը խալէնէկին կիւն, տօգ-
թօրմարիֆէթիլլէ, բրէնսին խանէսինէ, երե-
զիւնստ վէլօ էօրթ իլիլ օլարադ կէթիլիլէն գըղ
էլպէթթէ խաթընտան չըղմամը օլուրը տիր :
Ժէնըվիէվ կէօղէրի բարըստարադ վէ եու-
րուգըլարընը սըգարադ : —

— Ահ, պիր քէրրօ օ գըղը էտէ իթսէ խաիմ
. . . տէտի երեքսէք սէտա իլէ : —

— Նէ՞ եաբարտն : —

— Պիղպաթ էլէրիմէ պօղար խաիմ : —

— Տօղրուու հագգըն տա վար տըր, զիրա
մէղպուրէ պիր քէրրէ պօղընտուղու հալտէ :

բրէնսին միթօնարը պիղիմ օլաճադլար տըր :
— Նա սըլ :

— Թարիլիսի օլմաեարադ սէնին լէհինտէ եա-
բըլըշ օլան վասիեթիլամէ իլէ անըն ինքապը-
նա պէնի մէմուր գըլան պիր գըլմա մէքթուպ
եէտիմտէ խաի : — Պէն Հէքթօրուն հագգըն-
տան կէլմէքիկի տէրիւհտէ խտէրիմ . . . հէմ
տէ մէրգոււնէն գուրթ ուլմասը իշին հէր կիւն
միւնիդէ վուգու պուլաճադ տէյիլ ալրա . . .
— իմտի սէն տէ, Լիւսիլին վիճուտունու մահվ
իթմէք իւղը, պիր չարէ պուլ : — Լիւսիլ
տէտիկիմ՝ իլէրտէ բրէնստա տըր Գաաթէլ-վիվան
օլաճադ գըղըն իսմի տիր : — Մտան սօնրա
վասիլեթիլամէ միւլթէպէր օլուր, սալթ թա-
րիլիլիլ գօյմադ իգթիլա խտէնէք տիր :

— Ահ, — տէտի ժէնըվիէվ պօղընգ պիր
սէսլէ, — չու Լիւսիլ տէնիլէն բագիպէմ պիր
քէրրէ օրաեա կէօթիլիլէպիլսէ . . . :

— Նէ՞րէնէ, — տէնու սիւալ իթտի Ֆօսարօ
մէրագլա :

— Գրէթէյլ գուրպիլնտէ վէ Մարն նամնէհը-
տէ վաղը քիւլիւք ատատա միւլթէպարըֆէ օլ-
տուղում սէյֆիլիլէյի պիլիլսին, տէյիլ մի :

— Պա սատալնտա քիւլին, քիւլիւք սէյ-
ֆիլիլէ, եախօտ էվիլիլէյիլ քի, նէհրին սալարը
ֆէվգէլաաթ գապարտըղը զէման պիրնիլ գա-
թընա գաաաթ սու չըգար . . . օլ էվիլիլէյի
քի, վագթիլլէ ագընա էսէրէք, օն իքի պին
ֆրանգա սաթըն ալաըն, վէ սէքիլ կիւն սօն-
րա տալի թէրք խաիպ, պիր տալի աեադ :

պատմաբանն . . . — Մէօյլէտիկին պու տէյիւլ մի տիր :

— Էվվէթ, վէ օլ վազըթ քի պու տիվանէլի կիմ¹ պէլքի շիմոի իշիմիդէ եարաեաճադ տըր :

— Նէ² կիպի :

— Էկէր իւրտէ բրէնսէս տըր Գասթէլ-Վիլան օլաճադ գըղ կիճէ վազթի օրաեա կէլիւ իսէ . . .

— Շիւպէէ եօգ տըր քի, ճիվարլարտա քիմ սէնին մալիւմաթը օլմաեարադ, մէղպուրէ կիղլի սուրէթտէ օ մահէլլէ կէլիւ իսէ, արթըգ օրատան տիշարը չըգմասը գապիլ օլմաեաճադ տըր, ֆագաթ մէղպուրէյի օրաեա աթ մաեա պիւր չարէն վաթ մի տըր :

— Իշթէ պէս տէ օ չարէյի տիւշիւնիւեօրում :

— Ֆարգ իտէյիմ քի, տրատըղըն չարէյի պուրան, վէ իշլէր տէ իսթէտիկիմիդ սուրէթտէ ճէրէեան իթսէլէր, պու ճիւմէէ երինէ հէր շէյի էվվէլճէ տիւշիւնմէ ք լաղըմ³ տըր : Օլապիլիւր քի պիւր ինսան նաղ պուրուրլար, թէտգիգաթ իճրա իտէրլէր, վէ օլ էվճիեէդտէ պիւր ճիւնաեթ վագը օլմուշ օլտուղունու անլարլար :

— Բէ⁴ ք իյի, նէ⁵ օլմագ լաղըմ⁶ կէլիւ :

— Մէղքիւր էվճիեէզին սահիպի իսմինի տրարլար վէ տօղրուճա պուրաեա կէլիւլէր :

Ժէնըվիէվ պաշընը սալլաեարադ :

— Կէլիւլէր իսէ կէլիւլէր, Ֆաննի վէրնօ էօլմիւշ, հէմ չօգտան պէրու էօլմիւշ տիւր, տէյիւլ մի, տէտի :

— Հաշ հաշ, չիւնքի սէնին Ժէնըվիէվ Լէյ-Նէն⁷ թէսմիէէ օլունտուղունու միւշիւր էվլադը

մուսատտագա պէնիմ եէտիմտէ պուլունմագ տա տըր :

— Օ հալտէ իտիլէճէթ թահարրիեաթտան հիշ պիւր նէթիճէ հալըլ օլմագ, մաստամ քի օլ պիւնա⁸ պիւթիւն սէրլէթինի պէնիմ ուղրունմա ֆէ տա իթմիշ օլան վէ պիւր սալթէթեարլըգ ի շինտէ պաղը թէհլիլ քէտէ օլտուղունու կէօրէրէ⁹ ք, նէֆսինէ սուի գաստ իթմիշ պուլունան պիւր մէքթէպ թաշպէսի թարաֆընտան Ֆաննի վէրնօ իսմինէ սալթըն ալլնմիշ տըր :

— Տիմէք օլուր քի, հէր շէյ սըրաարնտա օլտուղու թագտիրտէ, կիտէյիմ պիւր քէրրէ շուէվի թէքրար կէօրէյիմ . . . — Անախթարլար քիմին եէտիտէ տիր :

— Պէնիմ եէտիմտէ վէ պուրատա տըրլար :

— Վէր պսնա անլէրի :

Ժէնըվիէվ պիւր չէքմէճէ աչըպ, պիւր աղբաս լանմիշ օլարադ պիւր դաշ անախթար չըգարտըր, վէ Ֆիսաբօեա վիրտի քի, օ տախի ճէպինէ աթտը :

— Շիմոի պու տէքպաղ գըղը օ մահէլլէ պէր թագըրիպ աթմագ իշին, պիւր չարէ պուլմագ եօլունու տիւշիւնմէլի . . . Վագաա պու խուսուս կիւճճէ իսէ տէ, իմքեան խարիճինտէ տէյիւլ տիր . . . — Պու տիքիշի գըղ եալընը մը իսքեան իտէր :

— Խալլը, եանընտա պիւր ալիլէ թէյդէսի պուլունմագտա տըր :

— Սլիլէ օլտուղտան սօնրա, պու գատընըն պիղճէ նէ¹⁰ էհէմիլյեթի վար տըր :

— Օրթալըզը վեկվեւէէ վերիւր, վէ եւեկէնի-
մի իսթէրիմ տիւհէրէք, հէր թարափտա պա-
ղըրու չըզըրըր:

— Լաքին քիմ քէնտիսինէ ճէվապ վիրէճէք
տիր: — Մաքն նէհրէմի, հալպու քի սէն տե
պիրիսին քի, նէհրին աղըր տիլի օլմադ:

Պու սօն սէօղլէրտէն սօնրա, պիր էյնամ
սուլուրուգ հալըր օլուպ, պիրտէն պիրէ ֆօսա-
րօ մէսէրրէթլէ կիւլէրէք, պու սուսլուղու
դաթ իթտի, վէ ժէնըվիէվ տաթի շէտիտէն:

— Նաւը, սէն պիր հօլ պուլտօւն մու, տէտիւ:
— Էվլէթ, շէօյլէ քի, աշդ ու սէվտա Հէք-
թօրու պիրտէն նաւը ալոր իսէ, Լիւսիլի տե
պիրիմ բէնշէմիլէ կէշիւրէճէք տիր:

— Նէ կիպի:

— Բյանըմլն քեաֆֆէյի թէրթիպաթընը
իքմալ իթտիկիմտէ, պու պապտէ իլէրուտէ
կյզահաթ վիրիւրիմ: — Շիւսհէսիդ պու խու-
սուստա սանա իհթիւհաճըմ օլաճագ տըր, վէ
սէն տաթի պանա եարտըմա հաղըրսըն, տէ-
թիւմի:

— Հա՛յ հա՛յ, հէր ֆըրսաթմա, հէր սաաթ
վէ հէր վաաթմա իլէ եարտըմա հաղըրըմ:

— Էօյլէ իսէ, սէն սաաղըրը օլ, պէն իշին
իճապլնա պադարըմ:

Պու սէօղլէրտէն սօնրա, պարօն՝ ժէնըվիէվ
տէն ալըրըպ, բրէնս Հէքթօրու գօնաղընա
կիթտի, վէ էսնայի բահտէ, ֆիքքինտէն:

— Էկէր իճապ իտէր իսէ, վագը օլան եա-
սագ էմրինի տաթի սայմաեաճաղըմ, շիրա բը-

բէնսին աղիմէթի նէ վադըթ վուգու պուլա-
ճաղընը հէր հալտէ պիլմէք իսթէրիմ, տիմէք-
տէ խտի:

Բրէնս հէնուգ խանէսինէ ալտէթ իթմիշ օլ-
տուղունտան, Սէզար՝ դարթը իւղէրինէ գուր-
շուն դալէմ իլէ պիր դաշ քէլիմէ եաղարագ,
մէրգումա կէօնտէրտի:

Հէքթօր՝ ֆօսարօնուն իքինճի տէֆա կէլմիշ
օլտուղունտան խապէրտար օլունճա, դապուկինէ
մուվաֆֆագալ՝ իթտիկիմտէն, պարօն՝ մէր-
գումուն նէզտինէ տաթիլ օլտու:

55

Սէզար՝ Հէքթօրուն էլինի սըզարագ,

— Էկէրլի նէզտինիլէ դապուլ օլունճագ
իւղրէ պու տէրէճէ խարար իթտիմ իսէ, պիր
դաշ կիւն դալպուպէթիմ վուգու պուլաճաղըն-
տան, վէ սիլին տաթի Բարիստէն հարէքէթ
իտէճէկինիլի պիրտիկիմտէն, աղիմէթինիլտէն
էվլէլ, սիլէ, «հօշէ-էւլէ» տիմէք իսթէմէք-
լիլիմ իշին իթտիմ, տէտի:

— Եօլնուլոլունուգ նէ՝ վագըթ տըր, պա-
րօն, — տէնու սիւալ իթտի տէլիգանըր:

— Պապահտա աղչամտա, վէ պէլքի եարըն
կիտէճէյիմ: — Կիտէճէկիմ մահէլլ իսէ, վա-
թանըմ օլան ճէօվա շէհրի օլուպ, իլպու ա-
ղիմէթիմ՝ պիր վէրաաթմ մատտէսի իշին տիր:

— Ֆիլվագը, պէն տաթի պէշ կիւնէ դատար

եօլա չըգաճադ օլտուղունտան, էկէր պու կիւն կէմէսէ իտինիդ, պէնի պիր տախի կէօրէ մէկէճէք իտինիդ: — Մէյնհաճաթընըդ նէ՞ դա տար վագըթ իմթիտատ իտէճէք տիր:

— Իւ, հաֆթա դատար:

— Տիմէք տիր քի, ալթը հաֆթատան իճրա օլունհաճադ օլան տիւեխիւնիմ դէմաննտա ալ տէթ իթմիշ օլաճադաճընըդ, չիւնքի արղու իտէրիմ քի, շահիտէրիմտէն պիրի տէ, զաթընըդ օլաճընըդ:

— Պու արղունուղու, իթթիխար վէ մէմնու նիյեթթէ գապուլ իտէրիմ:

Մ. ար Պօտրօ, ալմադ իաթէտիկի մալիւմաթա տէսթրէս օլտուղունտան, միւլադաթթընը թէմտիտ իթմէյիպ, մուֆարադաթ իյլէտի:

Պինապէրին, Հէթթօր պէշ կիւնէ գատար հարէքէթ իտէճէք օլտուղու, վէ Լիւսիլ տախի մէրգուճա ըրֆադաթ իյլէեճէք պուլունտուղու հալտէ, պիր ան էլվէլ էշէ պաշլամադ լաղըմ կէլիւ իտի:

Ֆէրտապը կիւն, ալէսսապահ Սէղար Ֆիլիպ-տը-ժիրար սօգաղընտա քէնտի տայիրէ սինէ կիտէրէք, իիէր ըտօն գըեաֆէթիյլէ օրատան տիշարը չըդտը, վէ պիր արապտեա րաքիպէն, Պասթիլլ մէյտաննա կիտիպ, Սէն-Մօրլէ-Պօսէեէ միւթէվէճճիհէն չըմէնտըֆէրէ պլինտի: Մէզքիւր լաթասիօնտան տախի եաեան օլտարգ, քէօբրիւեէ միւթէվէճճիհ օլուպ, իշպու քէօբրիւտէն կէչէրէք, Գրէթէյլ եօլու իւզէրինտէ սաղ քէօշէեէ միւթթէտ օլան գա-

վագ աղաճարընըն ուղուն կէչիտինէ կիրտի, վէ պու կէչիտտէն չիթէր իլէ մուհաթ պուլունան պիր եօլա տախիլ օլտու: Մէզքիւր չիթէր, օլ մահէլլտէ դաեթ տէրին օլան վէ սու իւզէրինտէ, գըղը վէ սէօլուտ աղաճարընլա էթրաֆլարը դաբանիշ գաեալար արասընտա պուլունան Մարն Նէհրի օլլարընը թէշքիլ էյլէեէն ատալարտաքի պաղը էմաքը եէկտիկէրինտէն անըրմաեա մախսուս վէ միւնհասըր իտիլէր: Մէզքիւր ատալարտա ինչա իտիլմիշ օլան էվճիեհլէր, իւք պահար իլէ եաղըն կիւզէլ կիւնլէրինտէ մէսքիւն օլուպ, սօն պահար եաղմուլարը պաշլար պաշլամադ, Նէհր գապարտընտա, սուլար օ էվճիեհլէրին ալթ գաթլարընը պասըպ, պաղէն պիրինճի գաթլարընա գատար չըգարլար:

Պարօն, եիկիրմի տագըգա գատար եիւրիւտիւքտէն սօնրա, սալլանմագտա պուլունան քիւշիւք քէօբրիւնիւն գարչըսընտա տուրտու: Պու քէօբրիւ գապա սուրէթտէ պիթիշտիրիլմիշ օլան թալթալարտան ինչա իտիլմիշ օլուպ, պունտան՝ պիր ամա քիրտ իլէ գաբալը պուլունան գաֆէսվարի պիր գաբուեա կիտիլիւ իտի:

Պօտրօ՝ պու մահէլլտէ էթրաֆընա պիր աթֆը նազար իլլէտի, վէ հէր թարաֆըն խալի օլտուղունու թահգըդտան սօնրա, քէօբրիւտէն կէչտի, վէ գիքրի սէպգաթ իտէն գաբուեա ալըպ, պիր պաղէեէ կիրտի քի, պունտա պիւլիւմիւշ օլան սարմաչըգլարտան վէ պու մի-

օրիլու ֆիտանլարն երրրադլարնտան եօլլար
դարանմը խտի :

Պաննի վէրնօ թարաֆընտան վաղթիլէ սա.
թըն ալընմըջ օլան էվէիեհլ, Պանսար Եփէիե
թէամիեէ օլունուպ, պուէսնատէ երրադլա-
րը պիւսպիւթիւն տէօքիւլիւլ պուլունան պիւ-
սիւք աղաճլար արասընտա պուլունուեօրտու :
Եաղ մէվսիմիտէ, իշպու պաղչէ թիմար ի-
տիլէրէք, կիւլ վէ սայիր պուէնա միւշապիհ
բարլադ չիլէքի ֆիտանլար տիքիտիկիւնտէ,
հաղրդաթէն բէք կիւղէլ, վէ ֆէվգէլատէ
ճալիպ պիր մէնդարէ քէսպ խտէճէկի տէրքեար
օլունպ, հալպու քի շու շիմտիքի պուլունտու-
ղու հալտէ, պէղաեթ մուհիպի նէֆրէթ վէ
տէհչէթ պիր հալ քէսպ իյլէմիլ խտի : Շէօլլէ
քի, ապա պիր պաղչէպան թարաֆընտան պը-
չադ տօգունուլմամըջ օլան պիր սարմաշըդ ա-
ղաճը, էվին թա՛ տամընա գատար չըգմըջ օ-
լունպ, դարալը օլան դանատը բէնչիրէլէրինի
նրաֆէն էօրթմիւլ խտի :

Պօսարօ, պուէվին դարուսունու կիւճպէլա
աշարղընտա, իշերտէն թէհամիւլ օլունմաղ
հալաէ քիւֆ դօղուսու հասըլ օլտու, վէ 1878
սէնէսինտէ զուհուրա կէլէն պիւլիւք սու թուղ-
եանընտան դարմըջ օլարադ, տէօչէմէլէր իւ-
ղէրինտէ գըր ընէկտէ դուրու չամուր պաղըլ-
եէսի միւշահէտէ օլունտու :

Պարօն, սարմաշըդ տալլարընը դըրարադ,
պիր միգտար կիւնէլ կէօրիւպ վէ հալա ալ-
մադ իւղրէ, բէնչիրէլէրտէն վէ դանատըր-

տան պիւրինի զօր իլէ աշարգտան սանրա, ճիւ-
ղիճէ խաթընտա դալմըջ օլան էթրաֆը թէա-
ղիդ վէ թէֆթիլ իլէ վէ թէպէսիւմ խտէրէք :

— Շիմտի պիգէ լաղըմ օլան պաշըճա շէյ,
մէրգումէնին պուրաեա կիրմէսի տիր, վէ կի-
լէճէկիւն տէ պէն քէֆիլիմ, . . . նէհր խտէ,
պուրատան երկիրմի աարմ գատար ուղադտա
աղը . . . — Շաեէտ մէղպուրէնին ճէսէտի պու-
լունտա պիլէ, գաղաէն պօղուլմուլ օլտուղու-
ղանն խտիլէրէք, նէ թարաֆտան կէլմէքաէ
պուլունտուղու, անադ, դաեթիլէ շէյթանի
ֆիրքէ դաշիւլ օլան պիր քիմէն թարաֆընտան
անշարլապիլէճէք տիր, տէտի քէնտի քէնտիլէն,
խաթըլլարտա օլտուղու իւղրէ, 1879 սէնէ-
սի, եաղմուրու պիր սէնէ օլմուլ տուր :

Սեպտեմբեր պը սօնլարընտա լաէնգաթի եա-
ղան եաղմուրլարտան ումուլ սու թուղեան-
լարը զուհուրա կէլիւպ, Մարն նէհրի պիւա ֆա-
լա եիւքէլմիլ, վէ սուլար դաեալարըն հի-
ղասընա գատար չըգարադ, եաղընտա հէր
հալտէ օ հիղաեը տախի թէճալուղ խտէճէք-
լէրի զանն օլունմադտա պուլունմուլ տուր :

— Խիւտա ալիմ, — տէեու միւլահաղա իթ-
տի Պօսարօ, — էկէր պու հալ տէվամ խտէր ի-
սէ, պուրաեա կէլմէք կիւճ օլաճադ տըր . . .
— պէրէքէթ վիւրսին քի, օն կիւնտէն պէրու
հալա կիւղէլ տիր, ֆաղաթ էկէր թէքրար
եաղմուր եաղմաեա պաշլար իսէ, հէր թարա-
ֆը սու պասաճադ տըր :

Պատէհու Սէղար քիւշիւք քէօրիւտէն կէ-

չիպ, նրաֆէն քիւչիւք թախթալարտան եւ բըմիշ օլան վէ չաթըրտամալարնա պագըլըր իսէ, ոււլարըն շիտտէթի թաղիգի սէպէպիլը տաղըլմաղըր մաղնուն պուլունան սէթէ գաւար գըրեր պօեուենա կիթտի : Մէզքիւր սէտտ՝ ոււլարը տիկէր գօլլարա ագտըրարագ, Պառ ուճուենու հիմաեէ իթմէքտէ օլուպ, էկէր պու սէտտ երգըրտա իտի, սէյֆիեէնին տաթի պիթթապի պիւլիւք մուխաթարա ալթընտա գալաճաղը տէրքեար պուլունմագտա իտի :

Մ. տը Գոսարօ Բարիսէ ալտէթլէ, հէր վաղըթքի գըբեաֆէթինէ կիրտի, վէ կիճէ օլուպ, իտարէխանէ գաբանտըղընտա, օլ էսնատէ նիւ-եօրգա կիթմիշ պուլունան շէրիքի Մալբէրթիւնին իշ օտաաղնա տաթիլ օլտու :

Մէզքիւր օտաաա, եաղըրսանէ իւզէրինէ գօնուլմուշ օլան մէքթուալարտան պիւրի, Գոսարօնուն նաղարը տիգգաթընը ճէլպ իլլէտի : Իշպու մէքթուպ՝ մարքիգ տը լա թուր տիւրօյ թարաֆընտան եաղըրմիշ օլուպ, մէրգումէ, պու մէքթուպտա, մուայեէն պիւր զէման իշին վիւրմիշ օլտուղու վատը թուլթմալիշ օլտուղունտան տօյալը սապլըգ գաաէմ քեաթիլպինէ աճը աճը սիթէմլէր իտիեօրտու, զիրա մէզքիւր մուայեէն վագըթ պիւր խալլի կիւնտէն պէրու կէւմիշ իտի : Հասըլը լաղարին պու մէքթուպտա, հէր իշտէն էվլէլ, քէնտի մէնաֆիլի իւլ իշթիղալ օլունմաղըն, մէրգում գաաէմ քեաթիլպինտէն բէճա իտիպ, մէքթուպուն զիյրինէ տաթի, ալթընա իքի խաթթ չէքմիշ օլտու :

զու հրուֆաթլէ, ՄիւիՍԹԱՅԷԼԻ Տիւր Եւեու եաղմիշ իտի :

— Ղալիպա պու իշտէ մէզպուլէյի թաճըր իթտիւնէ ֆէրնան վօնէյ օլմալը տըր : — Պագալըմ մաղահաթիկիւզար պու պապտէ ճէվապ վիւրմիշ միտիւր . . . տէպի Սէզար քէնտի քէնտինէ : Մէքթուպարըն՝ մուպէտտէ տէֆթէրի էլ մաքինասը ալթընտա պուլունտուղունտան, Գոսարօ իշպու տէֆթէրի ալարագ, սօն սահիֆէլէրինի մուայեէնէ իթտի, վէ շու մուխմաաւար ճէվապը գօնտու :

« Մատամ մարքիլին իշինտէն մալիմաթըմ եօգտուր : Մ. Մալէրթիւի տէ պուրտաա օլտաղընտան, հէր հալտէ ալտէթլին պէքլէմէր լաղըմ կէլիւր : »

Պարօն « միւնասիպ » տիեէրէք, մէզքիւր տէֆթէրի եէրինէ գօյտու, վէ քէնտի տալիւրէսինէ չէքիլիպ, չըմէնտըֆէրլէրին վաղթը հարէքէթլէրինի միւպէյիւրի թիթապըն « Բաբէրու Օրէնա Բաբէրէ թուր վէ Պարօն » սէրլէվ հալը սիւթուենուենա ալտը, վէ Սաֆալ կիտէ ճէք օլան թրէնլէրին վագթը հարէքէթլէրինի արաար, վէ պուլտուղունտա, քէնտի քէնտինէ չէօյլէ սէօյլէտ :

— 17 Նիւմէրօլու թրէն ագչամըն սաաթ սէքիդինի գըրըգ տաղըգա կէչէրէք եօլա չըգըբօր, վէ սապահն սաաթ պիւրինի սէքիլ տագըրգա կէչէրէք վասըլ օլուբօր . . . — Ամպօաղտան վէզէլաեա քէսման թարիգլէ պէշ քիւլմէթրօ մէսաֆէ տիւր, տիմէք օլուրքի, էն շօղու սաաթ իքի պուլուգտա մահէլլի մագ :

ստեղծեալ վարդ օրորայ Իշխմի կէօրիւք : վն Ուսպօ աղտա , սապա՛ն սասաթ ալթընը օթուղ անօրթ արագըղա կէշերէք հարեքթի իտէն եւրօթ թըրքնինէ րաքիպէն , ապաթ օնու էլլի եհտի ապաղըգա կէշերէք Բարիսէ ալթեթի իտէրիմ :

Սէզար , իշպու թարթիկների , ճէպ տէֆթերի , նէ գայա իթտիքտէն սօնրա , քէլամընա շու վէճճ իլէ տէվլամ իթտի :

— Պէլաքէթտէն սօնրա քիմանին աղլը պաշընտա օլմաեաճազընտան : Վաղաքի հալ անճաղ սապահլայըն պաթէլէկապֆի կէնճ բրէնսէ պիլտիրիլէճէք : վն մերգուս տախի մէյոսնը պիղէ խալի պրադարաղ , պիլա իֆաթէյի վաղըթ վէզէլաեա կիտէճէք տիր : — Պիզիմ իշին կիսի շու տուրքի , բրէնա շըմէնտրֆէրէ րաքիպ օլմազտան էվէլէ Լիւսիլի կէօրմէմէլի տիր , վն կէօրսէ պիլէ , պիղճէ հիշ պիր թէհիքէ եօդ տուր : — Պինապէրին վն քթուպլարը եաղըպ , ինքաաթա պաշլամալընըմ :

Տէրհալ Սէզար եաղըլսանէսինտէն պիր չէք մէճէ չէքիպ , Գաթթէլ-Վիվան արմաւընը հալի օլարագ , Հէքթօրուն իշ օտաւընտան աշըրմը օլտուղու քեաղըտարտան պիրինի , վն Լար բօդաղը անթիքաճըսընըն իմալ իթտիկի միհրի ալըպ , վն բրէնսին եաղըսընա թագլիտ իտէրէք , աթիտէքի պաթըրլարը եաղտը :

« Աղիզէմ Լիւսիլ ,

« Պաղը մօհիմմ մատտէլէքտէն աօլաը տէօրթ պէշ « կիւն իշին , վն հաթթիպ սիզին իլէ խօտ պէ խօտ

« վն տալիշմաթիմարմի , Բարիսաէն հօրէլէթէ մէհպուր « օլտուղուսմաւն , պիղգարուր , սէլաեաթթընը թէհա « խիւր խոճէք տիր , Պու թէլէխիւրիւն չիւտէթիզ սի « զի սիւրքնտէր զըրաճաղընը պիրտիկիտէն , էնէֆ « խտէր ինէմտէ , չիլ չարէքի , վաղուաթլար քէնտի « միւրաճողուն րաղմէն իշլ պու եօլաա թէլթիպ իթ « մէքտէ անրէք :

« Հէր տալիթ խաթըրէնիղէ մէշողու :

« Հէքթօր ՏԸ ԳԱՍԹԵԼ-ՎԻՎԱՆ »

— Պու մէքթուպուն եաղը վն իմլարու , բրէնսին եաղը վն ինզաւորնա օլ գաւաթ պէնդէ եօրտուքի , շաեէտ բրէնսէ պիլէ կէօթթերիլսէ խտի , աճապա սահիհէն քէնտիսի մի եաղմը վն իմլա իթմիշ տիր տէեու մէրգուս չիւպ հէեէ զահիպ օլաճաղ խտի :

Սէզար , մէքթուպը մէզպուրու պիր մահֆազա տէրունինէ վազ իլէ , իւզէրինէ Լիւսիլին ատրէսինի եաղտը , վն Հէքթօրուն խանէտան ճիշանընը համիլ օլան մէօհիւր իլէ տախի մի հիրլէտի :

— Պու իշի կէօրալիքտէն սօնրա , Ֆոսարթ , աթի պիր քեաղըն ալըպ , նէ բրէնսին վն նէ տաթի քէնտիին եաղըսընա պէնդէմէեէն պիր եաղը իլէ շու սաթըրլարը թահրիր իլլէտի :

« Մամուռաղէ Լիւսիլ ,

« Սիզի ալաաթընօրար : — Մ. տը Գաթթէլ-Վիվանը , սիլի կէօրմէեէրէ սիզտէն եիրազլամաւընա մէճալուր զըլան մօհիմմ մատտէլէքին նէ կիպի շէլլէր օլտուրգունու անլամագ իսթէրսէնիզ , պու ազճամ ԳԵԼԷ

ԹԻՅԻՏԷ ՊԱՍ ԱՏԱՍՐ ՍԷՅՅԻՆԻՍԻՆԻ ԿԵԼԻՆԻՂ : —
Օրսեա կէլմէք իշին, Սէն-Մօր-լէ-Ֆօսէ ըսթասիօնուն-
տա շըմէսորֆէտէն ինէրսէնիղ, վէ պիր քէրքէ Գը-
րէթէյլ քէօքրիւսիւնիւ կէլինճէ, սէյֆիէէէ վասըլ օլ-
մադ իշին հէր քիւմ Էօլ սօրսանըղ թարիֆ պըրօը-
նըղ : — Իշպու մէթիւսպու սիղէ Էսադան դաթ, մու-
հապպէթ ինիլին նէ տէրէճէ խալս վէ սառիմի օլտու-
ղունու պիլտիկինտէն, սիղէ ալէսագապար պուլուն-
մազտա տըր : — Սիղին պիր քէլամընըղ, սէվիլիւ-
նիւզիւ, սալթ իւնվանը իլէ վարիտաթընը դասլթ իթ-
մէքիլի տիւշիւնէն պիր նալանբը դարընըն տուղա-
ղընտան գուրթարմանա քեաֆի օլանաղը իթիլիւն-
տէն պայիտ տէյիլ տիր :

« Իմտի սէվիլիւնիւնիւզիւ մուհազդազ պիր դայա-
տան գուրթարմազ իշին, դահրամանըղ տէրէճէսին-
տէ ճէսուր օլմանըղը, վէ կիթմէքտէ օլտուղու կիր-
տապը բրէնս տը Գասթէլ-Վիլլանա կէօսթէրմէնիղի
խալիսանէ օլարազ սիղէ ինթար խոթրիւ : — Մէր-
գուսուն նամուսու, հաթթիւ էօսիլի տալի թէհիլ-
քէտէ պուլունուեօրլար, դիրա բրէնսին սիղէ ին-
րաի խիեանէթլէ, քէտալի ֆէտա իթմէքտէ օլտու-
ղու մախլուզ, հէր կիւնա ճիսանէթի ինքանէ միւզ-
թէտիլէ տիր : Զաթէն մէզպուրէ էվլաստըն էօլտիւր-
միւշ պիր գարը տըր : Պունու բրէնսէ իսպաթըլս
անլաթմազ իշին լազըմ կէլին վասրթանըն սիղէ ի-
թասը տալի իթիլիւնիւն խաթիճիտէ տէյիլ տիր :

« Պիսապէրին, մամուսաղէլ, թէրէտուիւտ իթմէ-
յին, վէ տօղթօր Անթօնէն Ֆրէպունուն տօսթու պու-
լունան միւնթէրէմ պիր դաթըն սէօղիւնէ ինանըն քի,
սիղին գըլմէթ վէ տէնէրլիմիղլ պիլտիկինտէն, սիղէ
թէվէճիւնիւ վար տըր : »

Սէղար : Իշպու իմդասըղ մէքթուպուն մահ-
ֆաղասը իւզէրինէ Էվլէլքի մէքթուպուն մահ-

ֆաղասը իւզէրինէ Էսաղտըրը կիպի, Լիւսիլին
ատրէսինի Էսաղտը, վէ իշպու իքի մահֆազա-
լարը չըզտանընտա հըֆղ իթտիքտէն սօնրա,
Էսթաղընա կիրտի :

Իրթէսի կիւն, օտասը խըզմէթքեարընա,
« պէն Մէզօն-Լաթիֆէ կիտիեօրու մէ անճազ-
պու կիճէ ալմտէթ իտէճէյիմ, տիեէրէք, ազ-
չամըն սաաթ տէօրտի սուլարընտա խանէսին-
տէն տիշարը չըդար, վէ պուլվարտա քեային
պիր լօզանթատա թաամ խիպ, իւք կիւնիւ
կիպի, Ֆիրիպ-տը-ժիրաը սօգաղընա կիթտի,
վէ պիր սաաթ սօնրա, քէօլլիւ գընաֆէթիւնէ
կիրմիւշ օլան վէ գօլթուղունտա պիլիւնճէք պիր
չանթա պուլունան թէք կէօղլիւ պիր ատէմ,
Շարէլ ըսթասիօնունտա պիր ալրապահա ռա-
քիպէն, քէնտիսինի Օրլէան տէմիր եօլունա
կէօթիւրմէսինի արապաճընա էմր իյլէտի :

Սաաթ սէքիղի գըրդ պէշ տազըզա կէյէ-
րէք իշպու թէք կէօղլիւ, չըմէնտըֆէրին իքին-
ճի մէվէդէֆիստէ օլուրուպ, զանն խոթրսին
քի, տէրին պիր ղիզուեա տալտը, վէ քէէննի
Ամպօաղ ըսթասիօնունա կէլինտիկինտէ ու-
եանըպ, սապահըն սաաթ պիրինի սէքիղ տա-
գըզա կէյէրէք, աշաղընա ինտի, վէ Լօար
քէօքրիւսիւնտէն պիլմիրուր, քէսման պիր Էօ-
լա տալիլ օլտու :

Ամպօաղ օրմանը հուտուտու իւզէրինտէ
քեային վէզէլպ էմլաըք, քիւշիւք պիր սէյ-
ֆիեէ ին վասի պիր պաղէ վէ հայվանաթ պէս-
լէմէէ մախսուս միւքէլէֆ ախրըլարտան իպա-

րէթ օլուպ, Հէքթօր հէյտ ու շիքեարը սէվ տիկինտէն, խառնէթէն պու արդուսունա մէնշնի, իւշ սէնէ ագտէմ պու էմլաքը սաթըն ալմը, վէ ավըրլարա պիւ խայլի պիրինճի ճինս. տէն ալըր վէ գըրադլար վաշ իթտիրմիշ իտի: Պունտան գաթինաղար ճիւղարարտա քիւլլիեթլի ալ մահէլէրի քիրալամը օլուպ, քէօրէք եաթագլարնտա տախի գըրգ էլլի ա տէտ քէօրէք պուլունմագ տա իտի:

Վէզէլայ սէյֆիեթսի, բրէնս տը Գասթէլվիլիանըն իշթիեար պասպալըղընըն իդամէթ կեանշը օլուպ, իշթիեարը մէրգում իքի սէնէ տէն պէրու քէօթրիւմ օլուղու հալտէ, վէզէլայտան ալա տիշարը չըգմանարագ, սէֆայի եէկեանէսի իքի ատէն քիւլիք վէ քէնտիսինէ մուրի աթլարա գօշուլու պիր ա րասպան օթուրուպ, պաղէնին իշինտէ ուղուն սէյեսալթլար իթմէքտէն իպարէթ իտի:

Հէքթօր պասպալըղընա խալխանէ մահապ պէթի օլուղունտան, հէր իքի իւշ այտա պիր տէֆա կէլիպ, մէրգումուն նէգտիտէ գալըր իտի:

Սէզար տը Ֆոսարօ, Վէզէլայտա պիտտէֆաթ ալա տաթիթ օլունմուշ օլուղունտան, էմլաքը մէզքիւրէյի, վէ պունուն միւշթէմլաթընը, մէսէլա սաման անպարլարընը, ախրլարը, աթլարըն թալիսմանէսինի, արապաճըլարըն վէ սէյիտէրին տալիլէլէրինի վէ տալիլէյի եէրլի եէրինէ, վէ սէյֆիեթ իլէ էպրիեթի մէզպուրէ արասընտա պիւլիք վէ գալըն աղաճ

լար մէվնուտ օլուղունտա կիճէ պիրի իտի:

Թէք կէօզ՝ տօղրուտան տօղրուեա պաղէնին տիւարընա կէօթիւրէն արապա եթուլուն ուճունա գատար կիտէճէք եէրտէ, ոսն տէֆա եաղան եաղմուրլարտա չամուր օլունշ օլան արաղիտէ, արաղլըլ պիր թաքիզէ տախիլ օլտու, վէ քէօրէքլէր, քէնտիսինին օ մահէլտէ պուլունմասընը սէզերէք, պէլքի հալլամա եա պաշլարլար գօրգուսուլա, պունլարտան սագընմագ իւղրէ, ախրլարը՝ արգասընտա վէ քէօրէք եաթագլարընը սօթարափտա պրագտը:

Բիէր րէտօն եախօտ տահա տօղրուալ Սէզար տը Ֆոսարօ, միւշթէմլաթը մէզպուրէյի հալի օլան տալիլէնին տիւարը պօեունա կիտէրէք, մէզքիւր տիւարտա ալըլիշ օլան քիւլիւք պիր գաբուեա վալըլ օլուղ, վէ կիճէ խըրսըղլարընըն Բէլաշէլէթ թէսիեթ իթտիքլէրի տէմիր գանճալարտան պիրի վասըլթասըլլա կիւճպէլա մէզքիւր գաբուեա աչարագ, տալիլէյի մէզքիւրէեթ կիրտի, վէ օրատա, էլինտէ թուլթմագտա օլուղու կիճէ հէյպէսի իշինտէն քիւլիւք պիր խըրսըղ Ֆէնէրի չըգարըպ եագտը, վէ պունուն ըըըը սահէսինտէ, նէրէտէ պուլունմուղունալ թէսգիզ վէ թէճէսսիւս իլլէտի: Պու մահէլլա՝ ալըզ պիր եէր օլուպ, էթարաֆընտա եագաճագ օտուն չէրկէլէրի վէ չալը չըրըր տէմէթլէրի պուլունմագտա իտի:

— Իշթի պիրինճի մէրքէզ պուրասը տըր... — տէեա միւլահաղա իթտի թէք կէօզ, հէպ

պէսի տէրունիստէն չիւշիւք պիր չիշէ արա-
ւարագ, վէ արատըղը չիշէ յի պուլուպ, թա-
ւասընր աշմասըլա, իշինտէքի էնդաեը, չա-
լը չըրբըլարըն պիր տէմէթի իւղէրինէ պօշալթ-
տը, վէ տէրհալ բէթըօլ կաղընըն քէսկին վէ
մէքըուհ գօգուսու պիւթիւն հալալը գարլատը :

56

Պատէհու թէք կէօղ պօշ չիշէ յի երնէ հէ-
յ պէսինէ վաղ իլէ, ֆէնէրինի գաբատը, վէ
ֆիքրինտէն տախի, « չիմտի տէ սըրա ախըր-
լարա կէլտի . . չիւպհէսիղ էվվէլ պէ էվվէլ
աթլարը գուրթարմանա չարչաճաղլարընտան,
պու հէնկեաման իշ տէ մագսէտէ իրէր » տի-
եերէք, թէքրար պօեռունա, լաքին պու տէֆա
տալիւրէնին տիվօրը իշինտէ եւրիւմէեէ պաշ-
լատը, վէ օթ վէ սաման անպարընա վա-
սըլ օլուպ, պուռնուք մանտալ իլէ գաբալը պու-
լունան եւիւքսէք վէ էյիլի գաբուսուռն աշտը,
վէ ֆէնէրինի ճիւղիճէ պարալթալ, աիկէր
պիր չիշէտէքի բէթըօլ կաղընը պիր եղըն սա-
ման իւղէրինէ սէրբաի, Մուսախաթէն պիր
քիպրիթ թութուշտուրուպ, սամանըն իւղէրի-
նէ աթմասըլա, ալէվ բարլաաղընը կէօրտիւ-
կիւնտէ, ֆիրար իտիպ, չէրկէլէրէ կէլտի, վէ
չալը չըրբըլարա տախի աթէշ վիրմէսինտէն
պէշ տաղըդա սօսըրա, սիւրաթլէ օրման եօլ-

լաքընտան պիւթիւրուր, քէնտիլի թարիգի մէ-
լամէթտէ պուլուս :

Մէրգուսուն անլընտան ֆէվգէլատէ թէք
աղմաղտա օլուպ, շահ տամաղարը տախի չիտ-
տէթլէ չարբմագտա, վէ նէֆէսի քէսիլմէքտէ
օլուռընտան, աթըմլարընը եաղմալթաթմանա
մէճպուր օլտու :

Նահէհան ուֆուգտա ֆէվգէլատէ պիր գը-
ղարթըլըգ միւշահէտէ օլուռուպ, պինի վա-
գըլտա « էւշլէ էւր, էւշլէ էւր » մէսլէրիլէ
պիրիլքտէ, աթլարըն խըրլամաուր վէ քէօքէք-
լէրին հափամաթ սէտամթ իշիտիլտի :

Թէք կէօղ պիրտէն պիրէ տուրուպ, պիր
գահգահա տըր գօբարտը, վէ մէրգուսուն
գահգահալը կիւլիւշիւ արտուրնտա սէյֆիեէ
նին գամբանալը չարընմանա պաշլանտը :
Բիեր Բէտօն թարլալարըն արտուրնտան եօլու-
նա տէվամ պիլլէ, հարիգին տալիմա պիւլիւ-
մէքտէ պուռնան շէօլէլէրի աթլընտա օրմա-
նըն սինօրնուս մուվաօրլէթ իթտիկիտէ, ու-
ղադտան, պիրթաղըմ ատէմիլէրին ճիվար գա-
լիեէլէրտէն կէվմէքտէ օլան թուռուպալարըն
աթգաթ սըրա կիթմէքտէ օլուռըլարըն կէօր-
տիւ, վէ իւշ չարեէք սաաթ զարֆընտա Ում-
պօաղ քէօրըրիսիւնէ մուվաօրլէթլէ, ճիվար-
լարտա քիման պուլունմաաղընա թէէվին օլ-
տուգտան սօսըրա, հէյպէսինի Լօալը նէհրինէ
աթտը, վէ եօլունա տէվամ իտիպ, կիճէնին
պագիտիլի, քիճհէ պիր էվին մալաղէնլէրին
տէ կէշիտիլ, վէ սաաթ ալթը պուլուգտա պիր

Թրէնէ՛րաքիպէն, սաաթ օնու էլլի եհտրտա, գըգա կէչէրէք, Բարիս ըսթաօնօնունա վաորը օրտու հաալքի չէ մասնայնա մանաղ զոյ՛ն

Իքի սաաթ սօնրա, խապիսի մերդում՝ մի տալեալը պիր խատեմէ գրեաֆէթինէ կիրիպ, բրէնս Թօթօրուն խանէսի գարշըրնտա տուր տու, վէ խանէյի մէղքուրտէ խըղմէթքեար լարն, կիտիպ կէշտիքրէրինի, վէ սաքին պիր հալտէ պուլունտուգ լարընը կէօրտուկիւնտէ, քէնտի քէնտինէ,

— Հէնուղ պիր շէյտէն խապէրլէրի օրմա մալը տըր, պէքէեքէիւմ պաղալըմ, տէտի:

Արասը չօգ կէչպէյիպ, սաաթ պիր պուշուգ սուլարնտա, մէրդում՝ եարը աչըգ օլան քիւ չիւք գարուտան հալիլիէ աթֆը նաղար իրէ, պիր դուրէ արապասը չըգարըլըպ, չիւպհէսիգ բրէնսի Ժիւլիէն-Լագրուա սօգաղընա կէօթիւր մէք իւզրէ պէյկիլըրի գօշուլտուղու էմնատէ, պիր թէլէկրաֆ միւվէզդիսինին, գօնաղա տօղ ըու իլէրէեքէրէք, գարուեու չաղպ, իչէրի կիրտիկինի կէօրտու, վէ ֆիքրինտէն,

— Տիգգաթ լաղըմ տըր, տէտի:

Պու սըրատա պիղիմիէ պէրապէր Հէքթօրուն գարեօլա օտաաընա կէլմէլէրինի օգուեանլա րըմըղա րէճա իտէրիզ:

Մէրդում՝ թօալէթինի իրմալ իթմէքտէ օլուպ, հէր կիւնքի կիպի Լիւսիլէ վիզիթա վիրմէեէ հաղըրլանըօրտու: Շու գատար քի, եիւ զիւնտէ պիր էսէրը մահղունիլիէթ միւչահէտէ օլունուպ, պու իսէ, տօգթօր ֆրէպօնուն վու:

գուի վէֆաթը սէպէպիլլէ իտի, չիւնքի բրէնս հէր նէ գատար Պիւլպիւլէ օլան շիտտէթի մուհապէթինէ տալըչ իտի իսէտէ, պիշարէ տօգթօրուն լալպընտան տօլայը տա պիր տիւրլիւ քէնտիլի թէնէլլի իտէմէեօրպու:

Հէր նէ հալ իսէ, բրէնսին ստասը խըղմէթքեարը, կիւմիւչ եալարղը պիր թապագ իւզէրինտէ մալի րէնկիլ պիր մէքթուպ մահֆա գաար թաթարապ, էֆէնտիսի նէպտինէ կէլտի, վէ «էֆէնտիսի», լաթըրըղա պիր թէլէկրաֆնա մէ կէթիլիսիմ» տիեհէրէք, մահֆաղտա թէթալիւմ իթաթ:

Հէքթօր՝ Հէհմիլլիէթ վիրմէեքէրէք, մէղքիւր թէլէկրաֆնամէյի ալըպ, մահֆաղտեր եըրթաը, վէ պիրինճի դաթըրըրընը օգուր օգումաղ, էիւզիւ պիւսպիւթիւն սարարտը:

Սուրէթի թէլէկրաֆնամէ

«Պու կիճէ Վէգէլայտա աէհէթիլի պիր հարիգ վու գու պուլուպ, բրէնս Ռէմիալտ տը Գաթթէ-Վիլան կիւնալա ալէվէր իլինտէն գուրթարըտը իսէտէ, դանէթ թէնէլլի սուրէթտէ եարալանտը: Սէֆիլիէ վէ ալըրըրաք միւհթէրէք օլտու, վէ օն էքի րէս պէշկիր տախի եանտը: — Մ. բրէնսին հէր հալտէ Վէգէլանա կէլմէսի լաղըմ տըր:»

Պու թէլէկրաֆնամէ, էմաք քեահհասը թաւաֆընտան իմղա իտիլմի իտի:

— Մատտի գիեանլար հիւ պիր շէյ տէյիլ տիլլէր, — տէտի բրէնս եիւքսէք սէտա իլէ, — լաքին, օ մինտտէ պուլունան պապալըղըմն թէհիլլի սուրէթտէ եարալանմաաը, մու:

ճեպի տեղեկութիւնը: — Այն պիտի տե՛փա տահա օրօնն: քէնտիսինն սարկապիւսէ՝ իտիմ: . . . — Ա՛հ, քէնտիսինն լաւագործի եւկարկէրի նի թաադիւպ իտիտօրլար: . . . Հէր նէ հալ իսէ, շիմտի պէնն ձէղէլաեա կիթմէլիյիմ:

Հէքթօր՝ պիտի ջրմէնտրփէր բուսուլասը ալըպ, մուպիեհէնն իթիտի, վէ սաաթի բէքիդի էլլի եհտի տազըգա կէչէրէք, Ամպօաղա վասըլ օրմուգ իւզրէ, սաաթի իթիլի երկիրմի տազըգա կէչէրէք հարէքէթ իտեճէք պիտի թրէնն պուլլաթուղուստանն:

— Ղայպուպէթիմին սէպէպինի անլաթմադ իւզրէ: Լիւսիլէ եքի սաթըր պիտի թէղքիլէ եաղմանեա վազթիւմ վար տըր, վէ թաւմ վազթինն տէ ըսթասիօնա եհթիլէպիլիլիլիմ, տէտի, վէ տէրհալ պիտի բեաղըտ ալըպ, սիւրաթիլէ աթի տէքի սաթըրլարը լաահրէք կիլէտի:

« Սէվկիլլիւմ Լիւսիլ: »

« Գաթ պէ գաթ խաեըրօղ պիտի խաալէր պաւրմ: Ամպօաղ եազընըստա միւթէարորթ օլտուղոււմ ձէղէլայ նամ պէլփիեհմ միւհթիլէր օլտուլ, վէ պէնիլմ պապալըղըմ իթիլիլար բրէնն տըր Գաթթիլլիւմ տալիս հարիւզ էանասընտա աղըր սուրէթթաէ եարալանըլ տըր: — Պինապէրին սիդի կէօրմէքսիդին օլ ճանիպէ կիթմէնն մէճպուր օլտուղումանն, դաեթիլէ թէէասիւփ իլիլանտ իտէմտէ, եարըն ալաթիլ իտէճէկիմի մէմուլ իտէրիւմ: — Եկէր կէճիլէճէք օլտուր իտէմ, պա թէլէկրաթի սիդէ պիլտիլիլիլիմ: »

« Պէնն սիդի սէվէրիւմ, սիլ տալիս պէնի սէվմէքտէնն տըր օլմսեընն: »

« Հէքթօր: »

Բրէնն իշպու մէքթուպու մահփաշա տէրուլ նինն վազ իլէ, աորէսիլիլ եաղըր, վէ բէնիլլիլէն տիշարը պաղըրըքի, պու արալըգ օլտուրէ արապասը, աթիլարա գօլուլտ օլտուղու հալտէ, հաղըր պէքիլտուրու:

Հէքթօր օտասընտան աշաղըտա ինիպ, վէ Լիւսիլէ եաղըրըլ թէղքիլէլիլ տասըր խըղմէթքեարընա վիլէրէք:

— Լիւսիլ, չաբուգ պու մէքթուպ մահթիլինն կէօնտէրիլմէլի տիտ, չաբուգ, անլաեօրմիստանն տէտի:

— Անլատըմ, էփէնտիմ, անլատըմ:

— Պէնն վէղէլաեա կիտիեօրում, վէ պու աղչաթ պէօնմէեհէթիմ, — տէեու իլալէ իթտի կէնն բրէնն:

Պատէհու արապասընն աթլաեարադ, արապաճընա,

— Օրլէնն ըսթասիօնումնտա, թրէնին պաշթարափըննա, չաբուգ . . . տէեու պաղըրըր: Արապա սիւրաթիլէ հարէքէթէ պաշլատը, վէ թէք կէօլլ գաբուսումն եանընտա աեադտա տուրմադտա օլտուղումանն, Թ. տըր Գաթթիլլիլիլանընն սօնն սէօղէրինի իլիլմէլլէ, սէվինն ճիւտէնն նաշի էլլէրինի օլտուղումադտա իտի: Բրէննին օտա խըղմէթքեարը իտէ, քէնտիլքէնտիննն:

— Ղալիպա պու մէքթուպ բէք միւսթանէլ օլմալը տըր, պարի պիտի էփէնտէլ վասըլմասըլա կէօնտէրէլիմ, տէտի, վէ տէրհալ սօգաղա չըբըպ, վէ իլք տէփա գարընընն չըգան մա:

հում թէք կեօղիւնիւն եւշիւր ընկիւն էլպիսէ-
սինիւն պագըր միտայեանսնր կեօրմէքէ, նա-
ղարը տիգդաթը ճէլպօ օլունտու, վէ մէրդունմ
իւն չագըրտըպ կիրիշէքէք,

— Սիւզ գօմիսիօնէ՞ ըմիսինիւզ, — տէեու սիւալ
իթտի,

— Էվլէթ, միւսիւ, վէ էմինիդի իճրաեէ
հաղըրմ,

— Պիւր մահէլլէ պիր մէքթուպ կէօթիւրիւր-
միւսիւնիւզ,

— Հայ հայ . . . նէ՞րէեէ կէօթիւրիւնէք
տիր :

— Պէլլիլտէ ժիւլիէն-լագըուս սօգաղընա ,
— Անլատըմ, զաթէն պէնտէնիդ տէ Պէլլիւ-
տէ սաքին օլուրում :

— Մատմուաղէլ Լիւսիւ կօնթիէյի սօրա-
ճագսնըզ ,

— Բէք էյի , էֆէ՛նտիմ :

— Ալըն սիղէ խըսմէթինիդէ միւքեաֆաթէն
իւշ ֆրանդ վիրէյիմ :

— Թէշէքքիւր իտէրիմ, էֆէ՛նտիմ, — ալը-
նաճագ պիր ճէլապ վար մը տըր :

— Խայր . . . սալթ մէքթուպու վիրիրսինիւզ ,

— Լաքին միտայեանսնը Նիւմէրօսու գա՛շ տըր ,
Թէք կէօզ, « հադդընըզ վար տըր » տիեէ-
րէք, միտայեանսնը խըզմէթ քեարա իրաեէ իթ-
տի, վէ խըզմէթ քեար տալի :

— 1347 տիր, — տէտի, վէ իլալէթէն , —
հայտէ երկիտիմ, արթըդ եօլունդա տէվամ
իտէպիլիրսինիւզ, — աէեու պէեան իթտի :

Լուի գօնաղա կէլտի, վէ թէք կէօղիւն իտէ,
բրէնսին մէքթուպունու չիդտանընա վազ իլէ,
մահէլլի մէղքիւրտէն երրագլանտի, վէ աէ-
րունինտէ քիմնէ օլմանեարազ կիթմէքտէ պու-
րունան արապանը տուրտուրուպ, անընա թէ-
նըվիէվին նեղալին կիթտի, վէ մեղպուրէ իլէ
ուզուն միւտտէթ վէ շիւպհէսիւղ ղաեէթ ճէհմ-
միլիէթի մատտէլը իւղէրինէ կէօրիւշաիւ քի,
էլպէթթէ եագընտա հասը միւլագաթը ան-
լաեաճաղըզ :

Ագչապըն սաաթ սեքիլընատտէլըրինտէ սախ-
թէ գօմիսիօնէր, ժիւլիէն-լագըուս սօգաղը
քէօշէսինտէ արապատան շաղըր ինէրէք, Պիւլ-
պիւլիւն սաքին օլուրում խանէտէ գաբուճու
նուն օտասընա տալիլ օլուրում, վէ տալթէ պիր
սէտա իլէ :

— Աղիլէմ՝ մատամ, մամզէլ Լիւսիւ կօնթիէ
պուրատա՛մը օթուրուր, տէեու սիւալ իթտի :

— Էվլէթ, տայիրէսի պէշինճի գալթտա՛ սօլ
թարաֆտաքի գաբու տուր . . . — Բէնտիսի-
նէ պիր տիեէճէկինիւղ մի վար տըր :

— Մէղպուրէեէ պիր մէքթուպ կէթիրտիմ,

— Բիմօնէն :

— Պիլմէմ . . . — Պանա պու մէքթուպու պի-
րինճի Ֆրանսօս սօգաղընտա վիրտիլէր :

— Բէք իրի, ճէլապ ալընաճագ մը տըր :

— Խայր, մէքթուպու գաբուճու գատընա
պրադմագլըղը, վէ պիր ան էվլէլ մամզէլէ
թէսիմ իտիլմէսինի բէճա իթմէքլիլի թէնպիհ
իթտիլէր . . . — Շու գատար քի, պանա պօլճա

ի ճորէթ վերսկի ժողովաւորեալն, ալ լըն, ալ էն
տէ սիդէ երկիրսի տէ պարզի վերէ, իմ:

Գաբուճու գատրն ավտղըր աղչե յի ճէպինն
աթըպ, օտանընրն գաբձաունու գաբատր, զէ
սիւրաթէն ներտիլէնտէն եօգարըր չրգարքէն,

— Պա՛գըն, դուչ կիպի ո՛ւշութեօրում, ո՛ւշ
չութեօրում, — անհուն պաղըրաղ:

— Բէ՛ք յիշ, բէ՛ք իշի . . . — տետի թէ՛ք
կէօզ, վէ լրավէթնէ՛ն տախի քնէտի քնտօնէ՛ն .
— Էարբմ սասաթա գատար Իքնիճի մէքթնալ
լիկ վագթթտա կէլնէճէք, վէ թնէտիթիթի իճրա
կլլէնէճէք տիլ . — տնէտ պէնտն իլլէտի, վէ
Բարիս ռօգալլաւ վառլլ օլուալ, ատի պիլի
գառնէխանէտն օլմարտուս, վէ ալիլ ալիրա կէ-
լիլթիթի իտն աէ, մէքթ ումուն պու պիլտնը
կէլիլթիթմէտի, իլմէքտէն ղիւտտէ, կէսթթէ-
րիլ իշին իտի .

կէշէլմ լիւսիւն տայրբեմնէ . Օր կիւնիւ
մէզպարէ . էօյէլլ տէօրմ տաաթ կէշէրէք
կիլմիւրազա տիւշար զուար , տայիւրն տայիւրն
տիւշիւնմէնէ պաշլամշխտի , չիւնքի Հէքմօր ,
գուվէլէլի տիւշարը չըգժարընա միւստաննէ ի-
տէլիտէն , վէ րէսմէն կէնն գըղ իւէ նիյանթան
մաւրնտանն նէրի խտի քի , Հէր կիւն մէզպու-
րէնէ վիլիվա միւրտիկի Տարտէ , իւր տէֆա օ-
լարազ օլ կիւնիւ վիլիկիտարնաա գուսուրի իմ-
մէքտէ խտիւ տպար տուսնից իւ , ու .

Յիշվապէս բրէնձ հեր կուն, թա՛մ սաաթ իւ
քնա՛ն կէնճ գըղըն խանդալնէ կէլիս, շաեհա
սիր աղ կե՛նքըն խա՛ր տիէ, պու թէ՛նքիւր

[illegible]

լիւսիլ, սաաթ պէշտէ, օթուրութեւ եւր-
տեի գաղբալ, բեշլորեւէ ասղու իւրբէտի,
վէ բեշլորեյի աշըպ, պագմադ իւզըէ տիշա-
րբէն տողընէ էյլիպիկինտէ, ֆիքրինաէն շն-
սեօյլէրի իէփուտի.

— Անսպաւ նէ՛ վազը օրտու... — Մէլը
դու՛մ շիմոխէե՛ տէկին սէօղլունտէ ասլա գու-
ստը ինձմէիշ տիր... — Տօղրուսու պու զայ-
պու պէնթի՛, պէնսնէ բէք տէ էյի պիր արէամէթ
կէօրինմէնթօր.

Պէշարէ գըզճըղաղըն պու արայլըդ ամէշ կէ-
պի եանմաղտա օլտն եանաղընա պիր տամա
կէօղ եաշը տիւշտիւ, վէ բէնշիրէյի գաբաեա-
բադ, մաքինապարի պիր սուրբթաւ թէյիգէսի-
նին վէ քէնտիսիսինն աղշամ թապալընը թէտա-
րիք իթմէքէ մէշղուլ օլտու :

Պէհանէ հանելթ օրնատըղը իւզրէ, մէրգու-
մէ զէրրէ գատար պիր շէյ հէմէտի, վէ սալթ

այլիչ գատորն թաամ խտիւյ, սօնրա տախի գօլ-
 լու գ. պանտալէտինտէ ուղղուեա տալար :
 Սաաթըն ագրէպի հայէա ահէսթէ ահէսթէ
 վէ պիր սինադ իւզրէ եօրուն աեվամ իթմէք-
 տէ օլուպի իքի տէֆա տայիրէսին տէվր իթաի :

Լիւսիլ պու սըրպատա լառէթա ագլընը ղապլ
 իթմէք տէրէճէսինէ կէլիւօրտու : Մէզպուրէ-
 նին ֆիքրինտէ պիրի պիրինէ մուզայիր օլարագ
 հուսուլէ կէլէն միւլահազալարը պուրաճըգտա
 պէեան իթմէքտէն սարֆը նազար իլէ : շու
 գատար տէրիզքի, մէզպուրէ հիսս կլէտիկի
 միհն ու մէշադգաթը, միւստէթի էօմիրնտէ
 հիսս իթմէմիշ օլուպ, գըսգանճըգ տէնիլէն
 տուլղունուն քէսկին վէ գէհիրլի ուճու իտէ,
 պիլա ֆապալ վէ լաէնդաթի պիլարէյի թադ-
 երի իլէմէքտէ, վէ պարօն աը ֆոսարօ մարի-
 ֆէթիլէ դուրուլան տուզազա աիւլմէսինէ եօլ
 ալմագտա իտի

Վէլհաաը կէնճ գըզ, սաաթ սէքիլի պիր ադ
 կէշէրէք, արթըգ թէհաճմիլէ թադաթը գալ-
 մաարըլնտան, վէ պէհէմճալ իշի տէ անլամագ
 իսթէտիկինտէն, քէնալիյի թէհիլքէեէ գօյ
 մագըղը վէ Հէքթօրու կիւճէնտիրմէքիլի կէօ-
 ղէ ալարագ պիրինճի ֆրանսօա սօդաղընա
 կիթմէեէ հաղըրլանը քէն, դարուսու իքի տէ-
 ֆա եալաշճա չալընտը, վէ Լիւսիլ սէվինճին
 տէն նաշի տիթրէեէրէք, կիտիւյ գարուեռ
 ալաղընտա, էշիկ իւզէրինաէ գարուճու գա-
 տընը պուլուտէ քի, թէպէսսիմէ կէնճ դըղա
 պիր մէքթուպ վիրէրէք :

— Մաճէլ Պիւլպիւլ, պու մէքթուպու սի-
 ղէ իթա իթմէք իւզրէ պիր դօմիսթոնէր կէ-
 թիրաի : . . . — Ղալիպա միւսթաճէլ պիր իշ-
 տէն տօլայը օլմալը աըր : . . . հէմտէ պիրինճի
 ֆրանսօա սօդաղընտան կէօնտէրլիմիշ տիր,
 տէտի :

— Թէշէքքիւր իտէրիմ, — տէեու ճէվապ
 վիրտի կէնճ գըզ, մէքթուպու էլինէ պըպ,
 պիր տէ թէյլէսինէ պադարագ քի, դարու-
 նուն ալըմսը վէ վագը օլան լագըրալար սէ-
 պէպիլլէ, ուլգասուռնտան ուեանմամը իտի :

Լիւսիլ տէրհալ լամպանըն եանընա եադլա-
 ղըպ մէքթուպուն մահֆաղալընա աթֆը նա-
 ղար իթաի, վէ քէնտի քէնալինէ :

— Հէքթօրուն եաղըսը աըր . . . քէնտիտի կէ-
 լէմէտիկինտէն, ղալիպա պանա մէքթուպ եադ-
 մըշ աըր : . . . — Մէճ, եիւքէկիմ րահաթլան
 աը, տէտի, վէ միհիր եըրթըպ, մահֆաղանըն
 տէրունիտէքի թէհքիրէյի օդուտու : Հալ պու
 քի օդուտուզու թէհքիրէ, բրէնսին հագը-
 գի թէհքիրէսի օլմայըպ, Սէզարըն եաղտըլը
 թէհքիրէ իտի քի, օգաւեանլարմիլճա մա-
 լիւմ օլտուղու իւզրէ, միւստէրիճաթը շուռտան
 իպարէթ իտի :

« Աղիզէմ Լիւսիլ,

« Պաղը մօհլիմ մատտէլրոն տօլայը տէօրի պէշ
 « կիւն իշին, վէ հաթթա սիլին իլէ խօտ պէ խօտ
 « վէտալաշամանարագ, Բարիստէն հարէթէթ մէճպուր
 « օլտուղումտան, սիլզարուր սէյեանաթըմըլ թէէ-

«Երբեք իսկ չեմ տեսնում, որ Բենեդիկտին շեղանքից սխալ
 զննման հարցերի վերաբերյալ պատկերացումներ, հասնում
 են իրենց համար, ինչպես, միևնույն ժամանակ, զեղծում
 և փորձում են ընդունել ինչպես հոսանք Բենեդիկտին ինքն-
 ինքնից հեռացումը»:

« Հէր տայիմ խաթըրէնիդէ մէշդոււ »

«ՀԷԲԹՈՐ ՏԸ ԳԱՍԹԵԼ-ՎԻՎԱՆ»

Պիւղլիւիւ իւր ասթըրաբը գգուր օգուսագ,
Երլիւնիւն ընկի էօրւ կիտի սարաբաւը, վէ
տօգագլաւը, էլլէրի վէ թէ քմիւ վիճուտի տիւթ-
ընէէնէք, վէ պօղուգ քիւր սէսլէ տէ,

— Կի թափէ . . . կի թափ կինսն վէ սէյաւհա՛հա,
թըմըզըն կէրի գալաղըզըն խապէրինի տէ մէյ,
եւս յիյեթպախէ պիր սօղուգլուգլա պիրտիր-
տիկի սըրապա, խալխանէ վէ սամմիլ օլաւադ-
հիւ պիր էսէֆ վէ եա քէտէր պէտան ի թմէ-
մի, . . . — Ահ, պէնիմ հիստիւտթըմ, . . . տէ

տի, զէ իւր ճիւղէն թէրորար օգուեարաք :
Հաշիւ հաշիւ մարդէն . . . լաքին աշի ու մու-
հապպէթիմիզտէն մաստա, տիկէր մուհիմ
մատաէլէր օլապիլօր մի . . . — Պէնճէ պու-
սաթիթէ կիտիշ, դաթը մուխապէրէն տէլա-
լէթ տիր . . . — Անլաշըլտը, Հէքթօր պէնի-
արթըզ սէվմէնօր . . . լաքին աճապա հիշ մի
սէվմէմիշ տիր, տէնու պէնան իթտի :

Մեզպուրէն պու սեօլլէրի սէօլլէտիքտէն սոն-
րա, պիր իսկէմլէտէ օթուրտու, վէ եւլգինիւ-
էլլէրի իշինտէ, կիզլէ յիպ, ալիլէ, թէյլէսինի
ուէանտըրմամպ իւղլէ, աէսիկցէ աղլամաեա
պալատը :

իւրաւ տէրունի, քեանք ու էլէմ խալլի միւտ
տէթ տէվամ իտիպ, նակէհան կենն գըղ պա-
շընը եօգարը գաւաթըսը, զիրա գաբուստնուն
ի քիննի տէֆա օլարագ. չալլնտըղը սէսինի ալ-
մըշ խտի, վէ, Բաճապա եհնի պիր քեանք իա-
պէրի՝ մի տիր, տիեհէրէք, գաբուստ աշմսեա
կիթաի

57

Պատկերներ գրեհաֆէթինատէ, վէ պիր կէօ-
ղիւ քէօր վէ սագալլը օւրապ, պիր քիմ
սէ, դարունուն արգասընտա ածագտա տուր,
մագտա օյաղւղունտան, կէնճ դըղ,

— Գի՞մի իսթէնօրսունուղ, մի՛ւսիւ, տէնու
սիւայ իթտի :

— Մամուլէլ Լիւսիլ Կօնթիէ սի՞ղմիսինիդ, —
տէտի մէրդուս քէօր, ճէվապ վիրէճէք եւր-
տէ սիւայ իտէրէք:

— Էվմէ՛թ, մի՛ւսիւ, պէ՛ն իմ:

— Էջըէ իսէ, պու մէք թուպ սիղիւն տիր :

Մերգումս պուստոյէրի սեօյէտիկէ սրբա-
տա, պիշարէ դըքըդազա պիր մէքիմուպ վիբ-
տի, վն օ տախի մաքնիսալարի պիր սուրէթտէ
մէքիմուպու ալուր, Մեզպուրէ դանէթէ Հայ-
րէթ իլինոտէ Գալուպ, մէքիմուպու լէթի իրենէ
պաղը շէյլէր ոօրաճաղ իտի իսն տէ, շախսը
մէպուրէ Գաբուռնէ Գաբառնապ, Ներտիսիմառնէ

կամէնէ պաշլաւորընտան, քէնտիսինէ պիր չէյ սօրմաւա վազթիւն օշաւմատը, զոր արալը ալիւն խաթուն տաթի ուեան արդընտան, արդաւազ քաղաք արքան զմիջիւնս — Նէ՞ տիր օ զըզըմ, աւեւու սիրալ իթտի: Թէ՛յղէճիկիմ, պիր մէքթուլ տուր:

— Շիւպէսիդ բրէն թարափընտան օշաւը: — Գէնտիսի կէլմէտի՞ մի:

— Խալը, թէյղէճիկիմ, կէլմէտի:

— Էյ վաղըթ կէ՞ մի տիր:

— Սաաթ սէքիդի պիր գալ տաղըգա կէչիւօր:

— Էյօլէ իսէ, պէն արթըգ եաթաղըմա եաթաւըմ, չիւնքի, հէր նէ գատար պիր գալ ուլդու ալտըմ իսէ տէ, երինէ ուլդու կէօղէրիմտէն աղընօր:

— Կէլինիդ, թէյղէճիկիմ, էլպիսէնիդ չըգարաւըմ:

— Խալը, խալը, էլվէլա սէն մէքթուպու նու օգու:

— Թէլալ իտէճէք պիր սէպէպիմ եօղ տուր . . . պիր աղտան օգուրում, սիդ շիմտի պանա կէլինիդ:

Պէօլէճէ Լիւսիլ, իճթիւեաթ գաւաընը եանընտաքի օտաւա կէօթիւրիւպ, էլպիսէպինի չըգարաղըտան սօխրա, գարեօլաւընա եաթըրտը: Պիւարէ էօքիւլ զըլը, մէքթուպուն մահֆազաւը իւղէրինտէ եաղըմըջ օլան քէնտիսի տուրէսինին, պիր մէճհուլ էլ մարիֆէթիլլէ եաղըմըջ օլաուպուռու կէօթէքէք, հիտի թապիօն իլէ տիւլարը տէհէճթ օլաու, վէ իլինտէ

ֆէյսըթիւ խապէրի եաղըմըջ օլաուպուռու զանն կլէտիկի մէքըիւր մէքթուպու ալաւաղտան իւլաճաթ իսիւօրտու, լաքին պիր քէլլրէ իճթիւեաթ թէյղէթի գարեօլաւընա եաթըմ ուլգուեա տալընճա: Պիւլպիլ պիր գալ տաղըգա տահա պէլլէտի, վէ սօնրա իւլաու թէլէտտիւտընտէն տօլալը մահճուպ օլաւադ, մալիւմիւմիւլ օլան մէքթուպուն մահֆազաւը, նը երթմար քի, հասպ էլ իգթիդա միւնտէրիւճաթընը պիր տէֆա տահա օլաուեաւաղըմըգա արլ ու պէհան իթմէքիկի էլղէմատտ իտէրիգ:

« Մատուաղէլ Լիւսիլ, »

« Սիդի ալտաթըրար: — Մ. ար Գասթէլ-Վիլանը, սիդի կէօթիւեաթէք սիդտէն երրաղլանտաւընա մէճալուր զըլան մուհիմմ մատտէլլին նէ կիպի շէյլէր օլաուզուռու աղաւաղ իսթէրսէնիդ, պու աղչամ ԳԸԲԷԹԷՑԼՏԷ ՊԱՍ ԱՏԱՍԸ ՍԷՑՅԻԵԼՍԻՆԷ կէլինիդ: — Օրաւա կէլմէր իլին, Սէն-Մօր-Է-Փօսէ ըլթաթիօնուռու տա չըմշարաթըրտէն ինթրինիդ, վէ պիր քէլլրէ Գըրէթիլլ քէօթիւաւընա կէլինիէ, մէլֆիէէ մաւր օլաւադ իլին հէր քիսէ եօլ օրաւաղ թարիֆ ալըրսընը: — Լալու մէքթուպու սիդէ եազան դաթ, մուհապլէթիլիլին նէ տէրէճէ խալս վէ սաթիմի օլաուզուռու պլըտիլիլիւտէն, սիդէ ալէադատար պուրուռ մազաւա արը: — Սիդին պիր քէլաթընը, սէվիլիւնա Նիւզիւ, սաթ իւլաւանը իլէ վարիտաթընը գաւաթ իթմէքիկի տիւլիւնէն պիր նալաւըգ գաւըրըն տուգաղընտան գուրթարաւաւ քեաֆի օլահաղը իճթիւալտէն պալլիտ տէլլի տիր: »

« Լուսի սէվիլիւնաղը: մուհաղապ: պիր զապու-

ասան գուրթարմադ իշխն, դարձանալըդ տէրե՛ճէսին, տէ՛ ճէսուր օլմանըդ, վէ կիթմէքտէ օլտուզու կիրտաջը բրէնա տը Գասթէէ—Վիվանա կէօսթէրմէնիդի խալիսանէ օլարագ սիդէ իխթար իտէրիմ: — Մէր գուռուռն նամուսու, չաթթա էօմիրու տալի թէնիլի քէտէ պուլունուեօլար, զիրա բրէնան սիդէ իճարաի խիեանէթլէ, քէնտիլի ֆէտա իթմէքտէ օլտուզու մախուզ, հէր կիւնա ճինսանէթի իճրանէ միւզթէարիւ տիր, Չաթթէն մէզպուրէ էլլատորնը էօլտիրմիւզ պիր դարը տոր: Պոռուս բրէնա խալաթլլա անլաթմադ իշխն լաղըմ կէլէն վատթմանը սիդէ իթաթը տալթի իշթիթմալի խարիճկիստէ տէլի տիր:

« Պինապէրին, մատուռազլէ, թէրէտտիւտ իթմէլին, վէ տօգթօր Անթօնէն ֆրէօլմուս տօսթու պուլունան միւշթէրէմ պիր զաթլըն սէօզլինէ ինանըն քի, սիդին դըլմէթ վէ տէեբրինիլի պիլտիկիստէն, սիդէ թէվէճճիւհիւ վար տոր: »

Լիւսիլ՝ սօն սաթըրընա գատար իշպու մէքթուզու օգուտուգտան սօնրա, պիր գալ սանիլիէ գատար չայրէթլէ վէ դըրլտանմայրալ, աղըր ալըզ, վէ կէօզլերի տալլըն տալլըն դալա գալտը, վէ երիւզի ալթիւսթ պիր չալտէ օլարալ անարա գալլըզ, քէնտի քէնտիլիէ,

— Ո՛հ, պէնիմ ճէսարէթ վէ սատադ աթըմա խտիլէն իշպու միւրաճաթ, պօշա կիթմէեէեէք տիր, նէ լաղըմ պանա եաշամագ, պէն չէքթօրու գուրթարմադ, եախօտ հիշ օլմադ իսէ, գուրթարմադըլը թէճերիւպէ իթմէք իսթէրիմ, վէ եկէր էօլիւր իսէմ, աղա էօնֆ իթմէմ, չիւնքի պունտան սօնրա պէնիմ իշխն եաշամագ ճի՛հէ եարար, տէտի:

Պալէատէքի սէօզլերի Լիւսիլ, քէմալ հէեհէնալէ սէօլլեհէրէք, արա արա ալտըլը իւրի գըլթա մէքթուպու ճէպինէ գօյաու, ֆադաթ բրէնսին խանէտան նիշանընը չամիլ օլան մաճ, ֆադաեր մասանըն իւզէրինաէ ունաթտու, Պատէհու պաշընա սիեաճ պիր շաքա գօեուպ, պիր տէ քիւրք կիլինէրէք, աղլէ չիդտանըն եէտինէ ալտը, վէ թէյլէսինին ուեումագտա օլտուղունա թէէմին օլունճա, օտապընը թէրլլէ, սիւքաթլէ նէրտիվէնլէրտէն ինտի, վէ քէնտիսինի կէօրմիւշ օլմաեան գալուճուռուն օտապը էօնիւնտէ պիլէ Թուրմաեարագ կէչտի, վէ պիր քէրրէ սօգաղա վապըլ օլունճա, երիւրիմէեէ պաշլալը:

Օ կիճէ դիֆիր գալանլըզ օլուպ, քիւզկեար տալի պաթը թարաֆա տէօմիւշ օլաուղու ճիհէթլէ, ճէսիմ պուլութլար իլէ միւթէրաքիւմ պուլունան աֆագըն պիր ուճուռտան տիկէր ուճուռա էսմէքտէ, վէ վաղըթ վագըթ պուլութլար արապընտան սըյըրլարագ մահիլթապ կէօրիւնիլէքտէ խաի, չալա նէմ վէ աղըր օլուպ, մուգատուճա Սէն քէօրֆէզիլիէ եաղմըլ օլան չիտտէթլի եաղմուրլարըն թէքըրալ պաշլաեաճաղը զանն օլունմագտա խաի:

Լիւսիլ Պէլլիլ պուլվարընտա, քիւրա արա պալարը մէրքէզիլինի ասըր սաաթընա պաղըպ,

— Սաաթ տօգուղու չաքէէք կէչիեօր, եաեան կիթմէքտէ գապիւ տէլիլ տիր, տէտի ֆիւրինտէն, վէ պեր արապաեա րաքիպէն, քէնտիսինի վէնսան տէմբը եօլունա կէօթիւր:

մէսինի արապաճերտ էմիր իթի, վէ արապա-
տա աճը աճը կէօղ եաշլարը տէօբմէէէ պաշ-
լատը : Ադան կէօղ եաշլարը պիշարէյի պիր
տէրէճէ ֆէրրահլաթտըգլարընտան, պիշնիս-
պէ քէսպի սիւքիւնէթ իլլէտի, վէ պիշէթ տա-
շիրէսինին քիւշաարընտան օն տէօրթ տաղըգա-
նէվլէլ, մէվլէիֆտէ արապատան աշաղընա ի-
նիպ, վէ թարիֆ օլունմաղ տէրէճէտէ պիր իղ-
թիրապ վէ էնտիշէ իլէ, մէղքիւր տայիրէնին
աշըլմասընա պէքէէէէէէ, Սէն-Մօր-լէ-Ֆօսէ
իշին պիր պիշէթ ալար քի, անտէն տաթի,
իմդասըղ մէքթուպուն քէնտիսինէ վիրտիկի
մալիւմաթ մուճիպինէ, Քրէթէյլ քէօբրիւսիւ-
նէ կիտէճէք իտի :

Մէզպուրէ, Սէն-Մօրտա կիտէճէք օլտուղու
մօհէլլ հաղգընտա ըսթասիօն մէմուրլարընտան
պաղը մալիւմաթ ալար :

Պուէնաւտէ, ասիւման սիմսիեան օլուպ,
րիւզկեար շիտտէթէ հուպուպ իթմէքտէ, վէ
աֆադտա գուհուրա կէլէն պիւլիւք շիմէք-
լէրտէն գարա պուլուլթլար միւշահէտէ օլուն-
մադտա, վէ եաղմուր տանէլէրի տիւշմէքտէ իտի :

Լիւսիլ պու հէնկեամուէ ատի հարբէթ իւզ-
րէ երիւրմէյիպ, ատէթա գօշուերօտու, չիւն-
քի թէրէսինտէ կիւրիւլթմէքտէ օլան պօրա-
նըն քէնտիսինէ նէ էհէմիլիէթի օլապիլիւր
իտի, մատամքի մատտէ մէզպուրէնին իթի-
գատընա, Հէքթօրու գուրթարմադ իտի, Հա-
սըլը պիշարէնին սըտգ ու սատաղաթը, հէր
շէյի քէնտիսինէ ունուլթտուրմուշ իտի :

Քրէթէյլ քէօբրիւսիւնէ մուվասըլէթինտէ,
էվլէր թիւքէնտիկինտէն, անէրին սիքէրինտէն
տէ մահրոււ գալար : Չէվալը գըրճըղաղ րիւզ-
կեարըն էլէմպալս սէսինի վէ քէօբրիւսին ալ-
թընտաքի սուլարըն տէհշէթի շամաթա վէ
պիւլիւք քէօբիւք հասըլ իտէքէք ճէրէեան
իթտիկինի իշիթմէքտէ իտի :

Քէօբրիւսին պաշ թարաֆընտա քեային
գահվէխանէ վէ լօղանթատա պաղը կէճ գալ-
մըշ միւշթէրիլէր պուլունուպ, պունլար գահ-
վէ սէօհպէթի իտէքէք, սիկարալարընթ թիւթ-
տիւրմէքտէ օլտուգլարընտան, պիշարէ գըղ-
ճըղաղ, ճիւղիճէ այտըլըգ կէօրիւլմէքտէ օլան
մէքքիւր գահվէխանէնին եարը աշըգ գաբու-
սունու երթտի, վէ էշիկի իւղէրինտէ տուրուպ :

— Րէճա իտէրիմ, Պաս առասը սէյֆիեէսիւ-
նէ հանկը եօլտան կիտիլմէլի, տէեու սիւալ
իթտի :

Մահէլլի մէղքիւրտէ պուլունանլար քէմալ
իսթիդրապա պիրի պիքէրինէ պագըլտըլար,
վէ գահվէխանէ վէ լօղանթա սահլպի, ճէ-
վապա աղաղ պիլլէ :

— Քէօբրիւսիւ կէշիպ, սօլգօլունուղտա գա-
վադ աղանլարընթն պիւլիւք ճատտէսինտէն
երիւրեւիւնիւղ, տէտի :

Մահէլլի մէղքիւրտէ, Բարիս ճիվարընթն
քէօլիւլէրի գընաֆէթինտէ, վէ գալըն գումաշ-
տան պիր մանթօեա սարըլըշ, վէ երիւրեւի-
էնիլ պիր շարգա իլէ կիլլէմիշ օլարագ, պիլ-
գատըն պուլունտուղունտան :

— Մա՛միկէլ, սիւղ պոռ հաւառտա հէր հալտէ եօլունուղու շաշըրաճագ սընըղ, իմախ պէն տէ օլ թարափա կիտէճէք օլտուղու մոտն, իսթէր-սէնիւղ պիւրիւքաէ կիտէլիմ, տէտի :

— Սէ՛, մա տամ, պու հիսմէթիկիլի մա մէմ-նունիյէէ գապուլ իտէրիմ, տէեռու ճէվապ վիր-տի լիւսիլ :

— Էօյէ իտէ, հայտէյին կիտէլիմ :

Պու վէճհ իլէ մէճհուլէ գատըն վէ կէնճ գըղ, բիւղկեար շիտտէթլէ էսմէքոտ օլտուղու հալտէ, եսն պէ եսն քէօրրիւտտէն կէշիպ, գաւադ աղաճըրը կէշիտիկն վասըլ օլտուլար, վէ մէղ-քիւր աղաճլարըն եաբըրաղարը տէօքիւլմիւշ օլմաղլէ, բիւղկեարըն շամաթասը՝ կէշտիքլէրի եօլ իւղէրինտէ բէք շէտիտ օլմամաղլէ, պիւրի պիւրլէրինէ պիր դաշ սէօղ սէօյլէեէ պիւլտիլէր, Շէօյլէ քի, լիւսիլ :

— Մա տամ, Պաս առաքը տահա ուղա՞գ մը արը, տէեռու սիւսալ իթտիլինտէ :

— Պիր չարեւքաէն Սա՛ն պուլէլարը Դէլէլէ տէ-նիլէն մահէլլէ եէթիլիլ, վէ ստտէն տալիս պէշ ալթը տագըղգաեա գատար Պա՛ս Կաթըն վասըլ օլտուղու, տէեռու ճէվապ վիրտի :

— Որաեա գատար պանա բիֆագաթ իտէ-ճէ՞ք միսինիլ :

— Էվլէթ, չիւնքի պէն տէ օ սէյֆիեէնիլ տիկէր թարափընտան եիւղ մէթըօ գատար ու-ղագտա սաքին օլտուլմ . . . — Լաքին չա-բուղ իտէլիմ, մա՛միկէլ, դալիպա պօրա պիր աղտան տահա զիեատէ քէսպի շիտտէթ իտէ-

ճէք տիր . . . — Սիւղ տէ պէնիմ կէշտիկիմ եէր-տէն կէշին . . . Շուրասը տիւղ պիր եօլ տուր, օրատան կիտէլիմ :

Սանիյէ պէ սանիյէ վաղը օլմն չիմէքլէր-տէն, իշպու իքի գատընլարըն կէշտիքլէրի նէմ եօլ աղարըպ, պու եօլ իւղէրինտէ տէրինճէ թէքըլէք իլլէրի ալըմըլ օլտուղու միւշահէ-տէ օլունուեօրտու :

Էսնայի բահտէ, իքի գատընլարա պիր քէօյ-լիւ բասթ կէշէքէք, քէօյլիւ պունլարա :

— Գա՛տընճըղար, գա՛տընճըղար, պու հա-վատա սէտտ թարափընտ կիթմէք քեարը ա-գըլ տէյիլ տիր, դալիպա պիր աղտան շէտիտ պիր սաղանագ պաշլտեաճագ տըր, տէտի, լա-քին մէճհուլէ գատըն իլէ լիւսիլ ճէվապ վիր-մէեէքէք, եօլլարընա տէվամ իթտիլէր :

Պուրթուռանըն շիտտէթի կիթտիքճէ արթը-եօրտու, վէ եաղմուր տանէլէրի զիեատէ պիւ-լիւքլիւքտէ վէ սըգ սըգ տիւշմէեէ պաշլա-մագտա իտիլէր :

Լիւսիլին բէֆիգէսի, ճատտէ եօլտան՝ Ֆօ-սարօնուն կէշմիշ օլտուղու եօլա սաբար : Պու եօլուն սօլ թարափընտ վէ չիթլէրին արգա-սընտա Մարն նէհրինին պիր գօլա շիտտէթլէ ճէքէեան իտիեօրտու :

— Իլթէ Սաղան պալըղլարը տէլիլինէ եաղ-լաշարը, վէ պիր աղտան աօրը կիտէճէկինիլ մահէլլէ տէ վասըլ օլտուղու . . . — Լաքին, մա՛միկէլ, սիւղ պու կիճէյի օ սէյֆիեէտէ՞մի կէշիւրէճէքսինիլ, տէտի լիւսիլին բէֆիգէսի :

— Պէշտ տէ պիլմէմ, — տէնու ճէվապ վիր-
տի, պիշարէ գըզ, — շու գատար-ի, պու կի-
ճէ օրատա պուլունմար լաղրմ կէլէն պիր ա-
տէմ իլէ կէօրիւշմէնէ կիտիեօրում. . . — Ա-
ճապա սիղ իշպու սէյֆիեհէնին սաճիպլէրինի
թանր իմարսընդ:

— Սահմանափակ տեղերի համար ապրիլ օրը ֆարիսի, դառնալի կեղծվել վե տիրապետ, բնական կապի տիրապետ վե անթերի կապի կեղծվել մալիքե պեր գրել տրր քի, պիր թագաւ մայմուն իշթահալը քի կեղծվել պո գրող եանրող թուրքուրաւ, իպուսե ֆիթեթե վագր օլուն հալեթ հագգընտարի պ իրմանեթ իր նագլ օլունուր. . . Հալթա տերեր քի, ինչե երեքեր պուրանե կեղծվել, պիր տարի տիրապետ չորդանալ իմիշեր, լաքին պո սահիհ օլմամալ տրր, պուրմուն պերապեր, պեն օ ֆարիսիսին հեր շեյի իգրարե միւգթե տիրե օլտուղունու զանն իտերիմ:

Է. օ. քաիւղ գրը ճէվապ վիրմէ, յույ, տիւշիւնիւ-
ծօրտու, չիւն. քի մէճճուլէ գատրըն սէօղլէրի,
իմդասըզ մէ. բիմուպու. հարֆը հարֆընա թաս-
տիք իթմէ. քտէ տիւրլէր: Պէնապէրլին մեղպու-
տէ կէնճ գրը, ֆի. բըրլնտէն:

— Ահ, տիմեք տիրքի Հէքթօր՝ պու մէք-
բուհ մախլուդ. ետանընտա պուլունմադլա թէլէֆ
օլանագ. տըր . . . — Լաքին ինչալլահ. ղէնտիսինի
գուրթարապիւնէն յիմ, տիմէքտէ իտի :

Պիր գալ սանկյեէ տահա սիւքլթէ եիւ-
րիւտիւքաէն սօսըա, չիւսիլին ըէֆիգէսի տու-
տու, վէ Պիւլպիւլ տախի :

— Կէլաի՛ք մի, տէեռ սիւալ իթտի:

— Ի վրէժ, մա' մղէ՛ւ:

— Լաքին պէն հիշ պիւր շէյ կէօրէմէ Կօրում,

— Կիճէ գարանըլը շահէթ զիֆիր օլտու-
ղու իշին տիր . . . — Իշթէ սէյֆիէհէ կէօ-
թիւրէն քէօրիւ քի, իւշ թաթաթաթան ի-
պարիթ օլտադ Եաթըլլիշ տըր, պունտան՝
տաթիմա աչըգ օլան քիւշիւք պիր գաթուեա
կիտիլիր . . . — Սէյֆիէհէ՝ պաղշէնին ուճուն-
տա տըր . . . Պա՛գըն, գանատլարը արասըն-
տան տա ըշըգ կէօրիւնիւեօր :

Լիւսիլը, զիֆիր գարանիլդգտա միւմքիւն մէր-
թէպէ եթրաֆը կէոյլէշտիւիւ, գարըսընտա
տոնուգ պիր ընդ կէօրտիւ, վէ պիր աաըմ
գատար իւլէրշտիւ, հէման տայիմա տուրկուն
իւլէ, չու էնանտէ գապարմըշ պուլունան սու-
արըն իւլէրինտէքի քէօրիւկէն աեադ պաա-
տը, վէ թախթալարըն ոալլանմաընտան գօր-
գուպ րիւճաթ իթտիկինտէ, մէճհուէ գաաըն-
իւլէ, չու էնանտէ գապարմըշ պուլունան սու-

— Հայտէ, մամլել, պէն սկզբ ընկալիր
իտէյիմ, չիւնքի պու պինաեը եէրլի եէրինճէ
պիլիրիմ, տէտի :

— Բէճա խտրելիմ, մա'տամ, սիղ պանա սալթ
Եօլու կէօսթէրիւսէնիլ, հազգընդտա տէրէ-
ճէսիղ մէջնուն օլուրում:

— Էօյլէ իսէ՛, տուրու՛ն պէ՛ն էօնէ կէչէ՛րժ, վէ սիկդ գաբուռա՛ն դատար կէօթիւրիւպ, պըրադաբէրժա՛մ: — Եալընըղ գալըղընըղտա՛, աօլա գօրգեմայըն՛, չիւնքի իչէրտէ՛ հէր քէս աճագա՛տա տրը . . . — Պուրատա սապահա գատար

զէփք ու ճիւղիւն իւր վագըթ կէշերիւր, վէ կիւնտիւղէր տէ ունուներ . . . — Պու մահէլլ-տէ պուլունանլար պիր թագրմ Բարիսի էրքէք վէ գատընլարտան միւրէքքէպ կիճէ քէքէնէք-էրի տիրէր :

Պաշը շաբգալը գատըն պալէատէքի սեօղլէրի երատ իթտիկի, վէ Լիւսիլին էլինտէն թուրմուշ օլտուղու հայտէ, քէօրիւտէն երիւրմէքտէ, վէ մուվաղէնէյի դայպ իթմէմէէէ չալըշմագաա խտի, Պու արալըգ տէհէլէլի սուրէթտէ կէօք կիւրիւլաէյիպ, շիմէքրէր դուհուր իթտի, վէ շիւպհէսիղ Պիւպիւլիւն րէֆիդէսի գօրգուսունտան նաշի րէֆի սէտա իթտիկինտէ, սէյֆիեէտէն չըգան դահգահալը պիր կիւլիւշ տախի, սայքի մէրգումէէէ ճէվապ վիրտի, վէ պու կիւլիւշ Լիւսիլին գալպինէֆէվգէլլատէ թէէսիր իթտի, Հասըլը պու իքի գատընլար, պաղլէ գարուսունտան կէշտիւր, վէ մէճհուլէ գատըն, քէմալ տէհէլէթ իշինտէ պուլունան Լիւսիլին էլինտէն չէքրէք, «արգամտան կէլիւնիլ» տէտի, վէ պիրտէն պիրէ կէնճ գըղ, նէմ վէ լուլագ պիր թօրթաղա պաամաըլլա, պաղլէթէն տուրտուղունտա, քէօյլիւ գատըն,

— Նէ՞ օլտունուղ, տէեու միւլալ իթտի :

— Լաքին սու իշինտէ երիւրեօրուղ, տէտի Լիւսիլ :

— Գօրգաճագ պիր շէյ եօգ տուր, եաղմուրտան դալմա էսէրլէր տիր . . . Սիղ չարուգ կէլինիլ :

Լիւսիլ իթաթ իթտի, վէ սէյֆիեէնին գարուսունտա կէօթիւրէն իւշ տտէտ թաշ գատէմէլէրէ վասըլ օլունմուշ իքէն,

— Իլթէ պուրասը տըր, — տէտի մէճհուլէ գատըն, — վէ արթըղ պանա պիր իհթիեաճընըղ գալմամըշ տըր . . . գաբուեու վոլրուն, ալարար . . . պէն տէ կիտիեօրում :

— Թէշէքբիւր իտէրիմ, մա՛տամ, թէշէքբիւր իտէրիմ :

— Պիր շէյ տէյիլ տիր, մա՛մղէլ :

Պէօլլէճէ քէօլլիւ գատըն կէրի տէճնիւպ, գարանըգտա նապէտա օլտու, վէ պու էսնատէ թէքար կէօք կէօրիւլտիսիւ իշիտիտի, վէ աշին վագըթտա կէօլիւն երիւր պիւսպիւթիւն ալըմըշ տըր կիպի, եաղմուր եաղմաեա պաշաար :

Լիւսիլ գատէմէլէրտէն չըղըպ, պիր շիմէքզիեաարլլա, քիլիտտէքի անաթմարը կէօրտիւ, վէ ֆիրրինտէն, «չիմտի արանըղ իւթլէրինէ վարաճաղըմ» տէտի, վէ գաբուեու վուրաճագ եէրտէ, պիղգաթ քէնտիտի ալար :

This image shows a blank, aged, cream-colored page, likely an endpaper or flyleaf of a book. The paper has a textured appearance with visible creases, discoloration, and faint, illegible markings. A large, dark, irregular stain is visible near the top center, and a smaller, lighter stain is near the bottom center. The page is framed by dark borders on the left and right sides.

1941

A circular library stamp from the University of Michigan Library, dated 1903. The text "UNIVERSITY OF MICHIGAN" is curved along the top inner edge, and "LIBRARY" is curved along the bottom inner edge. The year "1903" is stamped in the center.

20:

582
172

2 3 5 7
1.086
2001

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0594251

